Marco Nese

LA PIOVRA

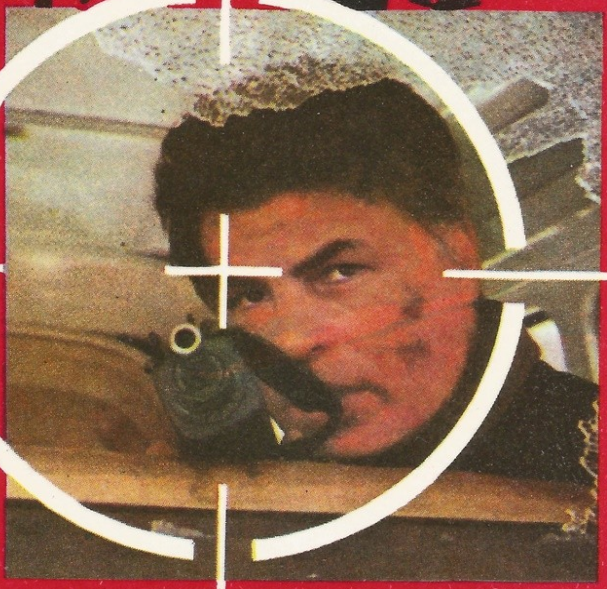

LucKy

GARAGATIȚA 1-2

MARCO NESE

LA PIOVRA

CARACATIŢA
1-2

Traducere de Claudia Dumitriu

Versiune 1.0

LA PIOVRA
® 1987 by ERI Edizioni RAI Via Arsenale 41-10121 Torino
În copertina: Michele Placido (foto di Italo Tonni)

Editura LUCKY

Bucureşti
1993

„CARACATIŢA” SAU SĂ ÎNVĂŢĂM MAFIA PRIVIND LA TELEVIZOR

Unele neînţelegeri privind achitarea de către partea română a sumei pentru achiziţionarea seriei a VI-a a *Caracatiţei* au făcut ca difuzarea acesteia să întârzie un pic. Deşi anunţat cu mare tam-tam, primul episod era amânat de la o sâmbătă la alta. Atunci s-a petrecut un lucru semnificativ, extrem de semnificativ pentru receptarea de către telespectatorii români a acestui serial celebru. Ei nu s-au mulţumit să protesteze, cum ar fi făcut în cazul oricărui alt serial îndrăgit, pentru că-şi vedeau aşteptarea pusă la grea încercare! Au început să susţină, indignaţi, că amânarea difuzării nu este deloc întâmplătoare, că mafia corupţiei din România se străduie să împiedice difuzarea serialului pentru posibilele apropieri de situaţia din ţara noastră!

În vreme ce primul episod întârzia să apară pe micile ecrane, izbucnise la noi scandalul corupţiei la vârf, cunoscut sub numele de *Scandalul Florică.* Destituit din funcţie în chip arbitrar, fostul comisar şef al Gărzii Financiare se prezentase în faţa Comisiilor de apărare, ordine şi siguranţă naţională ale Parlamentului cu un raport prin care nume, sonore ale puterii de azi erau acuzate de trafic de influenţă în favoarea unor firme care-şi bazau prestigiul şi prosperitatea pe afaceri dubioase. Cele două comisii, reunite, caută să înăbuşe scandalul. Se pare că principalele partide adversare, PD (FSN) şi FDSN, erau pe cale să cadă la pace. PD (FSN) urma să facă uitată afacerea, dacă FDSN, la rându-i, înceta campania de denunţare a cazurilor de corupţie din timpul guvernării Roman.

Din nefericire pentru anumiţi politicieni, raportul ajunge în mâinile presei. El este publicat, număr de număr, într-o formulă publicistică agresivă, de *Evenimentul zilei.* Scandalul este imens. Din mai multe motive. Despre corupţie se vorbise până atunci

peste tot şi în orice moment. Nu era ziar care să nu se fi angajat într-o campanie pe cât de răsunătoare, pe atât de ineficientă în această chestiune. Nu era politician care să nu fi înfierat flagelul corupţiei, angajându-se că va lupta aprig împotriva lui. Pentru prima dată însă, acuzaţiile nu veneau din partea unui simplu jurnalist. De data asta, acuzaţiile erau semnate de către un om a cărui responsabilitate nu putea fi pusă la îndoială: fostul comisar şef al Gărzii Financiare. Acuzaţii concrete, cu nume, cu numere. Acuzaţiile unui om care ştia multe. Dezvăluirile generalului Florică mai aveau însă şi o altă semnificaţie, care explică, într-un fel, marile proporţii ale scandalului. Domnia sa fusese un stâlp al puterii. După debarcare, începuse să facă dezvăluiri. El era astfel primul om al Puterii care, după decembrie 1989, rupea legea tăcerii. Până la el, toţi cei plecaţi din funcţii – de la N.S. Dumitru, până la Petre Roman – avuseseră grijă să respecte această *omerta.*

Generalul avansa astfel un precedent periculos. Dacă şi alţii i-ar fi urmat exemplul, exista riscul să aflăm, în sfârşit, adevărul despre terorişti, despre mineriade, despre lovitura de stat din septembrie 1991...

Efectele acestor dezvăluiri sunt deja cunoscute. Presa internă şi internaţională a făcut explozie. Clasa politică era stupefiată, înghesuit de amploarea scandalului, Parlamentul votează constituirea unei comisii de anchetă. Aceasta întocmeşte un raport preliminar care confirmă în mare parte şocantele dezvăluiri din presă. Raportul urma să se discute înaintea închiderii sesiunii parlamentare. Cum acesta este gata în doar după-amiaza ultimei zile a sesiunii, partidul de guvernământ se dă peste cap ca el să nu poată fi luat în dezbatere. Opoziţia încearcă să forţeze o sesiune extraordinară.

„Europeanul” Adrian Năstase o blochează cu brutalitate. Vine vacanţa parlamentară! Scăpaţi ca prin urechile acului, demnitarii acuzaţi trec la contraatac. Dacă până atunci tăcuseră speriaţi, acum, că pericolul dezbaterii parlamentare dispăruse, ei găsesc de cuviinţă să se explice. Convoacă conferinţe de presă, dau interviuri peste interviuri. Presa legată de guvern prin interese subterane îi susţine, încurajaţi, acuzaţii declanşează *vendetta.* Fostul comisar adjunct, Radu Hortopan, este hărţuit de poliţie. Fostul comisar şef, Gheorghe Florică, este ameninţat cu trecerea

în rezervă. Emilia Nicolaescu, redactor TV, care avusese îndrăzneala de a difuza pe post un interviu cu generalul, este chemată la poliţia economică sub un pretext ridicol. „Serialul" mafiei autohtone merge mai departe. Pentru ca generalul şi cei ce-l sprijiniseră să poată fi chemaţi în faţa comisiei parlamentare, un ziar al SRI încropeşte o nouă listă a corupţiei. Strâns cu uşa de propriul partid, senatorul fedesenist Romulus Vonica se execută imediat.

Se înşelaseră oare telespectatorii punând pe seama scandalului corupţiei amânarea la infinit a difuzării pe post a seriei VI-a? În esenţă, nu. Deşi nu suficient de perfecţionată încă, mafia aborigenă ar fi putut amâna sau interzice serialul. Cum ajunseseră telespectatorii la o astfel de supoziţie? Răspunsul este foarte simplu şi conţine, indiscutabil şi implicit, un uriaş elogiu adus serialului. Telespectatorii români învăţaseră mafia urmărind *La piovra.* Toate cele cinci părţi difuzate până atunci se constituiseră într-o extraordinară lecţie asupra fenomenului de corupţie nu numai în Italia, ci şi oriunde altundeva în lume. Putem spune că serialul *Caracatiţa* ne-a dat posibilitatea să învăţăm Mafia la televizor. În ce ar consta cele învăţate?

Fără îndoiala, *Caracatiţa* este un excelent film poliţist. Are toate datele pentru o astfel de apreciere măgulitoare: ritm, tensiune dramatică, răsturnări de situaţii şi de maşini, crime şi împuşcături. Cu toate acestea, *Caracatiţa* este un *altfel* de film poliţist. El constituie o excepţie în cadrul genului. Un film poliţist, chiar şi unul din cele mai bune, ne oferă o sferă bine delimitată a Răului. Să luăm un exemplu teoretic de film poliţist obişnuit. Are loc o crimă. Pornită în cercetare, poliţia descoperă în cele din urmă criminalul şi îl arestează. Cu aceasta, lucrurile s-au încheiat. S-a încheiat şi filmul. Satisfăcut că Răul este descoperit şi pedepsit fără cruţare, telespectatorul merge la culcare. El poate să îşi vadă liniştit de treburi. Răul este mic, localizat la un criminal sau la o bandă oarecare. Un film poliţist obişnuit poate merge şi mai departe. El poate arăta că, în spatele criminalului, se ascunde un complice din ierarhia poliţiei sau a administraţiei localităţii în care are loc crima. Cercul se închide. Răul, chiar dacă un pic mai mare, este bine delimitat. Descoperit, chiar şi la aceste proporţii, el este eliminat. În *Robocop 1,* banda de criminali are un complice în conducerea poliţiei. Acesta este

descoperit de poliţistul robot şi împuşcat. Filmul poliţist clasic nu poate concepe că Răul se întinde la infinit. Chiar şi în *Dallas,* avem o clipă impresia că J.R. îşi va găsi un complice la Ministerul Justiţiei. Eroare! Americanii nu-şi pot permite o asemenea ipoteză. Realizatorii serialului se grăbesc să ne dezvăluie că este vorba de o înscenare pentru a-l înfunda şi mai rău pe J.R. Filmul poliţist obişnuit are astfel două niveluri de confort. Ambele rezultante ale faptului că Răul, fiind privit ca strict limitat, este, mai întâi, uşor de identificat şi, apoi, tot datorită acestei limitări, incapabil să afecteze credinţa în frumoasa poveste a victoriei finale a Binelui asupra Răului.

Caracatiţa, deci, este un alt fel de film poliţist. El contrariază, sfidând dorinţa de confort, mai ales moral! Să luăm, de exemplu, acţiunea primelor părţi ale serialului. La Trapani are loc o crimă. Comisarul Marineo, şeful Brigăzii Mobile a Poliţiei Judiciare, este găsit mort. Într-un film poliţist obişnuit, cercetările declanşate de comisarul Corrado Cattani, care îl înlocuieşte în funcţie pe cel dispărut, s-ar fi limitat la descoperirea criminalului şi, eventual, a unui complice din poliţie sau din lumea bună a oraşului. Fiind un alt fel de film poliţist, *Caracatiţa* ne propune o aventură de un tip special. În spatele criminalului, comisarul Cattani descoperă complicitatea unei întregi lumi. Pe orizontală şi pe verticală. La acesta crimă sunt părtaşi oameni de vază ai oraşului ca bancherul Ravanusa şi avocatul Terrasini, ziarişti ca Santamaria, patroni onorabili ca Olga Camastra. Practic, întreaga lume bună a oraşului. Complicităţile urcă însă şi pe verticală, spre vârfurile Puterii. Părtaşi la crimă sunt şi Cannito, şeful Departamentului Z din cadrul serviciilor secrete, Laudeo, o personalitate politică uşor identificabilă în realitatea politică a Italiei de acum nu mulţi ani, ziarişti de la marile cotidiene. Cercetarea poliţistă pare a nu mai avea capăt. În spatele criminalului este un complice. În spatele acestuia, un alt complice. Şi aşa mai departe. Pe măsură ce ne îndepărtăm de ucigaşul plătit, cel care acceptă să-şi mânjească mâinile cu sânge, ajungem într-o lume care se vrea fără nicio legătură cu mizeria în care se complace acesta. Este lumea lui Cannito, a lui Laudeo, al lui Tano Carridi, a lui Espinosa, a lui Ribeira. E o lume „subţire”, cu preocupări intelectuale. O lume ai cărei membrii nu pun mâna pe pistol pentru a trage. Această lume nu este însă mai puţin mizeră decât cea a

ucigaşului plătit. Prin legătura sa ombilicală cu aceasta din urmă, lumea lor este nu numai părtaşă la crimă, dar şi dependentă de ucigaşul plătit.

Uriaşa extindere a Răului, dincolo de hotarele stabilite de filmul poliţist obişnuit, dă *Caracatiţei* şi o altă trăsătură aparte. Oamenii Răului sunt peste tot. De aceea, atât justiţiari gen Silvia Conti, Corrado Cattani, Davide Licatta, cât şi telespectatorii nu ştiu în nicio clipă cine este prietenul şi cine este duşmanul. Ambiguitatea tuturor personajelor face din *Caracatiţa* un film al suspiciunii generale. Prima lecţie pe care o învaţă comisarul Cattani e aceea de a suspecta pe toată lumea. Privind-ul cercetător pe Altero, adjunctul său, el se întreabă: *Ce fel de om e acest Altero? Un coleg în care poţi să ai încredere, sau unul de care trebuie să te păzeşti?* O astfel de întrebare şi-o pune comisarul în legătură cu toţi cei cu care vine în contact. Şi în legătură cu procurorul Scardona. Şi în legătură cu Ferretti, adjunctul bine intenţionat al lui Cannito. Isteria jocului dublu atinge punctul maxim în cazul lui Cannito. Comisarul Cattani îl ţine la curent cu ancheta bazându-se pe faptul că îl cunoscuse anterior în ipostaza sa de om cinstit. Între timp însă, Cannito trecuse de partea Răului pentru a putea promova. Telespectatorul află cu stupoare că, de fapt, Cannito îl trăda pe cel care-i acorda atâta încredere.

Această nouă ipostază a Răului într-un film poliţist îşi are explicaţia în obiectul serialului: Mafia. Aşa cum au confirmat evenimentele din ultimul timp din Italia, Mafia nu este o simplă organizaţie criminală. Este o cangrenă care a atins întreg corpul societăţii italiene. Această organizaţie îşi are complici în toate sferele vieţii publice şi la toate nivelurile. Oamenii Mafiei sunt peste tot: în Poliţie, în Administraţia închisorilor, în Procuratură, în Serviciile secrete, în Parlament, în Presă. De aceea, lupta împotriva ei este practic aproape imposibilă. Cei pe care trebuie să se sprijine poliţistul sau judecătorul cinstit se pot dovedi în orice clipă complici ai Mafiei. De aceea, poliţistul sau judecătorul cinstit nu ştie niciodată cum şi de către cine poate fi lovit. Reflectând această realitate, serialul *Caracatiţa* impune telespectatorului o dublă povară. Una intelectuală şi una morală. Cea intelectuală provine din faptul că, în niciun moment, telespectatorul nu ştie până unde duc firele unei crime. Cum

oricine poate fi omul Mafiei, orice personaj poate fi suspectat. Din acest motiv, vizionarea serialului se transformă într-o aţâţătoare aventură intelectuala. Telespectatorul trebuie să stea mereu încordat pentru a putea ghici cine şi cum îi va lovi pe neaşteptate pe eroii săi îndrăgiţi. Caracterul special al bătăliei împotriva Mafiei face ca în *Caracatiţa* niciun personaj să nu fie în siguranţă. Oricare dintre eroii îndrăgiţi de telespectator poate să cadă răpus în orice clipă.

Povara morală provine din faptul că telespectatorul ştie că descoperirea unui criminal, chiar şi descoperirea complicilor săi din sferele cele mai înalte, nu rezolvă nimic. În spatele celor descoperiţi şi arestaţi sunt alţi complici. În spatele acestora, alţii. Înfrângerea Răului într-un punct nu înseamnă nimic în raport cu Răul care se întinde peste tot până prin preajmă, până lângă noi. Astfel se explică aerul sumbru, tragic al acestui serial. În finalul părţii a IV-a, comisarul Cattani este împuşcat ca un câine. Judecătoarea Silvia Conti supravieţuieşte episodului al VI-lea. Telespectatorul ştie însă că şi zilele ei sunt numărate. După ce vedea un film poliţist clasic, se simţea liniştit. După ce a văzut *Caracatiţa,* se simte îngrijorat, posomorât. Răul din lume este atât de mare, încât pare că el nu va putea fi lichidat niciodată. Caracatiţa şi-a întins atât de departe tentaculele, încât ea te pândeşte de peste tot. N-are, oare, comisarul Cattani impresia că este urmărit în permanenţa de doi ochi misterioşi; *Simţi în ceafă privirea hipnotică a doi ochi mari. Ştia că trebuie să fie pe undeva... Nu asta îl irita, ci faptul că i se păru că ochii se îngustează, ascunzând un zâmbet ironic.*

În aceste condiţii, este normal ca telespectatorul român să fi crezut Mafia locală în stare de orice. Inclusiv de amânarea sau interzicerea unui serial. Extraordinara lecţie de introducere în Mafia, care a fost *Caracatiţa,* l-a învăţat să fie suspicios. Ceea ce în lupta împotriva mafiilor de tot felul nu este chiar atât de rău. Am putea spune că lecţia *Să învăţăm Mafia privind la televizor* ne-a fost de folos. Chiar dacă ne-a făcut mai pesimişti.

Evitând să fie o simplă transcriere a celebrului serial, romanul *LA PIOVRA – Caracatiţa,* în premieră editorială la noi, are marele şi surprinzătorul merit de a fi la fel de pasionant, dacă nu chiar mai pasionant decât filmul. Iată de ce el trebuie citit nu numai de

cei care n-au văzut serialul, dar şi de cei care l-au urmărit săptămână de săptămână cu sufletul la gură. Nădăjduind…

August 1993

Ion Cristoiu

PARTEA ÎNTÂI

CINE L-A UCIS PE COMISAR?

Cele două Alfetta ale poliţiei goneau nebuneşte pe străduţele periferice din Trapani. O luară de-a lungul falezei cu sirenele urlând. Frânară brusc într-un loc viran.

Umbra lungă a unui Fiat Regata, oprit de-a curmezişul drumului, apăru în bătaia farurilor.

Poliţiştii înconjurară maşina, cu prudenţă. Aveau pistoalele-mitralieră gata pregătite şi, în noaptea fierbinte de iulie, iarba uscată abia foşnea sub tălpile lor.

— Să nu-l atingă nimeni! răsună strident vocea unui bărbat înalt, masiv, singurul îmbrăcat în civil.

Din grup se desprinse un tip rotofei şi transpirat. Era de la Criminalistică şi ţinea în mână o servietă neagră. Îndreptă o lanternă spre interiorul maşinii şi chipul i se crispă ca şi când ar fi fost străbătut de un şoc electric.

— Sfinte Dumnezeule! şopti cu voce abia auzită. L-au omorât pe şeful Brigăzii mobile a Poliţiei judiciare!

Din mijlocul poliţiştilor se ridică un mârâit de voci nedesluşit, din care se distingeau înjurături furioase:

— Mama lor de porci! Ticăloşii!

Bărbatul în civil rămase inexpresiv. Se apropie de poliţistul de la Criminalistică, îi spuse să-şi facă treaba cu grijă şi cât se poate mai repede, apoi se îndepărtă. Îşi aprinse o ţigară şi începu să fumeze atât de absorbit, încât parcă nici măcar nu mai auzea murmurul nepăsător al mării.

*

Străluciră farurile altor maşini, din care săriră şi alţi poliţişti. Apăru chiar şi un car de televiziune pe care era înscris Sici-TV. Din el descinse un grup condus de un bărbat zvelt şi elegant, ziaristul Nanni Santamaria.

Operatorii se apropiară de Fiatul Regata şi începură să-l

cerceteze cu de-amănuntul cu reflectoarele lor orbitoare. Zăboviră indecent asupra cadavrului comisarului Marineo, care se afla lângă volan, cu capul dat pe spate, cu gura deschisă ca pentru un strigăt şi braţele atârnând inerte.

Bărbatul în civil se apropie şi el. Ziaristul îl recunoscu imediat şi îi băgă microfonul sub nas:

— Domnule Altero, dumneavoastră sunteţi adjunctul Brigăzii mobile a Poliţiei judiciare. Credeţi că, în prealabil, comisarul Marineo a primit ameninţări, avertismente?

Altero îi privi pe ziarist cu mânie. Azvârli mucul de ţigară.

— Domnule Santamaria, mârâi el, acum v-aţi găsit momentul?!

Îl luă deoparte pe cel de la Criminalistică.

— S-a găsit ceva interesant?

— E ciudat, murmură poliţistul scărpinându-se la ceafă. Nu sunt nici urme de gloanţe, nici cartuşe.

Celălalt îl privi ca şi cum n-ar fi înţeles bine.

— Da, continuă poliţistul, e foarte ciudat! Nu e nici măcar sânge pe scaun. Probabil că ticăloşii ăştia au făcut treaba în altă parte…

— …După care au transportat cadavrul aici, fabricând acest scenariu, completă Altero plictisit parcă de aceste înscenări care se tot repetau.

— Da, e foarte probabil.

În jur, operatorii de la televiziune se agitau nesăţioşi. Sfâşiau bezna cu reflectoarele lor. Luminile îi învăluiau pe poliţişti, îi transformau în siluete, când turtite, când gigantice, care dansau în noapte ca nişte fantasme.

— Mama ei de viaţă! bolborosi cu năduf Altero. Într-o bună zi, o să mă găsiţi şi pe mine aşa…

Specialistul de la Criminalistică păru confuz:

— Ce vreţi să spuneţi, domnule?

— Spun că atunci când trăieşti printre umbre nu observi prăpastia. Cazi în ea fără s-o vezi. Iar treaba mea este să alerg după umbre. Pentru asta sunt plătit… ca să cad în prăpastie…

— Credeţi că domnul Marineo a fost atras într-o capcană?

Altero îşi îndreptă privirea departe, în întuneric, şi rămase tăcut.

Poliţistul reluă tirul ipotezelor:

— Poate că un informator de care era foarte sigur l-a atras într-

un loc izolat. Nu şi-a dat seama că e o capcană.

Altero părea că nu-i aude vorbele.

— Bietul Marineo, oftă. Tocmai când se pregătea să plece din Trapani! Îl transferaseră la Salerno, oraşul lui natal. Nevastă-sa şi copiii erau, în sfârşit, fericiţi.

Fotograful poliţiei arunca lumini orbitoare. Cu fiecare flash, scotea din întuneric o mulţime din ce în ce mai mare de curioşi.

— Terminaţi-vă verificările! spuse Altero şi se urcă într-o maşină.

Noaptea era pe sfârşite, iar acolo, departe, dincolo de pata neagră a dealurilor, răsăreau totuşi zorile.

*

Zorile începeau să apară şi deasupra nordului Italiei, când, într-un apartament din Milano, din apropierea Pieţei Susa, sună telefonul.

Corrado Cattani se sculase ca întotdeauna devreme şi tocmai stătea în faţa oglinzii, cu barba săpunită. Simţea încă pe limbă gustul bun, dulce, al primei ceşti de cafea a zilei. Avea să mai bea cel puţin zece până diseară, pentru că munca sa de comisar în poliţie îi cerea să aibă mereu mintea trează. Iar cafeaua îl scotea din momentele de oboseală, îl ţinea în permanentă alertă.

Ridică receptorul şi află nenorocirea. Comisarul Cattani era un bărbat cam de vreo patruzeci de ani, bine făcut, cu figura severă şi ochii, negri ca smoala, într-o agitaţie continuă. Ascultă informaţiile, cu toate detaliile asupra delictului, fără ca pe faţă să i se clintească un muşchi, şi încheie discuţia cu un sec şi sumbru „Bine”.

Trecând prin faţa oglinzii din hol, văzu că spuma de bărbierit i se uscase, formând pe faţă un – fel de pânză albă şi făinoasă. O mască grotescă. Continuând să-şi fixeze chipul, scotoci în pachetul de ţigări şi, cu mişcări mecanice, luă una.

Se sculase şi nevastă-sa. O auzi deschizând uşa de la dormitor şi venind spre el. Într-o vreme o adora. Acum nici măcar nu se întoarse s-o privească. Şi totuşi, chiar şi la acea oră a dimineţii, era încântătoare, cu pielea ei aurie, trupul fragil şi mlădios. Îşi trecu degetele prin părul lung, blond şi şi-l aranjă cu delicateţe. Frumoasa Else era franţuzoaică. Îşi cunoscuse soţul în urmă cu cincisprezece ani, în timpul unei călătorii în Italia.

— Ce e? întrebă îngrijorată, vrând parcă să preia o parte din

grijile lui.

Detesta să dea explicaţii, mai ales în ceea ce priveşte munca lui. Dar, de data asta, întâmplarea o privea şi pe nevastă-sa. Oricum, trebuia să-i împărtăşească întorsătura pe care o luaseră evenimentele. Şi atunci mai bine s-o facă imediat şi să n-o mai lungească.

— Tot programul cade, o anunţă sec. Nu putem pleca, aşa cum am aranjat, săptămâna viitoare! Trebuie să ajung la Trapani chiar astăzi pentru că şeful Poliţiei judiciare, căruia trebuia să-i iau locul, a fost omorât. Frumos fel de a-mi ura bun venit!

Femeia spuse înspăimântată:

— E cumplit, Corrado! Ce mult mă bucurasem de noua ta numire în Sicilia! O vedeam ca pe o ocazie de a ne reface viaţa, de a aduce între noi căldura de odinioară.

I se aruncă în braţe şi-l sărută.

— Amândoi avem nevoie de o cafea bună, hotărî el desprinzându-se obosit.

Apoi, copleşit de un impuls de tandreţe, o mângâie:

— Sigur c-o s-o reluăm ca altădată!

Ea i se uită drept în ochi cu o privire puţin emoţionată, recunoscătoare:

— Îţi pregătesc îndată valiza.

În clipa aceea apăru în uşă fetiţa lor de doisprezece ani, Paola. Era desculţă şi-şi freca ochii.

— Vai, scumpo, te-am trezit! o întâmpină mama.

— V-am auzit vorbind şi mi s-a făcut frică, spuse fetiţa puţin speriată.

— O, Doamne, de ce?

— Mă gândeam că iar vă certaţi. O faceţi tot timpul…

— Nu, se strădui mama să surâdă, nu avem nicio intenţie să ne certăm, chiar dacă, e-adevărat, suntem puţin cam temperamentali.

Îi explicară că tatăl trebuia să plece de urgenţă şi că ea cu mama or să-l urmeze în zilele următoare, îndată ce vor fi gata toate bagajele.

Fetiţa părea însă nedumerită:

— Tăticule, n-ai să ne laşi aici singure… pentru totdeauna?!

Tatăl o mângâie pe păr:

— O să-ţi placă mult Sicilia…

*

Adevărul e că prima dată când fusese în Sicilia, lui însuşi nu-i plăcuse deloc. Prea multe chipuri întunecate, suspicioase. Şi prea multe plecăciuni, prea mult respect mieros.

I se povestise sau citise, nu-şi amintea bine, o întâmplare care, din punctul lui de vedere, spunea multe despre raporturile sociale care dirijau stupul uman al insulei. Povestea se referea la o străveche familie de nobili palermitani, pe nume Palamitone. La fiecare început de an, ţăranii lor se adunau în enormul parc al palatului ca să adreseze urările de *La mulţi ani* stăpânilor. Bătrânul marchiz, acum decedat, deschidea balconul plictisit şi, în timp ce din mulţime se înălţa vuietul aclamaţiilor, ca răspuns, el se descheia la pantaloni şi urina în capul acelor amărâţi.

Comisarul Cattani se indignase aflând întâmplarea:

— Poate că erau chiar încântaţi şi satisfăcuţi!

Nu putea să înţeleagă un lucru: Cum nişte oameni, care, pentru o singură vorbă nelalocul ei, ucideau asumându-şi nu numai riscul de a-şi pierde libertatea, ci şi „viaţa de Apoi”, acceptau aceste umilinţe inimaginabile în alte părţi ale lumii civilizate?

Oricum, un lucru îl ştia cu certitudine: mafia siciliană, ca şi mişcările politice extremiste, era rezultatul unor disfuncţii ale statului.

Acum, că se întorcea în Sicilia ca poliţist, se străduia să-şi scoată din minte orice prejudecată. Interesul lui devenise real şi viu. Poate şi pentru că fascinaţia nedefinită a insulei începuse să-l cucerească.

*

La aeroportul din Palermo găsi o maşină a poliţiei care-l aştepta. Şoferul era o veche cunoştinţă de-a sa, un poliţist tânăr cu un aer dezgheţat, pe nume Leo De Maria, care se oferise voluntar să-i conducă maşina.

Cattani îl revăzu cu mare plăcere. Şi-l amintea ca pe unul dintre cei mai străluciţi elevi ai Şcolii de poliţie.

— Sunt onorat să lucrez cu dumneavoastră! spuse De Maria, în timp ce-i deschidea portiera maşinii.

O apucară pe drumul spre Trapani. Era ceasul amurgului şi maşina se pierdea printre livezile nesfârşite de portocali, de măslini şi de lămâi, lăsând în urmă măgăruşi înhămaţi la

teleguţe. Comisarul respira adânc aerul îmbătător şi parfumat. Se gândea la destinul acestui ţinut, al acestui paradis, a cărui faimă se răspândise în întreaga lume, dar nu datorită minunăţiilor naturii. Sicilia devenise notorie datorită acelei organizaţii criminale, sumbre şi sângeroase. O caracatiţă care-şi întinsese tentaculele pretutindeni: mafia!

Cattani îi oferi poliţistului o ţigară:

— Cum e viaţa pe-aici, amice?

— Se trăieşte din muncă, domnule comisar. Noapte şi zi! O luptă continuă.

Privirea lui Cattani se înăspri. Scuipă cu năduf pe fereastra deschisă.

— Ba chiar un război... De ce l-au omorât pe Marineo?

Poliţistul ridică neputincios din umeri:

— E încă un mister. Eu eram în tura de noapte pe maşina portului. Noaptea trecută, către 11, s-a dezlănţuit o încăierare cumplită. Am încercat să iau legătura cu domnul Marineo. La birou nu era, acasă nici atât. Atunci l-am căutat pe adjunctul lui, Altero. Nimic! N-am reuşit să-l găsesc nici pe el.

Cattani începuse deja cercetările! Mintea îi lucra cu rapiditate; prin întrebările sale precise ţintea să stabilească principalele coordonate ale cazului:

— La ce oră a plecat Marineo de la birou?

— Eu nu l-am văzut, dar, de obicei, pleca în jur de 8,30. Altero rămăsese, în schimb, până târziu. La 10 era sigur în birou. Eu eram acolo. Nu plecasem încă în patrulare şi am răspuns la un telefon care era pentru el. O femeie. I-am făcut legătura...

— Şi el ce-a făcut?

— Cum a terminat de vorbit, a plecat...

— Bănuieşti cine era femeia aceea? întrebă Cattani.

— Nu! Habar n-am...

— Îi înlesneşti lui Altero legăturile amoroase? surâse comisarul.

— Eu?! Nici vorbă! Doar nu mă credeţi codoş?! râse De Maria.

Cattani rămase pentru o clipă cu privirea pierdută dincolo de siluetele întunecate ale copacilor care-i treceau pe dinaintea ochilor. Se simţea din ce în ce mai încordat. I se întâmpla de fiecare dată când se pregătea să înfrunte un caz complicat. Şi nimic, dar absolut nimic, nu e simplu în Sicilia...

— Ia ascultă! se adresă el poliţistului, fără să-şi ia privirea de la

peisaj. Te-a izbit ceva în vocea acelei femei?

— Cea care i-a telefonat lui Altero?... Gândindu-mă acum, mi s-a părut neliniştită... aş spune aproape înfricoşată. Credeţi că poate fi o legătură între cele două lucruri, vreau să spun între telefon şi crimă?

Comisarul se întoarse brusc spre De Maria, ca şi cum ar fi fost surprins de întrebare. Se hotărî totuşi să nu insiste şi îi ceru să continue să-i povestească ce s-a întâmplat după aceea, în timpul nopţii.

De Maria îşi încreţi fruntea încercând să-şi aducă aminte:

— La 1,30 m-am întors la birou. Voiam să controlez o fişă. La ora aceea, l-am găsit pe Altero la birou. Fuma cu un aer dezolat. Eu îi vorbeam şi el, nimic. „Fir-ar să fie!" mi-am spus. „Aici e ceva ce nu merge." Până când, către 2, a sunat telefonul. O voce ştearsă, un anonim, ne-a anunţat că înăuntrul unui Fiat Regata se găseşte un cadavru. Am plecat în grabă. După câteva minute, am descoperit că bărbatul asasinat era chiar şeful nostru...

— Mda! spuse Cattani dus pe gânduri. Şi... încercă el să afle mai multe, şi ţie cum ţi se pare?

— Nu prea ştiu... O crimă ciudată, fără mobil sau, cel puţin, nu suntem noi încă în stare să vedem unui plauzibil. Ştim numai că nu l-au omorât pe comisar în maşină. Pentru că nu sunt urme de proiectile înfipte în caroserie sau în scaune.

— Dar tuburile goale?

Poliţistul neagă din cap:

— Dispărute! Poate că s-au pierdut undeva, pe câmp.

Cattani recapitulă cu un aer grav:

— Nu tu cartuşe, nu tu proiectile. Şi nici vreo urmă de sânge, îmi închipui!

— Întocmai! Nu era nici o singură picătură de sânge, nici pe jos şi nici măcar pe scaun. Domnul Altero a scris imediat un prim raport. Avansează ipoteza unui informator folosit ca momeală pentru atragerea lui Marineo într-un loc izolat.

— Un informator!... spuse Cattani cu sarcasm. Dar cum putem să luăm în considerare o idee atât de fără noimă?

*

De cealaltă parte a biroului, un bărbat în vârstă, rotofei, cu ochi mici, spălăciţi, se agită în fotoliu şi păru că se înfoaie ca o pisică în faţa unui câine:

— Tinere! Mi-aţi fost descris drept un tip obişnuit să conteze mai ales pe propriile forţe. Dar nu mă aşteptam la o asemenea înfumurare! Scuzaţi-mă, dar abia sosit aici, dumneavoastră chiar credeţi că ştiţi deja ce e adevărat şi ce nu?!

— Dar, domnule procuror Scardona, spuse cu convingere comisarul, să raţionăm puţin. Dumneavoastră credeţi că un om cu asemenea experienţă ca domnul Marineo se putea lăsa înşelat de un informator? Nu credeţi că-l desconsiderăm puţin, în felul ăsta?

Procurorul dădu deoparte un vraf de hârţoage şi-şi desfăcu braţele:

— Ce vreţi?! Şi oamenii cu cap pot să greşească. Dacă nu există crimă perfectă, nu există nici poliţist perfect…

— Sigur… Desigur, consimţi Cattani, dar aici suntem în afara oricărei logici, departe de orice comportament prudent. Dacă un poliţist se duce la o întâlnire într-un loc izolat, îşi ia măsurile lui de precauţie. Avertizează o persoană de încredere să stea la pândă… Mă scuzaţi, dar e elementar…

Scardona îl privi pe comisar:

— Vorbe, dragă tinere, vorbe! Nouă ne trebuie fapte. Şi faptele mi se par foarte limpezi: Marineo fusese deja ameninţat, ameninţărilor le-au urmat faptele şi un funcţionar de prima mână a plătit cu viaţa pentru corectitudinea sa.

— Vă gândiţi la o crimă a mafiei?

— Mafia, mafia! Dumneavoastră de-abia aţi venit din Nord şi imediat vă şi gândiţi la mafie! Aici suntem la Palermo. Nu vă lăsaţi furat de idei preconcepute! Nu trageţi concluzii pripite! Ocupaţi-vă numai să descoperiţi criminalii şi să-i predaţi în mâinile justiţiei.

— Mă voi strădui, îl asigură Cattani. Pot să vă întreb numai ce este mafia pentru dumneavoastră, domnule procuror?

Scardona îşi ţuguie buzele dispreţuitor:

— Dacă vă referiţi la omorârea lui Augusto Marineo, este vorba doar de un pistol, dragă tinere.

Din uşă, Cattani îi aruncă o ultimă privire procurorului şi îl văzu trecându-şi mâinile prin păr, de parcă ar fi vrut să mângâie un copil speriat.

*

Întors la birou, comisarul începu să cerceteze arhiva. Scoase

rapoartele scrise de Marineo. Furturi, contrabandă, încăierări, omorârea şi jefuirea unei bătrâne. Cattani deschidea dosarele, unul câte unul, şi le punea la loc în sertare. Până când atenţia îi fu atrasă de un nume: Sante Cirinnà. Marineo îl descrisese pe bărbatul acesta de treizeci şi opt de ani drept un traficant de droguri, o persoană periculoasă, violent din fire şi fără scrupule. Descoperise că era proprietarul a trei magazine de automobile, al unui bar în zona portului, iar averea sa se datora „serviciilor oferite unor personaje sus-puse pe scara socială”. Într-adevăr interesant!

Cattani continuă să cerceteze cu atenţie hârtiile şi descoperi o serie de acuzaţii la adresa lui Cirinnà. Complicitate la crimă şi trafic de droguri. Acuzatul însă nu suportase nici măcar neplăcerea de a se prezenta în faţa judecătorilor, la proces. Îl achitaseră încă din timpul cercetărilor: Lipsă de probe…

*

— Salut, comisare, nu credeam să vă găsesc şi aici!

În încăperea arhivei intrase adjunctul Poliţiei judiciare, Altero. Avea în mână câteva fişe pe care intenţiona să le pună la locul lor. În faţa lui Cattani căută să se arate amabil. Voia să intre în graţiile noului şef. Scoase un pachet de ţigări şi îi oferi una ca să spargă gheaţa. Rămase puţin dezamăgit când auzi răspunsul:

— Nu, mulţumesc, abia am stins-o…

Altero se prefăcea că nu ştie nimic şi-l întrebă dacă a găsit ceea ce căuta şi dacă-i poate da o mână de ajutor.

— Da, spuse rece şi impenetrabil Cattani. Ceva am găsit.

Bătu cu arătătorul în dosare şi spuse că în acele hârtii dăduse peste un nume, care, după cum mirosise el, părea că merită atenţie:

— San-te Ci-rin-nà. Silabisi cu o încetineală voită, privindu-l pieziş pe Altero ca să-i surprindă reacţia. Acesta nu se tulbură. Întrebă numai ce anume îi atrăsese atenția lui Cattani. Comisarul răspunse calm că interesul i-a fost trezit de cele două anchete conduse personal de Marineo, avându-l ca subiect pe Cirinnà, şi lumina categoric negativă în care acestea îl puseseră.

Pe buzele lui Altero apăru un surâs ambiguu. Părea să spună că acest Cattani era un tip cu o mare intuiţie sau, poate, un naiv. Judecând după cuvintele care au urmat, această ultimă ipoteză era mai plauzibilă:

— Acele anchete, dragă domnule Cattani, au apărut în legătură cu nişte femei. Era vorba de răzbunare: calomnii răspândite de soţi înşelaţi. Pentru că Cirinnà nu e altceva decât un afemeiat. Doar un afemeiat. Şi asta, deocamdată, nu se pedepseşte…

Cattani păru contrariat de ton.

— Lăsaţi-mă să-mi dau seama singur, i-o tăie scurt.

— Sigur, vai de mine! Dar, dacă îmi permiteţi, cu Cirinnà nu faceţi decât să vă pierdeţi timpul.

*

Ce fel de om era acest Altero? Un coleg în care poţi să ai încredere sau unul de care trebuie să te păzeşti? Cattani începea să constate că, în ciuda strălucirii soarelui, ceaţa siciliană e mai greu de împrăştiat decât ceaţa din Milano. Închise ochii şi inspiră profund. Îşi promise din nou să facă fiecare pas călăuzit de prudenţă, multă prudenţă. Ştia că nu i se potriveşte rolul, dar va face această încercare.

*

Era leoarcă de transpiraţie. Căldura îl sufoca.

— Opreşte lângă chioşcul acela să bem o bere, îi sugeră lui De Maria care făcea iarăşi pe şoferul.

Şterse cu un deget gura sticlei şi şi-o duse la buze. Simţi un val răcoritor, reconfortant, răspândindu-se în tot corpul:

— Drace! A picat tocmai la ţanc!

Înviorat, începu să privească împrejur ca să se familiarizeze cu noul său oraş. Se afla în centru, iar clădirile vechi şi cam pretenţioase îi părură destul de jalnice, în contrast cu unele prăvălii noi, luxoase, care-şi deschideau spre stradă vitrinele opulente.

Treceau bătrânei încovoiaţi, puţintei la trup, ca şi cum viaţa, prin scurgerea anilor, i-ar fi secătuit. Tinerii îşi etalau pieptănăturile punk şi purtau haine ce se voiau o imitaţie a modelelor lui Armani şi Versace. O maimuţăreală de mode care adesea, în provincie, capătă forme ridicole şi uşor patetice.

Cattani îşi potrivi ochelarii de soare pe nas.

— Ce poţi să-mi spui de Sante Cirinnà? îi întrebă brusc pe De Maria.

Poliţistul cântări din ochi sticla de bere aproape goală:

— Un mare… animal.

— Marineo s-a ocupat de cazul lui.

— Da, dar n-a făcut mare lucru. Cirinnà se fălea cu asta. În ultima vreme ajunsese până într-acolo, încât îl sfida făţiş pe Marineo. „Comisare”, spunea el, „cu mine nu-ţi merge! Sunt curat!” Dar vreţi să ştiţi, domnule Cattani, un fapt într-adevăr curios? Pe acest Cirinnà, care totuşi trebuie să-l fi urât pe Marineo, l-am văzut ieri la înmormântarea comisarului.

— Păi da, ca şi cum ar fi vrut să dovedească public că el îl respecta şi îl regretă. Mare pungaş! Cine ştie care sunt legăturile lui cu sferele înalte ale oraşului!... spuse Cattani gânditor.

De Maria îşi sprijini spatele de maşină:

— Nici măcar nu vor să-i vadă la faţă. Îl folosesc, atât! Dar nu-l primesc în saloanele lor.

Vocea acestuia suna cu totul altfel decât cea a lui Altero:

— Însă Cirinnà face mare caz de legăturile cu ei. E micuţul mafiot îmbogăţit şi dornic să facă un salt pe scara socială.

*

În acel moment se ivi o motoretă condusă de o fată cu pletele-n vânt. Oprind în faţa barului, fata coborî cu mişcări leneşe. Părea să aibă în jur de douăzeci şi cinci de ani. Era înaltă, zveltă, cu un fizic de manechin. Cattani se tulbură. Frumoasă de-ţi taie respiraţia! gândi el, cu toate că i se păru că surprinde pe chipul diafan urmele unui chin ascuns.

— Bună bucăţică, nu? îi făcu De Maria cu ochiul, întorcându-se voit golăneşte spre fată. Ştiţi cine-i asta? Gurile rele spun că e amanta lui Cirinnà. Dacă e adevărat, micuţul mafiot e pe cale să-şi împlinească visul, căci fata e dintr-o familie nobilă. Se numeşte Titti Pecci Scialoja şi este fiica defunctei ducese Eleonora. Are bani de-i întorci cu lopata, dragă domnule! Iar acum a rămas singură în ditamai palatul, pentru că mama ei s-a sinucis. Întotdeauna au fost ţicniţi nobilii ăştia!... Nu degeaba, când erau executaţi, li se tăia tocmai capul...

Tânărul sorbi ultimele picături de bere, reluând:

— Printr-o stranie coincidenţă, ducesa Eleonora şi-a tras un glonte în aceeaşi noapte în care a fost ucis comisarul Marineo.

— În aceeaşi noapte... repetă mecanic Cattani, în timp ce continua să fixeze fata care părea că aşteaptă pe cineva. O văzu uitându-se la ceas, aranjându-şi părul, plimbându-se nervos.

— Chiar aşa! întări De Maria. În aceeaşi noapte.

Când îşi dădu seama de „reveria” comisarului, se întoarse din

nou:

— E încă acolo. Dacă am înţeles bine, îl aşteaptă pe Cirinnà. O vedeţi cât e de palidă? Se droghează, mica noastră ducesă. Drogată până în măduva oaselor! Se spune că micuţul mafiot o aprovizionează şi, astfel, a transformat-o în sclava lui. Ah, dar am avut dreptate: latà-l că vine!

De pe o stradă laterală ţâşni o motoretă condusă de Cirinnà. Intră pe strada principală îndreptându-se spre bar. Bărbatul era un tip arogant, robust, cu părul negru pomădat şi faţa latà. Avea un aspect viguros şi ochii săi metalici, întunecaţi, aruncau o lumină malefică. Stabili în câteva cuvinte ceva cu fata. După care amândoi încălecară pe motorete şi se îndepărtară în aceeaşi direcţie.

Comisarul îi urmări cu privirea până în capătul străzii:

— Trebuie să vorbesc cu fata asta! Dă-i telefon şi fixează-mi o întâlnire!

De Maria înclină respectuos capul zâmbind, totodată, complice:

— Se face!

*

În aşteptarea vizitei la locuinţa ducesei, Cattani plănui o altă vizită.

— Unde sunt nevasta şi copiii lui Marineo? întrebă.

— Au plecat imediat după înmormântare, răspunse De Maria. S-au dus la nişte rude la Salerno. În curând or să se întoarcă să-şi ia mobila şi ce mai au.

Drept care, casa e goală acum, îi trecu prin minte lui Cattani.

— Crezi că ar fi foarte incorect dacă ne-am duce să ne uităm puţin prin hârtiile lui Marineo? Aşa... într-o doară...

— Cum doriţi dumneavoastră. Am putea găsi vreun indiciu util... Nu strică!

*

Când ajunseră la vila elegantă în care locuise Marineo, în partea de est a oraşului, găsiră intrarea încuiată. Rămaseră câteva minute în aşteptare, până când uşa masivă, ca o poartă, se deschise încet şi apăru o bătrânică îmbrăcată în negru.

— Bunicuţo, i-o luă înainte încurajator De Maria, lăsaţi-o deschisă! Trebuie să citim contoarele de lumină.

Evitară să ia liftul. Urcară trei etaje pe jos, cu paşi abia simţiţi. Se opriră în faţa unei uşi lăcuite pe care era fixată în cuie o

tăbliţă cu numele lui Marineo, gravat cu litere mari. De Maria se mişcă rapid. Scoase din buzunar un lănţişor de care erau agăţate nişte cuţitaşe şi o legătură de chei. Deschise broasca şi intrară. Cattani îi admiră dexteritatea şi-şi aminti de câte ori uitase cheile, fiind nevoit să aştepte în faţa uşii.

Înăuntru, mobile goale, dezordine şi pustietate. Într-un colţ al salonului, Cattani se opri şi se uită spre un birou mic. Trebuie să fi fost masa de lucru a lui Marineo. O scotoci cu atenţie. Hârtii vechi, fără importanţă. O serie de fotografii pe care, probabil, comisarul însuşi le făcuse copiilor. Un dosar cu recipisele de chirie, chitanţele de la lumină şi de la telefon.

Cattani era dezamăgit. Trase ultimul sertar şi auzi o mică bufnitură. Ceva care se înţepenise între fundul acestuia şi rama mesei căzuse. Se lăsă în genunchi, îl scoase afară şi se aplecă, uitându-se cu atenţie. Zări un dreptunghi de hârtie. Întinse mâna şi descoperi că era vorba de un fost carnet de cecuri. Tot ce rămăsese – acel mic dreptunghi de hârtie – erau cotoarele. Nu se ştie niciodată, ar putea duce la ceva! Cattani îl băgă în buzunar.

Acesta a fost singurul rezultat practic al vizitei.

— Aţi terminat cu lumina, maică? le strigă bătrânică, în timp ce părăseau, cu mâinile adânc înfipte în buzunare şi cu capetele plecate, clădirea cenuşie.

— De-abia am început, mormăi abia auzit Cattani. De-abia am început...

DUCESA

Închiriase un apartament într-o clădire de curând terminată, care mirosea încă a mortar şi a var proaspăt. Când îi sosi nevasta împreună cu fetiţa, de la Milano, aceasta se arătă entuziasmată. O vreme îşi făcu de lucru amenajând cu grijă noua locuinţă. I se părea că viaţa începe să aibă iarăşi sens. Ca o tânără căsătorită, aranja cu dragoste mobilele, le schimba apoi locul, încântată de o nouă idee. Pentru bărbatul ei, pentru iubitul ei, al ei pentru totdeauna... Camerele curate străluceau în soarele Siciliei. Dormitorul, foarte larg, cu patul imens acoperit de lenjerii foşnitoare; camera lui de lucru, în colţul cel mai liniştit al casei, cu un birou masiv pe care-i aşezase la îndemână tabachera cu ţigările preferate; camera fetiţei, a scumpei lor Paola, care nu va mai simţi nicio umbră între părinţii ei. Minunata terasă cu vedere la mare o va umple de flori...

După câteva zile se dezmetici, se uită în jur şi simţi că vechea ei „prietenă", disperarea, îi dă din nou târcoale. O respinse, refuză s-o mai ia în seamă, dar, de la o vreme, nu mai reuşea s-o stăpânească. Toată râvna cu care se străduise să facă noua casă cât mai primitoare i se părea acum inutilă. Soţul ei o trata iarăşi ca pe o străină. Pleca dimineaţa devreme şi se întorcea acasă când ea şi fetiţa dormeau deja.

O dată l-a aşteptat în bucătărie până noaptea târziu. Parcă ar fi hăituit un animal. Poate că el se aştepta, mai devreme sau mai târziu, la o astfel de scenă şi nu spuse un cuvânt.

— Corrado, te rog, ce se întâmplă?

Bărbatul se încruntă şi dădu din cap:

— Nimic. Hai la culcare!

— Nimic, nimic! se văită Else. Nu te mai uiţi la mine, nu facem dragoste săptămâni întregi! Mă arunci ca pe o zdreanţă.

El căută să fie amabil:

— Sunt aici de puţin timp şi munca îmi stoarce toată vlaga. Nu mă sâcâi, te rog!

O fixa în timp ce se dezbrăca. Avea picioare lungi, frumoase. Admise că o găseşte încă atrăgătoare. Dar anumite detalii îl respingeau. Else era tot zveltă, fragilă chiar, dar lui nu-i mai plăceau coapsele, braţele ei acum împlinite, mature, şi sânii ăia rotunzi, bogaţi. Ca cei ai unei mame... ca ai mamei, se gândi cu dezgust. Apropierea de ea începuse să i se pară incestuoasă. Dacă, totuşi, ar fi trebuit, cu mâna pe inimă, să recunoască adevăratul motiv al răcelii lui, n-ar fi putut, găsi o explicaţie convingătoare. În mare, era vorba de plictiseală. M-am săturat, îşi spunea din când în când, să mă împiedic mereu de aceeaşi persoană! Nu mai reuşea să conceapă o legătură pentru toată viaţa. Idealul pentru un bărbat ca mine, gândea în timp ce-l cuprindea somnul, ar fi să schimb în fiecare an femeia.

*

Prezenţa Elsei la Trapani nu putea trece neobservată. Frumoasă şi blondă, acolo unde blondele sunt o raritate, făcea multe capete să se întoarcă după ea când mergea pe stradă. Ea îşi dădea foarte bine seama de efectul pe care-l provoca şi-i făcea plăcere. Se bucura când se simţea admirată. Tocmai de aceea nu suporta comportamentul indiferent, de acum, al soţului ei. Nu-i era de ajuns frumuseţea, voia şi pe cineva care s-o remarce şi să-i arate c-o apreciază. Să i-o spună. De o mie de ori pe zi!

Se obişnuise să meargă în fiecare dimineaţă, împreună cu fetiţa, la plajă. Când sosea ea la Lido, provoca o animaţie neobişnuită:

— Nevasta comisarului! se transmitea vestea din gură-n gură. Proprietarul aşezământului balnear se înclina respectuos:

— Doamnă, vă dorim o zi bună!

Un puşti apuca un şezlong, un altul dădea fuga să deschidă umbrela.

— Dumneavoastră sunteţi precum o floare, toate albinele vi se învârtesc în jur, îi spuse într-o dimineaţă Nanni Santamaria, ziaristul de la Sici-TV, care ajunsese, printre primii, cu echipa lui în noaptea uciderii lui Marineo. Şi acum era primul care încerca să-i facă curte acestei femei atrăgătoare.

— Ce drăguţ sunteţi! se lumină Else clipind din genele lungi

care-i umbreau chipul încântător.

Santamaria era un fante, ceremonios şi bine îmbrăcat.

— De ce nu ne faceţi onoarea, dumneavoastră şi fetiţa, de a ne vizita modestele noastre studiouri de televiziune? îi sugeră.

— Da, mămico! se entuziasmă Paola. Ce frumos ar fi!

*

Se duseră. Santamaria scoase la iveală tot repertoriul său de amabilităţi. O uimi pe Else arătându-i câte lucruri ştie despre ea. Ştia că studiase în Elveţia, că îi plăcea să picteze şi că îl întâlnise pentru prima dată pe cel care urma, mai târziu, să-i devină soţ, în casa „unei persoane foarte importante”.

Alături de costumele sale impecabile, de batistele sale discret parfumate, aceste mici atenţii şi lejere complimente care fac femeile să se simtă la fel de importante ca, eroinele din romane celebre, erau atuurile acestui seducător redutabil.

Femeile, conştiente de faptul că totul era un simplu joc de societate, se lăsau totuşi conduse de bărbatul acesta printre imaginile secrete ale copilăriei şi adolescenţei lor.

Suficient de comun, Santamaria constituia un nucleu neutru în jurul căruia aceste fetiţe mari îşi puteau construi castelele lor de nisip.

Simţea că Else ascundea o plajă largă şi goală de pe care marea se retrăsese de mult.

Else fu surprinsă şi măgulită. Interesul lui Santamaria, poate pentru că de prea mult timp se simţea abandonată, o ameţea. Fetiţa ei, Paola, fu încântată manevrând monitoarele şi telecamerele, iar acum mângâia cu privirea o marionetă agăţată de perete. Era din aramă strălucitoare şi întruchipa un cavaler de-al lui Orlando.

Santamaria o luă şi-o puse în braţele fetiţei.

— Ia-l şi nu uita că e primul tău prieten sicilian! Pardon, al doilea! Primul sunt eu!

Paola era cucerită. Strânse la piept marioneta declanşând un clinchet vesel, metalic. Santamaria era în al nouălea cer. Şi, luându-şi aerul unei persoane atotcunoscătoare, începu să-i dea explicaţii detaliate. Sprijinit pe genunchiul drept în faţa fetiţei, îi arată cum se manevrează marionetele de sus, cu ajutorul unor simple sfori.

Paola încercă să-i facă pe cavaler să meargă, dar izbuti numai

să-l convingă să lovească cu spada în scutul bogat ornamentat.

— Nu e aşa uşor, chicoti Santamaria. Marionetele nu au firele legate de picioare. Ca să-l faci să meargă, trebuie să-l ţii în echilibru. Uite aşa: unu, doi, unu, doi. Vei învăţa să-l manevrezi încetu' cu încetu'. Va face tot ce-i vei cere: îţi va aduce flori, se va lupta ca să te apere, te va iubi mult, mult de tot...

„A manevra", o noţiune despre care el, jurnalistul Santamaria ar fi putut să-i spună multe fetiţei. Puţin amuzat, vru chiar să i se recomande ca unul dintre cei mai mari „păpuşari" ai Sudului. Firele sale erau imaginile Tv şi cuvintele. Ele făceau ca această păpuşă negricioasă şi adormită, pierdută în mijlocul Mediteranei, această insulă somnolentă să zvâcnească de multe ori în direcţia pe care el o dorea.

Se stăpâni însă căci ar fi trebuit să-i spună că şi încheieturile lui erau, uneori, zmucite de fire nevăzute.

Ar fi putut să-i spună că, la capătul tuturor firelor, se află Dumnezeu.

Dar dacă nu l-ar fi crezut?

*

Dacă era ceva ce Cattani dorea într-adevăr să evite, era să nu se lase manevrat, fără să ştie, de vreun regizor nevăzut. Nu vreau să ajung să fiu manipulat ca o marionetă siciliană, gândea el. Din pricina asta se afla acum în avion, în drum spre Roma. Se ducea să raporteze şi să ceară sprijin. Dacă va fi nevoie să lovesc sus, cugeta ei, trebuie să am spatele acoperit... Ca o broască ţestoasă, se autoironiză el, adică lent... şi longeviv.

— Sunt bucuros, foarte bucuros că te revăd, dragă Corrado!

Bărbatul care-l întâmpinase pe comisar în locuinţa sa din Roma avea un zâmbet viclean. Îl invită într-un salon mare, acoperit de covoare.

Luă o cutie de argint cu trabucuri, şi-şi pofti musafirul să ia unul.

— Şi cum merge, ia spune-mi cum merge cu frumoasa Else?

Cattani răsuci trabucul între degete:

— De bine, de rău, suntem împreună de doisprezece ani.

— Într-un anumit sens, mă simt regizorul căsătoriei voastre, dat fiind că v-aţi cunoscut în casa mea şi că am fost martor la nuntă, spuse bărbatul instalându-se confortabil în fotoliu.

Se numea Sebastiano Cannito. Avea părul alb, lucios, dat pe

spate şi, deşi se apropia de şaizeci de ani, faţa îi era netedă, fără un rid. Părea că viaţa lunecase peste el ca pe un geam, fără să lase urme.

Cattani intră direct în subiect:

— E ceva tulbure în cazul Marineo. Nu reuşesc încă să aflu despre ce e vorba. Dar mă îngrijorează graba cu care se doreşte închiderea cazului…

— Cercetările le conduci tu. Eu am avut grijă să transmit în Sicilia recomandări foarte favorabile despre tine.

Bărbatul trase cu voluptate din trabuc.

— Dar ce te face atât de bănuitor?

— Vedeţi, sunt multe elemente care mă frământă. Nu s-au găsit gloanţe în maşină, nu s-au găsit tuburi trase şi nici măcar urme de sânge. O treabă curată! Noi însă ştim că atunci când mafia ucide un reprezentant al statului, o face fără precauţii. Puţin îi pasă dacă se găsesc sau nu cartuşele, nu-i aşa? Atunci mă întreb unde a fost, în realitate, omorât Marineo? Într-un loc care trebuie să rămână absolut secret?… Până acolo încât cadavrul să fie transportat în maşină… cu toate riscurile?

— Văd că abordezi problemele magistral, sub toate aspectele, se limită să comenteze celălalt.

— Să sperăm că nu fără rezultat, răspunse Cattani şi se înclină către interlocutorul său. Există un alt element important. Am găsit cotoarele unor cecuri. Toate cecurile au fost folosite, dar cotoarele nu sunt completate. Proprietarul carnetului de cecuri nu scria nimic pe ele. E limpede că putea să cheltuiască şi să risipească după cum poftea, fără să se teamă că nu avea acoperire.

Se trase la marginea fotoliului ca să-i atragă mai bine atenţia:

— Cotoarele astea de cecuri se aflau într-un sertar, în casa lui Marineo.

O subretă cu boneţică albă, brodată, aduse cafea şi fursecuri. Stăpânul casei sorbi o gură de cafea şi aşeză la loc, cu exagerată atenţie, ceaşca pe farfurioara fragilă de porţelan.

— Tot ce-mi spui mi se pare fascinant. Continuă! Sunt sigur că vei face minuni! În ceea ce mă priveşte, dragă prietene, tu ştii că de trei ani sunt ţinut pe tuşă. Voiau să mă exileze la Şcoala superioară de poliţie.

Îşi ridică sprâncenele şi-şi strânse trabucul între dinţi.

— O nedreptate pe care a trebuit s-o îndur. Dar câţiva prieteni influenţi mi-au rămas aproape şi lucrează din culise ca eu să-mi reiau locul ce mi se cuvine!

Umbra unui surâs i se ivi din nou pe buzele subţiri.

— Curând voi ocupa un post de mare răspundere. Atunci te voi putea susţine mai bine, zise învăluindu-se într-un nor de fum.

Era un rămas bun. Se ridică şi, privindu-l pe Cattani în ochi, spuse:

— Prietene, să învăţăm secretul vieţii de la zicala marinărească: „Înalţă pânzele şi urmează vântul!”

Vânt aici la Roma, acolo, jos, pare mai degrabă furtună, reflectă Cattani.

*

Comisarul se gândea din nou la Titti Pecci Scialoja. De Maria îi telefonase.

— Puteţi să veniţi când doriţi, răspunse ea cu o voce apatică, tot sunt mereu singură aici…

Se duseră la ea într-o joi după-masă. Ducesa îi conduse prin curtea interioară a palatului, îi îndrumă pe o scară somptuoasă şi îi pofti într-un salon cu aspect prăfuit, împodobit cu portrete mari, tapiserii şi oglinzi aurite. De aproape, avea un chip de fetiţă, ochi albaştri, calzi, încercănaţi, pe care paloarea feţei îi scotea şi mai bine în evidenţă. Purta o bluză neagră brodată cu fir auriu deasupra blue-jeans-ilor.

Mai frumoasă decât mi-o aminteam, se gândi Cattani.

— Am venit de curând aici, începu el. Doream să vă cunosc şi să schimbăm două vorbe.

Ochii fetei exprimau neîncredere.

— N-aţi găsit ceva mai bun ca să vă petreceţi timpul? întrebă cu ironie.

— Nu vorbiţi aşa! Vizita mea se vrea una amicală.

— Sunt onorată! schiţă o plecăciune.

— Nu vă sunt prea simpatic, nu-i aşa?

Fata se aşează picior peste picior. Era neliniştită. Febra nervozităţii îi înroşise fruntea, acoperind-o cu broboane de sudoare.

— Domnule comisar, spuse iritată, să lăsăm deoparte formalismele! Spuneţi-mi clar ce doriţi de la mine! Şi repede, vă rog!

Cattani se aşeză mai bine în fotoliul tapiţat cu damasc.

— Vedeţi, zise cu un aer profesionist, aş dori să desluşim împreună nişte ciudăţenii legate de sinuciderea mamei dumneavoastră, pe care eu nu le înţeleg.

— De exemplu?

— De exemplu... motivaţiile gestului.

Fata dădu din umeri:

— S-a scris în ziare: epuizare nervoasă...

— Înţeleg! Şi, scuzaţi-mă, unde s-a întâmplat? În camera aceasta?

— Da, în camera asta. S-a împuşcat stând pe fotoliul ăla blestemat.

Părea să fi renunţat la poziţia de apărare. Se decise să se arate amabilă şi oferi de băut.

Comisarul îşi duse la gură paharul de whisky, în timp ce o contempla, cu o plăcere sinceră, pe fata ghemuită în fotoliu, admirându-i mâinile frumoase ce tremurau uşor.

— Fumaţi? întrebă Cattani, încercând să creeze o atmosferă de încredere.

— Nu, dar dumneavoastră puteţi fuma dacă vreţi.

Îi întinse o cutie de lemn. El o deschise. Era pe jumătate plină cu ţigări. Conţinea şi un plic de chibrituri. Îşi luă o ţigară, deschise plicul şi-şi înfrână cu greu surpriza. Pe faţa interioară a plicului era o pată rotundă de culoare maro. Sânge! Drace, ăsta e un adevărat noroc!

Cattani păstră câteva secunde pliculeţul în palmă, după care îl lăsă să alunece în mod firesc în buzunarul de la haină.

Mai puse câteva întrebări amabile în timp ce plicul de chibrituri părea că-i arde buzunarul.

— Domnişoară, spuse, mi-a făcut cu adevărat plăcere să vă cunosc.

Fata se ridică obosită. Încercă să glumească:

— Nu ştiu dacă dumneavoastră, cei de la poliţie, obişnuiţi să vă pierdeţi întotdeauna aşa timpul.

— Nu e timp pierdut, făcu el cu amabilitate. Pot să vă spun că e foarte plăcută o discuţie cu dumneavoastră.

Se înclină şi-i sărută mâna, luându-şi la revedere.

Vizita i se păru puţin cam infructuoasă, aproape un capriciu, acum când orice clipă cu care se îndepărta de ora crimei micşora

şansele de a-i descoperi pe vinovaţi.

Îşi promise să nu se mai lase prins în ritmul acesta vag al insulei.

*

În aceeaşi zi, după ce a părăsit palatul ducesei, l-a însărcinat pe De Maria să facă două cercetări. Dorea să ştie pe al cui nume era înregistrat contul curent deschis la Banca Populară a Meşteşugarilor şi purtând numărul 804/36 ştampilat pe cotoarele cecurilor găsite în biroul lui Marineo şi voia să dea laboratorului criminalistic, pentru examen, pata de sânge de pe cutia de chibrituri.

De Maria formă numărul de telefon al băncii. Se dădu drept un funcţionar de la Banca Siciliei care suna de la Palermo:

— Şi pentru că trebuie să vă plătim un cec cu o semnătură ilizibilă, îmi puteţi da, vă rog, numele titularului şi să-mi spuneţi dacă are acoperire?

De partea cealaltă se auzi zgomotul receptorului pus pe masă. Câteva secunde şi o voce îi furniza informaţiile cerute: Numărul de cont corespundea unui nume nobil, dar care era, evident, fals: Antonio Fiordaliso. Exista un detaliu şi mai surprinzător: contul fusese închis pe 14, luna trecută.

La o zi după omorârea lui Marineo! observă Cattani.

Era singur în biroul său. Se gândea la toate acele elemente, încă izolate, dar care se înmulţeau, când De Maria ciocăni la uşă şi băgă capul înăuntru:

— Îmi permiteţi? spuse arătându-i nişte hârtii. Iată raportul laboratorului: Pata de sânge aparţine grupei „0”, negativ... Pare să fie foarte rară.

— Şi ducesa Eleonora ce grupă de sânge avea? întrebă Cattani.

— Ducesa – nu ştiu, făcu De Maria aşezându-se, dar cei de la criminalistică spun că grupa „0” negativ este aceeaşi cu a lui Marineo.

Cattani rămase perplex. Ochii îi rătăceau în gol.

— Asta nu poate să fie o simplă, amărâtă de coincidenţă.

Dădu cu pumnul în masă.

De Maria credea că înţelege unde vrea să ajungă. Dar nu era sigur, ezita. La sfârşit îşi exprimă gândul:

— Vreţi să spuneţi că Marineo a fost ucis în casa ducesei?

După expresia lui Cattani, înţelese că a nimerit la ţintă şi continuă cu un aer stupefiat:

— Ucis şi apoi transportat pe ascuns în maşină. Dar cine ar fi putut să facă asta? Şi pentru ce?

Comisarului i se citea încordarea pe chip. Ignoră întrebările lui De Maria şi ceru date despre proprietarul Băncii Populare a Meşteşugarilor.

— Se numeşte Ravanusa, spuse De Maria. Un tip greu!

— Un tip foarte greu… repetă Cattani sarcastic. Vreau să mă duc să-l cunosc şi eu pe tipul ăsta greu… Ador halterele!

Când trecu pragul băncii, un funcţionar îi ieşi în întâmpinare, serviabil:

— Pot să vă fiu de folos cu ceva, domnule comisar?

— Aş vrea să-mi deschid un cont aici, la dumneavoastră.

Funcţionarul făcu o plecăciune exagerat de respectuoasă, îl rugă să-l scuze şi dispăru în spatele unei uşi de nuc. Câteva secunde, şi în prag apăru un bărbat până în cincizeci de ani, elegant, cu privire pătrunzătoare şi cu un zâmbet larg.

— Extrem de onorat, domnule comisar! Mă numesc Ravanusa. Sunt deosebit de fericit să vă am printre clienţii băncii mele. Veniţi, vă rog!

Îl conduse în biroul său, în timp ce umilul funcţionar se grăbea să completeze nişte formulare complicate şi să pregătească un carnet de cecuri. Avu grijă să-l introducă într-un etui de piele şi, câteva minute mai târziu, intră în biroul lui Ravanusa:

— Totul e gata, domnule Cattani, anunţă el cu un aer triumfător. Doar câteva mici semnături: una aici, alta aici şi încă una aici. Poftiţi!

— Vă felicit pentru eficienţa dumneavoastră, mulţumi Cattani.

— Vai, da’ se poate? se apără Ravanusa. Dacă putem să servim bine un client, e o plăcere pentru noi.

În timp ce vorbea, făcea gesturi ample cu mâna stângă. Şi briliantul pe care-l purta pe degetul mic trasa cercuri de lumină în aer.

Îi iese ipocrizia prin toţi porii, aprecie în gând Cattani.

— Şi, pentru că am avut norocul să vă cunosc, spuse Ravanusa, permiteţi-mi să vă invit, pe dumneavoastră şi pe soţia dumneavoastră, mâine seară la o recepţie pe care o dăm noi la Cercul oamenilor de cultură.

Iată-mă integrat în viaţa acestui colţ uitat de Dumnezeu! Groaznic ar fi să le fiu simpatic. În definitiv, aş fi putut să mă nasc aici, să mă căsătoresc cu fata de pe strada vecină, să joc cărţi cu farmacistul căruia să-i seduc nevasta. Brrr!

Se simţi puţin trist pentru toţi aceşti oameni izolaţi pe care, iată, doar crima îi conecta la restul lumii.

*

Mica orchestră atacă un slow languros şi toţi comesenii părăsiră mesele la care cinaseră, îndreptându-se spre terasa luminată *a giorno.* Câteva perechi începură să danseze. Cattani şi Else se amestecară în lumea care roia veselă şi, după puţin, se pierdură din vedere.

El dădu peste bancherul Ravanusa, care avea în mână o cupă de şampanie. Era bronzat şi părea într-o formă deosebită:

— Nu dansaţi, domnule? Sunt sigur că multe doamne s-ar simţi flatate, norocoase chiar, să danseze cu dumneavoastră şi, în felul ăsta, petrecerea ar fi mult mai apreciată.

— Adevărul e, spuse Cattani cu ostentativă indiferenţă, că nu am făcut niciodată o pasiune pentru dans.

— Şi care ar fi pasiunile dumneavoastră, dacă îmi e permis să fiu indiscret? chicoti Ravanusa, insinuant.

— Florile! în mod special îmi place crinul.

— Adevărat?!

Dacă bancherul rămăsese surprins sau dacă înregistrase vreo aluzie, nu lăsa desigur să transpară. Continua să surâdă cu aerul acela superior.

Între timp, Corrado fu acostat de un bătrânel vioi, cu o coroană de păr alb zbârlit.

— Aş vrea să-mi îngăduiţi să mă prezint: Sunt baronul Platto, poet...

— Da, încuviinţă Cattani, ne-am cunoscut în timpul cinei.

— Dumneavoastră veniţi de la Milano, nu-i aşa? L-aţi cunoscut pe colegul meu, Eugenio Montale?

— Personal, nu. Şi, din păcate, nici măcar n-am citit ceva scris de el. Cunoştinţele mele în materie de poezie se opresc la băncile şcolii şi la câteva din textele cântecelor lui Brel.

Poetul clătină din cap cu un aer dezamăgit şi se apropie de bufet ca să-şi schimbe cupa goală de şampanie cu alta, bineînţeles, plină.

Sala de recepţii spaţioasă, ornamentată din plin cu aranjamente florale şi corpuri de iluminat, reunise societatea „aleasă” din Trapani, veselă şi aparent lipsită de grijă. Femei elegante şi radioase, încărcate de bijuterii, rătăceau de colo-colo. Un grup de tineri, retras într-un colţ, deborda de bună-dispoziţie. Muzica îi învăluia pe toţi într-o atmosferă destinsă. Era locul în care o persoană nou-sosită în oraş putea cunoaşte şi fi cunoscută, cvasioficial, de lumea importantă a regiunii.

— Domnule Cattani!

Comisarul se întoarse şi văzu un bărbat cu figură de viezure care ţinea de braţ două fete frumoase, fandosite şi zâmbitoare.

— Domnule Cattani, îmi permiteţi? Sunt avocatul Terrasini, iar acestea sunt nepoţelele mele.

Auzindu-se prezentate, cele două tinere înclinară capul într-o parte, accentuând şi mai tare zâmbetele nătânge. Nepoate, ce să spun! îşi zise ironic Cattani.

Avocatul Terrasini lăsă fetele şi-l luă deoparte pe comisar.

— Iertaţi-mă că vă deranjez tocmai acum, dar eu sunt executorul testamentar al domnului Marineo. Mă ocup de interesele văduvei, aşa cum veţi afla. Aş putea să vă întreb dacă cercetările înaintează, dacă se întrevede puţină lumină? Înţeleg că nu-mi puteţi da detalii, dar dacă aţi putea să mă faceţi să înţeleg, aşa, în general…

— Domnule avocat, nu vă pot spune chiar nimic, afirmă cu simplitate Cattani, după care păru să se răzgândească şi reluă, în timp ce Terrasini îşi ciuli urechile, sperând că va afla ceva:

— Şi totuşi, vă pot informa despre un lucru… S-a apropiat adineauri de mine un tip pe care acum nu-l mai zăresc. A spus că vrea să-mi vorbească de Marineo, dar, pe urmă, a dispărut.

— Şi s-a prezentat cumva?

— Da, a spus că se numeşte Fiordaliso. Dacă îl vedeţi cumva, trimiteţi-l la mine, vă rog. Aş fi foarte curios să-l ascult.

— Dacă mi se întâmplă… Dar n-am auzit niciodată de numele ăsta… Fiordaliso!

Cattani îl văzu pe avocatul Terrasini îndepărtându-se cu un aer năucit. Şi, în timp ce-l urmărea cu privirea, întâlni ochii unei femei superbe, stând singură, cu un pahar de whisky în mână, cu trupul suplu, înfăşurat într-o rochie extrem de elegantă, lungă şi neagră. Avea o figură deschisă, o atitudine sigură şi plină de

mândrie. Cattani o fixă îndelung. Ea ridică imperceptibil un colţ al gurii într-un surâs maliţios şi se îndreptă spre comisar, ca atrasă de un magnet.

— Ce faceţi? spuse cu o voce caldă. (Seducătoare! gândi imediat Cattani). Mă observaţi de departe? Vă e frică să mă priviţi de aproape?... Mă numesc Olga Camastra... Lăsaţi teama la o parte, cred c-aţi întâlnit şi oameni mai periculoşi decât mine, nu?...

O femeie isteaţă şi abilă. La douăzeci şi cinci de ani, o tânără fermecătoare, dar fără carte şi fără avere, îl luase de bărbat pe contele de Camastra, cu patruzeci de ani mai bătrân decât ea. Şi acum, rămasă văduvă, cucerise dreptul de a se făli cu titlul de nobleţe. Dar, mai ales, moştenise o avere uriaşă. Şi, cum nu-i lipsea spiritul de iniţiativă, a pus pe picioare o societate de construcţii. „Aruncase var pe blazon!" murmurau gurile rele, neputând să-şi reţină invidia.

— Deci, comisare, chiar vă e frică de mine?!

Cattani o privi în ochii negri, plini de lumină:

— Poate, răspunse acesta încercând să pară flegmatic. Cred că intuiesc femeile de tipul dumneavoastră. Excesul, chiar atunci când este vorba de frumuseţe, este întotdeauna periculos. Baronul Platto, pe care tocmai l-am cunoscut, ar putea să confirme.

Contesa izbucni în râs, amuzată şi măgulită totodată:

— Hai, spuneţi-mi sincer! Câte victime am în spate? Câte cadavre ascunse în stâlpii construcţiilor mele?

— Nu, negă moale Cattani întorcându-şi privirea. Nu făceam aluzie la acest fel de pericol.

O fixă cu o privire ciudată, aproape obraznică:

— Eu vă văd ca pe o regină a inimilor şi în acest sens îmi imaginez o mulţime de victime, mai multe decât toţi stâlpii construcţiilor dumneavoastră.

*

Din mulţime apăru chipul drăgălaş al Elsei. Ca o umbră, o urma Nanni Santamaria care dansase cu ea toată seara. Când Else îşi văzu bărbatul făcând pe curtezanul contesei, avu o reacţie aproape isterică.

— Aa, iată-te aici, bărbăţele! Nu mai reuşeam să înţeleg unde dracului te-ai ascuns.

— Ştii bine că mulţimea mă enervează, spuse încet Cattani. Am fost aici tot timpul…

Nu e un răspuns prea convingător, prietene! gândi ea. Nu e deloc convingător…

Dacă vreţi să ştiţi, comisarul îmi mărturisea că dumneavoastră reprezentaţi pentru el încarnarea idealului feminin, interveni contesa, pe care o amuza să zgândăre gelozia nevestelor neglijate.

Abia în clipa aceea Cattani păru să-l observe pe Santamaria. Îl măsură din cap până în picioare, întâi îi face cadouri fetiţei mele, acum se lipeşte de nevastă-mea, gândi ei. Începe să devină sâcâitor…

Apăru din nou silueta puţin încovoiată a lui Platto, care golea al nu ştiu câtelea pahar de alcool.

Cine moare, zace şi cine trăieşte, trăieşte în pace… Permiteţi? Sunt baronul Platto, poetul… Colegul meu, Eugenio Montale, trăieşte în pace… sper… Nu-i aşa, comisare?

Aşa Curte, aşa bufon, îşi zise Cattani. Aici până şi nebunii sunt nobili. Încep să mă simt chiar mândru că sângele meu nu este albastru, ci roşu… ca al lui Marineo… La naiba!

Se întoarse brusc spre perete, dar acolo îşi întâlni imaginea reflectată de o oglindă. Făcu iarăşi stânga-mprejur şi se mulţumi să pară amuzat privind „dansul nupţial” al lui Santamaria în jurul femeii aceleia blonde, soţia sa.

MOARTEA UNUI POLIŢIST

Fata stătea pe o băncuţă, strângându-şi genunchii cu mâinile ei mici şi delicate. Chipul său exprima o frică paralizantă.

Poliţistul De Maria sosi în grabă şi-şi dădu seama imediat că logodnica lui era foarte înspăimântată.

— Anna, ce-i cu faţa asta?! Ce-i cu tine?! Spune-mi! Spune repede!

— E din cauza fratelui meu. L-au mutat la altă închisoare... L-au transferat la Palermo, la puşcăria Ucciardone şi e îngrozit. Ar vrea să te vadă. Spune că are ceva important să-ţi comunice. Te duci? Nu-i aşa că o să te duci? Te rog...

— Sigur! Mă duc chiar azi, o asigură De Maria.

La întoarcerea de la Palermo, poliţistul o chemă la telefon pe logodnica sa:

— Da, am vorbit. E într-adevăr foarte important. Stai liniştită, eu trebuie să-l văd imediat pe comisar.

În apartamentul lui Cattani sună telefonul. Comisarul era chiar lângă aparat şi ridică imediat receptorul:

— Alo?

De cealaltă parte se auzi un clic, ca atunci când se închide telefonul. Două minute şi soneria se auzi din nou:

— Sunt eu, De Maria.

— Aha! făcu comisarul, tu erai şi adineauri?

— Nu, eu am sunat numai acum.

— Bine, nu-i nimic. Spune-mi tot!

Vocea poliţistului trăda nelinişte:

— Am fost la închisoare să-l văd pe fratele Annei. Trebuie să vă văd imediat, comisare! Sunt la barul din piaţă, la trei blocuri de casa dumneavoastră, acolo unde întoarce autobuzul.

— Vin imediat...

În timp ce agăţa receptorul, De Maria nu dădu atenţie tânărului

îndesat, cu faţă colţuroasă, care intrase în bar ţinând în mână o pungă de plastic. Poliţistul se apropie de tejghea şi tânărul îl urmă cu o încetineală voită. Când ajunse la doi paşi de el, băgă mâna în pungă şi scoase un pistol. Avea ochii aţintiţi în ceafa lui De Maria. Îndreptă arma spre el şi trase. Corpul lui De Maria se izbi de tejghea şi alunecă la pământ.

Nimeni nu se mişcă. Toţi păreau împietriţi. Doar proprietarul barului, pradă unei crize de isterie, urla ca un apucat. Ucigaşul îl înşfăca de guler şi îi răcni în faţă:

— Taci! Taaci! şi, înainte de a băga pistolul în punga de plastic, ţinti din nou capul poliţistului făcând să răsune un alt foc.

Ieşi fără grabă. Dădu colţul şi dispăru, chiar în clipa când Cattani apăru din direcţia opusă. Acestuia tocmai îi ajunseseră la urechi urletele înspăimântate ale clienţilor care nu mai reuşeau să se controleze văzând corpul acela inert, căzut la picioarele lor.

*

— Sunt doar lucruri fără importanţă, repeta monoton tânărul.

Se ghemuise tot într-un colţ. Un zâmbet nervos îi provoca din când în când un tremur pe partea stângă a obrazului.

Cattani îşi roti privirea de jur împrejurul celulei reci a închisorii:

— Ascultă-mă! spuse cu glas scăzut şi prudent. Nu te aude nimeni. Repetă-mi fără frică ce i-ai destăinuit lui De Maria.

— Deci nu vreţi să mă înţelegeţi? E o prostie ceea ce spuneţi dumneavoastră. Eu nu i-am destăinuit nimic, insista cu încăpăţânare tânărul deţinut.

— Şi atunci, de ce ai cerut să vorbeşti cu De Maria?

— Probleme de familie, ridică din umeri tânărul. Sora mea, Anna, a rămas singură, suntem orfani. Şi chiar dacă stau închis aici, înăuntru, sunt dator s-o protejez. Şi pentru că acest De Maria îi dădea târcoale, voiam să înţeleg cam ce intenţii avea.

Comisarul începu să-şi piardă răbdarea.

— Băiatul ăla a fost omorât pentru că tu i-ai transmis ceva. Ceva ce nu trebuia să ştie. Dacă eşti bărbat, trebuie să-mi spui despre ce este vorba!

— Eu, domnule comisar? se vaită tânărul. Dar eu nu ştiu nimic. Voiam doar să aflu dacă intenţiona să se căsătorească cu sora mea. Jur!

Cattani îl fixă cu intensitate.

— Tu ai ales, scrâşni el printre dinţi. Sper c-ai ales bine. Dar

dacă te vei răzgândi, anunţă-mă prin sora ta.

*

Sora lui, Anna Caruso, făcea curat în bucătărie când comisarul sună la uşă. Nu păru surprinsă să-l vadă. Se dădu deoparte în tăcere ca să-i facă loc să intre. Îmbrăcată în doliu, părea să aibă mai mulţi ani decât cei douăzeci pe care de abia-i împlinise.

— Am nevoie de ajutor, spuse Cattani. Aş vrea să ştiu dacă logodnicul dumitale ţi-a mărturisit lucruri mai speciale, dacă ţi-a spus ceea ce aflase din discuţia cu fratele dumitale.

Fata nici măcar nu ridică ochii.

— Îmi pare rău că te chinui cu aceste întrebări, urmă Cattani, dar şi eu ţineam la De Maria. Dacă dumneata ai un indiciu... orice ar putea fi de mare folos.

— Nu ştiu nimic, făcu fata sec, cu răutate parcă.

— Ar trebui să ştii măcar de ce fratele dumitale ceruse să-i vadă pe De Maria.

— Probleme de familie, murmură Anna. Voia să ştie când avea de gând să mă ia de nevastă. Asta-i tot...

— Da, şi dumneata – acelaşi refren?! se enervă comisarul. Ştii că te-aş putea acuza pentru că-mi ascunzi adevărul?

Obosită, Anna îşi ridică fruntea şi îndreptă spre Cattani o privire încărcată de durere adâncă.

— Şi credeţi că mai îmi pasă?

*

Un vânt african puternic, împingea continuu nori uriaşi, încărcaţi de ploaie. Erau nori galbeni, plini de nisipul deşertului, răspândind în jur o lumină ireală, sulfuroasă. Ploile de nisip se abat frecvent deasupra Siciliei, lăsând ca semn al trecerii lor maşinile acoperite cu un văl de praf şi oamenii toropiţi de toridele respiraţii africane.

Africa, acest monstru enigmatic de care Sicilia nu se desprinsese niciodată definitiv. Cu doar o sută de ani în urmă, din acel bazar nesfârşit, puteai să cumperi, cu câteva mărgele sau o puşcă, un om. Ce preţ avea un om în Sicilia? Siluetele trecătorilor, chircite în încercarea de a evita vântul păreau să spună că preţul nu putea fi prea mare...

*

Cattani era negru de supărare. Se îndrepta spre birou. Lumina aceea îl irita şi mai mult. Strategia sa părea că-l adusese într-un

punct mort. La fiecare mişcare suferea un eşec. Totul se închidea, totul se bloca. Şi acum? Ajuns în acest punct mort, ce naiba mai putea face? Opri maşina în parcarea Prefecturii, îşi luă pistolul pe care-l ţinea permanent în bord când conducea şi se îndreptă grăbit spre camera sa. Îl ajunse din urmă adjunctul său, Altero, având figura unuia care are doliu în familie:

— Nimic nou, din păcate. Ştim numai că ucigaşul lui De Maria era foarte tânăr…

Intrară împreună în lift:

— Facem şi alte cercetări, făcu zelos Altero, ca şi cum ar fi vrut să se scuze pentru bezna totală în care se mişcau.

Ajunseră în biroul lui Cattani. Comisarul se întoarse brusc şi-l fulgeră pe Altero cu privirea:

— Faceţi-vă un examen al conştiinţei şi spuneţi-mi dacă nu-mi ascundeţi nimic!

— Nu ştiu de ce îmi spuneţi asta!

Altero deveni rigid şi întunecat la faţă.

— De exemplu, în noaptea în care l-au ucis pe Marineo, dumneavoastră aţi primit un telefon de la o femeie.

— O femeie? Nu-mi amintesc. Poate era nevastă-mea…

— Şi dumneata te repezi în goană de fiecare dată când te cheamă soţia?!

— Ascultaţi-mă, dragă domnule Cattani, răspunse Altero iritat. Dumneavoastră aţi început să mă detestaţi din prima zi când aţi pus piciorul aici. Şi nu înţeleg motivul. Acum, dacă nu aveţi încredere în mine, eliberaţi-mă de sarcini… Faceţi cum credeţi că e mai bine… Nu suport să fiu tratat ca un duşman, să fiu suspectat ca un borfaş de rând.

— Puteţi pleca! îl concedie Cattani. Continuaţi-vă treaba, dar nu pretindeţi să am încredere oarbă în dumneavoastră. În clipa asta nu mai am încredere nici măcar în mine însumi.

*

Veselă, Paola alergă să-l îmbrăţişeze şi apoi îl trase de mână spre terasă:

— Ciao! Tăticule, vino să vezi ce-a făcut mama! E foarte frumos. Ia priveşte!

Pe un şevalet era o pânză pictată. O imagine abstractă, născută din culori violente, din contraste foarte marcate.

Apăru şi Else.

— Te-ai apucat din nou de pictură… comentă cu un aer plictisit comisarul. Sunt ani de când n-ai mai pus mâna pe pensule. Sper să fie un lucru bun.

— Tăticule, dar nu-ţi place? insistă fetiţa, privindu-l cu ochi rugători.

— Sigur că-mi place, e un tablou foarte frumos! spuse el fără entuziasm. Tot ce face mama ta e drăguţ… inclusiv tu…

Else studiase cu intensitate fiecare reacţie a lui Corrado, urmărindu-l din ochi ca un cercetător care se uită la microscop.

Cattani îşi simţea capul greu, trupul vlăguit şi ar fi vrut să fie lăsat în pace. Se forţă să construiască nişte fraze de circumstanţă.

— M-am hotărât să fac o expoziţie, anunţă soţia continuând să-i spioneze gesturile. Am făcut socoteala că, lucrând tare, în două luni voi avea un număr suficient de tablouri pentru a face o expoziţie.

— Aşa repede?! Şi galeria?

— A, nicio problemă! făcu ea cu un gest însufleţit. Organizează totul Nanni Santamaria, într-o galerie din centru.

Cattani simţi sângele urcându-i-se la cap:

— După care îţi va face publicitate cu televiziunea aia a lui de mâna a treia şi toată lumea bună va da buzna să-ţi cumpere tablourile pentru că eşti soţia comisarului.

— Sau poate pentru că sunt frumoase! replică Else ofensată.

O furie nestăpânită o cuprinse. Ca să şi-o descarce, înşfacă tabloul de pe şevalet şi-l izbi de mai multe ori de zid, până când din el nu rămaseră decât bucăţi de pânză sfâşiată.

— Da’ ce te-a apucat? o întrebă uluit comisarul. Era frumos, îmi plăcea! Era chiar foarte frumos!

Simţea că vocea îi sună fals… Se simţea puţin vinovat pentru tristeţea ei.

— Da, am văzut cum îţi plăcea. Eşti o brută!

Cattani răspunse calm şi sever:

— Ce vrei de la mine? Nu vezi că mă prăbuşesc de oboseală? îmi omoară oamenii cu care lucrez şi eu nu ştiu încotro s-o mai iau. Şi pe tine te apucă nebunia dacă nu declar că ai făcut o operă de artă, dacă nu te compar cu… Picasso!

Else rămase înmărmurită pentru o clipă, apoi îl luă în braţe:

— Oh, iartă-mă, iubitule! Sunt o proastă! Dar am atâta nevoie

de afecţiunea ta! Când eşti drăguţ, mă simt o femeie fericită! Numi trebuie altceva…

Uşor emoţionat, el îi mângâie părul.

*

Cineva sună la uşă:

— Vă rog să mă iertaţi, domnule comisar, dacă vin să vă deranjez acasă, dar trebuia să vă văd urgent.

Era părintele Manfredi Santamaria, fratele ziaristului.

Don Manfredi îşi câştigase o reputaţie solidă datorită unor acte umanitare, cât şi pentru vehemenţa cu care se dezlănţuia uneori, în timpul predicilor sale, împotriva acestei „ruşini care e mafia”. Datorită iniţiativei sale apăruse Centrul de recuperare a tinerilor drogaţi.

— V-am adus asta, continuă şi îi întinse o cutie albă.

— Bomboane! spuse Cattani. Se căsătoreşte cineva?!

— Nu, răspunse don Manfredi grav. Vă sfătuiesc să nu le mâncaţi. Sunt umplute cu heroină!

Cattani tresări:

— De unde le aveţi?

— Un băiat pe care l-am primit cu dragoste la Centrul de recuperare a drogaţilor, le-a primit de la un necunoscut şi mi le-a încredinţat mie.

Cattani răsucea cutia în mâini. Avea un aspect care nu trăda absolut nimic suspect, cu numele firmei scos frumos în evidenţă: celebra fabrică de dulciuri, „Fratelli Capitummo”.

— Ce înseamnă asta?! făcu comisarul perplex.

— Foarte simplu, explică vizitatorul. Este dovada că aici operează un centru pentru traficul de droguri. Prin exportarea bomboanelor se reuşeşte trimiterea în America a unei mari cantităţi de heroină.

*

— Vreţi să ştiţi dacă eu mă droghez? Ştiu toţi că sunt căptuşită cu heroină, gesticulă expansivă şi cinică ducesa Titti- Pecci Scialoja. O spuse ostentativ, gustând plăcerea de a fi „rea”, periculoasă chiar, de a-l şoca pe acest bărbat sosit dinafară, puternic, neatins de sosul în care se bălăceau ei toţi, ca nişte spaghete răcite.

Dar, chiar şi el, ce putea înţelege despre greaţa şi frigul care o cuprindeau, despre plictiseala care eroda totul, începând cu

palatul în care trăia ca o intrusă? E atât de bine după injecţie! Atât de bine dincolo! Ce-şi băgau ei nasul? Ea nu şi-l bagă în lumea asta urâtă a lor. Se cred grozavi că ei pot să reziste! Nişte brute! Era aşezată în maşina comisarului, care conducea pe drumul spre Palermo. Cattani o invitase pe fată la cină. „într-un loc rezervat”, îi spusese. „Departe de aici”. Acum o urmărea cu atenţie şi o privea cu coada ochiului, în timp ce maşina alerga în amurgul roşiatic.

Nu înţelegea încă dacă interesul său pentru ea era unul uman sau doar profesional. Poate amândouă. Uneori i se întâmpla să se gândească la Titti, aşa cum era, tânără şi delicată, cu mare duioşie. În alte ocazii, îşi îndreptase gândul spre ea numai din cauza cercetărilor. Numele tinerei ducese revenea des în timpul anchetei şi sfârşise prin a deveni aproape obsedant. Un nume ciudat, exotic şi excentric ca însăşi fiinţa care-l purta.

Cattani conducea cu aceeaşi îndărătnicie cu care „adulmeca urma” în cercetările sale.

— Hai! îl zgândări fata, ţine-mi predica. „Drogul face rău, drogul te distruge. Drogul e primul pas spre Infern... O fată aşa de drăguţă şi inteligentă ca dumneavoastră... ce motive ar putea avea să...” etc.

Îi aruncă o privire piezişă:

— Sunteţi destul de mare ca să înţelegeţi asta şi singură! Mă interesează mai degrabă să ştiu cine vi-l procură. Cirinnà, nu-i aşa?

— De ce tocmai el? De ce v-aţi gândit tocmai la el?

— Pentru că ştiu.

— Şi-atunci de ce mă mai întrebaţi?

Fata se întoarse privind peisajul care-i trecea rapid pe dinaintea ochilor. Cu o voce moale adăugă:

— Da, el mi-l dă. El are *grijă* de mine...

Un băieţei negricios şi cu un aspect neglijent le indică un loc gol în parcarea restaurantului.

— Şi acum ce-o să-mi spuneţi? întrebă Titti. Îmi veţi demonstra că Cirinnà e periculos şi că o femeie de familie bună trebuie să se ţină deoparte.

— Da, asta o să vă spun... mereu...

În faţa intrării în restaurant, Cattani îi atinse uşor spatele cu o mână pentru a o îndemna să treacă înaintea lui. Simţi în vârfurile

degetelor acelaşi lucru pe care-l simte un virtuoz când atinge un Stradivarius.

*

Cina era minunată. Cerură să li se desfacă o sticlă rece de vin sicilian marca „Rapitalà”. Ea ridică paharul şi contemplă pentru câteva secunde culoarea sclipitoare, aurie. Cattani îl apropie pe al său şi cele două pahare se atinseră cu un clinchet vesel, muzical.

— Vinul nu este şi el un drog, un mijloc de a evada? Sau poliţiştii îl beau ca să afle adevărul? Ori ca să uite că nu l-au aflat? Ei?

— Aş vrea să ciocnesc, propuse comisarul, pentru vindecarea dumneavoastră…

Titti păru surprinsă şi tulburată.

— … puteţi să vă vindecaţi, zise ferm Cattani. Însă va trebui să faceţi un efort şi să aveţi răbdare. Dar veţi reuşi! Va trebui, ca un prim pas, să vă impuneţi să rupeţi definitiv orice legătură cu Cirinnà.

Titti sorbi puţin vin, încercând să scape de presiunea exercitată de Cattani printr-o insinuare pe jumătate ironică:

— Dar dumneavoastră puteţi fi şi mai periculos decât Cirinnà, spuse clipind drăgălaş din gene.

— În ce sens?

— Dumneavoastră sunteţi atât de înţelept, de curajos, inspiraţi încredere. Unei femei îi trebuie foarte puţin ca să se lase prinsă de un bărbat ca dumneavoastră. Şi atunci?… Şi apoi?…

Cattani umplu din nou paharele, trăgând de timp:

— Dacă nu aveţi încredere în mine, cunosc un preot care se pricepe la astfel de lucruri. Vă poate cu adevărat ajuta… Şi, pentru el, nu mai există niciun „şi apoi”…

— Iată, făcu ea chicotind, acum intră în horă şi preoţii!

*

Pe drumul de întoarcere, poliţistul din el atacă din nou.

— Nu vă supăraţi dacă vă pun o întrebare delicată? spuse prudent, pregătind terenul.

— Ascult! Întrebările delicate sunt apanajul oamenilor delicaţi, nu?

El intră direct în subiect:

— Comisarul Marineo vă frecventa familia?

— Familia mea? Câteodată... Venea pe la noi din când în când...

— Şi era acolo în seara în care a fost omorât?

Cattani avea un aer atât de grav, încât Titti nici măcar nu făcu tentativa de a nega. Un tremur începu să-i scuture pieptul:

— Să auzim, spuse cu voce şoptită, ce alt as mai ascundeţi în mânecă.

— Asul meu este un plic cu chibrituri, cu o pată de sânge pe el... Un as de cupă...

— Eu nu fumez... Sunt şi vicii care mi-au scăpat...

— Marineo însă fuma. Chibriturile acelea erau ale lui, aşa cum şi sângele era al său. Odată îndepărtat cadavrul, dumneavoastră sau poate un om de serviciu a cules plicul de chibrituri şi l-a băgat în cutia de ţigări...

Începuse să cadă o ploaie fină. Cattani dădu drumul ştergătoarelor de parbriz care acoperiră cu fâşâitul lor tăcerea coborâtă între cei doi.

Tot comisarul reluă dialogul:

— În seara aceea, au fost doi morţi în salonul dumneavoastră: Marineo şi mama dumneavoastră... O coincidenţă foarte stranie, nu vi se pare? Sau, mai degrabă, dacă ne gândim bine, nu e de fapt atât de stranie...

Cattani făcu o pauză cu subînţeles:

— Marineo şi mama dumneavoastră erau amanţi, nu-i aşa?

— Ajunge! urlă fata. Duceţi-mă imediat acasă!

Se ghemui pe scaun, cu spatele întors la Cattani şi cu fruntea sprijinită de portieră. Nu mai scoase niciun cuvânt.

Când maşina ajunse în faţa intrării palatului ei, Titti rămase nemişcată. Cattani opri motorul. Ploaia încetase, iar strada lucea în lumina felinarelor. Ştergătoarele continuau să scârţâie, funcţionând inutil.

— Îmi pare rău, spuse comisarul. M-am purtat într-un mod dezagreabil... necavaleresc...

Titti continua să tacă, rece ca un sloi de gheaţă.

— Nu ştiu dacă mă pot face iertat, încercă din nou Cattani s-o scoată din muţenie.

Fata deschise încet portiera, dar nu coborî. O adiere de aer proaspăt o înfioră. Se întoarse spre Cattani. Ochii îi erau mari, calzi şi luminoşi. Deodată se agăţă de braţul bărbatului, întinse

buzele până când te atinse uşor pe ale lui. După care, în tăcere, dispăru în noapte, cu capul plecat şi mâinile vârâte în impermeabil.

De ce să evadezi?! Lumea asta are şi părţi bune! ar fi vrut să-i strige Cattani. Tăcu însă amuzat de această ştrengărie de care nu se mai credea capabil.

*

În marea locuinţă goală, paşii săi aveau un ecou sumbru. Făcu ocolul camerelor ca sa aprindă luminile peste tot. Dar nu reuşea sa alunge umbrele care-i strângeau inima ca într-un cleşte. Titti încercă să-şi facă puţin curaj recurgând la alcool, îşi turnă o porţie generoasă de whisky şi sorbi cu lăcomie o înghiţitură. Căldura cobora împrăştiindu-se în tot corpul, iar ea închise ochii ca s-o guste cu voluptate. Un gând duios îi trecu prin minte, îndemnând-o să ia un alt pahar. Îl puse lângă al său şi turnă băutură. Paharele răsunară ca pentru un toast imaginar.

Sunetul telefonului o făcu să tresară.

— Deci poliţistul continuă să te sâcâie?!

Era Cirinnà, furios.

— Ce voia? Ce dracu mai vrea şi ăsta?!

Luată prin surprindere, Titti se bâlbâi:

— Nimic, m-a întrebat dacă-l cunoşteam pe colegul său, cei pe care l-au omorât.

— Şi tu ce i-ai răspuns?

— Nimic! Ce naiba să-i spun eu despre poliţiştii lui?!

— Să n-ai încredere în el! Ai înţeles?!

Acum Cirinnà voia să pară protector.

— Dacă apare vreo încurcătură, am eu grijă! Să nu-ţi faci probleme!

Ea asculta în silă, cu ochii închişi. Trase un scaun cu piciorul şi se lăsă pe el. Făcea un efort să urmărească cuvintele care-i zbârnâiau în ureche.

Nu cumva a făcut-o pe cocosul? reluă Cirinnà bănuitor.

Părea într-adevăr gelos. Şi chiar era… Fata asta îl scosese din anonimat. Era proprietatea lui.

— Nu, răspunse ea după o scurtă ezitare. Nimic din toate astea… Las-o baltă… N-o să mă fure nimeni.

Îşi apăsa cu o mână tâmpla stângă. Simţea primele asalturi ascuţite ale unei migrene.

— Pot să vin acum la tine? întrebă Cirinnà aţâţat.

— Nu, acum nu, te rog. Mă simt rău…

Vocea lui deveni din nou ameninţătoare:

— Îmi ascunzi ceva?

— Nu, îţi jur, nimic!

Îşi pusese un cot pe genunchi ca să-şi sprijine capul în palmă.

El nu păru convins:

— Ascultă, dacă faci glume proaste, nu vei mai căpăta chestia aia… Auzi, ducesă de două parale?

— Nu poţi să-mi faci asta! Tremura. Izbucni în plâns:

— Nu mă lăsa fără chestia aia! Te conjur!

De cealaltă parte a telefonului, Cirinnà asculta cu voluptate hohotele disperate. „Tembelă ducesă”, se gândi, „te am la mână! Sante Cirinnà te stăpâneşte, te striveşte, te sfărâmă dacă vrea… Al dracului să fiu!”.

Nu părea satisfăcut. Pentru a-şi transforma victoria într-un triumf, deveni duios:

— Titti, tu ştii că n-am să-ţi fac niciodată rău! Te iubesc! Dar tu mă iubeşti?!

Fără să vrea, vocea căpătă un ton uşor emoţionat. Era limpede că Cirinnà se forţa s-o facă pe durul, dar se îndrăgostise până peste urechi de fata asta. Aşteptă să vadă efectul cuvintelor sale. Urmă o lungă tăcere. După care, din receptor ieşi un suspin printre scâncete:

— Da… te iubesc! Te iubesc! Te iubesc!

El strânse dinţii satisfăcut şi închise telefonul.

— Te iubesc…, mai şopti într-un târziu fata, culcându-şi capul pe umărul stâng şi zâmbind cuiva prezent parcă.

MARTOR INCOMOD

Doamna Cattani găsise într-un sertar un album vechi cu fotografii şi se aşează într-un fotoliu să-l răsfoiască. Dădu câteva pagini cu poze din tinereţe, cu prietenii, familia, casa în care copilărise. Apoi privirea i se opri pe o fotografie care ocupa o pagină întreagă. Era ea cu soţul ei. Îmbrăţişaţi... Ea avea o figură veselă şi, cu o expresie strengărească, întindea un deget spre fotograf. Chipul lui părea al unui puştan. O impresie care contrazicea senzaţia de seriozitate şi bărbăţie pe care o dădea de obicei. Era o fotografie făcută la Zürich, la câteva luni după căsătorie.

În faţa imaginilor, Else căzu pe gânduri. Primii ani zburaseră în dragoste şi înţelegere. Păstra amintiri încântătoare. Pe urmă, încet-încet, viaţa în comun începu să se destrame. Odinioară – îşi amintea limpede – petreceau ore întregi îmbrăţişaţi sub cearşaf. Ea îl răsfăţa, îi pregătea tot felul de dulciuri, prăjiturele pe care i le băga în gură când leneveau moleşiţi în pat. Nu reuşea să înţeleagă cum se sfârşise totul şi nu ştia bine care dintre ei doi era vinovat de acest dezastru.

Căuta un vinovat pentru că nu putea să accepte că totul se terminase pur şi simplu. Întreaga ei viaţă părea fără sens acum. Se simţea furată. O furie surdă şi neputincioasă o inunda. Dăduse totul, iar acum se trezise fără nimic. Era goală.

Trebuia să-i trezească prin ceva atenţia. Va lupta cu această pasiune a lui pentru profesie. Egoistul! Se juca de-a Dumnezeul! Se simţea bine în pielea lui de cavaler al dreptăţii. Era celebru. Era apreciat! Asta-i ajungea. Cum putea pretinde că luptă şi se sacrifică pentru triumful binelui, când nici măcar un singur om, pe ea, nu-l putea face fericit?!

El era vinovatul! Nu-i ajungea că o are pe ea. Voia să posede totul. Să audă întreaga lume gemând de admiraţie, într-un

orgasm infinit în faţa forţei sale. Îl va pedepsi! Îi va răni ca să-i arate că nu poate totul, că şi ea EXISTĂ!

Când soţul i se întoarse acasă, ea era încă în fotoliu, cufundată în gânduri, cu albumul deschis pe genunchi:

— Ai fost văzut cu o fată… murmură abia auzit.

— Care fată?! spuse el indiferent. E o martoră importantă pentru cercetările mele.

— Şi pe toţi martorii îi duci la restaurant?!

— Ia ascultă, drăguţo, nu mă cicăli! Tu nu poţi înţelege cum trebuie tratate anumite persoane ca să scoţi ceva de la ele.

Ea surâse cu amărăciune:

— De ce m-ai luat de nevastă?

— Ce întrebare! Pentru că te iubeam.

— Şi acum?

— Acum, acum! Acum nu ştiu nici eu ce vreau. Sunt prins de vârtej. Pot să scap cu viaţă, dar pot să fiu şi strivit.

*

În dimineaţa următoare, Else se duse să-l caute pe Santamaria pentru a aranja pregătirea expoziţiei. Cu fiecare nouă întâlnire, ziaristul devenea tot mai insistent, mai îndrăzneţ.

— Scumpă doamnă, îi spuse, dumneavoastră sunteţi cu adevărat femeia care poate să facă fericit un bărbat. Un bărbat care ştie ce înseamnă… fericirea…

Else nu făcea niciun efort pentru a reteza asalturile acelea repetate. Dimpotrivă, le primea chiar cu plăcere. Dacă trebuie să se întâmple, gândea, atunci să se întâmple!… Şi să se întâmple frumos!…

*

La telefon, Titti părea cuprinsă de panică. Vorbea gâfâind:

— Trebuie să vă văd imediat!

Cattani se duse la ea acasă. Se sperie văzând-o într-o stare atât de jalnică. Era aşezată pe podea, cu spatele sprijinit de un scrin vechi, cu părul ei frumos răvăşit, cu ochii febrili, nemişcaţi ca ai unei păpuşi.

— Nu se va termina aşa! continua să-şi şoptească. Am să limpezesc eu lucrurile. Da! Nu-mi pasă de nimic! Am să spun totul! Vreau să-mi iau de pe suflet povara asta…

Mama ei de meserie!… Crezi că atâtea dezastre omeneşti te-au călit şi, când colo, de flecare dată simţi acelaşi ghimpe în

inimă. Pe faţa comisarului se citea uluirea. O ajută pe fată să se ridice, o aşeză într-un fotoliu şi văzu că avea pe braţul stâng o pată vânătă, cu o înţepătură în mijloc, încercuită de o umflătură roşiatică: Se drogase!

— Unde eşti! întrebă, întinzându-şi mâna îngheţată după el, orbecăind parcă.

— Staţi liniştită, auzi vocea lui Cattani, politicoasă şi îndurerată. Sunt aici!

Ea îl zări ca prin ceaţă. Spuse:

— Vreau să mărturisesc tot!

Şi se agăţă de braţul lui, încercând să se ridice.

— Nu vă mişcaţi, o reţinu Cattani. Fiţi cuminte câteva minute. Acum nu sunteţi în stare să vorbiţi. Nu-i nicio grabă…

Titti închise docilă ochii. Comisarul îi dădu la o parte mâna şi se duse să caute un pahar cu apă, în speranţa c-o să-şi revină. Îi dădu să bea şi, după puţin timp, o văzu cum deschide ochii, ceva mai înviorată. Un uşor surâs îi lumină faţa:

— Nu mă părăsi, comisare! îngână cu o voce tremurătoare. Alunecă din fotoliu şi se ghemui la picioarele bărbatului. Îşi puse capul pe genunchii lui şi îi prinse strâns mâinile, acoperindu-i-le cu sărutări:

— Îţi plac, comisare, nu-i aşa? zâmbi vlăguită.

— Sigur că îmi placi! Cine ar putea să reziste unei fete atât de frumoase?!

Acum şi el îi spunea tu.

— Atunci, ia-mă în braţe, nu mă lăsa să mor de frig!

El îi mângâie părul. Rămase cufundat în gândurile lui pentru o clipă. După care o îndepărtă cu un gest blând, dar hotărât:

— Deci, adăugă prudent, începuseşi să-mi spui ceva…

Titti zâmbi dispreţuitoare sau, poate, doar îndurerată:

— E greu să ai ca iubit un poliţist! Când îi cazi la picioare, se transformă în inchizitor. Bun! Ai intuit bine că Marineo şi mama mea erau amanţi. Eşti un tip isteţ!

Încercă să fie mărinimoasă:

— Au murit amândoi aici. Dar tu vrei să ştii cum, nu-i aşa?

Căpătă o expresie misterioasă, ca şi cum ar fi vrut să-l pregătească pentru ceea ce avea să-i dezvăluie.

Voia să i se ofere. Să-i ofere informaţiile pe care, bănuia, acesta le aştepta surescitat. Ca pe un himen aştepta el să rupă

vălul tăcerii. Ei bine, chiar dacă ştia că doar asta doreşte de la ea, să audă adevărul, i-l va oferi, şi i se va oferi, se va încredinţa braţelor lui, singurul lucru ferm în lumea asta. Va atârna apoi în braţele lui, vulnerabilă şi doritoare. Îl va învinge cu slăbiciunea ei. Îl va avea mereu lângă ea. Îi va fi iarăşi cald în acest palat enorm, în această lume enormă.

Cattani cântărise unele ipoteze privitoare la mobilul crimei. Dar oricât îşi bătuse capul, nu reuşise să vadă nimic mai mult decât o crimă pasională. După ipotezele sale, unul dintre cei doi amanţi, mai precis ducesa, îl omorâse pe Marineo, după care şi-a tras un glonte în cap. Rămânea de rezolvat enigma cadavrului lui Marineo în maşină. Cine îl transportase? Dar, pentru moment, acesta i se părea un detaliu secundar.

Considerase important, în schimb, faptul că stabilise că era vorba de un caz de omucidere şi de un altul de sinucidere. Când află adevărata desfăşurare a faptelor, rămase cu gura căscată. Acum vedea limpede cum fuseseră omorâţi Marineo şi ducesa. Chiar aşa, omorâţi! Două crime săvârşite de aceeaşi mână. Fata asistase la întreaga scenă, iar acum era singura martoră în stare să-l demaşte pe asasin. Un martor foarte incomod:

— Eşti în pericol! spuse alertat Cattani. Trebuie să găsesc mijlocul de a te apăra.

*

Pe înserat, clădirea Cercului oamenilor de cultură se umplea de lumini. Lumea bună din oraş se aduna cu încetul. Se oprea la un pahar în micul bar, apoi se îndrepta, printre glume şi hohote de râs, spre încăperea destinată jocurilor de noroc.

Surpriza fu uriaşă când, într-o seară, îl văzură pe Cattani intrând, cu ducesa Scialoja agăţată de braţul său.

Erau o pereche superbă. Fermitatea, maturitatea virilă ajunsă la apogeu, contrasta sclipitor cu fragilitatea şi tinereţea, chiar dacă o tinereţe mai puţin exuberantă.

El, o personalitate remarcabilă într-o profesie care nu putea fi banală, mai ales în Sicilia. Ea, celebră din prima zi a existenţei sale, cu strămoşi care se pierdeau undeva, la începutul Evului Mediu, purtându-i trena de mister şi glorie!

O pereche iritant de „bine”, ce se apropia supărător de mult de o perfecţiune hollywoodiană.

— Ştii ce vor spune? murmură fata, lipindu-se de el, ca să-i

vadă lumea. Vor spune: „Bietul comisar, s-a încurcat cu nebuna aia!”

— Nu, izbucni şi el în râs. Vor spune: „Decăderea nu are margini: O nobilă siciliană căzută în braţele unui poliţist!”

Nu din frondă sau exhibiţionism se hotărâse comisarul să se dea în spectacol („Să dăm un mic spectacol!” propusese Titti). Avea în cap un plan precis şi studiase cu grijă fiecare mişcare. Voia să-l tulbure pe asasin. Să-l sperie. Să-l facă să ştie că între el şi fată se înfiripase o idilă. O să turbeze! se gândea. O să fie terorizat de ideea că Titti poate să-mi spună adevărul!

O provocare, iată ce era. O cursă, riscantă nu numai pentru pradă, dar şi pentru vânător. Dacă asasinul îşi pierdea capul şi cădea în laţ, era greu de presupus ce reacţie ar fi putut să aibă.

Primul care şi-a revenit din uluire a fost avocatul Terrasini:

— Fiţi bineveniţi! întâmpină el perechea, cu indulgenţa bărbatului cu experienţă. Faceţi-ne onoarea să beţi un pahar împreună cu noi!

Bancherul Ravanusa, cu un pahar cu gin tonic în mână, spuse:

— Sunt încântat, domnule comisar! Sunt cu adevărat foarte mulţumit de această plăcută surpriză.

După care, întors spre fată, schiţă o plecăciune:

— Domnişoară Titti, respectele mele!

Atenţia sa se concentră din nou asupra lui Cattani:

— Domnule comisar, dacă nu vă e cu supărare, aş vrea să vă destăinuiesc un mic păcat de-al nostru. Vedeţi, dincolo este o încăpere în care ne mai oprim în jurul mesei de joc, o mică partidă de cărţi, lucruri nevinovate ca să ne petrecem timpul împreună. Repet, dacă nu vă e cu supărare şi aveţi amabilitatea să vă alăturaţi nouă, ne-ar face cu adevărat mare plăcere.

Cattani se arătă extrem de cordial:

— Da’ se poate, dragă Ravanusa?! Din când în când îmi face plăcere să fac o partidă de pocher. E un excelent antrenament psihologic…

*

Sala de joc avea pereţii acoperiţi cu fresce reprezentând scene de inspiraţie religioasă. Un Sfânt Mihail uriaş strivind şarpele. Iona, înghiţit de balenă. Un condamnat la focul etern căzând în mijlocul unei cete de draci. Învăluite de valurile de fum de deasupra capetelor jucătorilor, acele scene păreau şi mai

groteşti, şi mai monstruoase şi, totodată, mai vii...

Aşezată la o masă, contesa Olga Camastra îl observă imediat pe Cattani însoţit de tânăra ducesă. Comisarul îi surprinse privirea. Descifră în ea ironie şi surpriză. Continuă s-o scruteze câteva secunde. Personalitatea ei îl fascina! Şi în zdrenţe dac-o vezi, gândi el, îţi întorci capul după ea!

— Comisare! exclamă ea când acesta se apropie, nu mă aşteptam să vă văd în locul ăsta de pierzanie.

Îşi deschise tabachera de aur şi îi oferi o ţigară.

— Am şi eu nevoie de puţină distracţie, spuse Cattani aprinzându-i şi ei ţigara. De altfel, este foarte educativ şi mobilizator locul, adăugă el zâmbind, rotindu-şi privirea de-a lungul frescelor.

Intenţionat, Titti se lipi şi mai tare de el. Dar Olga Camastra nici măcar nu catadicsi s-o privească. Spuse:

— Comisare, dacă într-o zi n-o să ştiţi cum să vă petreceţi timpul, căutaţi-mă la şantier. O să vă arăt cum munceşte o femeie din Sud.

Îşi lăsă ţigara în scrumieră şi împărţi cărţile. După care îi aruncă o privire vicleană:

— Sau vă e încă frică de mine?!

Conversaţia le fu întreruptă de un bătrânel cu un aer cumsecade:

— Dumneavoastră veniţi de la Milano, nu? L-aţi cunoscut pe Eugenio Montale? A, nu?! Păcat! Eu sunt un coleg de-al lui Montale. Sunt baronul Platto, poet.

*

Într-o mică locuinţă, lângă biserică, don Manfredi cultiva zi şi noapte „grădina sa de speranţe". Îi primea cu dragoste creştinească pe drogaţi şi încerca să-i redea apoi, purificaţi, vieţii şi familiei. Îi scotea din dependenţa totală de narcotice prin îndeletniciri constante, mai ales prin muncă fizică şi sport.

— Numai dumneavoastră o puteţi salva, îi spuse Cattani. Aveţi grijă de ea!

— Voi face tot posibilul, îl asigură preotul. Dar pasul cel mai important spre salvare l-aţi făcut dumneavoastră, dragă comisare, atunci când aţi convins-o pe Titti să-şi găsească refugiul aici.

— Ei, până la urmă s-a convins singură, oftă Cattani. Pentru

mai multă siguranţă, voi pune doi poliţişti de pază în faţa porţii.

— Când se va însănătoşi, vă va fi recunoscătoare.

— Poate! Dar, de fapt, mi-e ruşine pentru că o folosesc pe fata asta drept momeală ca să pot înhăţa un individ cu mâinile mânjite de sânge.

Se simţea într-adevăr un „păcătos”. „Dar, pentru victoria cauzei noastre, trebuie să-i sacrificăm până şi pe alţii” îşi cită el, zâmbind trist la gândul că ar putea să pară sau chiar să fie la fel de cinic ca sinistrul autor al citatului.

*

În seara aceea Cattani căuta un tip cu care de multă vreme dorea să vorbească între patru ochi. Împinse uşa grea de cristal a unui magazin de automobile de pe faleză. Printre maşinile strălucitoare, de mare capacitate, apăru figura agresivă a lui Sante Cirinnà. Micuţul mafiot, cum îi spunea De Maria.

Cirinnà îşi încheie automat scurta de piele şi-şi strânse maxilarul proeminent:

— Cu ce vă pot servi? O maşină nouă?

— Nu, Cirinnà, dumneata vinzi maşini prea scumpe pentru buzunarul meu…

Îl observa cu răceală şi-l cântărea. Simţi câteva perechi de ochi fixându-l. Un mecanic cu o figură încruntată şi cu salopetă murdară îl privea cu atenţie, ascuns pe jumătate de o maşină. Sprijinit de un Mercedes de culoare bej, cu mâinile în buzunare, se mai afla un tânăr cu o expresie plină de cruzime care mesteca chewing-gum. Avea pomeţi proeminenţi şi era îmbrăcat într-o haină largă, cu carouri mari şi o batistă scoasă la vedere în buzunarul cel mic de la piept.

— Deci, cărui fapt îi datorez onoarea?

Cirinnà devenise nervos. Ochiul stâng i se zbătea. Încruntat, îl privea pe comisar cu insistenţă.

— O problemă personală, spuse Cattani, încercând să-l atragă pe Cirinnà într-un colţ cât mai izolat.

— Şi care-ar fi această mare problemă?

— Domnişoara Titti Pecci Scialoja!

— Aha!

Faţa lui Cirinnà se schimonosi de furie.

— Şi ce pot să fac eu pentru mica ducesă?

— Dumneata poţi face multe. S-o laşi în pace, de pildă.

Sensibilitatea siciliană în privinţa femeilor e proverbială. Atinsă această coardă, Cirinnà îşi dilată nările şi pufni ca un taur înfuriat:

— S-o las în pace?!

Încercă să-şi reprime furia într-o replică sarcastică:

— Dar ea… are nevoie de mine.

— Nu mai are! spuse Cattani iritat. Nu mai are nevoie de ce-i dai dumneata.

— Ah, da?! A devenit un îngeraş?! Ştiam că numai cei săraci ajung îngeri…

— Nu-ţi face griji! Scoate-ţi-o din minte şi gata!

Cirinnà nu mai reuşea să se stăpânească. Clocotea de mânie. Cine dracu' era poliţistul ăsta care-şi permitea să-i dea lui ordine?!

— Ia ascultă, comisare, şuieră printre dinţi, dar în ce calitate vii să-mi ceri să renunţ la ea?!

— Ce-ai zice dacă ţi-o cer în numele meu personal? Între mine şi Titti există un sentiment mai deosebit… Să-i zicem dragoste…

— Un sentiment deosebit?! îl ironiză Cirinnà. Dar dumneata n-ai o soţie?!

— Asta nu te priveşte! spuse Cattani menţinându-şi calmul. Dumneata vezi-ţi de treabă şi să nu mai discutăm! Ne-am înţeles, da?

Cirinnà îşi pironise ochii în gol, turbat de gelozie:

— Ne-am înţeles, ne-am înţeles, dar acum pleacă de-aici! Dispari!

Cattani îşi trecu un deget pe suprafaţa cromată a unui Rover. Fără grabă, se întoarse cu spatele şi se îndreptă spre uşă.

— Poliţaiul dracului! mormăi furios Cirinnà. Aici nu poţi să te dai mare. Aici suntem în Sicilia, pe moşia mea!

O furie sălbatică pusese stăpânire pe el. La gândul că trebuie să renunţe la Titti, tremura de mânie şi indignare. Fusese profund jignit…

Femeia aceasta îl făcuse notoriu în oraş. Ea şi cu strămoşii ei în zale îl scoseseră din anonimatul pe care-l ura atât. Era ducesa lui! Numai a lui! Era chiar mai mult: femeia lui.

*

Else rămăsese cu pensula în mână în faţa unei pânze albe. Din salon se zărea, în întunericul serii, un tremur de lumini pe mare.

Doamna Cattani dorea să transpună acea imagine pe pânză. Dar nu reuşea să se concentreze. Lăsă pensula şi ieşi pe terasă. Aerul răcoros o înfioră. Îşi roti privirea de jur împrejur, contemplând oraşul acela, pentru ea încă străin, care (acum era convinsă) îi furase definitiv bărbatul.

Unde o fi acum? Tot cu cercetările lui? Tot pe urma unei piste care să-l ducă undeva? Sau se distra cu târfuliţa aia de ducesă? Şi într-un caz, şi în altul, reflectă ea, eu nu mai fac parte din viaţa lui, sunt de prisos. Dar nu se putea împăca cu gândul…

Reveni în salon. Îşi turnă un deget de coniac şi simţi licoarea alunecând fierbinte pe gât şi pătrunzând, încet, cu căldura ei plăcută, în tot corpul. În vârful degetelor, se duse să arunce o privire în camera fetiţei şi auzi copilul respirând profund în somn. Dădu pe gât ultimele picături de coniac şi se îndreptă hotărâtă spre telefon. Formă numărul lui Nanni Santamaria:

— Alaltăieri m-aţi invitat la un pahar, la dumneavoastră acasă, vă amintiţi? Aş putea să vin acum?

— Vă aştept cu braţele deschise! răspunse ziaristul cu entuziasm, încercând totuşi să-și domine emoţia ce-i făcuse vocea să tremure.

*

De cum ajunse la el, fără să mai aştepte, îl îmbrăţişă. Se ajutară unul pe altul să se dezbrace. Se rostogoliră apoi pe pat şi făcură dragoste fără să-şi spună un cuvânt.

Apoi, ea se acoperi, trăgându-şi cearşaful până sub bărbie. Îşi aprinse o ţigară şi-şi reluă firul secret al gândurilor, urmărind volutele de fum care se ridicau încet, împrăştiindu-se. Lumina abajurului desena pe tavan un cerc luminos. Avea părul răsfirat pe pernă. Stătea nemişcată, cufundată în gânduri.

Fără să ştie de ce, ziaristul avu brusc senzaţia că ea se afla undeva, departe, acolo unde nimic n-o putea atinge.

— Ce e? Nu ţi-a plăcut? întrebă timid.

— Nu-i vorba de asta, murmură Else. Problema e că acum îmi dau seama că am făcut-o dintr-un impuls inconştient. Nu m-a împins dorinţa de a mă culca cu tine, ci dorinţa de a-mi pedepsi bărbatul. Se ghemui sub cearşaf. Îmi doresc atât de mult să fie atent cu mine, dar lui puţin îi pasă. Nu-l mai interesez! Iar eu încerc tot felul de lucruri jalnice; ca să-l stârnesc şi să-l fac gelos.

Îşi întoarse privirea către bărbatul de lângă ea:

— Azi te-am folosit pe tine în jocul ăsta dezgustător. Nu cred că-i prea plăcut pentru tine.

Santamaria încercă să pară nepăsător:

— Nu-mi fac probleme. Pentru mine e bine şi aşa. Data viitoare o să fie bine şi pentru tine.

— Nu va mai fi o „dată viitoare”, spuse Else în timp ce se îmbrăca.

Brusc, îşi luă geanta şi se îndreptă spre uşă, fără măcar să-l salute. În timp ce închidea uşa în urma ei, îi auzi vocea aproape rugătoare:

— Pot să-ţi dau un telefon mâine?

CURSA

Seara, târziu, în vreme ce nevastă-sa stătea în patul altuia, Cattani închise dosarul de pe masă. Îşi frecă ochii, roşii de oboseală. Privi îngândurat pe fereastră, afară în întuneric. Două maşini ale poliţiei se întorceau cu girofarul de pe capotă în funcţiune, îşi puse pardesiul ca să se ducă acasă. Răspunse salutului unui poliţist cu un semn din mână. Ieşi în stradă. Sus, cerul ca de cristal era presărat cu stele. Îi aduse aminte de bunicul său, care-i arăta, când era copil, punctişoarele luminoase, indicându-le cu denumirile lor acum uitate cu totul. Amintirea îl făcu să surâdă melancolic.

Maşina lui era singura care mai rămăsese într-un colţ luminat din parcare. După a doua încercare, motorul porni. Străbătu două bulevarde pustii şi coti spre faleză. Era o noapte liniştită de toamnă. La orizont, apărea o lună plină, calmă.

Cattani văzu în retrovizor farurile a două motociclete care veneau din urmă, de o parte şi de alta a maşinii. Încetini şi cele două motociclete îşi reduseră şi ele viteza, rămânând în urma maşinii, fără s-o depăşească. Dracu' să-i ia, ăştia pe mine mă vor. Întinse mâna spre bord, scoase de acolo pistolul şi-l puse alături, pe scaun, fără să-şi ia ochii de la cele două lumini ce se vedeau în oglindă. Dar, oricât îşi chinuia ochii, tot nu reuşea să recunoască pe cei doi motociclişti cu capul acoperit de cască. Maşina intră acum într-un pasaj subteran în pantă şi fu inundată de lumina lăptoasă a neonului.

În momentul acesta, Cattani întoarse brusc maşina, punând-o de-a latul drumului şi frână. Cele două motociclete se izbiră violent de maşină, dar urmăritorii se ridicară imediat. Traseră câteva focuri de revolver, fără să-şi nimerească însă ţinta. Cattani sărise însă din maşină cu pistolul în mână. Trase, la rândul lui, două focuri, unul după altul, lovindu-l în cap şi în piept

pe unul din agresori, care se prăvăli pe asfalt, fără viaţă.

La adăpostul maşinii, Cattani trase în celălalt. Auzi un răcnet înăbuşit şi-l văzu pe individ ţinându-şi cu stânga braţul drept plin de sânge. În şocul loviturii, pistolul îi căzuse din mână. Individul vru să-şi ia din nou arma, dar Cattani fu mai iute. Cu o lovitură de picior îl aruncă departe.

Îşi făcu vânt şi-i căzu în spate. Îi trase un picior în josul pântecelui de-i tăie răsuflarea. Se repezi din nou şi-l lipi de maşină. Adversarul pierdea sânge şi nu se mai împotrivea. Comisarul îi smulse casca şi se trezi faţă în faţă cu mutra schimonosită a lui Sante Cirinnà! Abia acum îl recunoscu pe omul ucis: Era tânărul cu mutra crudă care nu-l scăpase din ochi în magazinul de automobile.

*

Funcţionarii de stat, împrăştiaţi prin provincie, primesc aproape întotdeauna cu neîncredere apelurile telefonice de la Roma. Când cheamă cei din capitală, spun ei, ori e vorba de vreun lucru neplăcut, ori e vorba de vreun serviciu personal. De aceea Cattani se strâmbă când centralistul îi spuse:

— Roma la telefon... Vorbiţi!

Se înseninã însă când auzi în aparat vocea lui Cannito, personajul important pe care-l vizitase de curând:

— Excelenţă, mă bucur să vă aud!

— Cum merge, Cattani? Am aflat că ai avut un conflict cu focuri de revolver. Povesteşte-mi! Hai, ia spune-mi! Cum te-ai descurcat, cowboy?

Comisarul nu vru să dea importanţă celor întâmplate. Un accident de muncă, îl numi el.

— Ce este important, mai spuse Cattani, este că cercetările au înaintat mult.

Îşi puse iniţialele pe o foaie de hârtie. Funcţionarul care i-o adusese la semnat o luă, o puse într-un dosar şi ieşi în vârful picioarelor.

— Ticălosul care a fost omorât avea acelaşi pistol cu care a fost ucis De Maria. Da, acelaşi. Laboratorul de criminalistică nu are nicio îndoială. Vedeţi, în ce-l priveşte pe De Maria, mai îmi rămâne să stabilesc mobilul, dar, în cazul Marineo, sunt convins că am lămurit totul.

— A, dar sunt cu adevărat ştiri bune! spuse Cannito.

Era în biroul său şi scosese dintr-un sertar un dosar din piele de culoare închisă.

— Şi pentru mine lucrurile au luat întorsătura cea bună. Da, da. Postul acela important de care ţi-am vorbit, îţi aminteşti? Ei, suntem foarte aproape, dragă prietene. Încă un obstacol neînsemnat de înlăturat. Formalităţi mărunte…

Îşi puse mâna pe colţul din dreapta sus al dosarului şi cu degetul mijlociu începu să numere paginile. La cea de a cincea se opri şi începu să întoarcă încet şi prudent paginile, ca un electrician începător care se teme de o electrocutare. Când pagina fu întoarsă pe jumătate, se aplecă pentru a o vedea mai bine pe următoarea. Cu un zâmbet de uşurare, remarcă pe rândul al treilea, în centrul cuvântului dactilografiat „preşedinte”, un fel de virgulă, cenuşie şi arcuită: Un fir din sprânceană pe care omul şi-l smulgea şi-l punea strategic în documentele sale importante. Astfel, dacă vreun curios îşi băga nasul în ele, deplasa fără să ştie firul acela de sprânceană.

Bărbatul păru foarte satisfăcut de constatarea sa.

— Fii atent! i se adresă din nou lui Cattani. Spuneai că l-ai arestat pe al doilea? Cine e?

— Un ticălos căruia i s-a urcat la cap! Un mafiot de mâna a doua…

— Hmm! mormăi omul. Şi… crezi c-ai să ajungi mai sus datorită lui?

— Perspectivele sunt încurajatoare, răspunse Cattani.

Adjunctul său, Altero, se ivise în uşă. Îi făcu semn să intre.

— Deocamdată, pot vedea legăturile, dar e nevoie de timp şi de puţin noroc ca să obţin dovezile.

— Da, înţeleg, răspunse celălalt, făcând o pauză, ca şi când ar fi cântărit o asemenea eventualitate.

Apoi continuă:

— Bun, dă-i înainte, dragă Cattani! Şi, dacă vei avea rezultate în problema asta, ţine-mă la curent!

Comisarul închise telefonul şi-l privi pe Altero care se aşezase pe un scaun în faţa biroului. Mătură cu mâna puţin scrum căzut de la ţigară:

— Cum merge? întrebă cu un ton neutru.

— L-am transferat pe Cirinnà la Palermo, la închisoarea Ucciardone, răspunse Altero. Acum voiam să pun la punct

împreună cu dumneavoastră mişcările următoare.

Cattani dădu din cap aprobator. Dar, ca şi cum nu ar fi fost prea grăbit, schimbă vorba:

— Ca să fiu foarte sincer, nu aveam o părere foarte bună despre dumneata.

Altero se necăji puţin, dar nu păru surprins.

— Mi-am dat seama, zise Altero, încercând să zâmbească mărinimos.

— Acum văd lucrurile altfel, continuă Cattani, bătând cu un creion în birou. După ce am cântărit mai bine lucrurile, am ajuns la concluzia că atitudinea dumitale poate fi înţeleasă.

Altero se suci pe scaun:

— Ce atitudine?!

În cameră se auzea bâzâitul disperat al unei viespi care se izbea în geam. Cattani se ridică, deschise fereastra şi insecta ţâşni afară ca fulgerul.

— A venit momentul să punem cărţile pe masă! continuă comisarul. Telefonul ăla faimos de la o femeie, în noaptea când a fost ucis Marineo, l-ai primit de la ducesa Pecci Scialoja. Nu e cazul să faci mutra asta de câine bătut, Altero. Ascultă-mă! Ştiai că între Marineo şi ducesa Eleonora era o legătură sentimentală. Titti te cheamă şi-ţi spune să vii de urgenţă. Te duci şi găseşti două cadavre. „Maică-mea a făcut-o!” îţi spune fata. „Marineo trebuia să se mute din oraş, maică-mea era disperată pentru că, după atâţia ani, nu voia să-l piardă. A ieşit un scandal îngrozitor şi, la sfârşit, maică-mea a scos pistolul, l-a omorât pe Marineo, după care şi-a tras un glonte în cap.” Dumneata, dragă Altero, iei de bună versiunea fetei. De altfel, este foarte plauzibilă. Dar, acum ce faci? Dintr-un exces de dorinţă de a proteja memoria lui Marineo, decizi că trebuie să dispară din casă cadavrul lui. Îţi respectai şeful, un om cinstit, tată de familie, despre care nu s-a spus niciodată nimic rău. Voiai să eviţi un scandal. Legătura lui amoroasă cu ducesa trebuia să rămână secretă şi după moarte. Mă urmăreşti? Din această cauză, profitând de întuneric, iei corpul lui Marineo, îl aşezi în maşina lui pe care o lăsase în curte şi-l duci la locul acela viran. Ultimul act e raportul către procuror în care susţii ipoteza unui informator care l-a atras pe Marineo într-o cursă. Te rog să mă laşi să termin. Astfel, cele două morţi, a comisarului şi a ducesei, devin două fapte fără legătură între

ele şi sunt catalogate: prima, omucidere, iar a doua, sinucidere…

Altero îşi sprijinea braţele pe birou, roşu la faţă, fără să poată scoate un cuvânt. Apoi spuse cu tristeţe:

— Sunt gata să-mi asum întreaga responsabilitate a faptelor mele.

— O! dar nu-ţi fac o imputare! Numai din întâmplare am găsit cutia de chibrituri a lui Marineo în casa ducesei Pecci Scialoja. Avea pe ea o pată de sânge datorită căreia a fost uşor să se stabilească faptul că în acel palat a fost ucis comisarul. Fireşte, toate astea n-aveai cum să ţi le închipui. Ai luat de bună povestea ducesei Titti, ai avut încredere în ea.

Se aplecă spre el şi, bătând cu vârful degetelor în birou, adăugă:

— Fata te-a minţit, dragă Altero, te-a îndrumat pe o pistă falsă. În realitate, în seara aceea, acolo, se mai afla şi o a patra persoană: nemernicul ăla de Sante Cirinnà. Da, da, chiar el! Marineo începuse să-l încolţească din pricina lui Titti. O iubea pe mamă şi o considera pe Titti fata lui. A început să-l ameninţe pe Cirinnà că-l va distruge dacă n-o lasă în pace pe fată, dacă nu încetează să-i mai dea droguri. Violent cum e, lui Cirinnà i s-a suit imediat sângele la cap. A pus mâna pe pistol şi a tras în Marineo.

Altero rămăsese uluit şi neîncrezător în faţa acestei reconstituiri.

— Şi ducesa? întrebă. De ce s-a omorât?

— Nu s-a omorât, îl corectă Cattani. Distrusă de uciderea omului pe care-l iubea, şi-a revărsat toată ura pe Cirinnà. „Să nu crezi că scapi aşa”, l-a ameninţat, „pentru că nu am nicio intenţie să-ţi acopăr crimele. Criminalule!” Iar Cirinnà, scos din minţi mai mult ca oricând, ridică arma pe care o ţinea încă în mână şi o ucise şi pe ducesa Eleonora. Apoi, o constrânse pe Titti să-ţi telefoneze. „Cheamă-l pe Altero!” i-a ordonat, „el ştie de legătura dintre maică-ta şi Marineo, spune-i că s-au omorât, o să găsească el ceva ca să aranjeze lucrurile, dar fii atentă cum vorbeşti că am aici gloanţe şi pentru tine!” După care, Cirinnà a pus pistolul, cu numărul de înmatriculare şters, în mâna ducesei şi a dispărut…

— Da, admise Altero, acum totul se leagă. Dar nu-mi explic de ce mi-aţi spus dumneavoastră, la un moment dat, că Marineo nu era omul cinstit pe care-l credeam eu.

Fără să ezite, Cattani deschise un fişet şi scoase de acolo un

dosar. Îl deschise pe birou şi începu să răscolească printre hârtii, până găsi ceea ce căuta.

— Vezi asta? Sunt cotoarele cecurilor folosite de Marineo sub numele fals de Fiordaliso. Ultimul cec a servit la cumpărarea unui apartament de trei sute de milioane la Salerno. Marineo revenea în oraşul lui natal şi-şi pregătea o viaţă fără probleme din clipa în care avea să iasă la pensie. Dacă Cirinnà l-a omorât, nu a fost numai din cauza lui Titti… Marineo exagerase cam mult cu ameninţările. Le spusese că va face ca totul să iasă la iveală şi că nu le va mai da ajutor. Şi doar ştii, dragă Altero, că mafia nu tolerează crizele de conştiinţă.

Aceste revelaţii îl deprimară mult pe Altero:

— Nu mă aşteptam la aşa ceva! mai putu spune adjunctul Brigăzii mobile. Pentru mine e o lovitură îngrozitoare.

Îşi sprijini mâinile pe birou. Părea că se micşorase, acolo pe scaun, în ciuda dimensiunilor lui. După o clipă reluă:

— Dar nu înţeleg de ce nu l-aţi arestat imediat pe Cirinnà?! Era cât pe-aici să vă ucidă nenorocitul ăla!

— N-aveam de ales… Pentru omorârea lui Marineo şi a ducesei avem un singur martor, prea slab ca să ţină piept unei apărări foarte puternice şi fără scrupule: O drogată! Nu e nevoie de multe ca s-o discreditezi şi să faci din ea o nebună. Nu. Trebuia să-l provoc pe Cirinnà, să-l fac să comită o nebunie. Şi, din felul în care s-a comportat, trebuie să spun că am cântărit bine individul. Cirinnà nu-i altceva decât un vanitos, un afemeiat fără minte. Un adevărat mafiot nu-şi pierde capul ca el. În concluzie, am prins un peştişor… Rechinii înoată în ape mai adânci.

Spunând „rechini” Cattani îşi dădu seama că foloseşte un termen impropriu. Există în atacul rechinilor, pe lângă ferocitate, şi o oarecare onestitate, dorsala lor se vede de departe, atacul este rapid şi violent.

Loviturile mafiei au ceva din acelea ale unui şarpe, al cărui venin acţionează lent, dar ineluctabil. Se simte plăcerea de a ucide, arta chiar. Solidaritatea care caracterizează aceste reptile şi obedienţa lor faţă de un singur cap le transformă în cel mai respingător animai al adâncurilor, caracatiţa.

Simţea din ce în ce mai acut că, printre braţele încolăcite, pline de ventuze (ce altceva era micuţul Cirinnà?) doi ochi hipnotici îi urmăresc fiecare gest.

CIOBURILE UNEI CĂSĂTORII

Vechea mafie se ţinea departe de afacerile cu stupefiante. Nu atât din pricina scrupulelor, cât din pricina intereselor. Alcoolul, jocurile de noroc, şantajul erau considerate lucruri nevinovate şi permise. Dacă nu se exagera, chiar poliţia era uneori dispusă să închidă ochii. Dar drogurile erau o altă poveste. Şefii cei mari erau conştienţi că a te amesteca în aceste treburi prea murdare însemna un risc enorm şi inutil. Politicieni care ar fi făcut scandal, poliţişti dezlănţuiţi într-un război necruţător. Nu, mai bine să nu trezeşti uriaşul care doarme!

Primul care a lăsat de-o parte prudenţa a fost Lucky Luciano. Vedea drogul ca pe un „business”, o afacere, şi era convins că mafia greşea stând deoparte, deoarece câştigul putea fi uluitor. Spre sfârşitul anilor ’30 se avântă ca un nebun în traficul de heroină. Înainte să-i vină altcuiva ideea! cum zicea el.

Atunci a devenit Sicilia baza de unde pleca „marfa” destinată pieţii americane. Produsele din misterioasa floare de mac soseau pe insulă cu vapoarele, venind din Turcia şi din ţările orientale. Se transformau în heroină în laboratoarele clandestine pregătite prin grija mafiei. Apoi urma expedierea. Praful alb era camuflat cu mijloace tot mai ingenioase. Îl făceau să călătorească ascuns în coji de portocale golite de miez, în coji de ouă, în golurile dintre piesele mecanice. Cu variante insolite, sistemul iniţiat de Lucky Luciano, perfecţionat de Joe Adonis şi Frank Coppola funcţionează şi astăzi fără greş.

*

— Acum umplu până şi bomboanele cu heroină, îşi ridică neputincios braţele Cattani, în vreme ce un poliţist lua dintr-o ladă nişte cutiuţe albe şi le înşira în ordine pe birou. Erau identice cu cea pe care i-o dăduse Don Manfredi.

— Stai! Gata, gata, mi-ai acoperit tot biroul!

Se deschise uşa şi apăru Altero cu un raport complet despre întreaga operaţie antidrog. Aruncă o privire spre cutii şi spuse:

— Am găsit şaizeci de lăzi sigilate şi gata de expediat.

— Ăştia fac lucrurile în stil mare, nu se joacă, completă Cattani. Şi ce povestesc proprietarii acestei firme de dulciuri, onorabilii fraţi Capitummo?

— Plâng. Jură că n-au bănuit niciodată nimic. Spun că, probabil, vreun muncitor s-a folosit de bunul renume ale firmei pentru fapta josnică. Frumoasă scuză, nu vi se pare?!

— Da, nu-i rea. E atât de tâmpită încât pare foarte plauzibilă, răspunse Cattani cu un aer resemnat. Cu ajutorul unui avocat bun o să facă uşor să triumfe scuza lor şi-o vor transforma într-un adevăr admis de toată lumea. Cum s-a desfăşurat percheziţia în casa lui Cirinnà?

Altero răsfoi hârtiile:

— Nimic! Două pistoale înregistrate legal. În schimb, am găsit o mulţime de vânzători ce droguri, asta da! I-am cules ba de pe stradă, ba din vreun bar, ba din faţa unei şcoli. L-am băgat la răcoare şi pe tânărul baron Scecilli, ăl de e logodit cu fata bancherului Ravanusa. Îşi făcuse o mică plantaţie de marijuana.

Această trecere în revistă îl indispunea pe Cattani. Îşi puse coatele pe birou şi-şi apăsă tâmplele cu mâinile:

— Toată lista asta, dragă Altero...

— Mai e şi altceva. Dacă vreţi să continui...

— Nu, mulţumesc. Toată lista asta, ziceam, mă descurajează. Trebuie să ţintim sus, să ne schimbăm metodele. La ce ne foloseşte să punem mâna pe câţiva vânzători de droguri? După părerea mea, e necesar să-l încolţim pe cel ce-i manipulează. Nu crezi?

Altero nu ştia ce să răspundă, aşa că soneria telefonului îl scoase din încurcătură. Cattani răspunse şi auzi la celălalt capăt vocea nevesti-sii Atât de deprimată, încât îi provocă imediat un sentiment de nelinişte.

— Ce-i?

— N-ai putea să vii până acasă?

— Acum?! Am o groază de lucruri de făcut!

— Şi când poţi să vii?

— Diseară, la cină, e bine? S-a întâmplat ceva?

— Nimic, nimic. Nu întârzia, termină nevastă-sa convorbirea cu

un ton rugător.

Cattani îşi plecă fruntea, posomorât, şi-şi strânse cu vârful degetelor rădăcina nasului. Se lăsă să cadă pe scaun. Privi biroul plin de cutii şi expresia feţei i se schimbă deodată:

— Luaţi-le de aici! se răsti printre dinţi.

Poliţistul tresări de parcă l-ar fi lovit cu un bici.

În câteva secunde curăţă biroul, aruncând cutiile în lada de unde le scosese. O luă şi se strecură pe uşă. Şi Altero avea chef s-o şteargă, dar nu găsea scuza potrivită. Lăsă raportul pe birou.

— Vă las să-l citiţi în linişte.

Şi cu acest pretext, dispăru şi el din cameră.

Rămas singur, Cattani se duse la un dulap metalic. Învârti cheia în broască şi ridică un vraf de hârtii sub care era ascuns un caiet. Îl deschise şi citi din nou câteva însemnări personale pe care le notase acolo. Nu oglindeau exact rezultatele date la iveală de cercetări. Mai degrabă erau nişte consemnări ale unor impresii personale ale comisarului.

Răsfoi cu repeziciune şi se opri la pagina rezervată lui Ravanusa. La un anumit punct, scrisese: „Om de legătură cu mafia americană? Reciclează prin banca sa veniturile provenite din droguri?” Cattani oftă, puţin deprimat, în faţa acestor întrebări fără răspuns. Aşeză caietul la locul lui, după care ridică receptorul. Făcu numărul Centrului de recuperare a drogaţilor. Vocea limpede şi blajină a lui Don Manfredo îi dădu curaj:

— Uneori, îi mărturisi preotului, mă prinde teama că puterile celui care urmăreşte crima scad din ce în ce mai mult. Şi, să dai de capătul unor maşinaţiuni de calibrul acestora, este aproape imposibil.

— Nu te descuraja tocmai acum! îl rugă preotul. Ai provocat multe nedumeriri cu purtarea dumitale, dar ai făcut şi ca lumea să înceapă să spere ceva. Aici nimeni nu suflă o vorbă, dar te asigur că mulţi te urmăresc şi aşteaptă, plini de nădejde.

Nădejde! Sudul a aşteptat mereu un cavaler al dreptăţii din afară. Nu va putea înţelege niciodată dezarmarea aceasta în faţa Răului, lipsa de solidaritate. Un fatalism oriental, o lipsă de vlagă surprinzătoare la această populaţie atât de temperamentală.

Va fi el, dacă trebuie, cavalerul salvator… Dar acest lucru nu va rezolva problema: O comunitate trebuie să-şi creeze propriii ei anticorpi.

Poate exemplul lui le va demonstra că se poate, că *trebuie* să se poată.

Simţi în ceafă privirea hipnotică a doi ochi mari. Ştia că trebuie să fie pe undeva… Nu asta îl irita, ci faptul că i se păru că ochii se îngustează, ascunzând un zâmbet ironic.

Cattani desena săgeţi pe o hârtie. Plecând de la un punct central, trase o grămadă de linii drepte şi desenă la căpătui fiecăreia un triunghi. Stele făcute din săgeţi, mănunchiuri de săgeţi. Era felul lui de a se descărca atunci când era nervos.

— Nu am deloc intenţia să las ce-am început! spuse deodată cu elan. Am venit aici să fac o treabă bună şi o s-o duc până la capăt.

Părea că vrea să se autosugestioneze prin vorbe, ca să-şi adune astfel puterile.

— Ce face fata?

— Mult mai bine, răspunse preotul. A trecut prin momente grele, dar acum s-a obişnuit. Dacă aştepţi puţin la telefon, trimit s-o cheme…

Vocea lui Titti avea ceva ireal:

— Îmi simt capul gol, îi mărturisi fata. Mi se întâmplă uneori să merg fără ţel, aproape să mă târăsc, ca şi cum n-aş mai avea putere.

— Don Manfredi mi-a spus că te-ai bronzat.

— Da? N-aş vrea să devin o femeie tipic meridională, durdulie şi arsă de soare. Tu ai vrea?

— Cum am puţin timp liber, vin să te văd. Cum e viaţa acolo, graso?

— Mai rău ca la cazarmă. Scularea la şapte, îţi faci patul, îţi pregăteşti micul dejun, speli, calci, lucrezi în grădină. Nu eram chiar pregătită pentru aşa ceva. Toţi muşchii de la braţe mă dor. Ia ascultă, câtă vreme ai să mă mai ţii în carantină?

— Cât va fi necesar. Ai să ai răbdare?

— Bine, poliţaiule, am să am răbdare, promise Titti.

Femeia cu care visa să trăiască…

*

— Ai răbdare, ai răbdare, mi-ai tot spus-o până mi-ai făcut capul calendar. Dar eu nu mai am răbdare, m-am săturat până peste cap.

Else bătea din picioare, mânioasă.

— Când am nevoie de tine, ia-te de unde nu-i. Dacă te chem la telefon, termini repede pentru că ai o groază de treburi. Da' ce dracu' fac aici cu tine?

Cattani îi întoarse spatele şi, la fereastră, cu mâinile în buzunare, privea cu atenţie amurgul. Chiar dacă nu o vedea, îşi închipuia exact gesturile nevesti-sii care, în spatele lui, îşi agita braţele, încrunta fruntea, ţipa cu accentul ăla francez, odinioară atât de plăcut, iar acum de nesuportat.

Femeia de care visa să scape…

Apoi ea tăcu. Ca de obicei, îşi lăsase mânia să se evapore, simţind cum în locul ei urcă o duioşie mişcătoare care o calma. Făcu un pas spre el. Acum, aproape îi atingea spatele:

— E oare o crimă că te iubesc? murmură… Măcar de m-ai aresta pentru crima asta…

Cuvintele acelea îl înduioşară, se întoarse să-i privească chipul, luminat de ultimele raze ale soarelui:

— N-aş vrea să suferi, îi spuse, dar poate nu sunt bărbatul potrivit pentru tine.

Ea îl îmbrăţişă şi-şi lăsă capul pe umărul lui.

— O, dragule! Cum poţi să spui asta?!

Pe peretele de alături remarcă o fotografie înrămată, în care erau ei doi în ziua nunţii. Se răsfrângea în ea, ca un abur uşor, amurgul. Cattani merse înapoi cu gândul şi simţi un fel de tristeţe.

— De câteva zile, începu din nou vorba Else, nu mai sunt eu, mă simt disperată.

— Da' ce s-a întâmplat? Azi, la telefon, aveai o voce care te-nspăimânta…

— Pentru că am un secret care-mi stă pe inimă, îi zise desprinzându-se uşor de ei. Mai bine să-ţi vorbesc despre el, pentru că altfel înnebunesc. Îi trecu o mână pe sub reverul hainei. Ştii unde eram când au încercat să te omoare? Eram acasă la Santamaria… Da, m-am culcat cu el! Sunt o proastă! Voiam să te văd reacţionând, voiam să te fac să vezi că exist.

Rămase aşa, uitându-se fix la el, ca un medic care cercetează semnele unei boli.

În mai multe rânduri se întrebase cum ar reacţiona dacă ar descoperi că nevastă-sa îl înşală. Acum ştia şi nu resimţea nici mânie, nici ură. Bun, ai făcut-o – se gândea – şi acum ce vrei de

la mine?! Nu numai că nu-i păsa, dar părea de-a dreptul uşurat de mărturisirea ei, ca şi cum faptul că ea îl înşelase făcuse să-i dispară, ca prin farmec, orice fel de sentiment de culpabilitate faţă de ea.

Îşi întoarse iar ochii spre perete, la fotografia lor de la nuntă. Umbrele serii o cuprinseseră şi acum se zărea cu greu un pătrat întunecat. Chiar şi chipul nevesti-sii, în faţa lui, i se părea că-l vede îndepărtat şi neclar, ca prin ceaţă.

— În ultima vreme, îi spuse cu răceală, ai fost mereu furioasă şi cicălitoare. Poate că-ţi pregăteai alibiul pentru ceea ce ai făcut.

Voia să rămână calmă, dar un val de duşmănie surdă o cuprinsese:

— Nu spune asta! Sunt disperată... Dacă mi-ai fi fost aproape! ...

Începu să-l lovească cu pumnii în pieptul masiv.

— Te urăsc! Să mă părăseşti aşa, după atâţia ani petrecuţi împreună! Te-am urmat de la un capăt la altul al Italiei, fără să scot o vorbă! De fiecare dată un oraş nou, o nouă atmosferă, o nouă singurătate. Dar puţin îmi păsa pentru că erai tu! Cât mi-ai fost aproape, nu mi-a păsat de nimic...

— Eşti o egoistă! îi răspunse începând să-şi piardă răbdarea. Nu vorbeşti decât de tine, de nevoile tale, de neliniştile tale... De ceilalţi nu-ţi pasă! În toţi aceşti ani, ţi-a trecut vreodată prin minte că poate şi eu aşteptam ceva de la tine?! Că poate şi problemele mele trebuiau privite cu grija cuvenită?!

Deveni furioasă:

— Mi-ai schimbat tot drumul vieţii! Ţi-am fost ca un câine credincios vreme de treisprezece ani şi acum vii să-mi reproşezi că te-am neglijat?! Mare neruşinat mai eşti!

Întinse mâna şi aprinse lumina:

— Şi acum, ce am de făcut?! Să-mi iau bagajele şi să eliberez locul, aşa-i?! Aici am ajuns?! Să dispar?!

— Nu ştiu, spuse bărbatul. Faci cum crezi...

— Te speli pe mâini, aşa-i?! În loc să mă ajuţi, mă laşi să mă prăbuşesc! Acum n-ai pentru mine decât dezgust, mă consideri o curvă. Îţi fac greaţă... sfântule!

Else se aruncă pe divan cu faţa în jos şi începu să plângă cu disperare.

Apăru fata. Se opri în uşă, cu o mare nelinişte întipărită pe

faţă. În vârful picioarelor şi cu paşi mici, se duse lângă maică-sa. Îngenunche şi încercă s-o mângâie:

— Mamă... nu mai plânge!

Fără să-l privească, îi spuse lui taică-su:

— De câte ori vii, îi faci rău. E mai bine când nu eşti aici!

Pentru Cattani, aceste vorbe fură ca o lamă de cuţit care i-a străpuns pieptul. Brusc, se simţi singur. Se gândi la pasiunea devoratoare pentru profesia lui şi la lipsa de înţelegere a nevestii, care o făcuse şi pe fată să fie împotriva lui.

Plin de amărăciune, voi să iasă din cameră, dar era ca amorţit şi cu greu făcu câţiva paşi. Izbi cu braţul un vas de porţelan care căzu prefăcându-se în mii şi mii de bucăţi.

Ecoul zgomotului făcut de cioburi îi răsună în minte, repetat, până ce se pierdu.

*

Pe Nanni Santamaria îl trecură toate spaimele când Cattani îl convocă la Procuratură. Se aştepta la un perdaf şi naiba mai ştie la ce ameninţări, dacă nu-i lăsa în pace nevasta. Aşa că intră în birou cu coada între picioare şi în minte cu un lung şir de scuze penibile. Şi le pregătise, şi le rumegase dinainte, gata să le scoată, una după alta, în cazul că ar fi trebuit să iasă din încurcătură.

Nu reuşea să-şi găsească pe scaun o poziţie comodă. Îşi schimba poziţia picioarelor, se răsucea, stând ca pe ace şi cu ochii plecaţi. Când Cattani îl informă că-l chemase să-i propună ceva, rămase puţin surprins.

— Sau, mai bine zis, preciza acesta imediat, să vă cer o favoare...

Poate vrea s-o ia pe departe, îi trecu prin minte ziaristului.

— Vedeţi, începu Cattani să-i explice, aş dori să vorbesc cu oamenii din acest oraş prin intermediul postului dumneavoastră de televiziune. Şi mi se pare că modul cel mai potrivit şi mai eficace ar fi un interviu.

Neîncrezător şi încă bănuitor, ziaristul îşi ridică ochii şi-l privi direct pe Cattani, pentru prima dată de când începuseră discuţia:

— Adică, ceea ce-mi cereţi e doar să vă iau un interviu?

— Exact! Cu o singură rugăminte: Să ne punem înainte de acord asupra întrebărilor.

Şi, cum Santamaria părea uluit şi şovăitor, comisarul îl întrebă

dacă era ceva ce nu mergea şi dacă era dispus să lucreze împreună.

Ca trezit dintr-un vis urât, ziaristul răspunse că totul era în ordine şi, cu un glas uşurat, adăugă că era încântat să-l primească pe Cattani în studioul postului său de televiziune. După care, încă precaut, îl întrebă dacă asta era tot.

— Asta-i tot, puse punct conversaţiei Cattani.

Uşurat, Santamaria nu se putu împiedica să simtă un ciudat sentiment de recunoştinţă camaraderească pentru acest urs coborât din Nord.

Mai târziu, simţi o oarecare iritare la gândul că aventura sa nu-i trezise gelozia comisarului iar recenta lui cucerire i se păru, şi lui, derizorie.

— E pus pe fapte mari comisarul nostru, mormăi Santamaria. Ne aşteaptă vremuri glorioase! Atenţie!... Motor!

INIŢIATIVĂ BUNĂ

Ideea i-o dăduse fratele lui Santamaria, don Manfredi:

— Lumea e atentă la tine, Ti spusese preotul, nu vorbeşte, dar e cu urechile ciulite şi-ţi urmăreşte toate mişcările,

Ascultând atunci de un entuziasm lăuntric, îşi propusese să se adreseze oamenilor acelora care aşteptau ceva de la el. Dorea să creeze un fel de înţelegere tacită între ei şi el. Era datoria lui să-i informeze pe cetăţeni despre cum se desfăşurau cercetările şi despre obiectivele pe care le urmărea. Cine ştie, îşi făcea el socotelile, dacă cineva, cu timpul, nu va căpăta cumva o asemenea încredere în el încât să-i dea vreo informaţie decisivă. Distanţa care exista între poliţie şi cea mai mare parte a populaţiei fusese totdeauna unul din motivele lui de amărăciune.

Cattani îşi drese glasul, controla dacă nodul de la cravată era la locul lui şi-i făcu semn lui Santamaria că e gata. În casele multor familii care urmăreau programul postului de televiziune Sici-TV apăru surâsul mieros al ziaristului care anunţa:

— Un lucru extraordinar, dragi prieteni, un interviu cu comisarul Cattani care ne va vorbi despre ultimele crime ale mafiei!

Telecamera încadră chipul concentrat al comisarului, în vreme ce vocea lui Santamaria punea prima întrebare:

— Fireşte, începu Cattani, nu pot să vă spun totul. Multe lucruri nu trebuie să fie date încă la iveală. Dar cercetările noastre au făcut mulţi paşi înainte şi, fără falsă modestie, pot spune că sunt mulţumit.

Aminti („Pentru cine nu ştia!”) că fusese mutat în Sicilia de puţină vreme. Că avusese imediat de rezolvat cazuri de omucidere care loviseră direct în Poliţie.

— Cu puţin noroc, adăugă, am rezolvat cazul Marineo, iar acum cred că sunt foarte aproape de a rezolva şi cazul asasinării

lui De Maria.

Ziaristul profită de o pauză ca să-i pună întrebarea următoare. Cattani răspunse:

— Ce-am să fac odată ajuns la acest punct? Voi încerca să pătrund mai adânc în lumea putredă şi coruptă pe care au scos-o la suprafaţă cercetările asupra crimelor. Nu ştiu, pentru moment, cum am să fac. Să zicem că, precum legendarul Tezeu, ţin în mână un fir pe care am să-l urmăresc până la capăt ca să descopăr unde se duce. Acest fir are un nume: „bani” şi, din cât pot să-mi dau seama, el leagă personajele de aici cu altele, care acţionează la Roma, la Milano, ba chiar pe ţărmul celălalt al Oceanului.

Rostind acest din urmă cuvânt, i se păru că este privit iarăşi de ochii uriaşi ai monstrului din adâncuri... Nu erau decât cele două camere de luat vederi ale televiziunii. Atât.

*

Două zile după apariţia lui la televiziune, Cattani fu convocat de procurorul Republicii, Scardona. Omul nu-i plăcea. Şi-l închipuia ca pe un don Abbondio care înlătură cu o lovitură de picior toate pietricelele care-i stau în cale; în sfârşit, un individ care nu voia să aibă necazuri, obişnuit să ocolească problemele ca să nu se pună într-o situaţie periculoasă.

Procurorul îi privi cu un zâmbet ironic:

— Comisarul nostru dă spectacole la televiziune!

Îi întindea o mână grăsuţă şi moale.

— Ştiţi că acest spectacol al dumneavoastră a avut ecouri până la Roma?! îi mai spuse cu glasul celui care mustră un puşti prea şţrengar. Ni s-a cerut de la minister o casetă cu interviul dumneavoastră.

Comisarul îşi îngădui o replică sarcastică:

— Până la urmă, cel anchetat voi fi chiar eu!

— Da’ nu, nu! încercă procurorul să destindă conversaţia şi, dând încetişor din cap, spuse cu bunăvoinţă: Au aprobat, au aprobat iniţiativa.

— Mă bucur! fu tot ce răspunse Cattani. Şi dumneavoastră, domnule procuror, cum vedeţi iniţiativa mea?

— Vă mărturisesc că, la început, am fost împotrivă. Când v-am văzut la televizor, abia reuşeam să-mi cred ochilor. „Da’ ce Dumnezeu face comisarul?!” mi-am zis. Acum însă, cântărind

totul, nu mai pot să vă dezaprob. Să vorbeşti cum aţi făcut dumneavoastră, cu un tact deosebit, încercând să ajungi până la conştiinţe... Da, da, e un lucru bun. Foarte bun chiar, zise procurorul cu vocea scăzută, de parcă ar fi vorbit pentru sine, în timp ce-i privea cu o intensitate surprinzătoare...

*

Ieşind din biroul procurorului, Cattani aruncă o privire la ceas şi hotărî că era timpul să-i facă o vizită lui Titti. Voia să-i ridice moralul, să nu se simtă părăsită. În faza asta, o pasă proastă putea să-i fie fatală fetei şi să-i dea peste cap tratamentul.

La Centrul antidrog al lui don Manfredi se găsi în mijlocul unui ciudat amestec de personaje. De exemplu, văzu un lungan blond, cu o bandă în jurul capului, care smulgea buruieni în grădină, în vreme ce un băiat slab, cu ochi mici şi faţă de copil, îi surise tăindu-i drumul cu căruciorul lui plin de pachete. Mai era o fată care avea aerul că văzuse prea multe filme de dragoste, cu două floricele prinse în păr şi cu o rochie lungă de mătase. Toţi păreau foarte ocupaţi şi ciudat de bine dispuşi.

Titti lăsă bluza pe care o broda şi-l urmă pe Cattani, care remarcă imediat o îmbunătăţire a stării generale a fetei.

— Ei, îl întrebă ea la un moment dat, cum ţi se pare bolnava? Ai mai văzut vreodată o bolnavă atât de drăguţă?

— Să zicem că-şi joacă bine rolul, zâmbi Cattani.

— Îţi faci griji din pricina mea! Dar tu ce faci? Cum merge cu nevastă-ta?

Chipul comisarului se întunecă:

— S-a terminat! Cu subiectul ăsta am terminat şi nu vreau să mai vorbesc despre el...

Câtăva vreme rămaseră tăcuţi. Titti regreta că-i stricase buna dispoziţie. Ca să schimbe vorba, spuse:

— Uneori mă cuprinde o frică îngrozitoare...

— De ce?

— Din cauza lui. Mi-e teamă că-l văd apărând pe neaşteptate. Cirinnà, cu toate drogurile lui blestemate, a devenit pentru mine un coşmar şi mi se întâmplă uneori să visez că mă ia cu forţa de aici.

Cattani se uită la ea fix, mângâind-o cu un deget sub bărbie:

— N-ai niciun motiv să te îngrijorezi. Cirinnà e în puşcărie şi o să mai stea acolo câţiva ani buni.

— Da, dar omul ăsta mă înspăimântă chiar şi când e în puşcărie. Ar trebui să-l deportezi, dar bănuiesc că nu mai avem nicio colonie.

— Aici, la intrare, sunt doi poliţişti care stau zi şi noapte. Aş vrea să fiu eu în locul lor!

Aflând acest lucru, Titti rămase puţin surprinsă:

— Îţi pasă de integritatea mea pentru că sunt un martor-cheie? Sau ai la poarta fiecărei iubite câte doi poliţişti? Cred că nu ţi-ar ajunge toţi sticleţii din Italia!

— Nu-i vorba de asta. Îmi pasă de siguranţa ta personală, întâi de toate pentru că e vorba de tine.

Fata se simţi încurcată şi ridică din umeri, negăsind nimic de spus. Apoi, după ce-a cercetat îndelung chipul comisarului, îi puse o întrebare:

— Dar tu ce vrei de la mine? Toată lumea vrea ceva! Numai cei ce se droghează nu vor nimic. Când au praful…

Chiar aşa, ce voia de la ea? O întrebare foarte corectă. Cântări în minte situaţia, era într-adevăr neclară, şi, ca să iasă din încurcătură, îi şopti:

— Îmi eşti foarte dragă. Eşti drogul meu şi sper să nu trebuiască niciodată să fac o cură de dezintoxicare…

*

În aceeaşi seară, când se întoarse acasă, nu găsi nimic pregătit pentru cină. Se făcu că nu observă, aprinse focul la aragaz şi-şi pregăti două ouă la tigaie, singura mâncare pe care ştia s-o facă şi care-l salvase, pe vremea când era un băieţandru, în acele puţine dăţi când maică-sa nu era acasă. Îşi umplu un pahar cu bere şi, în timp ce-l bea, o auzi pe nevastă-sa intrând în bucătărie. Continuă să-şi mănânce cu mândrie ouăle pregătite de el.

Femeia era bosumflată şi cu greu reuşea să-şi înfrâneze mânia surdă, gata să facă explozie. Luă o ceaşcă pe care o pusese pe frigider şi deschise un dulăpior ca s-o pună la locul ei. Dar mişcările îi erau atât de nervoase şi de nestăpânite, încât ceaşca rămăsese o clipă în echilibru, apoi căzu pe podea prefăcându-se în cioburi.

— Da’ ce ai?! o întrebă el iritat.

Else îşi ridică braţele teatral şi-şi plimbă privirea de-a lungul trupului subţire, ca şi cum s-ar fi contemplat:

— Uită-te la mine, uite ce-ai făcut din mine! Sunt cu nervii la pământ. Nu mai rezist!

El nu se tulbură şi-i spuse cu răceală:

— Dacă ai chef să spui ce ai pe inimă, fă-o acum şi cu asta să-ncheiem povestea.

Femeia se crispă. Strânse din dinţi şi, pe neaşteptate, îi dădu o palmă soţului ei.

— Mi-a ajuns! Nu te mai suport! Săptămâna viitoare iau trenul şi te scap de mine.

Comisarul încercă să rămână calm:

— Nu am putea să rezolvăm treaba asta într-un mod mai civilizat? Pentru că mai e vorba şi de fetiţă. Sper că n-ai uitat!

Else încuviinţă dând din cap, ca şi cum ar fi vrut să spună că-şi dădea seama că s-a purtat ca o proastă. Acum, că-şi descărcase nervii cu palma dată soţului, se simţea mâhnită şi fără putere.

Nu mai schimbară nicio vorbă în seara aceea. Şi, când veni vremea să meargă la culcare, comisarul luă din dulap cearşafuri, o pătură şi-şi pregăti locul de dormit pe divan.

Cu palmele sub cap, privea în întuneric. Trecuse de patruzeci de ani. Gândul la bătrâneţea, nu foarte îndepărtată, îl făcu să se scuture. Îi apărură în minte frisoanele lui Titti. Poate că ei văd asta mai devreme, poate că ei sunt deja bătrâni. Poate că *praful* le dă o luciditate deosebită, paralizantă. Poate că de-asta-i vânăm, de frica de a fi contaminaţi de luciditatea lor.

Prostii de adolescent acneic! îşi zise ridicându-se într-un cot.

De-abia atunci auzi murmurul întunecat al mării, ca oftatul unei fiinţe uriaşe.

NOII ÎMBOGĂŢIŢI

Într-o dimineaţă cenuşie de noiembrie, la gara din Trapani, Cattani îşi ajută soţia să-şi aranjeze valizele în tren. Hotărâseră în cele din urmă că era mai bine pentru amândoi să stea o vreme departe unul de altul. Dacă experienţa reuşea, adică dacă fiecăruia dintre ei i s-ar fi făcut dor de a relua căsnicia, atunci ar fi început viaţa din nou. Dacă nu, fiecare îşi va vedea de drumul lui.

Pentru un timp, Else voia să rămână la Milano unde putea regăsi o atmosferă familiară şi vechi prieteni. După care, dacă trebuia, va pleca din Italia şi se va stabili în orăşelul francez Evian, unde se născuse. Cât despre fetiţă, Cattani nu se opusese ca maică-sa s-o ia cu ea.

— Nu ştiu cum aş putea avea grijă de ea, îi mărturisise neputincios.

Mai era puţin până la plecarea trenului. Pasagerii întârziaţi alergau către tren. Cattani şi soţia se sărutară de formă. Apoi se aplecă spre fetiţă ca să-şi ia rămas bun. Dar Paola, care răbdase cu tărie destrămarea treptată a relaţiilor dintre părinţii ei, avu o reacţie neprevăzută. Se lipi de taică-su şi începu să strige:

— Nu vreau să plec, nu vreau fără tine!

Izbucni în plâns cu disperare: Tăticule, ţine-mă cu tine!

Uluit de întorsătura pe care nu putuse s-o prevadă, Cattani nu mai ştia ce să facă. Încercă s-o îmbuneze pe Paola cu mângâieri:

— Nu-ţi face griji, îi şoptea la ureche. Tăticu’ vine după tine la Milano. Şi-ţi promit că-ţi vei petrece toate vacanţele aici, cu mine.

Dar fetiţa nu putu fi convinsă. Între timp, pe peron apăruse silueta mică şi îndesată a şefului de gară cu chipiul roşu pe cap, semnalizatorul luminos într-o mână şi fluierul în cealaltă. În câteva secunde, trenul se punea în mişcare. Paola se desprinse

cu iuţeală de lângă taică-su şi începu să fugă către ieşirea din gară. Imposibil s-o prinzi! Fugea uşoară, hotărâtă, cu părul lung în vânt, fluturând.

Else, cuprinsă de descurajare şi amărăciune, rămăsese nemişcată pe scara trenului, ca paralizată.

— O, Doamne! Până nici ea nu mă mai vrea…

Şeful de gară îşi duse fluierul la gură.

— Nu e cazul să ne dăm în spectacol aici! îi spuse în grabă soţul. Eu nu pot s-o ţin cu mine. Cu toată bunăvoinţa, nu ştiu cum să mă ocup de ea. Aşa că pleacă tu acuma şi am s-o trimit cu avionul la Milano când am s-o conving. Poate ţi-o trimit chiar mâine.

— Închideţi uşile, strigă şeful de gară şi, în timp ce se trânteau uşile, fluieră de trei ori. La al treilea fluierat, roţile metalice scoaseră un vaiet lung şi trenul începu să se îndepărteze.

*

În biroul său, Cattani se uita la fetiţă, care îşi revenise şi desena pe masa lui. Poate că-şi neglijase prea mult fata şi acum îşi dădea seama că are pentru ea o duioşie profundă. Dar imediat examină cu mare îngrijorare posibilitatea ca Paola să rămână cu el pentru totdeauna. Nu sunt în stare! îşi spuse. Şcoala, mâncarea, îmbrăcămintea… N-am să pot s-o scot la capăt!

Încurajat de acest gând, veni lângă copil şi-i spuse:

— Hai să facem un târg! Mâine te duci la mama. Te trimit cu avionul. Iar, de câte ori te întorci aici, eu aranjez lucrurile, îmi iau o zi liberă şi petrecem împreună.

Dar fetiţa nu putea fi convinsă:

— Eu nu plec de-aici! Să fie clar!

Cattani începu să-şi piardă răbdarea. Ridică tonul:

— Ba ai să pleci pentru că nu-i după tine!

— Nici nu-mi trece prin cap! îi ţinu piept Paola. Dacă mă sileşti, mă arunc pe fereastră…

Taică-su nu mai avu puterea să-i mai spună ceva. Îi puse o mână pe umăr. Îngenunche şi se uită atent la ea, ca şi cum o vedea pentru prima dată. O îmbrăţişă cu duioşie şi-i spuse:

— Tăticu’ trebuie să plece acum. Rămâi aici şi discutăm mai târziu.

— Nu! făcu ea cu încăpăţânare. Nu mai discutăm deloc!

— De ce, nu vrei să vorbeşti cu mine?

— Ba da. Dar nu vreau să vorbesc despre plecare.

— Bine, încăpăţânată mică. Vom vedea cum o să facem…

Când Cattani se întoarse, câteva ore mai târziu, o găsi cu o hârtie în mână.

— I-am scris mamei o scrisoare, îl lămuri ea.

Tatăl luă hârtia şi citi: „Dragă mamă, cred că tăticu' mă iubeşte tot atât de mult ca şi tine".

*

Masa lui Altero avea numai un colţ liber, restul era plin de maldăre de hârtii. Pe acel colţişor liber, adjunctul lucra, ascuns ca după un zid. Din când în când, mişcându-se cu grija şi pedanteria unui farmacist, scotea dintr-un vraf de dosare câte o hârtie. O citea, însemna ceva şi o punea la loc.

— Unde am ajuns?

Cattani intrase în cameră. Ridicându-se în picioare, Altero îi expuse cum decurseseră cercetările. Fără să intre în detalii, îl informă că strânsese o cantitate impresionantă de informaţii despre noii îmbogăţiţi din oraş. Iar acum selecţiona şi făcea o listă cu numele celor care, la o primă vedere, păreau a fi cei mai suspecţi.

Cattani îi confirmă că era exact ceea ce dorea de la el. Ca să poţi face o operaţiune de felul acesta, trebuia să ai mai întâi o situaţie completă a averilor. Apoi sa vezi cine a strâns averi importante într-un timp prea scurt şi să le ceri socoteală de felul acesta rapid în care s-au îmbogăţit.

— Noua lege antimafia ne permite, mai adăugă, cu condiţia să-l convingem pe molâul acela de procuror să semneze autorizaţia.

Ce mai destin! reflectă comisarul. Te loveşte prin bani! Doriţi cu pasiune, urmăriţi, smulşi prin crime, iar, la urmă, se revoltă împotrivă-ţi, devenind instrumentul ruinei tale! Poveste de roman? Ei, îşi spuse Cattani, cine a spus că romanul exagerează realitatea?!

Nici Altero nu mai avea astâmpăr. Descoperise lucruri nemaipomenite, căci printre noii îmbogăţiţi, a căror listă tocmai o stabilea, descoperise oameni la care nu se aştepta. Pescari, spre exemplu, pe care-i credea nişte sărăntoci, erau în realitate miliardari.

— Drace! exclamă Cattani. De data asta cred că o să provocăm o sumedenie de necazuri.

Entuziasmul comisarului îl contamină şi pe Altero. După neînţelegerile şi lipsa de încredere de la început, aceasta era prima treabă importantă pe care o făceau împreună. Adjunctul ţinea să-şi arate zelul şi să fie un bun colaborator. Formau acum o adevărată echipă. Se încurajau reciproc şi păreau că aterizaseră acolo, în acest îndepărtat oraş din Sicilia, ca nişte vechi luptători care se adună când simt miros de luptă...

Savurând cu anticipaţie rezultatele cercetării lor, Cattani se apropie de fereastră. Privi o clipă afară, prins de gândurile lui şi apoi, întorcându-se către Altero, îi atrase atenţia ca nu cumva să-l uite pe Cirinnà.

— Trebuie să fim informaţi despre tot ce pune la cale, despre cine-l vizitează la închisoare etc.

— Nicio grijă! îl asigură Altero.

Dăduse deja dispoziţii ca Cirinnà să fie supravegheat zi şi noapte. Grija cea mare a mafiotului, după ultimele informaţii, era să-şi alcătuiască un corp de apărare, de „să-ţi bage frica-n oase".

Pe Cattani ti trecu un uşor fior. Îl excita pericolul.

— Dacă poate s-o facă! observă sarcastic.

Gândul îl duse la o altă persoană aflată în puşcărie. La acel tânăr care-i încredinţase lui De Maria cine ştie ce treabă încurcată şi care nu putea fi, nici el, liniştit. Nimic nu putea să-i şteargă şocul provocat de moartea poliţistului. Şi Cattani se întrebă dacă mai exista vreo posibilitate de a-l determina să aibă puţină încredere şi să înceapă să vorbească.

— Ştiu, îl mai informă Altero, că în ultima vreme a fost internat în spitalul închisorii, cu febră.

— Cred şi eu, făcu Cattani. Febra i se trage de la frică!

*

În ziua următoare, comisarul avu o vizită nesperată. În biroul său se prezentă Anna Caruso, sora deţinutului. O revedea pentru prima oară de când îi omorâseră logodnicul, pe De Maria, iar el se dusese la ea acasă s-o întrebe dacă bănuia cumva pentru ce motiv îl uciseseră pe poliţist.

— Luaţi loc, vă rog! o pofti Cattani cu o voce calmă, încercând s-o facă să se simtă în largul ei.

Fata începu prin a-i spune ca se hotărâse să vină după ce-l văzuse la televizor. Mai devreme sau mai târziu, tot ar fi trebuit să găsească o persoană de încredere cu care să vorbească,

deoarece toată treaba aceea înspăimântătoare n-o mai lăsa să doarmă.

Cattani insistă ca ea să accepte o ceaşcă cu cafea. Ţinea s-o facă să se simtă cât mai bine. Ceva mai destinsă, fata îi povesti, printre lacrimi, că provenea dintr-o familie urmărită de ghinion.

— Nici fratele meu n-a putut să scape de fatalitatea care ne-a urmărit mereu. Fratele meu a lucrat la Palermo şi, din cauza asta, putrezeşte de un an în închisoare. Lucra într-o agenţie de voiaj care acoperea, în realitate, o activitate cu totul diferită: Prin ea se puneau în circulaţie dolarii murdari proveniţi din America în schimbul drogurilor. Treaba s-a aflat, a ieşit scandal, ziarele au scris despre ea. Cel care a plătit oalele sparte a fost fratele meu. Proprietarii agenţiei au dat toată vina pe el. „Vina aparţinea unui funcţionar necinstit”... I-au promis să-l scoată din puşcărie în câteva luni, dar, iată, a trecut un an. Şi acum nu mai rezistă. A cerut să vorbească cu logodnicul meu pentru că voia să-i spună ce se ascunde în spatele agenţiei de voiaj. După cum s-au desfăşurat lucrurile, trăieşte acum cu groaza că-l vor omorî şi pe el. „Înainte să mi se întâmple ceva, du-te şi vorbeşte cu comisarul!” mi-a zis, „să vină aici, în închisoare, iar eu sunt gata să-i povestesc totul, numai să mă transfere în altă puşcărie!”.

Fata făcu o pauză şi Cattani profită ca s-o întrebe dacă ştie cumva cui îi aparţinea agenţia de voiaj unde lucrase fratele ei.

— Bineînţeles, răspunse fata. Bancherului Ravanusa. A fost închisă cu mare grabă, imediat după ce a izbucnit scandalul.

Comisarului nu-i venea să-şi creadă urechilor. Bănuise că De Maria plătise cu viaţa faptul de a fi aflat ceva foarte grav, dar nu-şi putuse imagina dedesubturi de asemenea importanţă. Convins că n-a înţeles bine, o întrebă din nou pe fată dacă era sigură de ceea ce afirma. Dar ea întări fără nicio ezitare:

— Păi chiar Ravanusa i-a dat lui frate-meu slujba aia! De altfel, nu e nevoie decât să verificaţi lucrurile pentru a vă da seama de adevăr.

Cattani promise că o va face imediat. Iar fetei îi dădu cuvântul de onoare că a doua zi dimineaţa se va duce să-l vadă pe fratele ei la închisoare. Era, de altfel, noul lui atu.

— Când l-aţi văzut ultima dată?

— Ieri. Vă jur că-i de nerecunoscut! Numai piele şi os. Duceţi-vă, aţi face o faptă tare bună! Ah! îmi amintesc acum, la vorbitor

mai era şi ticălosul de Cirinnà care-şi primea toate rudele.

— Şi Cirinnà v-a văzut când vorbeaţi cu fratele dumneavoastră?! întrebă Cattani alarmat.

— Sigur că m-a văzut! aproape că ţipă fata, cu ochii măriţi de groază.

Înţelegea...

*

Fratele Annei împărţea celula cu un tânăr scund, cu faţă roşcovană. În seara aceea, la câteva ore după convorbirea dintre fată şi comisar, un paznic îşi lipi ochiul de vizetă. Deschise şi, făcându-i cu ochiul deţinutului cu faţa roşcovană, zise:

— Ia-ţi catrafusele şi vino cu mine!

Tânărul, care stătuse întins pe pat, se ridică şi se aşeză pe marginea lui.

— Ce se întâmplă? Ce vrăjeală mai e şi asta?!

— Nimic, ţi-au schimbat bungaloul, rânji gardianul.

Fratele Annei, văzându-şi tovarăşul plecând, întrebă de ce-l lăsau singur.

— De unde să ştiu eu? îi râse în faţă paznicul. Poate că ai vreun sfânt pe sus... Ţi-au oferit o celuia numai pentru tine, iepuraşule.

*

În dimineaţa următoare, Cattani se duse la închisoarea Ucciardone şi ceru o întrevedere cu deţinutul Caruso.

După o aşteptare neobişnuit de lungă, îi văzu pe directorul închisorii îndreptându-se spre el cu un aer foarte încurcat şi neliniştit. Îi spuse că s-a întâmplat „o nenorocire”. Când paznicul s-a dus să-l cheme pe deţinutul Caruso, a făcut o descoperire înfiorătoare: tânărul se *sinucisese* (directorul pronunţă apăsat cuvântul). Îşi făcuse o frânghie din fâşii de cearşaf şi, după ce şi-a legat-o de gât, s-a urcat pe pat ca să lege celălalt capăt de gratiile de la fereastră. Îl găsiseră înţepenit, fără viaţă.

Cattani nu putu să scoată o vorbă. Simţea că îl inundă, că-l sufocă sentimentul neputinţei. Cum să înghită aşa ceva?! Era limpede că băiatul nu se sinucisese! Îl omorâseră ca să-l împiedice să le mai dea bătaie de cap. Curăţiseră terenul de o mină care ameninţa să explodeze oricând, cu mari riscuri pentru toţi. Asta era!

Admiţând că nenorocirea putea să aibă şi o latură pozitivă,

reflectă Cattani, asta era că asasinarea lui Caruso confirma tot ce-i spusese sora victimei. Şi mai confirma faptul că bancheru' Ravanusa era personajul principal al acelui mecanism complicat, cu ramificaţii nesfârşite…

Încruntat, în timp ce părăsea în grabă închisoarea, se autoacuza de cinism: Dacă oamenii nu mai erau pentru el decât nişte piese, mai mult sau, în cazul lui Caruso, mai puţin utile în războiul său, nu devenea el oare ca *ei?* Să-l fi învins, transformându-l într-unul de-al lor, căzut, din întâmplare, de cealaltă parte a baricadei?

Scrâşni din dinţi şi închise ochii. Nu-şi putea ierta că nu-l salvase pe Caruso. Era evident că viteza lor de reacţie o depăşea fatal pe a sa.

— Dac-aş fi dat un telefon, un singur telefon… oftă, lăsându-şi capul pe spate.

*

Sunt momente în viaţă când toate necazurile şi ghinioanele par să se adune în inima unui om ca şi cum ar vrea să i-o zdrobească. Asta simţea Cattani acum, îngrozit de şirul de cadavre care nu se mai termina şi fără o perspectivă concretă de a-i pune capăt. Lua-l-ar dracu' de ceas când m-am lăsat atras de meseria de poliţist! Dacă ar fi urmat sfatul lui taică-su, care dorea să-l vadă avocat, ar fi putut să aibă acum o viaţă liniştită cu toţi banii storşi de la clienţi.

Nu fusese niciodată ceea ce se cheamă un băutor, dar avusese porţia lui zilnică. Acum nu-i mai plăcea deloc! Dacă ar fi putut măcar să se îmbibe cu alcool, şi-ar fi găsit, poate, o oarecare uşurare! Avea nevoie să se ameţească într-un fel ca să-şi scoată din cap obsesia ultimului mort.

Brusc, luă o hotărâre, fără să se mai întrebe dacă e cea mai potrivită. Sări în maşină şi plecă în goana mare spre Centrul antidrog al lui don Manfredi. Ceru pentru Titti permisiunea de a avea „o seară liberă" şi o duse pe fată la un restaurant de pe malul mării. O rugă să-i vorbească despre familia ei şi se pierdu amuzat în poveşti cu cardinali, condotieri, cu mătuşi viclene şi cu un tată petrecăreţ care şi-a împărţit averea în două părţi egale: una pentru soţie şi Titti, cealaltă pentru el ca s-o toace la cărţi şi cu femeile.

După cină se duseră acasă la Titti, în palatul acum gol.

Comisarul încercă să recunoască în portretele mari care acopereau pereţii personajele ale căror defecte şi calităţi i le descrisese cu lux de amănunte fata.

Titti se bucura şi ea de acest joc. Râdea, făcând gropiţe în obrajii catifelaţi. Cattani nu-şi dezlipea ochii de la ea:

— Mi-am dat seama că, atunci când nu eşti cu mine, îţi simt foarte mult lipsa.

Ea îi luă faţa în mâini şi o lipi de-a ei:

— Eşti în mare primejdie, comisare! îi şopti. Ai luat o muribundă şi i-ai insuflat dragoste de viaţă. Bouche à bouche!

Se întinseră pe un pat vechi cu baldachin.

Se dezbrăcară unul pe celălalt cu mişcări febrile, disperate. Respirau neregulat, gâfâind aproape, cu pauze din ce în ce mai dese, pe măsură ce-şi dezveleau trupurile înfierbântate. Mirosul lui de bărbat puternic acoperi parfumul rafinat pe care-i emana trupul ei alb şi nespus de tânăr. Sânii, eliberaţi, luminau cald încăperea ca două lămpi ce consumă un gaz nobil. Era o fosforescenţă, în toată făptura ei, care-l tulbura, o tulburare care întrecea dorinţa lui nestăvilită. Pântecele ei de fiară tânără palpita ca o inimă imensă.

Îşi lipi buzele arse de această inimă şi o sărută, nesfârşit de lung, cu faţa îngropată în mirosul ei de femeie copleşită de dorinţă.

Îi sărută adâncitura delicată a ombilicului, coborî cu săruturile, aşezându-le cu atenţie, unul lângă altul, într-o linie care se opri pe pubisul feciorelnic şi totuşi nespus de senzual. Fata se pierdu într-un geamăt, arcuindu-se într-o zvâcnire, electrică. Urcă iarăşi prinzându-i între buze mărgelele sfârcurilor întărite, îşi afundă faţa într-unul dintre sâni şi-l aspiră cu totul în gura-i însetată. Ea îl îmbrăţişă cu picioarele, oftând. Îl ajută să o pătrundă. Erau acelaşi trup! Un trup nou, pe care ei îl inventaseră, monstruos de frumos.

Faţa fetei devenea din ce în ce mai frumoasă, mai luminoasă, până când trăsăturile ei se şterseră în lumina pe care o emana, aşa cum faza lungă a automobilelor face să dispară întregul peisaj şi să rămână doar lumina, dureros de intensă, devoratoare. Această lumină care-i inunda creierul o transmise fetei prin mişcările lui spasmodice...

Chipul ei reveni încet din lumină, destins, depersonalizat ca

după o călătorie istovitoare la capătul lumii.

Ar fi vrut să-i mulţumească lui Dumnezeu care, iată! exista, Siciliei, oraşului acesta provincial, palatului ducal şi fetei fragile, fetiţei acesteia cuminţi pe care parcă o cunoştea dintotdeauna.

*

În noaptea aceea, întorcându-se acasă, Cattani găsi lumina aprinsă. Fu surprins să-şi vadă copila dormind pe divan, în faţa televizorului unde se dădea un film de groază.

Ridică încetişor în braţe fetiţa, dar ea se trezi.

— Ai venit, tăticule? spuse Paola, închizându-şi la loc ochii.

— Da, micuţa mea. Credeam că te găsesc în pătuţul tău…

— Mi-era puţin frică. Data viitoare, când întârzii, să-mi dai un telefon.

O puse pe pat, o acoperi cu grijă şi-şi dădu seama că adormise din nou.

Era gata să intre şi el în pat când sună telefonul.

— În sfârşit, te-ai întors! Era nevastă-sa. Am telefonat şi înainte, dar nu erai acasă. Laşi mereu fetiţa singură!

— Cât pot, stau cu ea… Fac tot ce pot…

— Ai fost la scârba de ducesă, aşa-i?

— Da, am fost, dar greşeşti dacă te înverşunezi împotriva ei. Nu ea este motivul despărţirii noastre. Motivul trebuie căutat în tine şi în mine. Eu, cel puţin, m-am schimbat cu siguranţă. Eu sunt vinovatul…

— Te urăsc, îi zise printre dinţi ea şi trânti telefonul.

Deşi obosit, Cattani adormi greu imaginându-şi criza prin care trecea Else. Dacă ar fi servit la ceva, ar fi fost dispus să renunţe la mica lui fericire pentru a o linişti. N-ar fi fost însă decât doi oameni nefericiţi în loc de unul.

Închise ochii şi le ură celor două femei care-i bântuiau mintea noapte bună…

O IDEE CONTESTATĂ

Scardona ridică uşor din sprâncene.

— Deci, aşa stau lucrurile! V-aţi pus în cap să vă uitaţi în buzunarele oamenilor. Vreţi să stoarceţi, să aflaţi de la cei care au devenit bogaţi într-un timp suspect de scurt cum şi-au adunat averea... Am înţeles bine?

Procurorul se foi în fotoliu şi îşi reluă vorbele:

— După dumneata, legea antimafia ne dă posibilitatea să întreprindem acest fel de controale. Dar, dragă comisare, legile sunt seci, abstracte. Noi suntem cei care trebuie să le dăm viaţă, să le înţelegem sensul adânc şi să le aplicăm la situaţii concrete. Ca procuror, mie îmi revine obligaţia de a decide în fiecare caz dacă există condiţiile necesare care să justifice toată tevatura asta.

— Trebuie să fiu de acord că remarcile dumneavoastră sunt justificate, admise Cattani.

Şi, arătând raportul pe care-l împinsese sub ochii procurorului, adăugă:

— Cred însă că am toate motivele să cer aceste cercetări asupra averilor. Vedeţi, am adunat cazurile cele mai suspecte: Nişte pescari deveniţi dintr-o dată proprietarii unei mici flote, zidari care lucrează acum pe cont propriu şi prosperă cu întreprinderi de construcţii, mici funcţionari peste care a plouat dintr-o dată o grămadă de milioane ce nu pot fi justificate.

Procurorul suspină, uşor plictisit. Mare încăpăţânat, comisarul ăsta! Îşi aranjă cu vârful degetului ochelarii care-i alunecaseră pe nas:

— Scuză-mă, doar nu crezi că-i o vină să devii bogat?!

Îl privea pe Cattani cu îngăduinţa cu care priveşti un copil.

— Domnii aceştia, s-ar putea foarte bine să fie nişte cetăţeni cinstiţi. Probabil că au câştigat banii cu sudoarea frunţii sau a

braţelor.

— Sigur, sigur, domnule procuror! Daţi-mi voie totuşi să am o oarecare îndoială. De exemplu, nu vi se pare ciudat că toţi aceşti domni au obţinut credite generoase de la banca Ravanusa? O bancă dă fonduri fără garanţie unor pescari şi zidari? Fără să aibă niciun profit?!

Acum Cattani era cel care-l fixa pe procuror, ca şi cum acesta ar fi fost un naiv.

— Oricum, nu acuz pe nimeni de la bun început. Vreau numai să verific dacă s-au îmbogăţit în mod legal. Dacă totul e în ordine, cu atât mai bine!

— Dar tocmai asta mă îngrijorează! spuse magistratul care începuse să-şi piardă răbdarea. Dumneata vrei să vâri totul în aceeaşi oală. Cercetaţi fiecare caz în parte. Şi cu mare grijă dacă este vorba de persoane respectabile. Îţi dai seama ce poate aduce o operaţie de felul acesta? O nelinişte socială uriaşă! Şi prejudiciile? Ai calculat prejudiciile pe care le putem pricinui celui care se dovedeşte a fi nevinovat? Aici suntem în Sicilia, dragă prietene. Chiar dacă cineva va ieşi curat din verificările voastre, în ochii lumii el va fi un om pătat, un om care trebuie ocolit. Nu mi-o lua în nume de rău, Cattani, dacă mă opun cererii dumitale. Dumneata eşti un om care-mi place. Mult. Priceput, cu idei curajoase. Dar încearcă să înţelegi şi poziţia mea.

— Eu înţeleg totul, răspunse Cattani, dar sunt convins că doar cu un pic de curaj şi cu un dram de imaginaţie putem să luptăm împotriva mafiei. Ea are acest curaj şi multă imaginaţie.

— Respectând persoanele onorabile, sublinie îndărătnic procurorul. Nu pot să permit o campanie antimafia care ar putea să-i păteze şi pe cei oneşti. Îmi aduci elemente concrete, din care să rezulte că X sau Y sunt suspectaţi de a face parte din mafia, iar eu îţi dau autorizaţia să faci toate verificările pe care le crezi de cuviinţă. Dar aşa, orbeşte, nu pot…

*

Şi acum? Cattani se simţea cu mâinile legate şi nu-şi găsea linişte. Totuşi, trebuia să existe o cale. Evident, nu era dispus să aştepte până se va ivi ocazia pentru a începe lupta. După ce meditase îndelung asupra celor mai potrivite măsuri de luat, hotărî să încerce o cale mai ocolită, dar care se dovedeşte uneori a fi cea mai bună. Dat fiind că procurorul se opusese cu hotărâre

solicitărilor lui, va încerca să se facă asupra lui presiuni de sus.

Îşi punea multe speranţe în Cannito, prietenul lui important de la Roma. Luă avionul şi se duse la el. Acum acesta avea o nouă misiune de mare însemnătate. Devenise şeful Departamentului Z al serviciilor secrete. Îl primi pe Cattani în biroul său enorm, situat la primul etaj al unui vechi palat.

— Eram sigur că veţi învinge! îl felicită Cattani.

— Viaţa, dragă prietene, e ca o scară, evită amănuntele celălalt, ras şi pomădat de parcă atunci ieşise de la frizer. Urci şi cobori. Din fericire, deocamdată eu, ca şi dumneata, urc…

— Aş vrea să mă scuzaţi, atacă imediat problema Cattani. Dar acolo m-am lovit de o turmă de oi. Nimeni nu vrea să-şi ia răspunderea şi întotdeauna dai de o scuză care să evite eventualele neplăceri. M-am gândit că poate îmi daţi o mână de ajutor. Numai cu un bobârnac dat de cine trebuie, se pot pune în mişcare multe mecanisme.

— Nu înţeleg prea bine ce vrei să spui…

— Excelenţă, daţi-mi voie să vă explic.

Comisarul îi întinse o copie a raportului pe care-l înmânase procurorului.

Pe măsură ce înainta cu lectura, „excelenţa” sublinia cu uşoare mormăieli sau exclamaţii conţinutul raportului.

— Ah!… Hmm!… Drace!…

La sfârşit, închise dosarul şi-şi puse mâinile deasupra lui.

— O şleahtă de hoţi! spuse scurt.

Voioşia lui de la început dispăruse.

— Dar nu văd cum aș putea să te ajut…

— O intervenţie la procuror, excelenţă, îi sugeră Cattani. Fără doar şi poate că va fi sensibil la un mesaj venit de-aici…

Omul nu se hotăra şi Cattani începu să simtă semnele unei ostilităţi ascunse.

— Dumnezeule, nu se poate spune că ai cruţat pe cineva. Bancheri, antreprenori. După tine, îngrăşaţi cu toţii din traficul cu droguri.

— Nu aş băga mâna în foc, o întoarse Cattani. Dar am motive îndreptăţite să-i suspectez şi, ca să am conştiinţa liniştită, trebuie să văd cu ochii mei. Mă înţelegeţi?

— Sigur, sigur!

Bărbatul părea obosit de insistenţa lui şi-şi luă rămas bun de la

comisar, asigurându-l că va vorbi cu procurorul:

— Am să încerc să-l fac să mişte, chiar dacă nu va fi uşor. Dar dumneata, ia-o mai încet! Te-ai aruncat cu capul înainte. Şi, dacă eşti de acord că viaţa-i acea scară de care vorbeam, aceasta nu este metoda de a o urca, ci dimpotrivă…

*

Ziua următoare, importantul personaj de la Roma îl chemă la telefon pe procurorul din Trapani. Acesta păru măgulit şi-i spuse că asculta cu „mare plăcere glasul excelenţei sale”, pierzându-se în complimente onctuoase şi felicitări pentru „prea bine meritata şi prestigioasa înaintare în rang”. Adăugă chiar că ştirea ajunsese până şi în „depărtatul nostru orăşel”. „O recunoaştere a meritelor care vă era datorată”, o numi el.

— Dar spuneţi-mi, încheie în cele din urmă, cu ce vă pot fi de folos, excelenţă?

După ce află de vizita lui Cattani la Roma, procurorul izbucni în râs.

— Tinerelul ăsta zice una şi face alta. Băiat bun, inimos, demn de admiraţie. Numai că ar vrea să ancheteze jumătate din oraş. Cum s-o faci?! Mă înţelegeţi? Ştiu că e protejatul dumneavoastră. Bun, un element de prima mână, n-am ce spune, dar…

De la Roma se auzi o voce seacă şi rece, care-l făcu pe procuror să rămână fără glas.

— Ce protejat?! Trebuie să încetăm să mai folosim aceste expresii în administraţia statului. Băiatul ăsta e numai un strălucit poliţist care mi-a fost elev la Şcoala superioară de poliţie. Asta nu înseamnă că trebuie să-i sprijin toate năstruşniciile. Şi apoi, treaba asta cu cercetări asupra averilor mi se pare de-a dreptul o idee absurdă.

Îi trebuiră procurorului câteva clipe bune până să-şi revină din stupoare.

— Ştiţi, spuse cu prudenţă, şi eu am rămas perplex.

— Da’ nu-i vorba de a rămâne perplex, înlătură orice rezervă bărbatul care vorbea din capitală. Trebuie să vă opuneţi şi gata! Asta-i, după mine, datoria dumneavoastră.

— N-am înţeles, excelenţă.

Procurorul începea să se posomorască. Tonul acela arogant cu care i se adresa celălalt începea să-l enerveze.

— Dar e simplu, ce naiba! Dacă dumneavoastră autorizaţi ca

toate persoanele de pe listă să fie cercetate, vom avea nişte consecinţe sociale ce nu pot fi prevăzute. Probleme de ordine publică. Şi dumneavoastră *personal* veţi purta întreaga răspundere.

Magistratul se crispă. I se părea de necrezut că omul aceia putea să-i vorbească cu o asemenea grosolănie. Tocmai lui? Un procuror al Republicii? Un sentiment de orgoliu îl făcu să-şi îndrepte spinarea. O indignare adâncă îi umplea sufletul.

— Îmi permiteţi, excelenţă, spuse cu un glas din care dispăruse orice urmă de linguşeală, noi reprezentăm două puteri separate în stat. Dacă vreţi să discutaţi cu mine iniţiativa comisarului, mă simt onorat să vă ascult argumentele. Dar, dacă vreţi să mă învăţaţi meserie, atunci mă scuzaţi, dar nu mai avem ce discuta. Sunt în pragul pensionării şi, cu toată modestia, am învăţat câte ceva despre arta de a trăi.

— Ce spuneţi?! îl întrerupse celălalt cu o aroganţă şi mai mare. Ce tot vorbiţi despre puteri separate în stat?! Chiar dacă puterile sunt separate, datoria celui care reprezintă statul e una singură: aceea de a garanta ordinea socială şi respectabilitatea persoanelor cinstite. Nu spun că tinerii aceştia fac rău dacă adună dosare şi dau din coate din dorinţa de a face carieră. Numai că noi, persoane cu răspundere, trebuie să-i ţinem în frâu ca să nu-i lăsăm să facă vreo prostie. M-aţi înţeles? Faceţi un lucru: Ţineţi-mă la curent cu toată povestea asta!

— Cu alte cuvinte, spuse procurorul, îmi cereţi s-o fac pe informatorul…

— Şi de ce nu? Poate să fie şi în avantajul dumneavoastră, nu credeţi? Hai, hai, dragă procurorule, nu vă supăraţi. Gândiţi-vă că aveţi un prieten aici, la Roma. Dar, vă rog, discreţie. Pe curând, dragul meu!

Obrăznicia personajului de la Roma făcuse ca procurorul să se simtă umilit şi să aibă dorinţa de a se răzbuna. Deschise un sertar şi scoase de acolo o cutiuţă plină cu pilule. Înghiţea câte una ori de câte ori enervarea îi dădea arsuri puternice la stomac. După câteva secunde, scoase un suspin, în vreme ce pilula se topea şi-şi făcea efectul miraculos.

Luă din nou telefonul şi-l chemă pe Cattani.

— Vino până la mine! îi spuse fără alte explicaţii.

*

Când comisarul se află în faţa lui, îl privi peste ochelarii înrămaţi cu aur:

— Am hotărât să autorizez începerea anchetei!

Apoi, adăugă enigmatic:

— Sper să nu-ţi fac un deserviciu!

— Era tot ce voiam! Trebuie să vă mulţumesc.

— Nu ştiu, spuse abia auzit magistratul. Lucrurile au mai multe faţete şi nu întotdeauna reuşim s-o vedem pe cea bună.

Cattani nu înţelegea de ce procurorul începuse să facă filosofre. Conchise cu entuziasm:

— Ancheta aceasta va însemna o cotitură în lupta împotriva mafiei. Vă promit!

Era pe punctul să iasă din cameră când auzi din nou vocea procurorului, chemându-l pe nume. Se întoarse şi-l ascultă pe magistrat, care-l prevenea:

— Fii prudent, băiete! Şi să nu ai încredere în nimeni... cu atât mai puţin în prieteni!

MAREA OFENSIVĂ

În vreme ce Cattani se pregătea să-şi dezlănţuie atacul, adversarul era în mare agitaţie. În închisoarea Ucciardone, sanctuar tradiţional al mafiei, Cirinnà era din ce în ce mai nervos. Mafiotul făcea spume la gură de furie şi trimisese după avocatul Terrasini.

— Eu nu mai rezist aici! îi spuse încruntat. Trebuie să găsim ceva ca să pot ieşi!

— Nu eşti decât un tâmpit! i-o întoarse avocatul. Tragi în comisar ca să faci valuri. Trebuie să stai liniştit şi să-ţi pui o cârpă rece pe dovleacul ăla pe care-l ai în loc de cap.

— Dom'le avocat, cum vedeţi treaba asta cu focurile de revolver?

— Ei! O nerozie! N-ai de ce să-ţi faci griji. Un schimb de focuri în noapte... Cine ştie precis cum s-a întâmplat?! întotdeauna e neclar, mă înţelegi? E greu să reconstitui cine a tras. În schimb, povestea cealaltă e mai gravă. Există un martor care te-a văzut când ai omorât-o pe maică-sa şi pe Marineo. Domnişoara Titti e un martor de bază. Dacă ea este martorul, n-ai scăpare.

Ochii lui Cirinnà scăpărau de furie.

— Totul depinde de drogata aia de curviştină, bombăni. Cred că n-a vorbit până acum, altfel dobitocul ăla de comisar se folosea imediat de asta ca să mă înfunde mai bine.

— Cine ştie ce-i în capul ăluia? Ce tot trăncăneşti?!

Cirinnà îl fixă pe avocat cu ochi răi.

— Bun! zise el.

Îi tremura buza de sus.

— Dacă e nevoie să avem grijă de ducesă, se face! Spuneţi-le verilor mei să vină până aici.

— Ţi-i trimit. Dar fii prudent şi nu mai face şi alte tâmpenii.

*

De vreo două zile Cattani nu se mai arătase... Titti era îngrijorată, dar ştia că în acest timp avea treburi atât de importante, încât n-avea nici măcar o clipă de răgaz. Încerca de aceea să fie răbdătoare. Era nespus de greu!

Ultima dată când se văzuseră, i se păruse foarte mulţumit că era veselă şi colorată în obraji.

— Nu vreau să mă bucur înainte de vreme, zâmbise fata, dar cred că pot să mă consider vindecată.

Se uită la ceas şi înţelese că nici în seara aceea el nu putea să vină. Se hotărî atunci să meargă la culcare, căci, deşi o făcea de câteva săptămâni, îi era încă greu să se scoale devreme. Dormea singură. Avea o cămăruţă doar cu un pat şi un dulap. Abia intrată în cameră, remarcă imediat pe pernă un plic.

Nu înţelese de ce, dar se simţi cuprinsă de frică. Apoi îl luă. Mai văzu un bileţel lipit de plic pe care o mână necunoscută scrisese: „Dă un semn de viaţă!”. Deschise plicul şi, când văzu ce conţinea, emoţia puternică o făcu să tremure, înăuntru se afla o seringă şi un pliculeţ de celofan cu un pic de praf alb.

Titti fu prinsă de un vârtej care o făcu să tremure şi să se simtă rău. Sângele începu să-i bată cu putere în tâmple. Tremura ca o frunză. Era ca şi cum, dintr-odată, s-ar fi întors înapoi, ca şi cum ar fi căzut din nou în prăpastia tuturor josniciilor. Ştia că-şi înşală astfel iubitul, că-l va răni, că-i va face şi mai trişti ochii lui atât de trişti de obicei. Simţea cum drogul exercită asupra ei o atracţie magnetică. Îşi strângea pumnii şi-şi muşca buzele cu un efort îngrozitor ca să-şi înfrângă tentaţia. În zadar însă! În cele din urmă, se dădu bătută şi-şi băgă în sânge o picătură de venin... Pentru doar câteva minute de pace artificială, dar... pace...

*

Lumea din birourile băncii rămase îngrozită. Funcţionarilor nu le veni să-şi creadă ochilor când Cattani scoase ordinul de percheziţie. Era o treabă a naibii de serioasă. Comisarul apăruse întovărăşit de adjunctul lui, de Altero, şi era urmat de alţi trei poliţişti.

La urechile lui Ravanusa ajunse zgomotul unei agitaţii neobişnuite. Bancherul ieşi din biroul său. Ca de obicei, îşi etala cunoscutul aer politicos şi imperturbabil. Când află despre ce era vorba, exclamă:

— Şi ce probleme sunt?

Cu un gest larg, ca şi cum ar fi vrut să cuprindă întreaga bancă, i se adresă lui Cattani:

— Luaţi loc, comisare! Căutaţi tot ce vă trebuie!

Timp de câteva ore, Cattani şi Altero scotociră fiecare colţişor. Cum găseau vreun document interesant, îl dădeau poliţiştilor care-l aşezau, în ordine, în nişte cutii mari de carton. Căutau elemente cu care să-i bage la apă pe câţiva indivizi care le treziseră bănuielile. Trebuia să înţeleagă de ce, dintr-odată, contul lor din bancă se umflase peste măsură, la cât se ridicau creditele obţinute şi ce mişcări de capital se făceau în decursul unor luni.

Când s-au întors la Prefectură, Cattani şi Altero păreau doi liceeni ce nu-şi mai încăpeau în piele de bucurie că echipa lor învinsese. Cattani scoase câteva hârtii dintr-o cutie, ca şi cum ar fi vrut să măsoare cât de mare era prada. Aruncă o privire peste ele şi văzu că toate sunt pline cu cifre mai degrabă misterioase.

— Bun, zise, să ne mai potolim entuziasmul, căci încurcăturile abia acum apar! Nu ştiu cât o să reuşim să înţelegem.

— O să reuşim, spuse Altero încurajator. Eram un as în contabilitate.

Dar comisarul vedea altfel chestiunea:

— Problema e că noi, poliţiştii, am rămas în urmă. Gândeşte-te bine! Am rămas la criminalii tradiţionali, în vreme ce astăzi crimele se fac cu ordinatorul.

Şi, zicând asta, Cattani bătu cu palma într-o cutie plina cu hârtii de bancă.

*

Încăpăţânarea şi bunăvoinţa pot acoperi multe lipsuri!

Cattani îşi petrecea ore întregi aplecat asupra hârtiilor. Cu creionul în mână, controla cifrele, compara, nota datele unor operaţii bancare. Cu ajutorul acestor cifre, reprezentând cantităţi uriaşe de bani, încerca să pătrundă scopurile oamenilor care-i manevrau, să înţeleagă de ce o sumă intrase şi o alta ieşise.

Combina examinarea hârtiilor cu interogatoriile.

— Ia spune, se adresă el omului pe care-l avea în faţă. Până acum doi ani erai plin de datorii. Apoi, dintr-o dată, gaura pe care-o aveai la bancă, dispare. Îţi cumperi un vas nou de pescuit, începi să-ţi construieşti un blocuşor cu şase etaje şi circuli în Mercedes. Poţi să mă faci să înţeleg de unde-ţi vine norocul?

Poate scriem un tratat împreună...

Omul îşi tot învârtea în mâini o căciuliţă mototolită din lână.

— Domnule comisar, spuse cu un glas plângăreţ, eu pescuiesc. Stau pe mare noapte şi zi.

Da, îşi zise comisarul în sinea lui privindu-l fix, pescuieşti... peştişori de aur.

Omul nu-şi închipuia că tocmai atunci, în vreme ce el stătea ca pe ghimpi în faţa comisarului, cineva îi cerceta vasul de pescuit. Şi chiar că pescuia în ape tulburi!

Adjunctul Altero se mai învârtea încă printre ancore şi funii, când auzi pe unul din poliţişti strigându-l:

— Ia veniţi să vedeţi ce frumoasă surpriză!

Erau acolo lădiţe pline cu peşti. Poliţistul scoase primul strat de peştişori şi dedesubt apărură nişte peşti uriaşi, rânduiţi cu grijă. Luă unul şi i-l arătă, mândru, lui Altero. Intestinele erau scoase şi în locul lor fusese pus un săculeţ de plastic conţinând o substanţă făinoasă. Era morfina, evident, gata să fie descărcată şi îndreptată către laboratoarele clandestine care o transformau în heroină. Dintre funiile de la proră, apăru un alt poliţist ţinând în mână două săculeţe asemănătoare, dar mult mai voluminoase.

*

Temerile bătrânului procuror începură să se adeverească: inspecţii, sechestre, închiderea unor şantiere aveau drept consecinţă blocarea unor activităţi productive, iar proprietarii societăţilor luate în colimator aţâţau nemulţumirea muncitorilor rămaşi fără lucru. Constructorul Bellemi merse şi mai departe. Abia auzi zvonul că ancheta îl va atinge şi pe el, că şi închise porţile şantierelor şi-i lăsă pe drumuri pe zidari şi pe salahori.

— Cu poliţiştii în coastă, o reteză scurt, nu se poate lucra. Eu închid porţile pentru totdeauna şi plec din Sicilia.

— Înainte de a pleca, îi spuse Cattani care-l chemase în biroul lui, aţi putea să-mi lămuriţi câteva lucruri curioase? Aţi acoperit un credit pe care-l aveaţi în bancă cu un singur cec de trei sute de milioane, semnat Gelsomino şi girat de Giuseppe Cuttone.

— E un văr de-al meu. Amândoi lucrăm în construcţii.

— Mai sunt alte două cecuri: unul de patru sute, altul de şase sute de milioane. Semnate tot de misteriosul Gelsomino şi girate de Cuttone. Puteţi să-mi daţi vreo informaţie exactă despre identitatea lui Gelsomino?

— Eu? ridică din umeri constructorul. Trebuie întrebat Cuttone.

— Şi unde l-am putea găsi?

Bellemi îşi permise un zâmbet de-a dreptul batjocoritor:

— Locul nouăzeci şi şapte, domnule Comisar. A murit săptămâna trecută.

Şi, desfăcând braţele, adăugă:

— Ghinion!

*

Abia acum începea să înţeleagă ce vrusese să spună procurorul cu cuvintele „Sper să nu-ţi fac un deserviciu”. Simţea semnele unei ostilităţi vagi, răspândite peste tot. Lumea avea un comportament diferit faţă de el, îl izola, în jurul lui pământul parcă era ars. Încet, într-un fel poate inconştient, se ivea un sentiment general de aversiune faţă de comisar. Unii dintr-o neîncredere atavică, alţii din interes, iar simpatia celei mai mari părţi a populaţiei părea că se îndreaptă, în mod paradoxal, către autorii crimelor care acum treceau drept oameni cinstiţi şi persecutaţi.

În barul de la parterul casei, băiatul care-i servea în fiecare dimineaţă capucino, îi aruncă în ziua aceea ceaşca într-un mod cu totul nepoliticos. Iar când Cattani puse pe tejghea câteva monede, drept bacşiş, băiatul le respinse cu un gest scârbit.

— Ia spune-mi, se încruntă comisarul, ce te-a apucat?

— Nu vreau bacşiş de la dumneata! răspunse băiatul.

— Şi de ce, mă rog?!

— Pentru că taică-meu a rămas fără lucru din vina dumitale. Din cauza dumitale s-au închis porţile şantierului unde era taică-meu zidar…

Cattani simţi nevoia să-i dea o explicaţie:

— Din păcate, banii care finanţau şantierele alea proveneau din droguri.

— Droguri, droguri! Ce tot ne povesteşti? Ne iei pâinea de la gură, asta contează, nu drogurile.

— După tine, ar trebui să mă prefac că nu văd nimic?!

— Habar n-am! Dacă drogurile dau de mâncare oamenilor… Să-i lăsăm să trăiască!

Comisarul îşi dădu seama că era inutil să mai continue dialogul. Dus pe gânduri, ieşi în aerul rece al dimineţii.

*

Începu din nou să examineze dosarele băncii. Le aşeză în altă ordine, le confruntă între ele, descoperi cele mai nebănuite analogii care asociau contul unui individ cu al altuia. Îşi spărgea capul, de pildă, cu semnificaţia unor operaţii identice care apăreau în douăzeci de conturi diferite.

Se dovedea că sume enorme erau luate din conturi, ca apoi, după patru luni încheiate, sumele aproape dublate să revină în aceleaşi conturi. Făcând un studiu comparat al conturilor cu această caracteristică, putu să constate că toate sumele ieşeau în aceeaşi zi, iar restituirea lor se făcea la o dată care era aceeaşi pentru toate.

Când Cattani ceru explicaţii unuia dintre titularii acelor conturi, auzi următoarele:

— Nu mai ştiu unde mi-e capul, aveţi puţină răbdare! Medicul mi-a spus că sunt surmenat şi că nu trebuie să mă enervez.

Pătrunzând mai adânc în mecanismul acelor operaţii bancare, comisarul îşi dădu seama că sumele luate din toate cele douăzeci de conturi erau vărsate în alte două, aparţinând unui anume Gelsomino şi unui anume Papavero. Prin aceste două nume de împrumut ieşeau din bancă toate sumele retrase din conturi pentru a se întoarce dublate, la patru luni după aceea, iar cei doi titulari, Gelsomino şi Papavero, le redistribuiau celor douăzeci de conturi de unde le scoseseră.

— Am impresia, se adresă Cattani unuia din titularii acelor conturi speciale, că eraţi de acord ca acei bani adunaţi în grabă să fie folosiţi pentru finanţarea unor afaceri pe termen scurt. Afaceri foarte productive, s-ar spune. Cu dobânzi ameţitoare. Sau mă înşel?

— Dragă comisare, replică celălalt senin, eu şi afacerile suntem două lucruri deosebite. Consilierul meu comercial e cel care se ocupă de toate. Îmi pare rău!...

— Şi unde îl găsesc?

— Din păcate, nu-i prea plăcea oraşul nostru. A plecat de câteva zile. Acum se află în străinătate.

Era imposibil să scoţi cea mai mică informaţie. Cattani hotărî să mai încerce cu un ai treilea individ. Voia mai ales să descopere ce se ascundea în spatele delicatelor nume de Gelsomino (Muşcată) şi Papavero (Mac).

Cum era de aşteptat, noul convocat se prefăcu a fi complet

nătâng:

— Eu sunt bijutier, nu mă ocup de politică.

— Ce legătură are cu politica?

— Când sunt încurcături, întotdeauna e vorba de politică, zise sentenţios omul.

— O iei pe după piersic, da?!

Comisarul simţea că i se urcă sângele la cap.

— Fii atent să nu-mi pierd răbdarea! Ascultă-mă bine! Gelsomino şi Papavero înghit o grămadă de bani din contul tău şi apoi îi pun la loc, dar dublaţi. Ce afaceri îţi permit să câştigi sută la sută într-un timp atât de scurt?

Omul stătea pe scaun, adus de spate, o faţă lată, buza de jos, care-i atârna, descoperind un şir de dinţi îngălbeniţi. Mâinile erau umflate, cu degete ca nişte cârnaţi. Îşi trecu o batistă pe frunte ca să-şi şteargă transpiraţia. Sufla greu şi nu se hotăra să răspundă.

— Deci?! îl îndemnă comisarul.

Se agită disperat pe scaun, ca şi cum l-ar fi lovit cu o cravaşă. Deşi se codea, până la urmă se hotărî:

— Sunt treburi ale băncii, domnule comisar. Eu n-am habar. Banca le făcea pe toate. Eu aveam încredere în bancă.

— Banca, repetă Cattani. Deci, Ravanusa…

Omul nu scoase un sunet. Se mulţumi să-l privească pe Cattani cu ochii săi bovini, în timp ce-şi ridica mâinile uriaşe către cer, ca şi cum ar fi vrut să invoce harul divin.

*

Ravanusa! Din fiecare săpătură pe care o făcea, comisarul vedea apărând acest nume. Bancherul începuse să se transforme într-o idee fixă. Mereu în centrul scenei, ca un păianjen în mijlocul pânzei. Cine era în realitate acest om şiret, atins de mai multe ori de scandal şi niciodată târât de el?

Privindu-l, Cattani băgă de seamă că se mişca cu paşi uşori de felină.

— Stimate domnule comisar, spuse bancherul cu un glas provocator şi calm, vă pierdeţi timpul. Sumele acelea care vă stârnesc curiozitatea sunt de fapt operaţii financiare mai mult decât corecte, care servesc ca turismul, construcţiile, comerţul, întreprinderile agricole să poată funcţiona. Reprezintă sângele care dă viaţă economiei din acest oraş.

— O economie miraculoasă, după câte se pare, pentru că multiplică investiţiile aşa cum făcea Iisus Hristos cu peştii! Faceţi-mă să înţeleg, şi întreprinderile de construcţii finanţate obţin profituri atât de astronomice?

— Asta nu pot s-o ştiu. Întrebaţi-o pe contesa Camastra. Ea e în domeniu. Are o groază de întreprinderi.

*

Pe ecranele televizoarelor care difuzau programele postului Sici-TV, se puteau urmări zilnic reportajele trimise de Nanni Santamaria cu privire la „răsunătoarea operaţie întreprinsă de Brigada mobilă”. Apăreau imagini cu muncitori fără lucru în faţa şantierelor închise.

— Să terminăm cu acest scandal! striga un zidar cu un chiştoc în colţul gurii.

— Aici nu sunt decât oameni cinstiţi, adevărata mafie e în Nord!

Se auzea apoi vocea constructorului Belleni.

— Asta nu se cheamă dreptate, mama mă-sii de treabă! bombănea. După o viaţă de muncă şi de sacrificii, îmi distrug acum întreprinderea degeaba!

Agita, chiar în faţa telecamerei, o mână care apărea în prim plan, monstruos de mare.

— Vor să controleze, dar ce naiba vor să controleze?! Aici e numai piatră şi sudoare. Ar trebui să ne lase în pace. Cu mâna pe inimă spun: Nu plâng atâta pentru mine, cât pentru muncitorii mei. Amărâţii de ei, bieţii de ei, au rămas fără lucru. Şi asta nu e o faptă omenească, pentru că toţi de aici trebuie să-şi hrănească familiile. Am devenit oare ca nişte câini de ne mâncăm între noi?!

În fundal, un grup de zidari. Aprobau din cap şi scoteau strigăte de protest:

— Să înceteze!… E o ruşine!… Toţi sunt nişte ticăloşi!

Scena se schimbă, dar tonul rămase acelaşi. Telecamera se opri pe biblioteca de nuc din biroul antreprenorului Randazzo. Aşezat la biroul uriaş, într-o atitudine de vechi înţelept, şi făcând aluzie la comisar, se luă de tineri:

— Sunt nişte imprudenţi, ar trebui ca cineva să-i ţină în frâu. Autorităţile ar trebui să-şi dea seama că nişte capete înfierbântate pot să pună la pământ o întreagă economie, că se poate ajunge la distrugerea unui oraş, cu toate consecinţele

sociale ce se pot imagina. De aceea, fac apel la autorităţi să ia măsurile de cuviinţă!

Imediat după aceea, televiziunea dădu cuvântul oamenilor politici:

— Eu fac parte din opoziţie, se prezentă consilierul comunal Patti, continuând să-şi aranjeze ochelarii negri. Dar cred că în acest moment deosebirea dintre majoritate şi opoziţie trebuie să dispară şi toate forţele politice trebuie să facă un front comun. Trebuie să-mi exprim îngrijorarea profundă pentru ceea ce se întâmplă. Ei nu, domnii mei, nu se poate acuza de crimă jumătate din oraş. Partidul meu a spus întotdeauna foarte limpede: Nu, mafiei! Nu, drogurilor! Dar acum, spunem nu şi încercărilor nechibzuite de a-i băga pe toţi în aceeaşi oală, vinovaţi şi nevinovaţi, laolaltă.

*

Don Manfredi îşi privea ameninţător fratele, pe Nanni.

— Ar trebui să-ţi fie ruşine! Îl loveşti pe la spate pe comisar într-un mod josnic. Comisarul e un om cinstit. Îl ataci în fiecare zi cu neghioaba ta de televiziune.

— Hai, hai, încercă ziaristul s-o dea pe glumă, oricum o să facă o carieră frumoasă.

Drept răspuns, preotul îi trase o palmă răsunătoare. Nanni Santamaria se clătină. Îşi duse mâna la obraz.

— Da’ ce te-a apucat, Dumnezeule? spuse el, între uimire şi spaimă.

Preotul era mult mai robust ca el, mai bine făcut. Îl apucă de reverul hainei:

— Nu ţi-o spun ca preot, ţi-o spun ca frate: Ar trebui să te simţi ca un vierme! Faci campanie în favoarea mafioţilor şi traficanţilor de droguri.

Ziaristul îşi plecă fruntea. Se sprijini de canatul uşii. Apoi, cu o voce înecată de lacrimi, zise:

— Ce ştii tu?! Ţi-ai pus pe tine sutana neagră şi… puţin îţi pasă! Ce ştii câte probleme poate să aibă un om? Eu nu pot să-mi permit să fac pe eroul, bagă-ţi bine în cap asta. Televiziunea nu-i a mea, am făcut-o cu banii lor. Şi, dacă fac un pas greşit, sunt un om terminat. Ai înţeles? Ter-mi-nat! Cu ei nu te joci… ei nu dau indulgenţe. Faţă de ei nu poţi greşi decât o singură dată. Ca în paraşutism…

*

După-amiază, Cattani se duse la şantierul contesei Camastra. Aşa cum îi sugerase Ravanusa, voia s-o asculte un pic pe femeia aceasta expertă în afaceri şi să-şi facă o idee despre sumele pe care le câştigau întreprinderile cu fondurile obţinute de la bancă. Ea îl văzu sosind, îşi scoase ţigara din gură şi-l urmări cu privirea în timp ce el se apropia.

— Comisare, ce intenţii ai? îi surâse cu indulgentă. Mi-ai trimis nişte poliţişti şi au găsit totul în ordine. Acum vrei să faci chiar dumneata o inspecţie? E o onoare prea mare!

De fiecare dată când o vedea, Cattani rămânea surprins de atracţia atât de violentă pe care o resimţea faţă de această femeie. În comparaţie, celelalte păreau atât de obişnuite, încât nu meritau nicio atenţie.

— Nu, îi răspunse, nu vin cu scopuri inchizitoriale. Să spunem că aş avea nevoie de o consultaţie... de specialitate.

Când şi-au dat mâna, ea i-a reţinut-o pe a lui o clipă mai mult. Făcu astfel încât mâna ei să alunece uşor pe a lui. În fund, braţele metalice ale macaralelor se mişcau tăcute ca cleştii unui homar uriaş.

— O consultaţie?! exclamă cu prefăcută mirare contesa, cu o voce provocatoare. Îţi convine să discutăm la restaurantul muncitorilor? Tocmai voiam să mă duc la masă şi mi-ar face plăcere să te am musafir...

O luară spre restaurant. La intrare doi muncitori se dădură respectuos la o parte.

— Bună ziua, doamnă contesă.

— Bună ziua, le răspunse ea cu un zâmbet vesel.

Apoi, întorcându-se către Cattani, îi şopti:

— Vin uneori să mănânc aici. Trebuie să-mi creez o imagine de femeie populară. În vremurile de azi, asta dă bine.

— Da, o înşelătorie bună. Vechea nobilime îi ţinea pe muncitori cu biciul, noua nobilime s-a modernizat şi-i domină cu linguşiri. Îi ameţeşte, prefăcându-se că se coboară la nivelul lor...

Femeia îşi roti uşor încheietura mâinii pentru ca brăţara de aur a ceasului să ajungă într-o poziţie mai bună. Luă carafa cu vin şi-şi umplu paharul, apoi pe cel al comisarului.

— Deci, îi aruncă ea cu un surâs încurajator, de ce consultaţie ai nevoie?

Cattani o privi gânditor.

— De fapt, nu am nevoie de consultaţii. Cred că am înţeles singur totul. De la dumneata aş vrea, eventual, să-mi confirmi bănuielile.

— Ce bănuieli?... Pot?

Luă pachetul lui Cattani şi scoase o ţigară.

— Capitalurile care ies din banca lui Ravanusa.

Aprinse un chibrit. Contesa îşi apropie ţigara de flacără.

— Sunt convins că banii aceştia nu finanţează afaceri legale, zise scoţându-şi o ţigară. Conturile acelea, pe numele lui Gelsomino şi Papavero... Conturile acelea sunt folosite pentru a plăti furnizorii de droguri.

Contesa îl asculta fără să clipească. Iar Cattani continuă:

— Ce tot vorbim de conturi care fac să meargă economia?! Aici prosperă traficul de stupefiante! Drogurile vin din Orientul Mijlociu, vasele de pescuit le încarcă în larg şi le aduc în Sicilia.

— Unde ai citit toată istoria asta?! Într-un roman? Se termină bine?

— Nu este un roman! răspunse Cattani strivindu-şi ţigara pe jumătate fumată în scrumieră. Este o afacere murdară. Drogurile sunt transportate sub formă de morfină. Devine heroină în laboratoarele clandestine ale mafiei. Şi pleacă în direcţia Statelor Unite şi spre Nord. Inundă Italia şi Europa. Şi aduce miliarde curate. Fără impozite...

— Drace, spuse contesa cu uimire prefăcută. Şi cum o expediază? Cu porumbei zburători? Ce romantic!

— Nu am chef de glume! Folosesc portocale, mobilă, chiar şi bomboane. Sunt oameni plini de fantezie. Uneori mai folosesc şi valize cu fund dublu. Cine le transportă se duce să-şi vadă rudele din America şi apoi se întoarce cu teancurile de dolari, ascunşi.

— Fascinant! îmi faci poftă să încerc şi eu!

Comisarul plezni din degete:

— Nu e chiar aşa de simplu. În Italia ai avea destule probleme ca să pui în circulaţie dolarii aceia. E nevoie de o agenţie de schimb valutar binevoitoare care să-i facă să treacă odată cu banii pe care-i trimit emigranţii. Sau o agenţie de voiaj care să-i pună în circulaţie ca bani primiţi de la turişti. Prietenul dumitale, Ravanusa, avea o agenţie de acest fel la Palermo.

Cattani sorbi o înghiţitură de vin.

— Bietul De Maria şi fratele Annei Caruso s-au dus pe lumea cealaltă pentru că descoperiseră la ce folosea agenţia.

Contesa ridică uşor o sprinceană. Asculta cu bărbia sprijinită în mâini.

Când tăcerea dintre ei deveni prea lungă, Cattani reluă:

— Din America, transporturile de droguri pot fi plătite şi în Elveţia. În acest caz, trebuia să ai o bancă prin care banii să ajungă în Italia. Şi aşa, jocurile sunt făcute. Suficient să finanţezi, prin bancă, activităţi legale. Cum ar fi o întreprindere de construcţii ca a dumitale. Şi, ca prin farmec, banii câştigaţi dintr-un mizerabil trafic de droguri devin bani curaţi, destinaţi unor iniţiative cinstite, onorabile. Căci „onorabil” este cuvântul cel mai scump sicilienilor.

— Ei, spuse ea cu o admiraţie ironică, dar dumneata eşti un geniu. Ai încercat să vorbeşti cu un bancher?

— Ce faci, mă iei peste picior?

Contesa deveni serioasă. Îşi fixă mâinile de parcă ar fi examinat o problemă. Apoi spuse:

— E un lucru pe care nu-l înţeleg…

— Ce anume?

— De ce-ţi pierzi vremea făcând pe poliţistul. Dumneata ai fi un om de afaceri formidabil de abil. Eu aş avea nevoie de cineva ca dumneata care să-mi stea alături. N-am avea rivali în stare să ne concureze, în toată Mediterana.

— Ia spune-mi, îmi oferi posibilitatea să fiu un nume de împrumut pentru multiplele dumitale afaceri?

— N-ai înţeles nimic!

Femeia lăsa acum cuvintele să-i cadă încet, cu o asemenea siguranţă încât interlocutorul ei era pus în încurcătură. În restaurant, vacarmul făcut de muncitori umplea sala. Se remarcau chipuri palide, cu bărbi aspre, nerase de patru zile.

— Sau poate, reluă Cattani, mă vezi ca pe un partener? Ce-i asta, o încercare de corupere la nivel înalt?

Femeia repetă cu un regret sincer:

— N-ai înţeles nimic…

— Mmda!

Cattani îşi puse coatele pe masă şi se uită îndelung la chipul luminos, dar de nepătruns, al contesei.

— Ştii că dumneata eşti o femeie foarte drăguţă? M-ar durea

inima dacă, într-o zi, ar trebui să te arestez.

— Vai, vai, vai! Şi de ce ai vrea să... mă bagi la răcoare? Nu-ţi face visuri de felul ăsta! Pentru mine n-ai să găseşti motive serioase. N-ai să faci din mine o puşcăriaşă! Deşi, sincer vorbind, mi-ar plăcea să ştiu c-aş putea deveni victima dumitale. Că te-ai frământa noaptea gândindu-te că ai reuşit să învingi o femeie...

Buzele lui Cattani se deschiseră într-un zâmbet larg, punându-i în evidenţă dinţii albi.

— Ei bine, schimbă el tonul, din fericire, dumneata eşti curată. Şi eşti şi foarte inteligentă. Mai inteligentă decât toţi prietenii dumitale.

— Inteligentă şi fără prejudecăţi. La cincisprezece ani ştiam deja unde voiam să ajung. Am devenit întâi amanta, apoi soţia unui bărbat urât, dar putred de bogat. Avea patruzeci de ani mai mult decât mine. Nu-l iubeam, dar când s-a îmbolnăvit i-am stat alături, cu loialitate, vreme de cinci ani...

Îşi puse o linguriţă de zahăr în cafea şi amestecă cu grijă, absorbită de gânduri:

— Îi datoram mult. El m-a educat, m-a pus să învăţ, m-a trimis în străinătate ca să învăţ limbi străine. *I speak english very well, with an american accent, if necessary... Je parie la langue de Chateaubriand aussi,* dar nu particip la viaţa înaltei societăţi. Prefer să stau aici de dimineaţa până seara, să am grijă de interesele mele. Lucrez din greu şi sper că am meritat din plin ceea ce mi-a lăsat soţul.

Înghiţi ultima picătură de cafea şi apoi, întorcându-se într-o parte, continuă:

— Fac acum o greşeală, având un oarecare interes pentru un tip de om pe care l-am urât totdeauna.

— Ce fel de tip de om?

— Un moralist. Ce sunt toate văicărelile astea despre soarta drogaţilor? Cineva care se lasă otrăvit de droguri n-ar fi putut, oricum, să facă ceva bun în viaţă. Cunosc un caz.

— Titti Pecci Scialoja, de pildă?

— De pildă! Răsfăţată şi vlăguită de avantajele ei, a sfârşit în braţele unui pungaş. Şi dumneata vrei s-o mântui.

Contesa Camastra îşi scuturâ capul cu hotărâre.

— N-ai să reuşeşti niciodată!

Vocea ei trăda mai mult dorinţa decât convingerea. Îşi dădu

seama de asta şi zâmbi uşor înciudată la început. Mai apoi, faţa-i exprimă doar o stânjenealăplăcută (Oh, dacă-ar mai fi putut să roşească!) ca atunci când eşti surprinsă goală şi nu ai timp şi nici chef să te mai acoperi…

— N-ai să reuşeşti chiar dacă „amor omnia vincit”…

PROFESORUL

O bătrână doamnă în haine ponosite, dar cu o broşă preţioasă prinsă în piept. Aşa îşi închipuia Cattani că ar fi Palermo. Îşi luă pardesiul („Puţin cam ponosit!” îşi zâmbi) aruncat pe scaunul de lângă volan şi se dădu jos din maşină. Era aproape de prânz şi pâlcuri de pierde-vară discutau gălăgios prin piaţă. Un bătrân împingea un cărucior plin de cartoane, iar câţiva tineri sprijineau un zid. Alene...

Comisarul traversă strada şi intră într-un hotel mare şi elegant. Holul era extrem de spaţios, cu vitralii şi coloane albe de marmură. Cattani privi de jur împrejur şi găsi repede ceea ce căuta. În fundul holului se afla o uşă glisantă, întredeschisă, prin care se vedeau şiruri de scaune ocupate de persoane care ascultau concentrate ceea ce părea să fie o conferinţă. Cattani intră. Sala era plină de lume, o lume, i se păru lui, de un nivel ridicat, cu pretenţii, mai precis.

Ca un iepure, ţâşni din mulţime Nanni Santamaria, venind precipitat către el:

— Vă mulţumesc că aţi venit, domnule comisar!

— Cred că am întârziat puţin... se scuză Cattani.

— Aţi ajuns totuşi la timp: Tocmai îşi termină conferinţa. De fapt, ne interesează conferenţiarul, nu conferinţa.

Abia atunci îl văzu Cattani pe bărbatul din capătul sălii care vorbea cu convingere şi convingător în faţa unui microfon, subliniindu-şi cuvintele cu gesturi largi, energice:

— Cum reacţionăm în faţa pericolului de a vedea omenirea exterminată?! strigă omul în microfon. Cu marşuri pentru pace! Unii, dragi prieteni, îşi fac iluzia că vor înlătura războiul atomic manifestând pe străzile oraşelor. Eventual cu flori în mână...

Un murmur amuzat se auzi în sală. Oratorul avea părul argintiu, o haină albastră şi o batistă brodată în buzunarul de la

piept. Are o expresie mai lunecoasă decât a unui ţipar, fu prima impresie a lui Cattani. Oratorul îşi consultă ceasul masiv de aur şi reluă descrierea unor scene apocaliptice:

— Societatea noastră se îndreaptă către naufragiu... Avem mii de victime ale cutremurelor rămase fără locuinţe, şomeri care au pierdut orice speranţă de a mai găsi de lucru. Homosexualitatea se întinde fără ruşine. Corupţia pătrunde până la cele mai înalte niveluri. Domnii mei, ne aflăm în faţa descompunerii morale şi economice a Italiei, a scumpei noastre Italii! Nouă, forţelor sănătoase din această tară, ne revine sarcina să reacţionăm şi să redresăm situaţia! Noi suntem ultima şansă!

Izbucniră aplauze.

— Cum vi se pare? întrebă Santamaria.

— Nu ştiu ce să spun, răspunse Cattani cu o oarecare perplexitate în glas. Cum aţi spus că se numeşte?

— Laudeo. Profesorul Laudeo. Veniţi să vi-l prezint!

Când cei doi se apropiară de el, profesorul Laudeo îşi lua rămas bun de la un grup de bărbaţi care-l priveau extaziaţi.

— La revedere, dragii mei. Ne vedem duminică la Roma. Vă rog să nu lipsiţi!

De aproape, îi remarcai mâinile prea îngrijite cu care-şi controla mereu cravata elegantă de mătase. Era evident că-i făcea plăcere toată lumea aceea care se îngrămădea în jurul lui, îl atingea, îi strângea mâna... În acelaşi timp, părea şi puţin plictisit. Mai făcea câte un pas înapoi ca să scape de ei, căutând să nu piardă momentul prielnic pentru a dispărea.

— Domnule profesor, i se adresă cu un ton afectat Santamaria, v-am promis să vi-l aduc pe comisar la Palermo. Iată-l! în carne şi oase...

— A! Bravo, Santamaria! Dacă nu vă supăraţi, lăsaţi-ne singuri câteva minute. Veniţi, domnule comisar! Dumneavoastră n-aveţi cum să ştiţi, dar eu sunt unul din admiratorii dumneavoastră.

— Vă mulţumesc. Aş putea să cunosc motivele acestei onorate aprecieri?

Profesorul Laudeo îl duse într-un coridor cu pereţii acoperiţi de o catifea în arabescuri şi luminat de aplici în formă de lumânări.

— Modestia, începu profesorul, nu este o bună tovarăşă pentru un om de talent. Dumneata eşti un tânăr înzestrat, dragă Cattani. Te urmăresc de când ai terminat Şcoala superioară de poliţie.

— Chiar aşa?! De ce?

— Am prieteni pretutindeni, spuse profesorul.

Scoase un ţigaret de argint şi puse în el o ţigară.

— Îmi semnalează persoanele de valoare din diferite domenii.

— Şi la ce vă foloseşte asta?! Îmi permiteţi să fiu indiscret?

Omul îl luă de braţ pe Cattani şi-l duse spre un divan acoperit cu brocart:

— Încerc să determin toate aceste minţi deosebite să adere la asociaţia mea.

Lui Cattani îi stârni curiozitatea:

— Şi care sunt scopurile acestei asociaţii?

— Binele Italiei! pronunţă solemn profesorul. Mă preocupă viitorul patriei noastre. Şi cred că este necesar să selecţionez pe cei mai merituoşi şi să-i ajut să ajungă la situaţiile cele mai înalte. În posturile cheie...

— Mă măguliţi, zise Cattani, dar mi-e teamă că aş putea, în cele din urmă, să vă dezamăgesc.

Chipul profesorului căpătă o expresie jignită:

— Stai! Te rog să nu te subapreciezi! Ai stofă, dragă Cattani! Şi cred că este datoria asociaţiei noastre să-ţi dăm o mână de ajutor.

Între timp fumase ţigara, scoase chiştocul şi îndreptă ţigaretul spre comisar.

— Te-aş vedea foarte bine în locul cei mai de sus dintr-o prefectură importantă. De exemplu, Genova, Florenţa sau, de ce nu?, la Roma.

Cattani se aşeză mai bine pe sofa.

— Interesant!

— Asociaţia mea este gata să te ajute, îl asigură profesorul. Eşti o persoană pe care se poate miza... un cal câştigător!

îl privea cu ochi pătrunzători.

— Vrem să salvăm Italia de la naufragiu. Suntem toţi persoane apolitice, chiar dacă mulţi membri au funcţii publice. Luptăm împotriva corupţiei, a laxismului moral, a mafiei. Vrem ca Italia să capete din nou o imagine demnă, în primul rând în propriii ei ochi. De aceea avem nevoie de oameni ca dumneata. Reflectează în linişte! Sunt sigur că o să mă înştiinţezi dacă propunerea mea ţi se va părea interesantă. Contez pe dumneata!

*

În aceeaşi după-amiază, Cattani reveni la Trapani. Tot timpul drumului n-a făcut decât să se gândească la cuvintele noii sale cunoştinţe. Cum avu ocazia, îl sună pe Cannito, la Roma, ca să-l pună la curent cu noutăţile şi să-i ceară un sfat. Acesta se arătă imediat foarte interesat. Voia să ştie dacă profesorul îi ceruse ceva în schimbul promisiunii de a-l ajuta să facă acea carieră strălucită.

— Nimic, îl asigură Cattani. Vrea numai să mă înscriu în asociaţia lui. „Suntem ca o familie", aşa spunea, „şi ne ajutăm unii pe alţii".

— Ţi-a menţionat vreun nume?

— Destule! Generali, ziarişti, industriaşi, politicieni. Vorbea despre toţi spunându-le pe numele mic, ca şi cum ar fi vrut să sublinieze marea prietenie dintre ei.

— În general, ce impresie ţi-a făcut?

Cattani avu un zâmbet dispreţuitor:

— Un mediocru! Dar foarte viclean şi cu aerul celui care are în realitate o putere însemnată.

— Mmda! Aşa o fi. Pune-l la încercare. Vezi dacă e cineva care are efectiv importanţă sau e numai un balon de săpun.

*

După ce autorizase ancheta, procurorul hotărâse să se retragă. Încă scârbit de încercarea pe care Cannito, şeful Departamentului Z, o făcuse ca să împiedice cursul normal al evenimentelor şi întristat de certurile izbucnite după închiderea şantierelor, bătrânul magistrat hotărî să-şi ceară pensionarea anticipat.

Cazul trecuse acum în mâinile procurorului adjunct Bordonaro, un tânăr cu ochii mici şi rotunzi, cu faţa inteligentă, încadrată de o barbă scurtă şi bine îngrijită.

— Am ştiri grozave pentru dumneavoastră! îl anunţă Cattani.

Scoase din servietă un dosar şi începu să-l răsfoiască.

— Uitaţi-vă! Am reuşit să descoperim cine sunt titularii faimoaselor conturi denumite Gelsomino şi Papavero.

Scoase un document plin de ştampile:

— Asta-i expertiza grafică din care rezultă că semnătura lui Gelsomino de pe cecuri aparţine lui Ravanusa. În schimb, uitaţi-vă aici! Contul Papavero aparţine lui Terrasini. În parte, am reconstituit drumul parcurs de bani după ce ies din bancă prin

aceste două conturi. O parte din cecuri se îndreaptă către Nord: Roma, Milano. Sunt negociate de societăţi fantomă şi e greu să descoperi cine se află în spatele acestora. Poate bancheri, poate traficanţi internaţionali, poate chiar organizaţii politice... Dar partea cea mai importantă rămâne aici şi se strânge în contul lui Terrasini.

— Drace! exclamă magistratul. Se ştie că-i apărătorul mafioţilor, dar credeam că totul se opreşte aici. Nu-mi închipuiam că e băgat şi în treaba asta!

— Da. Numai că de data asta va trebui să-şi caute el însuşi un avocat.

— Faceţi o treabă foarte bună! continuă magistratul. Întoarceţi oraşul ăsta pe dos. Totuşi nu-mi explic încă de ce un om prudent ca procurorul s-a hotărât să vă dea mână liberă.

— Tocmai.

Cattani, convins că procurorul se hotărâse în urma intervenţiei prietenului său, Cannito, se prefăcu surprins:

— Nici eu nu-mi explic. La început era categoric împotrivă.

*

Paola se obişnuise să stea singură în casă, aşteptându-şi tatăl. La rândul lui, el se străduia să vină acasă la timp ca să mănânce seara împreună. De obicei, mâncau ceea ce le pregătea femeia de serviciu pe care o angajase de curând.

Într-o vineri seara, tatăl o găsi pe fetiţă bosumflată. Îi spuse că nu-i era foame. Se duse în camera ei şi se aruncă pe pat fără măcar să-şi aprindă lumina.

Comisarul se simţi uşor neliniştit. Până acum nu avusese de întâmpinat o astfel de situaţie. Grea meserie, meseria de părinte, mai ales al unei fetiţe!

Intră în camera ei:

— Paoletta, de ce stai pe întuneric?!

Se auzi un murmur nedesluşit.

— Hai! o încurajă tatăl. E ceva ce vrei să-mi spui şi nu ştii cum s-o faci, aşa-i? Poate nu te simţi bine? Vrei să chem un medic?

— Nu, nu, nu! se sperie fetiţa şi-şi întoarse faţa către perete.

Tatăl îi puse o mână pe umăr:

— Cred că ştiu ce ţi s-a întâmplat. Ai devenit domnişoară, aşa-i?

Tăcerea care a urmat îi confirmă spusele.

— Dar atunci nu trebuie să fii tristă. Eu aş zice s-o chemi pe mama şi să-i spui noutatea. E un eveniment foarte important într-o familie.

De data asta fetiţa sări în sus şi se aşeză pe marginea patului.

— Vorbeşti serios? Vrei s-o sun pe mama?!

— Sigur! E un eveniment de care o să fie mândră.

Vocea mamei o făcu să-şi recapete buna dispoziţie.

— Tăticu' m-a pus să te chem. Pentru că trebuie să-ţi spun o noutate. Ştii, zise urmărind cu coada ochiului dacă taică-su era prin apropiere, astăzi am devenit domnişoară!

— Scumpa mea, e o veste grozavă! Mama are acum o fetiţă mare.

— Ştii, nu voiam să-i spun lui tăticu'. Şi el, sărăcuţul, nu ştia cum să înceapă. E atât de stângaci!

— Chiar el te-a pus să-mi telefonezi?

— Chiar el! Mi-a spus: „Cheam-o pe mămica, ai s-o faci fericită!". Vezi, mămico, că tăticu' nu e rău?

— Dar n-am pretins niciodată că e rău. Dimpotrivă, poate că nu m-am exprimat corect.

În vocea ei se simţea amărăciunea.

— Eşti tristă, mamă?

— Nu. Dar îmi lipseşti atât de mult. Ai început să te schimbi şi eu nu sunt lângă tine. Vreau să te revăd cât mai curând.

Când Paola puse la loc telefonul, tatăl o întreba ce făcea maică-sa.

— Bine. Dar mi s-a părut cam abătută, zise oprindu-se un moment, ca şi cum şi-ar fi căutat cuvintele. Spune, tăticule, e adevărat că iubeşti pe altcineva?

Bărbatul se aplecă, luă capul fetiţei între mâini şi-i confirmă cu voce gravă:

— Da, e adevărat. E o fată singură şi bolnavă, înţelegi? Aş vrea atât de mult s-o ajut să se vindece!

Se simţi uşurat după această mărturisire. Între ei şi fetiţa din faţa lui se realizase o legătură, ca un cordon ombilical, transparent şi flexibil. Fiecare avea acum secretul lui împărtăşit. Secret de care amândoi erau mândri. El pentru că iubea cu toată fiinţa, ea pentru că, fără să ştie, se pregătea să iubească.

*

Nanni Santamaria fugea după el de-a lungul scărilor din

Prefectură.

— Domnule comisar! strigă abia trăgându-şi răsuflarea. Domnule comisar, aşteptaţi-mă! Profesorul Laudeo vrea să ştie dacă aveţi să-i transmiteţi ceva.

Cattani continuă să urce scările.

— Nimic pentru moment, îi strigă lui Santamaria care se oprise mai jos. Dacă e ceva, îl chem eu.

Îl cheamă el, îşi spuse în sinea lui Santamaria. Şi când naiba o s-o facă?

Când ziaristul îi aduse la cunoştinţă lui Terrasini răspunsul comisarului, avocatul izbucni nervos:

— Doar nu poate fi atât de netrebnic! scrâşni el printre dinţi.

— Nu, spuse cu părere de rău Santamaria, pe ăsta n-o să-l opriţi cu toate linguşirile profesorului Laudeo.

Magna cum laudeo! şi zise Santamaria constatând că, fără să vrea, comisarul îi devenise oarecum simpatic.

*

Terrasini se duse din nou la închisoare ca să-i transmită lui Cirinnà ultimele noutăţi.

— Cu poliţaiul ăsta nu-i nimic de făcut. Deci trebuie s-o scoatem din joc pe fată.

Chipul lui Cirinnà se făcu roşu ca focul. Mafiotul tremura de furie şi abia reuşea să se stăpânească.

— De Titti, nu vă atingeţi! ordonă ameninţător. Am pus să i se ducă droguri. Atâta vreme cât se va droga, o să fim liniştiţi. Nu va fi un martor pe care să se poată conta. Dar nu-mi mai vorbiţi despre dispariţie. Nici măcar în glumă!

— Da', Cirinnà, nu cumva te-ai îndrăgostit?! Problema e că poliţaiul vrea s-o vindece. Şi, dacă reuşeşte, e rău pentru toată lumea.

Cirinnà scrâşni din dinţi şi înjură.

— Avocatule, la nenorocitul ăla de poliţai trebuie să te gândeşti. Fata nu-i o problemă, e în mâna mea.

— Spunând asta, strânse pumnii ca pentru a exemplifica cele afirmate. Deschizând palmele peste câteva lungi secunde, constată că urmele unghiilor erau atât de adânci, încât păreau, mai degrabă, urmele unor dinţi…

„O SĂ-L FACĂ SĂ PLĂTEASCĂ”

Adjunctul Altero scoase dintr-o cutie o vestă antiglonţ şi i-o întinse lui Cattani.

— Îmbrăcaţi-o! Măcar ca talisman.

Comisarul luă vesta, o ţinu o clipă în mână, apoi o aruncă pe un scaun. Declară că flecuşteţul acela nu folosea la nimic şi că nu puteai fi liniştit chiar dacă circulai într-o maşină blindată.

Totuşi Altero continuă să insiste. Îi spuse că vesta îi asigura măcar un minimum de protecţie. Şi mai adăugă că, după părerea lui, comisarul n-ar trebui să se plimbe fără grijă încoace şi încolo. O escortă, iată ce-i trebuia!

— Las-o baltă! exclamă brusc comisarul. Dacă-mi vor pielea, nu o escortă o să-i facă să renunţe.

— Poate că nu, obiectă adjunctul, dar ar însemna măcar o stavilă. S-ar gândi de două ori înainte s-o facă. Şi un efort intelectual suplimentar îi istoveşte.

— Vezi, începu Cattani, apoi se opri o clipă, ca şi cum ar fi vrut să-şi exprime mai bine gândul. Eu nu mai sunt un ghimpe pentru ei. Ancheta a înaintat serios. Hârtiile vorbesc de la sine. La ce le-ar folosi acum să mă înlăture?

Altero răspunse că vorbele i se păreau prea optimiste.

— Niciodată nu poţi să ai încredere în bunul simţ când este vorba de oameni impulsivi, adevăraţi preoţi ai *vendettei*...

Cattani îşi scoase haina, o puse pe spătarul unui scaun şi continuă:

— Ştii ce am să-ţi spun? Că mafia omoară preventiv. Ucide când trebuie să împiedice o persoană să facă un gest care ar putea să-i fie fatal. În cazul meu, au pierdut ocazia. Acum e prea târziu.

— Nu vă faceţi iluzii! spuse Altero. N-o să vă ierte pentru asta. Mai curând sau mai târziu, o să găsească un mijloc să vă facă să

plătiţi.

*

În faţa Prefecturii se afla o cofetărie care prepara nişte prăjituri cu migdale, nemaipomenit de bune. Paola nu mai putea după ele. În seară aceea, taică-su se gândi să-i facă o plăcere şi să-i cumpere câteva. Ploua şi bătea vântul. Un vânt rece care te pătrundea până la oase. Mă duc acum acasă şi mă bag sub pătură, se gândi Cattani. Sper c-o să reuşesc să adorm.

Conducea încet, circulaţia era intensă. Ploaia care bătea în parbriz îl enerva. Pe alocuri, drumul devenise o adevărată Veneţie. Sudul este formidabil când e soare, dar, când vremea se strică, e imposibil. Sudul…

În câteva minute ajunse acasă. Intră în grabă şi chemă ascensorul. Îşi şterse cu grijă picioarele pe covoraş şi învârti cheia în broască. Luminile de la intrare erau aprinse, dar casa era cufundată în tăcere. Ciudat!

— Paola! strigă Cattani.

Fata nu-i răspunse. Comisarul deschise uşa de la camera fetiţei.

— Unde eşti?! Paola… fetiţo, răspunde!

Televizorul era închis. Baia, goală. Inima lui Cattani bătea din ce în ce mai tare. Puse pachetul cu prăjituri pe masă şi-şi desfăcu cravata. Un val fierbinte pleca din stomac şi-i ajungea până la tâmple. Se agăţă de o mică speranţă. Poate că fetiţa a vrut să-i facă o farsă. Poate s-a ascuns. Se uită sub pat, dar nu era nimeni.

Telefonul din hol sună. Cattani ţâşni să răspundă… Ceea ce auzi fu atât de cumplit, atât de greu de imaginat, încât rămase paralizat, încă nu voia să creadă. Lui nu i se putea întâmpla aşa ceva. Era o farsă… proastă.

— Fiică-ta e cu noi, îl anunţă cineva, prefăcându-şi vocea. Fii foarte atent: Nu vorbeşti cu nimeni. Ai înţeles? Cu nimeni! Nu alertezi pe nimeni. E clar? Altfel fiică-ta s-a curăţat şi încă urât. O să te sunăm noi.

În receptor se auzi un clic. Legătura se întrerupse brusc. Comisarului îi răsuna încă în urechi vocea aceea. Strânse din dinţi cu putere. Picioarele îi tremurau. Se târî cu greu până la sofa şi se lăsă să cadă, vlăguit.

— Fii calm, fii calm! îşi repeta fără încetare. Trebuie să fii foarte calm ca să poţi descurca treaba asta! Trebuie să fii foarte

calm ca să-ţi salvezi fetiţa!

Îşi turnă nişte coniac şi-l înghiţi pe nerăsuflate.

— Au găsit calea cea mai bună ca să mă zdrobească. Au reuşit…

Ar fi vrut să fie cineva care să-l audă, să-l asculte acum, să-i spună că totul va fi în ordine.

*

Trebuia să-şi bage acum în cap că devenise un alt om. Un om rănit în halul acela se transformă într-o fiară căreia i-ai furat puii. Sau devine violent şi loveşte ca un nebun sau se supune, îşi bagă ghearele în teacă şi-şi înghite amărăciunea. „Ce pot să fac?” Aceasta era întrebarea care revenea necontenit în mintea înnebunită a comisarului.

— Nimic, nu pot să fac nimic: Sunt într-o situaţie în care sunt obligat să mă las şantajat! scrâşni Cattani.

*

Îşi petrecu noaptea pe sofa, fără să-şi scoată măcar pantofii. Abia dacă reuşi să aţipească vreo două ore. Un somn agitat, care nu-l odihni. Îşi simţea tot corpul amorţit şi dureros. Dar, când auzi telefonul, sări în sus ca un arc.

— Bună ziua! Era nevastă-sa.

— Bună… Tu eşti?!

— Voiam să ştiu ce face Paola. Să-i spun bună dimineaţa înainte să plece la şcoală. Mi s-a făcut tare dor de ea…

Cum el nu răspundea, Else strigă la telefon:

— Alo, Corrado, mă auzi?!

El se strădui să aibă o voce calmă:

— Da, da, te aud. Paola e bine. Şi-a făcut prietene. De două zile e la o fetiţă. Aşa că nu mai stă atât de mult singură.

— Da’ ce-i cu tine? îl întrebă Else. Parcă eşti prost dispus.

— Nu, sunt puţin obosit. Am enorm de lucru.

Ea nu păru convinsă.

— Te enervează că vorbeşti cu mine?

— Nu mă enervează, şopti ţinând ochii închişi şi sprijinindu-se de zid. Numai că aştept un telefon important de la serviciu.

— Scuză-mă! Te chem altă dată. Spune-i lui Paola că o iubesc! Tare mult…

*

Cattani îşi făcu cafeaua şi bău încet două ceşti. Degusta parcă

fiecare sorbitură, ca să asimileze cât mai bine cofeina. Ridică storurile de la ferestre. Ploaia încetase şi se anunţa o zi plină de soare. Când sună din nou telefonul, Cattani era chiar lângă el şi ridică imediat receptorul. Aceeaşi voce din seara precedentă:

— Ce-ai hotărât, poliţaiule? Cum ai dormit?

— Ce vreţi de la mine? Dă-i drumul!

— În primul rând, un răspuns. Vrem să ştim dacă ai să ne asculţi în toate. Orbeşte. Ca un om de onoare.

Cattani îşi frecă ochii umflaţi:

— Da, e în ordine.

Vocea din telefon deveni batjocoritoare:

— Bravo, aşa trebuie să fii. Acum, ascultă bine, nenorocitule! Te duci la birou şi te porţi ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Du-te şi dă ordine prăpădiţilor care lucrează cu tine. Dar nu uita că, din această clipă, ordinele, cele importante, noi le dăm.

— Fata mea! Unde mi-e fata?

Urmară câteva secunde de tăcere, după tare se auzi vocea rugătoare a fetiţei:

— Tăticule!! Tăticule scump!

— Paola, Paola, Paoletta, ce faci?!

Cattani repeta numele fetiţei ca un nebun, îşi încleştase mâinile transpirate pe telefon, de parcă ar fi vrut să prindă prin aparat nu numai vocea, dar şi prezenţa fetiţei.

— Răspunde-mi, Paoletta! Draga mea, copilul meu drag!

Dar nu mai auzi vocea fetiţei. Se auzi în schimb din nou vocea bărbatului care savura plăcerea de a-l avea la mână:

— Face bine. Face bine… deocamdată. Dacă tăticu’ e ascultător, fata face bine…

*

Primul om care-i veni în minte lui Cattani fu Santamaria. Se duse la el să-i ceară să-l pună în contact cu acel profesor Laudeo care-i promisese marea cu sarea. Un om ca el, având cunoştinţe în toate mediile societăţii, era poate singurul în măsură să intervină acolo unde trebuia ca să-i salveze fetiţa.

— Din păcate, spuse cu regret ziaristul, profesorul Laudeo e în acest moment în străinătate. O călătorie de afaceri. Nu ştiu cum să-l găsesc. Se uită mai atent la comisar. Dar de ce? S-a întâmplat ceva?

— Nu, nimic, absolut nimic.

Cattani făcu un semn cu mâna, ca şi cum ar fi vrut să arate că nu-i o treabă importantă. Dar apoi se răzgândi. Îl privi drept în ochi pe Santamaria şi-i spuse:

— Eu am să-mi ţin gura. Nu voi vorbi cu nimeni, dar, dacă dumneata ai ceva să-mi transmiţi, spune-mi. Te rog din suflet!

Auzindu-l vorbind astfel, atât de marcat, aproape deznădăjduit, ziaristul făcu ochii mari, înghiţi în sec, aproape speriat:

— Vă jur că nu ştiu despre ce-i vorba. Vă jur!

*

De unde să înceapă stabilirea unui contact? Unde să găsească un fir, oricât de subţire, care să-l ducă la acel loc necunoscut unde era ţinută fata lui? Nemaiştiind ce să facă, comisarul se decise să bată la toate uşile posibile.

Se duse la Tribunal ca să-l găsească pe avocatul Terrasini.

— Da’ ce faceţi pe-aici, domnule comisar? îl salută avocatul cu obişnuita-i afabilitate.

Cattani îl privi cu intensitate, în speranţa de a surprinde un gest, o invitaţie de a vorbi într-un loc mai izolat. Dar cum Terrasini rămânea impasibil, încercă într-un mod mai direct:

— Spuneţi-mi, ştiţi ceva de ultimele întâmplări?

— Vorbiţi de anchetă? întrebă Terrasini ridicând din umeri. Ce vreţi să vă spun? Aţi făcut o adevărată harababură. Sper că aveţi motive întemeiate.

Cattani îl privi iar pe avocat, încercând să surprindă totuşi ceva.

— Nu aţi auzit nimic de alt gen?

Terrasini îşi ridică puţin capul ca să-l privească mai bine.

— Dragă comisare, aţi început cu ghicitori dis-de-dimineaţă? Postura de Oedip nu m-a atras niciodată.

*

Cine ştie, poate contesa Camastra! Poate că au ales-o pe ea, atât de hotărâtă şi calmă, drept legătură între el şi ei. O găsi în biroul ei. Contesa scăpă repede de doi ingineri cu care discuta un proiect şi-l invită înăuntru pe Cattani.

— Olga, începu el. Trebuie să-ţi vorbesc!

Contesa îşi încreţi fruntea, alarmată:

— Ce se întâmplă? E ceva care nu-i în ordine?

Cattani ezită. Apoi spuse;

— Eşti prietena sau duşmana mea?

— Ce vorbe sunt astea?!

— Nu ştii ce s-a întâmplat?

Contesa scoase un suspin şi se uită la Cattani de parcă ar fi vrut să-i citească gândurile.

— Ai putea să fii, te rog, ceva mai clar?

Cattani se ridică:

— Nu-i nimic. Te rog să mă ierţi!

Se îndreptă către uşă, gata să iasă, când contesa îl strigă:

— Comisare, pot să ştiu ce se întâmplă? Te rog!

Cattani se întoarse către ea. Se ridicase în picioare şi părea sincer îngrijorată. Închise uşa după el cu încetineala celui care aşteaptă să fie chemat înapoi.

UN OM PRINS ÎN CURSĂ

Primele ordine sosiră noaptea, tot prin telefon. Era aceeaşi voce care le dădea. Cerea să fie scos de sub sechestru vasul de pescuit pe care fusese descoperită morfina. Îi dictă cum să procedeze. Avocatul proprietarului de vas va depune la Prefectură chitanţele unei firme de produse farmaceutice, purtând pe ele toate ştampilele Ministerului Sănătăţii, precum şi autorizaţia de transport a câtorva pachete de morfină pentru „uz medicinal" din portul Napoli, în portul Trapani. Cattani trebuia să pară că acceptă această versiune.

În dimineaţa următoare comisarul îi spuse femeii de serviciu să nu mai vină, pentru o vreme, pentru că fetiţa dormea deocamdată la o prietenă.

Se duse la birou şi, la un moment dat, Altero apăru în biroul lui cu mai multe hârtii. Le duse la nas zicând:

— Miros a fals de la un kilometru! Uitaţi-vă, firma Sicil-Farmaci ar fi cerut un transport de morfină. Te-apucă râsul!

Le întinse lui Cattani.

Comisarul se prefăcu că se uită la documente cu cea mai mare atenţie, ca la sfârşit să spună:

— Mi se par în ordine.

— Cum adică?! îşi încruntă sprâncenele Altera.

— Sunt în ordine! sări în picioare Cattani. De ce mă priveşti cu aerul ăsta uluit?! Crezi că am înnebunit sau că am devenit un imbecil?! Nu, dragă Altero, îmi dau seama foarte bine că hârţoagele astea sunt nişte falsuri. Dar e mai bine să le luăm drept bune. După o vreme va fi o armă în mâinile noastre împotriva, de pildă, a firmei Sicil-Farmaci.

— Şi atunci ce trebuie să fac? Să scot de sub sechestru vasul de pescuit?

— Fireşte!

Altero îşi plecă privirea:

— De acord, domnule comisar. Aţi apreciat întotdeauna corect. Mai corect decât mine, oricum. De la o vreme mă prind mai greu!

*

Îşi petrecea zilele într-o tensiune psihologică aproape de nesuportat. Mereu atent să-şi controleze fiecare gest, în vreme ce, zi după zi, mai desfăcea, ca o altă Penelopă, câte o bucăţică din pânza pe care o ţesuse. Uneori seara, acasă, tensiunea era atât de mare încât se descărca dând cu pumnul în perete până când îl potolea durerea. Nu există vreun duşman mai cumplit decât cel din umbră!

Odată, după un acces de furie, rămăsese ca sfârşit. Telefonul, marea lui obsesie, îl făcu să sară în sus, electrocutat. Auzi vocea nevesti-sii:

— Te deranjez? Dormeai?

— Nu, nu-i niciun deranj.

Îşi apăsă tâmpla cu o mână. Telefonul ăsta îi cerea un alt efort al creierului. Nu voia ca nevastă-sa să aibă vreo bănuială.

— Mi-e frică! spuse la un moment dat Else. Mă nelinişteşte gândul că ai putea să fii din nou în pericol din pricina slujbei.

— Nu te gândi la asta, spuse el deprimat.

— Şi Paola?

— E tot la prietena ei.

— Dă-mi numărul de telefon! Vreau să-i aud vocea.

El se sprijini de perete.

— Mai bine nu. S-o lăsăm în pace! Paola a înţeles foarte bine ce s-a petrecut cu noi şi are nevoie de puţină linişte.

Glasul nevesti-sii deveni tăios:

— Ascultă, dacă vrei s-o desparţi de mine, să ştii că n-am să te las s-o faci!

— Ce tot spui? întrebă el cu o amabilitate căutată. Poate că noi doi n-am fost nişte soţi buni, dar putem fi nişte părinţi buni. Hai să ne gândim la fetiţă, fără să ne sâcâim unul pe altul. Vrei?

— Ce vrei să spui?

— Că s-ar putea ca grija pentru viaţa fetei noastre să ne ajute să ne apropiem din nou. Vorbele-i ieşeau cu uşurinţă, lipsite de orice legătură cu preocuparea lui.

Se lăsă o linişte apăsătoare. Apoi Else vorbi:

— Nu glumi cu lucrurile astea. Dacă nu le crezi cu adevărat, nu

le spune, pentru că mi-ai provoca o nouă durere. Începusem să mă resemnez.

— Ascultă! făcu Corrado cu un ton încurajator. Când se va întoarce Paola, o să vorbim împreună cu ea. Cinstit. Şi apoi vom lua o hotărâre.

Ea păru că se îndoieşte.

— Şi ai să ai încredere în mine?

— Ţi-o promit! Dar lasă-mi un pic de timp, te rog.

Puse telefonul la loc, cu un gest obosit.

După ce termină cu nevastă-sa, Cattani se aruncă pe pat, cu mâinile încrucişate sub cap şi ochii ficşi în tavan. Nu o observase încă, dar pe tavan, chiar deasupra lui, era o pată. O mică pată întunecată, a cărei formă se schimba după cum i se muta privirea, până când se transforma într-o fiinţă vie cu privire ameninţătoare.

— Sfinte Dumnezeule, se scutură Cattani, am început să am halucinaţii.

Apoi veni şi telefonul răpitorilor, cu alte ordine: Acum cereau ca Santa Cirinnà să fie eliberat!

— Dar cum o să fac?! protestă comisarul. Să vă intre în cap că nu totul e posibil.

— Ascultă-mă bine! tună vocea din telefon. Mie puţin îmi pasă de ce e posibil. Băiatul ăla putrezeşte în închisoare şi trebuie scos de acolo. Ne-am înţeles?!

Câteva clipe nu se mai auzi nimic, iar, când începu din nou să vorbească, luă din nou blestematul ăla de ton batjocoritor.

— Inima mea e sensibilă. Ia ascultă!

Se auziră nişte bombăneli, după care glasul fetiţei care-şi striga tatăl.

— Paola, Paola, scumpa mea! striga comisarul cu deznădejde.

Fetiţa izbucni în plâns:

— Când vii să mă iei, tăticule?

— Curând!... Curând!... Scumpa mea! Nu trebuie să-ţi fie frică, ai înţeles? Totul se va sfârşi. Mă auzi? Îţi promit! Îţi jur! Nu mai plânge, te rog, nu mai plânge!

Fata nu mai răspundea. Înainte de a închide, răpitorul îi spuse din nou:

— Atunci, ai grijă de Cirinnà! Respectele mele, dragă poliţaiule! Să fii cuminte!

*

Profesorul Cristina era un medic cunoscut ca un om cinstit şi conştiincios. Dusese o viaţă de o corectitudine exemplară, dedicată cercetărilor, muncii. Mulţi dintre bolnavii lui îl considerau un sfânt pentru că nu lua niciodată bani de la cei sărmani,

— Pot să intru? întrebă timid profesorul Cristina.

Cattani văzu o aureolă de păr alb apărând în uşa biroului său.

Medicul închise uşa şi se uită în jur cu prudenţă.

— Mă scuzaţi, domnule comisar, dar trebuie să vă expun o problemă foarte gravă.

Îşi netezea, fără încetare, mustăţile stufoase şi albe. Îşi îndreptă spre el ochii limpezi:

— De câteva zile primesc ameninţări cu moartea!

Cattani deveni mai atent. Medicul începu să povestească cum cineva îi ceruse, prin telefon, să facă o expertiză medicală în favoarea lui Cirinnà:

— Voiau să semnez un document fals, explică el cu uluire. Nici mai mult, nici mai puţin, trebuia ca eu să atest că Cirinnà suferă de o gravă disfuncţie cardiacă! Închipuiţi-vă! Iar omul acela este sănătos tun. Aşa că nu le-am făcut jocul, zise împingându-şi ochelarii spre baza nasului. Numai că acum nu-mi dau pace. Îmi telefonează şi mă ameninţă cu moartea. Spuneţi-mi dumneavoastră, domnule comisar, ce trebuie să fac?

Comisarul îşi trecu o mână peste bărbie. Apoi, considerând că a ales cuvintele cele mai potrivite, începu:

— În cazuri de felul acesta eu simt o mare părere de rău. Puneţi-vă în locul meu: O persoană respectabilă mi se adresează, cerându-mi ajutor. Iar eu, ce pot să-i ofer? Nimic! Desfăcu mâinile în lături, dezolat. Nimic! Mafia este o umbră pe care n-o poţi prinde. Ce pot să fac eu ca să vă apăr de nişte umbre? Mă înţelegeţi? Şi dacă vă garantez viaţa dumneavoastră, cine-mi spune că nu vor lovi în vreun membru al familiei? Sunt în stare de orice. De aceea nu pot să vă dau sfaturi. Vă stimez şi, tocmai din acest motiv, vreau să nu aveţi necazuri. Să facem pe eroii în situaţii de felul acesta nu foloseşte la nimic.

Cattani făcu o pauză, ca şi cum ar fi vrut ca medicul să se pătrundă de vorbele lui.

— Să încercăm să privim în miezul lucrurilor. Dacă îi daţi un

certificat lui Cirinnà din care să reiasă că e bolnav grav, ce se va întâmpla? El părăseşte puşcăria şi este transferat în clinică, unde-i tot sub controlul nostru. Practic, lucrurile nu se schimbă mult. Fleacuri, domnule profesor, vă rog să mă credeţi.

Oftă uşurat după plecarea medicului. Îi fusese parcă frică să nu se trădeze, că bătrânul medic va ieşi în fugă pe hol şi va striga îngrozit:

— Comisarul este un ticălos! Comisarul este un ticălos!

Luă un pix în mână şi-l presă cu degetul mare până ce acesta se sparse, împrăștiindu-se în biroul care i se părea acum atât de străin.

REVANŞA

Soarele strălucea primăvăratic. Trecuseră câteva zile bune de când ploaia nu mai spăla străzile. Aşa că, în momentul când se opri, ambulanţa înfăşură într-un nor de praf maşinile care o escortau. Un grup de poliţişti săriră din ele cu pistoalele mitralieră strânse în mâini şi se desfăşurară în semicerc la intrarea clinicii Villa Rosalia.

Doi infirmieri coborâră şi ei în grabă. Deschiseră uşile din spate ale ambulanţei şi traseră o targă pe care zăcea Sante Cirinnà. Corpul îi era acoperit cu pături, menţinute de două benzi elastice care înconjurau targa. I se vedea numai faţa, strălucind de bucuria revanşei.

Chiar dacă o făcea împotriva voinţei lui, profesorul Cristina se hotărâse în cele din urmă să descrie condiţiile fizice ale lui Cirinnà ca fiind foarte alarmante. Pe baza acestui raport medical, avocaţilor le-a fost mai mult decât uşor să obţină eliberarea din închisoare a mafiotului şi internarea lui într-o clinică.

În clanul lui Cirinnà era mare sărbătoare. Camera confortabilă, cu baie, care-i fusese pusă la dispoziţie, era plină până la refuz de rude. Doi veri aduseseră şampanie. Erau îmbrăcaţi în haine extravagante, cu cravate late, la capătul cărora apăreau două feţe izbitor de asemănătoare, cu nasuri turtite şi ochi mici, înfundaţi în orbite ca la porci. Mai era şi bătrâna mamă, cu faţa plină de riduri. Cirinnà o îmbrăţişă, o ridică în sus şi se învârti cu ea de câteva ori, nemaiîncăpându-şi în piele de bucurie:

— Mămicuţo, e ca şi cum m-am născut din nou!

Verii deschiseseră sticlele de şampanie şi împărţiră cupe, din care se revărsa spuma.

— Sănătate! Noroc! Felicitări!

În toiul petrecerii, apăru în uşă comisarul. În cameră se făcu deodată tăcere. Rudele se îndreptară către uşă. Bătrâna nu

înţelegea nimic şi, crezând la un moment dat că blestematul de comisar a venit să-i ia din nou fiul, a început să strige cât o ţineau puterile:

— Nu, fecioraşul meu frumos, nuuu!

I-a trebuit ceva timp lui Cirinnà s-o liniştească şi s-o convingă că nu era cazul să se îngrijoreze.

Când Cirinnà şi comisarul au rămas singuri, primul care a deschis gura a fost mafiotul:

— Mă simt alt om, spuse umflându-şi pieptul. Nu mai rezistam în porcăria aia de închisoare. Priviţi aici: mochetă pe jos, fotoliu, televizor. Uf, în sfârşit, un loc onorabil!

Fără să se uite la el, Cattani încercă să înfiripe un dialog. În sinea lui, îşi dădea seama de toată absurditatea situaţiei. Să intre în grațiile unui ticălos i se părea lucrul cel mai aberant. Mai mult ca să poată începe conversaţia, spuse;

— Cunosc clinica. Fata mea trebuia să fie operată de amigdale aici.

— A! Cirinnà părea căzut din nori. Nu ştiam că aveţi o fată.

Cattani îşi înăbuşi dorinţa de a-l lua de gât.

— Are doisprezece ani, spuse printre dinţi.

— Şi a fost operată? întrebă cu interes mafiotul. Ce coincidenţă!

— O să fie operată, răspunde comisarul uitându-se la Cirinnà cu coada ochiului. De cum se va întoarce acasă…

— Da’ ce? E plecată undeva?

— Da… întocmai…

— Ei, nu trebuie să te îngrijorezi. Operaţia de amigdale e un lucru uşor.

Cirinnà îşi netezi reverul halatului de casă. Apoi adăugă, cu o voce de compătimire:

— Adevăratele necazuri sunt necazurile mele. Inima a început s-o ia razna, iar justiţia… la fel.

Făcu un semn cu mâna, ca şi cum ar fi vrut să alunge gândurile negre.

— Ei, până la urmă, totul se aranjează. Viaţa e frumoasă!

— Eu n-aş fi atât de optimist, Cirinnà, spuse comisarul cu răceală. Se poate şi pierde viaţa asta…

Sub haina deschisă a lui Cattani se vedea pistolul vârât în curea.

Mafiotul înălţă capul. Ochii îi deveniră sticloşi.

— S-o luăm mai încet, comisare! Chiar azi de dimineaţă citeam în ziare povestea cu băiatul acela răpit, fiul unui petrolist. Tăiat în bucăţi! Un lucru îngrozitor…

Apoi spuse, aşa, la întâmplare:

— Nu cumva ai pus să mă spioneze? Pot să telefonez fără grijă?

— Da, da, răspunse celălalt cu amărăciune. Telefonează cât vrei. Ar fi păcat să nu profiţi, de avantajele civilizaţiei… Eşti un tânăr de viitor…

*

Altero fierbea de mânie.

— Parcă suntem nişte marionete, tuna, făcând spume la gură. Am trecut prin faţa magazinului de automobile al lui Cirinnà. Era sărbătoare mare. Se dădea de băut la toată lumea. Iar noi stăm aici şi ne mâncăm ficaţii.

Cattani încercă să-l liniştească:

— Stai cuminte! Va veni şi rândul nostru.

— După mine, continuă adjunctul, ar trebui să-l luăm la întrebări pe profesorul Cristina. Ăsta sigur a fost şantajat.

— Foarte probabil, îi dădu dreptate Cattani. Dar nu văd ce-am putea scoate de la un medic care a făcut o expertiză medicală, fie ea adevărată sau falsă.

— Să cerem o contraexpertiză!

— Nu schimbă nimic…

Dar Altero nu voia să se resemneze.

— Îl aveam în mână! oftă dezolat. Asta aş vrea să ştiu, cum l-au convins pe profesorul Cristina să semneze expertiza? L-or fi speriat de moarte, bietul om.

— Cred că aşa s-a întâmplat. E singura explicaţie plauzibilă.

Rămas singur, comisarul închise cu cheia uşa biroului. Crispat de tensiunea în care stătea, încerca acum să se relaxeze. Îi era greu să înghită. Buzele-i întredeschise şoptiră numele fetiţei:

— Paola!

Îşi sprijinise pe birou mâinile tremurânde. Iar din ochi începură să-i curgă, fără să le poată opri, lacrimile.

— Unde eşti micuţa mea, unde eşti?

Se simţi singur şi fără rost, ca o haină demodată.

*

Voia să-şi păstreze neschimbate toate obiceiurile. Îi era teamă că s-ar naşte bănuieli şi că ar circula zvonuri care, din gură-n gură, ar fi putut să se umfle cine ştie cât. Aşa că, într-o seară, s-a dus s-o ia pe Titti şi să meargă cu ea la Cercul oamenilor de cultură.

Fata avea un aer înspăimântat:

— Am aflat că a ieşit din puşcărie!

— Da. Dar e într-o clinică, supravegheat zi şi noapte de poliţiştii noştri. Nu-i mare diferenţă faţă de închisoare…

Titti sorbi, închizând ochii, din paharul cu Campari. Apoi continuă:

— Uneori mă întreb de ce nu i-ai făcut de petrecanie în seara aceea. Doar el încercase să te omoare… şi tu l-ai cruţat!

— Dar eu sunt poliţist, nu ucigaş. Mai m-ai iubi dacă aş fi ucigaş?

Băiatul de la bar se apropie şi spuse că domnul comisar era aşteptat la telefon.

— Te deranjez.

Cattani recunoscu vocea lui Cirinnà. Cineva îl înştiinţase că se afla acolo, împreună cu Titti.

— Iar?! Ce s-a mai întâmplat?! strigă comisarul cu o voce joasă, uitându-se neîncetat de jur împrejur. Ai avut ce-ai vrut, acum lasă-mă în pace!

— A! râse dispreţuitor mafiotul. Îţi permiţi să ridici capul? Crezi că totul s-a sfârşit? He, he! Partea frumoasă abia acum vine!

— Da, spune-mi, se răsti Cattani cu furie. Ce-ţi mai trece prin cap?

— Îţi spun imediat, poliţaiul dracului! ripostă Cirinnà cu voce ameninţătoare. În oraşul ăsta totul trebuie să fie cum a fost odată. Vreau să spun cum a fost înainte să vii tu şi să ne faci numai încurcături. Clar? De aia, deschide-ţi bine urechile. Tu cu Titti ai încheiat-o! Îi spui la revedere şi, de mâine chiar, ea se întoarce acasă la ea. Gata cu azilul ăla de nebuni, ne-am înţeles? La nebuni ar trebui să mergi tu…

— Erau de la birou, o minţi comisarul, când Titti îl întrebă cine-l căutase.

Fata era plină de gingăşii, ca cineva care vrea să spună ce are pe suflet. Se aplecă spre Cattani şi-i spuse:

— Ştii la ce mă gândeam când erai la telefon? Că am putea

pleca din oraşul ăsta. Eu, tu şi fetiţa. Dispărem şi începem o altă viaţă, în altă parte. Departe...

El îşi puse picior peste picior şi desfăcu un nou pachet de ţigări:

— Ştii bine că nu se poate. Nici aproape, nici departe.

— De ce? Dacă e o chestie de bani, eu am moştenit o grămadă.

Chipul lui Cattani se întunecă:

— Nu-i din cauza banilor, Titti. Aici am o treabă care nu-i încă lămurită. Urmăresc trei crime, iar una din victime e chiar mama ta.

— Dar eu tremur la gândul că viitoarea victimă s-ar putea să fii chiar tu.

— Ba nu. Acum au pierdut ocazia. Într-un anume sens, pot să mă consider vaccinat, în afară de pericol.

— Atunci, ce-i? zise cu o expresie serioasă. Nu crezi că pot într-adevăr s-o termin cu drogurile... Aşa-i?

— Nu, nu-i aşa. Ai să reuşeşti, fără doar şi poate. Chiar... ştii la ce m-am gândit?! Acolo, la don Manfredi mi se pare că e o atmosferă cam ciudată. Unii vin, alţii pleacă. Poate, dacă ne gândim mai bine, e preferabil să te întorci la tine acasă. Îţi pun doi poliţişti la poartă şi eşti mai liniştită ca oriunde.

— Dar acum, când el e la clinică, ar putea să-mi telefoneze!

— Şi ce-i cu asta? Nu te lăsa intimidată! Trebuie să ai grijă doar de un singur lucru. Dacă cumva te întreabă de noi doi, să nu-i dai de înţeles că mi-ai povestit cum l-a omorât pe Marineo şi pe maică-ta. Asta-i foarte important.

Titti se simţea pierdută.

— Şi dacă-mi trimite droguri acasă?

— Te prefaci că începi iar cu drogurile. Fă-l să creadă că le foloseşti. Şi, în schimb, i le dai lui don Manfredi. Eşti de acord?

— Mă iubeşti? îl întrebă fata.

— Te iubesc. Nespus!

— Atunci, totul o să-mi fie mai uşor! Deşi nimic nu este uşor departe de tine.

*

Nu le ajungea să învingă! Voiau să-şi şi demonstreze superioritatea faţă de adversar. Şi iată că amabilul post de televiziune Sici-TV al lui Nanni Santamaria se punea la dispoziţia

lor pentru a „trage concluziile în problema anchetei”.

Pe ecran apăru imaginea îndurerată a lui Terrasini care afirma:

— S-a făcut mult zgomot pentru nimic! Un nor de praf, atât a fost. Atâta energie risipită…

— Un nor de praf ridicat poate din motive fără importanţă, secundare, sugeră insinuant ziaristul.

— Nu este exclus, preluă Terrasini sugestia. Ar putea fi o chestiune personală, de… gelozie… Dar ar fi nedelicat din partea mea să mă opresc la astfel de lucruri.

Imediat, reporterul îi oferi un alt subiect:

— Comisarul Cattani crede că a descoperit un trafic uriaş de droguri…

Terrasini îşi arătă palmele, ca şi cum ar fi vrut să demonstreze că el era curat. Totuşi adăugă:

— Poate comisarul e mai în miezul lucrurilor decât mine în ce priveşte drogurile. Ştie cine le foloseşte, îşi oferă ajutorul şi se prea poate ca, din exces de pasiune moralistă, să vadă monştri acolo unde nu sunt. Se întâmplă. Din păcate!

În regiunea Trapani, televizoarele se închiseră imediat după această emisiune. Emoţia telespectatorilor, care urmăriseră atâta timp succesele lui Cattani, era imensă. Aveau senzaţia că nu mai înţelegeau nimic, că totul e un mare fâs în această insulă blestemată.

„AVEM PRIETENI”

Examină încă o dată întregul vraf de dosare, dar rezultatul fu acelaşi: lipseau două. Procurorul adjunct, Bordonaro, închise o clipă ochii, învăluit în fumul de ţigară, apoi îşi trecu un deget peste încuietoarea dulapului metalic. Nu erau semne de efracţiune. Dispărute... dispărute! se gândea, aproape nevenindu-i să creadă. Răsfoi, din scrupul, toate documentele aşezate în vrafuri de pe masa sa. Apoi, scandalizat, luă telefonul şi făcu numărul lui Cattani:

— Un lucru de necrezut: Mi-au luat din dulap dosarele cu Ravanusa şi Terrasini!... Exact, cu toată documentaţia privind conturile Gelsomino. Şi Papavero... Da, până şi expertiza grafologică a semnăturilor. Tot ce mi-ai dat. Asta-i treabă de dexteritate fantastică! Suntem înconjuraţi de oameni în care nu putem avea încredere, dragă comisare. Ascultă, nu cumva ai păstrat o copie din toate materialele astea? Copiile nu înseamnă cine ştie ce, dar măcar am avea ceva în mână.

— Ba da, îi spuse Cattani. Am păstrat o copie.

Cum puse jos telefonul, comisarul deschise dulapul său metalic, dădu la o parte bibliorafturile frumos rânduite şi scoase două dosare. Controlă repede dacă erau cele care-i priveau pe Ravanusa şi Terrasini şi le băgă în servieta lui. Îşi frecă nervos mâinile şi apăsă pe un buton.

Uşa se deschise şi apăru un poliţist.

— Ordonaţi, domnule comisar!

Cattani îi spuse să-l cheme pe Altero. Când acesta apăru în faţa lui, comisarul începu cu o avalanşă de reproşuri.

— Cum să sperăm că vom înfrânge mafia când complicii lor se află printre noi?

Se prefăcu indignat şi, uitându-se la dulapul larg deschis, îi spuse:

— Uite până unde au ajuns: Dosarele nu mai sunt aici. Dispărute!

Altero se jură că de data asta cineva o s-o plătească scump.

— Ieri seară le-am consultat împreună.

Deschise uşa şi strigă pe coridor:

— Cine era de pază noaptea trecută?

— Settimelli, răspunse poliţistul.

— Settimelli... Settimelli, încerca să-şi amintească chipul lui Settimelli. A! E băieţaşul acela nou... Las că-l fac eu să-mi spună tot!

*

Maşina înainta încet de-a lungul străzilor desfundate de la periferie. Luă o curbă şi lăsă în urmă luminile palide ale oraşului. Era aproape de miezul nopţii. Cattani conducea încordat, atent la toate indicatoarele. Deodată opri maşina şi se uită mai bine. Era chiar ceea ce căuta. În lumina farurilor se vedea un stâlp aplecat, înfipt la marginea drumului. În vârful lui, pe o bucată de carton era scris cu pixul, cu nişte litere mai mult sau mai puţin bine făcute: „Găini, pui şi ouă”.

La câţiva metri după indicator, la dreapta, se făcea un drum care se pierdea în câmp. Cattani o apucă pe el. După vreo trei sute de metri, opri motorul şi aşteptă.

Trecură cinci minute şi uşa din spate se deschise. Din întuneric apăru un om care, intrând în maşină, îi spuse calm:

— Nu te întoarce, comisare! Prezentările le facem altă dată...

Cattani recunoscu vocea aceea. Aceeaşi care-i vorbea la telefon. Fără să se întoarcă, îşi îndreptă ochii spre oglinda retrovizoare, dar nu putu distinge nimic în bezna aceea. Aşa, doar ca să încerce, terenul, îl întrebă:

— Cum aţi făcut ca să furaţi dosarele de la magistrat?

— Avem prieteni! fu tot ce primi ca răspuns.

— Poate că omul vostru e chiar magistratul.

— Nu-i el, răsună plictisit răspunsul. Ce-i cu curiozitatea asta de femeie?! Ai adus dosarele?

Cattani deschise servieta, luă dosarele şi i le dădu omului, fără să se întoarcă.

— Eu îmi ţin cuvântul. Dar voi când îmi daţi fetiţa?

— Când treaba va fi terminată definitiv, i-o tăie scurt omul şi dispăru din nou în noapte.

*

În ziua următoare, la Prefectură era o atmosferă cumplită. Feţe lungi şi nervi încordaţi. Numai Altero rămânea calm şi le spunea tuturor să-şi vadă de treabă.

— N-or să fie ei mai tari! spunea încurajator Cattani. Vom reface totul de la capăt.

Comisarul îşi aminti de poliţistul care fusese de serviciu în noaptea aceea.

— Cum a mers cu acel Settimelli?

I se rupea inima să-i facă neplăceri unui băiat cu totul străin de treaba asta.

— E în biroul meu, îi răspunse Altero. Tremură ca frunza şi jură că nu s-a atins de nimic. Dar o să-i arăt eu! Sunt sigur că până la urmă o să mărturisească.

Cattani o luă spre biroul lui Altero urmat de adjunctul său. Când intrară, poliţistul Settimelli sări în picioare. Era un blonduţ slab, speriat ca un iepure fugărit. I se adresă lui Cattani, plin de speranţă:

— Domnule comisar, nu m-am atins de nimic, vă jur!

— Numai tu ai putut s-o faci, interveni cu asprime Altero.

— Un moment! spuse ferm Cattani ridicând o mână, ca pentru a cere un moment de calm. Să nu condamnăm înainte de a fi siguri sută la sută. S-ar putea să fie altcineva care s-a introdus în birou într-un fel pe care nu ni-l putem închipui acum.

Poliţistul mai prinse puţin curaj la auzul acestor cuvinte şi încercă să mai găsească un argument în favoarea lui.

— Domnule comisar, sunt dintr-o familie cinstită, nu sunt un răufăcător, n-aş putea să săvârşesc astfel de fapte.

— Stai liniştit, îi mai spuse Cattani. O să vedem cum putem aranja toată treaba.

*

Marea se repezea în stânci şi ridica nori de stropi ce se răspândeau până departe. Din când în când, ajungeau până pe parbrizul automobilului oprit pe iarbă, la marginea drumului. Geamul era acum complet acoperit de picăturile sărate, iar Cattani vedea pata albastră a mării ca printr-un văl de dantelă.

Din spate veni o maşină care se opri chiar în spatele maşinii comisarului. Înăuntru erau doi poliţişti în civil, iar pe scaunul din spate se zărea silueta fragilă a lui Titti. Fata coborî şi urcă în

maşina lui Cattani, lângă el.

— Am ajuns să ne întâlnim pe furiş! bombăni furioasă. Nu-i caraghios?!

— Stai liniştită. Ai să înţelegi într-o bună zi de ce.

— Oh, Doamne, ce-i tot misterul ăsta?! Eram fericiţi că puteam să ne vedem şi acum trebuie să ne ascundem. Iartă-mă! Ai probabil motive îndreptăţite. Numai că eu sunt din ce în ce mai neliniştită. Cirinnà mă bombardează cu telefoane. Mă cheamă la orice oră. „Îţi aminteşti?" îmi zice. „Da, îmi amintesc". „Mă iubeşti?" „Da, te iubesc!" Dar eu nu ştiu câtă vreme am să mai pot juca toată comedia asta.

— Trebuie să ai răbdare.

Îşi sprijini capul de spătar şi închise ochii.

Ea îşi întoarse privirile spre mare. Pe fereastră se zăreau pescăruşii care zburau, descriind cercuri mari pentru ca apoi să cadă ca nişte săgeţi în apă. Îşi afundau ciocul şi reveneau apoi la suprafaţă cu prada ţinută strâns.

— Răbdare! repetă fata. Până când să am răbdare?!

— Până când va fi nevoie. Te-am adus aici ca să-ţi spun un lucru important. Să te asigur că nimic nu s-a schimbat între noi. Te iubesc ca la început. Trebuie să ştii acest lucru. Să-l ai mereu în minte, orice s-ar întâmpla. Ai înţeles? Orice s-ar întâmpla!

Titti văzu cum mâinile lui Corrado apucaseră volanul şi-l strângeau cu putere. Percepea o tensiune îngrozitoare. Îşi dădea seama că el îi încredinţa un mesaj neclar şi înspăimântător, aşa încât nu mai îndrăzni să adauge altceva. Îi puse o mână pe braţ şi şopti:

— Şi eu te iubesc, Corrado.

*

Tânărul ospătar avea o figură jigărită, cu dinţi mari ca de cal, mâini murdare şi un şorţ plin de pete. Aşează plictisit farfuria cu fripturi în faţa lui Cattani şi-şi şterse mâinile de şorţ.

— Adu-mi, te rog, şi o bere mare.

Tânărul clipi din pleoape şi plecă printre mese, târşâindu-şi picioarele. Birtul era plin. Clienţii, în cea mai mare parte tineri, făceau o gălăgie infernală. Chiar în faţa comisarului stătea un om de vreo cincizeci de ani, cu o căciuliţă de lână pe cap, de sub care ieşeau smocuri de păr.

Cattani avea un aer nemulţumit. Nu suporta vacarmul, nu

suporta televizorul dat la maximum pe care nimeni nu-l asculta, nu suporta perdeaua de fum (amestec de miros de bucătărie şi de ţigări) care se aşeza tot mai deasă.

Un individ cu mustăţi, care mesteca gumă, se apropie de masă. Îşi duse două degete la frunte, în semn de salut:

— Comisare, îmi permiteţi?

Îşi trase un scaun şi se aşează.

— Trebuie să vă vorbesc.

Cattani continua să-şi taie friptura.

— Să auzim!

Celălalt nu părea în largul său. Începu să vorbească fără să-i mai explice de ce se afla acolo.

— Solul nu-i răspunzător de necazul pe care-l vesteşte: Prietenii nu sunt mulţumiţi.

— De ce nu sunt mulţumiţi? întrebă Cattani, fără să-şi ridice nasul din farfurie.

— Din cauza adjunctului dumneavoastră.

— Altero? Da' ce-a făcut?!

— Strică, domnule comisar! Strică mult.

— Îşi face meseria.

— Da, da' încurcă treburile. Atunci... şopti omul rupând o scobitoare. Atunci, dacă-l trimiteţi mâine la Palermo, avem noi grijă de el.

— Ce?! Cattani bătu cu amândouă mâinile în masă. Sânge, nu! şuieră printre dinţi. Ai înţeles, vită?!

Îi agita cuţitul în faţă.

— Te omor! îl ameninţă.

Vinele de la gât i se umflaseră, iar faţa-i pământie inspira groază.

— Te omor! repetă Cattani scos din minţi.

Celălalt reuşise să împingă puţin scaunul, se ridică şi-o întinse spre uşă.

*

Abia în toiul nopţii se întoarse Cattani acasă. Avu surpriza să găsească luminile aprinse şi doi musafiri care-l aşteptau în salon.

— Ne scuzi că ne-am luat libertatea să intrăm aşa în casa dumitale.

Erau cei doi veri ai lui Cirinnà, cu părul pomădat şi batistele înfoiate în buzunarul de la piept.

— Am venit să luăm câte ceva pentru fetiţă. Rochiţe, bluziţe, chiloţei.

Cattani mai era încă întors pe dos de povestea de la birt. Luă o statuetă de ceramică şi o aruncă în zid. Nimerise într-un tablou, sfâşiindu-i pânza şi făcându-i geamul ţăndări, care zburară ca nişte confeti, căzând şi pe cei doi veri.

— Da' ce dracu faci? spuse unul din ei îngheţat de frică, scuturându-şi bucăţelele de sticlă de pe umeri. Am venit aici ca prieteni şi pe dumneata te-apucă dracii!

— Sunteţi nişte criminali împuţiţi. N-am să mai fac nimic pentru voi!

— Bine, bine, conchise vărul mai vorbăreţ cu un ton împăciuitor. Hai să uităm povestea cu adjunctul. Gata! S-a terminat.

Ţinea în mână o havană aprinsă şi o îndreptă spre Cattani.

— Numai că dumneata trebuie s-o uiţi pe domnişoara Titti. Nu respecţi înţelegerea. Aveţi întâlniri clandestine. Noi ştim să iertăm, dar şi dumneata trebuie să arăţi un pic de bunăvoinţă.

Comisarul simţea cum îl mănâncă palmele. Nu-şi revenise încă din accesul de furie şi ar fi vrut să-i apuce pe cei doi şi să le spargă capetele, aşa cum făcuse cu statueta. Dar spuse numai atât:

— Fiţi atenţi, sfârşitul poveştii ăsteia ar putea să fie al dracului de urât şi vi-l doresc din tot sufletul!

— Acum mai ne şi blestemi! făcu cel cu havana. Şi noi, care voiam să-ţi facem o surpriză plăcută! Nu vrei să-ţi vezi fetiţa?

Îl legară la ochi şi-l puseră să se culce pe scaunul din spate al maşinii. Automobilul merse cam vreo jumătate de oră. Cattani a încercat să ghicească drumul, după cotituri, după zgomotele pe care le auzea, dar curând a trebuit să renunţe.

Când, în sfârşit, maşina se opri, îl dădură jos şi-i scoase cârpa de la ochi. De undeva se auzi ţipătul unei păsări de noapte. Un fior îl scutură pe Cattani. Respiraţia îi era agitată. Era în plin câmp. Peste el se lăsa, neagră şi grea, umbra unui copac. La o oarecare distanţă, se zărea silueta unei căsuţe. Era tot ce putea să vadă în întunericul acela.

Din căsuţă cineva făcu semne cu o lanternă. Se îndreptă către el. Îşi aţinti privirea cât putut şi, în sfârşit, o văzu. Fetiţa mergea cu paşi mărunţi alături de un bărbat care ţinea lanterna. Pe

măsură ce înaintau, tatăl simţea cum i se topeşte inima. O privea cu intensitate, examinându-i fiecare bucăţică a trupşorului, picioruşele, mâinile, chipul frumos şi inteligent. Şi fiecare amănunt îi deştepta o furtună de amintiri şi sentimente.

— Tăticule!

Fetiţa se smulse din mâna omului cu lanterna şi se aruncă în braţele lui.

— Fetiţa mea dulce! o strânse Cattani la piept, mângâindu-i părul zburlit şi ştergându-i lacrimile.

Continua să-i şoptească cuvinte drăgăstoase: „Micuţa mea! Paoletta mea dulce!” mângâind-o şi strângând-o cu putere la piept.

— Tăticule! Nu mă mai laşi aici, nu-i aşa? îl întrebă fetiţa îngrijorată. Mă ţin numai în întuneric. Nu ştiu niciodată când e noapte sau zi. Să nu mă laşi aici, tăticule!

— Încă puţin, scumpa mea. Trebuie să mai rămâi puţin.

— Câtă vreme?

— Câteva zile.

Comisarul îşi regăsise sângele rece şi-i dădea la repezeală câteva sfaturi.

— Nu trebuie să plângi. Tăticu’ o să vină curând să te ia. Trebuie să fii tare, îmi promiţi? Tăticu’ şi mămica or să fie iarăşi cu tine şi o să fim fericiţi cu toţii, ai să vezi! Fericiţi ca nişte regi.

— Bine tăticule, am să fac cum zici tu.

Omul cu lanterna se apropie. Pantofii îi erau murdari de noroi.

— Ajunge! spuse cu o voce aspră şi, luând-o pe fetiţă de mână, o târî după el.

— Nuuu! striga Paola. Dă-mi drumu’!

Câteva clipe mai reuşi s-o vadă. Apoi nu mai putut zări nimic. Auzea numai strigătul fetiţei, din ce în ce mai îndepărtat:

— Tăticule, tăticule!

Îi veni să fugă spre ea. Dar unul din veri îi puse pistolul în coastă şi-l împinse în direcţia maşinii.

Îşi promise că, după ce o vor elibera pe fetiţă, vor pleca, împreună cu Else, undeva în Nord, într-un sat liniştit de munte şi vor sta iarna la gura sobei şi se vor privi blând şi lung. Vor fi în siguranţă. Vor fi împreună.

COMISARUL SUB ANCHETĂ

Procurorul-adjunct, Bordonaro, îşi mângâie barba, cântărind cu grijă vorbele avocatului din faţa sa.

— Da, reluă acesta, în seara când a fost schimbul de focuri dintre Cirinnà şi comisar, au existat doi martori. Două persoane care au văzut cu ochii lor cum s-au petrecut faptele. Dacă vreţi să aveţi bunăvoinţa să-i ascultaţi, ei sunt la dispoziţia dumneavoastră.

Magistratul îşi muşcă buza de jos.

— Doi martori, repetă, nereuşind să înţeleagă. Şi de ce au aşteptat atâta vreme ca să apară?

— De frică, răspunse avocatul, ca şi când ar fi fost lucrul cel mai firesc de pe lume. De frică să nu aibă necazuri.

— De frică să nu aibă necazuri!

Magistratul repeta cuvintele avocatului, ca şi cum ar fi vrut să şi le întipărească bine, în minte. Aşează mai bine codul de legi, băgă un cuţitaş într-un sertar şi, în sfârşit, spuse:

— Aduceţi martorii!

Doi bărbaţi intrară în încăpere, unul îndesat, cu o burtă mare care făcea ca picioarele să-i pară şi mai scurte, celălalt spătos, cu o faţă colţuroasă, trăgând mereu de reverul hainei, de parcă ar fi vrut să ascundă ceva.

— Câte unul! ceru magistratul.

Amândoi se îndreptară către uşă, dând unul peste altul. În sfârşit, pântecosul se apropie, şchiopătând, de birou.

— Ce doream să vă spun eu, domnule judecător, începu martorul, este că justiţia, pe noi, oamenii sărmani, ne calcă în picioare. Ne pune laţul de grumaz. Bietei mele măicuţe trebuiau să-i dea pensie. Da’ de unde! Suntem oameni fără noroc.

Magistratul îl asculta cu un amestec de curiozitate şi surprindere, apoi se hotărî să curme toată pălăvrăgeala acestuia

şi să-l aducă la subiect.

Omul se foi pe scaun şi pântecul uriaş îi tresăltă.

— Uitaţi, în seara faptului, când s-a petrecut daravera cu schimbul de focuri, eu şi tovarăşu' meu, că noi suntem camionagii, ne opriserăm tocma' acolo, la locu' ăla, că nu mai mergea camionu', că avea nu ş'ce hibă. Camionu' nostru, domne judecător, îi cam bătrâior, că nu putem să ne luăm unu' nou, că dacă suntem nişte sărăntoci…

— Bun, de acord! i-o scurtă magistratul, aducându-l la subiect.

— Am văzut noi, că şi tovarăşu' meu a văzut, că dom' comisar trăgea în doi motociclişti… Trăgea tare… tare mai trăgea!… Trăgea de mama focului.

— Da, confirmă apoi şi celălalt. În faţa sfintei Lucia, care să-mi ieie lumina ochilor dacă vă zic minciuni, jur că ăla din maşină, care aflai că e domnu' comisar, trăse întâi în unu' şi p'ormă în ălălalt, fără ca aceia să-i fi făcut ceva. Hristoase, Dumnezeule, că mi-am zis… că mi-a zis şi tovarăşu' meu că şi el o auzit, Hristoase, Dumnezeule, ăsta te omoară fără vină. Pă sfânta Lucia, de nu-i aşa!

*

Ştirea despre cei doi martori se răspândi repede. Contesa Olga Camastra consideră că e bine să-i spună lui Cattani o vorbă de încurajare, tocmai acum când era descris ca un ucigaş periculos. Se întâlni cu el chiar la intrarea în Prefectură.

— Dar ce se întâmplă?! îl întrebă Olga. Se poate şti ce se petrece?

El nu-i aruncă nicio privire, continuându-şi drumul.

— Să mă laşi în pace! Lăsaţi-mă toţi în pace! Toţi!

— Nu vorbi aşa, sunt doar prietena dumitale!

— Lasă-mă dracului în pace!

Şi comisarul dispăru într-un coridor întunecos.

Aceeaşi întrebare îi fu pusă, imediat după aceea, de adjunctul său, de Altero:

— Da' ce dracu' se întâmplă? Ce mama dracului se întâmplă?!

— Nu ştiu, Altero, nu ştiu.

— Procurorul Bordonaro v-a căutat. Zicea că arde…

Ştia foarte bine ce voia de la el procurorul adjunct. Ştia foarte bine că toată povestea luase o întorsătură catastrofală pentru el. Aşa că mai bine să-l vadă pe procuror imediat şi să-i asculte

verdictul cu bărbăţie.

— Faceţi-mă să înţeleg! spuse Bordonaro.

Îşi împreunase mâinile şi-şi sprijinise fruntea de ele.

— Aici lucrurile nu se mai leagă.

— Acum, că mă gândesc mai bine, i-am văzut că duceau mâna la buzunar şi am crezut că voiau să-şi scoată pistoalele.

— Aţi crezut?! aproape că strigă magistratul. Dar nu-i de crezut.

Răsfoi procesele-verbale ale celor doi martori şi continuă:

— Aici se spune clar că v-au văzut punând un pistol în mâna tânărului pe care l-aţi omorât.

— Vedeţi, arma aparţinuse unui pungaş mort. Laboratorul de criminalistică m-a informat că era arma cu care fusese omorât De Maria, m-am gândit că e inutil să mai acuzi un pungaş mort. Mai bine s-o foloseşti ca să-l încolţeşti pe Cirinnà şi clanul său.

Stătea pe scaun, drept, nemişcat, deformând realitatea şi îndreptând declaraţiile împotriva lui. Vorbea liniştit, ca şi cum, de aici înainte, totul îi era indiferent.

— E absurd! strigă Bordonaro revoltat, scoţându-şi batista din buzunar ca să-şi şteargă fruntea. Lumea zice că toată ura împotriva lui Cirinnà vine de la o femeie.

— Lucruri vechi. N-au nicio legătură.

— Totuşi, această persoană ar fi putut să vă trezească resentimente faţă de Cirinnà.

— Vă repet, e o poveste veche, moartă şi îngropată.

— Dar hârtiile false pe care le-aţi făcut nu sunt îngropate. Bordonaro îşi scoase ochelarii şi-i puse alături pe masă. Îmi pare rău, îmi pare foarte rău, dar din acest moment sunteţi de cealaltă parte a baricadei. Trebuie să deschid o anchetă asupra comportamentului dumneavoastră.

— Îmi dau seama că trebuie s-o faceţi. Am pierdut frâul şi am făcut o groază de greşeli.

Magistratul îl privi întrebător.

— Da, continuă comisarul. Dacă mă gândesc mai bine, cred că am greşit şi cu Ravanusa şi Terrasini. L-am descris ca pe doi demoni, iar acum îmi pare rău, căci nu am avut nici cea mai mică dovadă împotriva lor.

*

De când rămăsese complet singură, Anna Caruso îşi pusese

toate speranţele în Cattani. Făcuse din el un erou şi-l considera ca fiind singurul în stare să răzbune moartea logodnicului şi a fratelui ei. Ultimele evenimente mai întâi au decepţionat-o, iar apoi i-au provocat o mânie cumplită. Până şi Cattani se dovedise a fi un om de nimic, fără şira spinării. Avea poftă să-i spună câteva drept în faţă. Îl aşteptă în stradă, chiar la intrarea Prefecturii:

— Unde sunt toate promisiunile grozave? îi aruncă vorbele cu aer scârbit. Cirinnà va ieşi acum curat ca lacrima. Aţi avut neruşinarea să susţineţi mărturia celor doi. Da' câţi bani aţi luat pentru asta? Câţi? scrâşni în timp ce sângele i se urcase la cap şi faţa i se congestionase. Şi mie cine mi-i dă înapoi pe fratele şi pe logodnicul meu?! Cineee?

Urlând, îi trase o palmă comisarului, care rămase împietrit. Înainte să plece, îi mai aruncă o insultă:

— Mulţi au avut încredere în dumneata. Mulţi s-au păcălit!

*

Totdeauna însetaţi de nenorocirile altora, trimişii marilor publicaţii naţionale veniseră ca lăcustele la Trapani. Umflară imaginea poliţistului asasin, difuzând-o în toată ţara. La Milano, Else fu foarte tulburată văzând în ziare fotografia soţului. Titluri mari anunţau că magistratura deschisese ancheta, în aşteptarea rezultatelor, Ministerul de Interne îl suspendase din slujbă, deschizând şi el o procedură disciplinară.

Să fi fost posibil ca cei doi martori să spună adevărul? Sau era numai o manevră ca să-l piardă pe bărbatu-său? Era totuşi cineva care o putea ajuta să înţeleagă. Cannito, importantul personaj de la Roma, în casa căruia îl cunoscuse pe Corrado şi pentru care comisarul avea multă afecţiune. Else se hotărî să-i telefoneze.

— Am aflat, am aflat, îi spuse acesta cu o oarecare plictiseală în glas. Mi-au trimis o copie a raportului, cu toate capetele de acuzare. Nu pentru că aş avea vreo competenţă în acest gen de treburi, dar ştiau că fusese elevul meu…

Deja se debarasa de el. Nu-i mai era prieten, ci un fost elev care-i înşelase speranţele.

— Nu înţeleg cum s-a putut întâmpla, se tânguia Else. Probabil că voia să facă un gest generos, s-o salveze pe fata aceea care avea nevoie de ajutor.

— La asta m-am gândit şi eu. O drogată are zilnic nevoie de doza ei. Ca să i-o procure, Corrado a ajuns la o înţelegere cu vreun traficant. „Tu îmi dai drogul şi eu închid ochii”. Dar genul ăsta de înţelegere se termină totdeauna rău pentru că celălalt nu se satură niciodată. Vrea mereu mai mult. Şi sfârşeşti băgat într-o treabă murdară, fără măcar să-ţi dai seama.

— Mi se pare imposibil!

Îi părea acum rău că-l lăsase singur.

— Faptele vorbesc clar. Cattani i-a trădat pe cei care au crezut în el şi te-a trădat şi pe dumneata, dragă Else. Fii realistă, la punctul unde a ajuns nu ai altceva de făcut decât să-l laşi să se afunde. Şi-a pus laţul de gât cu mâinile lui. Trebuie să-i iei imediat fetiţa şi ai să-ţi poţi reface după aceea viaţa. Eşti încă tânără, norocul dumitale. Vrei un avocat bun?

— Un avocat între soţ şi soţie? întrebă Else, surprinsă şi amărâtă. Doamne, ce tristeţe! Nu… mulţumesc.

*

Comisarul îşi trecu mâna peste faţă. Simţi înţepătura bărbii nerasă de trei zile. Fuma, trăgând fumul încet şi adânc, mergând încoace şi încolo prin cameră. Nu-şi mai amintea de când nu mai ieşise din casă. Se auzi soneria. Nu avea chef să vorbească cu nimeni.

— Cine-i?

— Ghiceşte!

Recunoscu vocea lui Titti.

— De ce-ai venit?! strigă enervat.

— Ca să te văd…

Din spatele uşii se auzi un urlet:

— Pleacă, du-te, n-am chef astă-seară!

Fata nu se dădea dusă.

— Dacă nu deschizi, mă culc în faţa uşii.

Cattani răsuci nervos cheia în broască. Uşa se deschise şi Titti rămase cu ochii căscaţi la arătarea cu barbă mare şi ochi sticloşi ivită în cadrul uşii.

— Nu, nu trebuie să te laşi să ajungi în halul ăsta!

Casa mirosea a fum stătut. Fata deschise o fereastră. Salonul avea aerul unui câmp de luptă. Cămăşi aruncate pe jos, scrumiere pline de mucuri, sofaua plină de ciorapi şi ziare.

— Am să fac puţină ordine. Tu stai cuminte acolo.

Aruncă o privire în camera Paolei.

— Şi fetiţa, e tot la prietena ei?

— Da, fu tot ce-i răspunse el.

Continua să se mişte încoace şi încolo, ca şi cum i-ar fi fost frică să nu devină ţinta cuiva dacă ar fi rămas nemişcat.

— Am să rămân aici până se întoarce fetiţa, îl anunţă cu hotărâre Titti.

Se răsuci brusc spre ea, congestionat de furie:

— Tu să pleci de-aici, şi repede. Dacă nu…

Apoi, gândindu-se puţin, îşi schimbă atitudinea:

— Pentru binele tău, e preferabil să te întorci acasă. Eu sunt un om terminat, nu te mai pot apăra.

— Foarte bine! Asta înseamnă că am să mă apăr singură. Mai curând sau mai târziu, trebuia să învăţ s-o fac.

Pentru prima oară, Cattani descoperi că sub aspectul fragil al fetei se ascundea un sâmbure neaşteptat de tare. Îi fusese dat să atingă acum vechea asprime a secularei aristocraţii siciliene.

— Nu! Trebuie să te ţii departe de mine.

Vocea îi devenise rugătoare.

— Sunt un om sfârşit. Toată lumea râde de mine. Am ajuns batjocura tuturor.

— Dar eu cunosc adevărul şi nu te părăsesc. Nu mă interesează ce spun alţii.

— Eu vreau să rămân singur, şopti rugător comisarul strângându-şi pumnii până când i se albiră degetele. Eu îţi cer să mă laşi în pace.

Cu încăpăţânare, fata îi respingea orice argument.

— N-am să te plictisesc. Am să stau într-un colţişor şi nici n-ai să ştii că sunt aici.

Asta-l făcu să ajungă în culmea exasperării. Lovi cu pumnul în masa de la bucătărie de săriră în sus două ceşcuţe murdare de cafea.

— Trebuie să pleci! răcni. Nu te pot ţine aici şi nici nu vreau să te ţin. Nu vreau… nu vreau!

— Din cauza lui Cirinnà, da? Şi ţie ţi-e frică de Cirinnà! Curând o să fie liber şi tu ai şi început să tremuri. Numai că mie nu mai mi-e frică de Cirinnà. Dacă tu i-ai cruţat viaţa în seara aceea, eu nu voi avea o inimă la fel de moale. Când va veni la mine acasă, am să-i zbor creierii cu un glonte. Ai să vezi!

— Nu spune prostii! se alarmă Cattani.

— Am s-o fac! Cine va îndrăzni să mă judece?! El a omorât-o pe maică-mea.

Se îndreptă spre uşă şi plecă.

Cattani înălţă capul şi-şi văzu imaginea reflectată de oglinda din baie. Îl dureau ochii. Deschise robinetul şi-şi răcori faţa. Gândurile i se întorceau la cele petrecute cu Titti. Îşi şterse faţa.

— M-am purtat îngrozitor, îşi zise cu amărăciune.

Deschise uşa şi, coborând în fugă scările, ieşi în stradă. În lumina palidă a felinarelor nu văzu pe nimeni.

— Titti, începu să strige, unde eşti?

Farurile unei maşini se aprinseră, apoi se stinseră şi Cattani o văzu ghemuită deasupra volanului. Îi prinse faţa în mâini, strângând-o cu disperare:

— Te iubesc! Vreau să ştii asta! Dar nu te pot târî după mine în prăpastia care s-a deschis în faţa mea.

Cu o voce abia auzită, Titti întrebă:

— Din cauza lui Cirinnà, nu-i aşa?

— Nu. Situaţia e mult mai încurcată. Ai să-ţi dai seama singură. Încetul cu încetul.

*

Nu mai putea să se arate la Prefectură. Stătea numai în casă, cu urechile ciulite. Aştepta fără încetare un telefon cu veşti despre fetiţă. Acum distrusese şi ancheta şi se distrusese şi pe sine. Cirinnà, scos de sub învinuirea de tentativă de omor, va fi curând liber. Atunci de ce continuau să-i ţină fetiţa? Nişte ticăloşi!

Alteori, pradă obsesiei, ridica receptorul ca să vadă dacă aparatul funcţionează. Iar, când nu mai rezista, fugea din casă. Se urca în maşină şi se oprea departe, în vreun loc singuratic de la marginea mării. Se plimba pe nisip, aduna pietricele frumos şlefuite de apă, le cerceta faţetele, apoi le arunca din nou în apa din care ieşiseră.

Odată, întorcându-se dintr-o astfel de peregrinare, găsi în casă pe cineva pe care nu-şi închipuise că-l va mai vedea vreodată. Luat pe neaşteptate, rămase în prag uluit.

— Sunt aici de o oră, îi surâse nevastă-sa.

Era duioasă ca odinioară, în vremurile bune.

— Nu mă îmbrăţişezi?

Era tulburat, stătea nemişcat, cu o lucire înfrigurată în ochi:

— A, ai venit! Da… sigur… era firesc… Trebuia să mă fi gândit… Ce… ce mai faci? Bine? Bine… bine…

— Nu puteam să te las singur. Ziarele spun că te-au suspendat şi că eşti sub anchetă. Ai nevoie de sprijin, îi spuse punându-i o mână pe umăr. Eşti palid… Pari răvăşit.

Avu un fel de surâs în colţul gurii:

— Şi tu eşti obosită. Odihneşte-te puţin.

Apoi, privind-o bănuitor:

— A sunat telefonul cât eram plecat?

— Nu, n-a sunat nimeni, răspunse şi îi trecu mâna prin păr cu multă tandreţe. Nu cred în tot ce ţi-au pus în cârcă. Te cunosc bine. Nu eşti criminalul pe care-l prezintă ei. Bun, ai avut o toană cu ducesa. Ei şi? Dar tu eşti prea corect ca să treci de o anumită limită. N-ai să-ţi mânjeşti niciodată mâinile. Eu ştiu ăsta!

Dar bărbatul avea mintea în altă parte. Asculta fără să prindă exact sensul cuvintelor. Trase un picior în sofa şi întrebă din nou:

— N-ai auzit sunând telefonul cât eram plecat?

— Dacă-ţi spun că nu!

— Am fost un prost!

Vorbea singur. Se obişnuise într-atât să vorbească singur, să aibă încredere numai în el, încât nu-şi mai dădea seama de prezenţa nevesti-sii.

— Nu trebuia să ies, fir-ar să fie!

— Dar ce-i cu neliniştea asta? Cine trebuia să te cheme?

Cattani îşi umezi buzele-i uscate. Se uita fix la un punct invizibil:

— Mi-au promis c-or s-o facă astăzi.

— Ce să facă?

— S-o elibereze.

— S-o elibereze? Pe cine?!

Else era acum alarmată.

Cattani întoarse capul spre ea şi şopti:

— Paola…

— Paola? Ce vrei să spui?

Îl prinse de reverul hainei, gemând:

— Te rog, explică-mi! Ce vrei să spui cu toate astea?!

Chipul femeii se făcuse alb de spaimă.

Cattani o privi grav:

— Else, Paola a fost răpită.

— Nuuu! gemu ea.

Închise ochii şi-şi îngropă faţa în mâini. Într-un târziu, întrebă cu voce albă:

— Cum s-a putut întâmpla?

— Indivizii pe care-i cercetam... S-au răzbunat...

Else se clătină. Corrado o sprijini şi o duse până la pat, o întinse şi-i desfăcu nasturii de la bluză. Îi şterse cu o batistă lacrimile care-i curgeau printre pleoapele închise.

— Au luat-o la câteva zile după plecarea ta, începu el să-i destăinuie, mângâindu-i faţa. Te-am minţit când ţi-am spus că dormea la o prietenă, dar era necesar. Ca s-o salvez, trebuia să tac.

Else deschise ochii. Iată de ce... Fiecare lucru devenea acum clar.

Corrado dorea acum să-i povestească în amănunţime întregul calvar. Să împartă cu cineva neliniştea animalică pe care o trăise atâtea zile.

— Or s-o aducă curând acasă, spuse cu o voce încurajatoare.

— Şi dacă n-or s-o aducă?

— Asta-i învoiala! Trebuie s-o aducă! Ai să vezi.

— Învoială cu cine? Cu nişte criminali?!

— Nu pot să risc. Au avut ce-au vrut. Nu pot să comită o greşeală atât de grosolană chiar acum.

— Şi dacă îi apucă nebunia? Şi dacă nu ne-o mai dau?

Else sărise în picioare. Tremura şi începu să urle.

— Unde-i Paola? Vreau înapoi copila!

Cattani îi astupă gura cu o mână. O strânse la piept şi-i şopti la ureche:

— Fii cuminte, fii cuminte. Fetiţa noastră se va întoarce. O să fim iar împreună. Tot timpul...

*

În seara caldă, un automobil luxos mergea încet de-a lungul bulevardului. Ajunse lângă un parc, se opri. Coborî unul din verii lui Cirinnà şi privi în jur. Nu se vedea nimeni. Deschise atunci portiera din spate şi spuse aspru:

— Vino!

Paola nu mai era decât o vrăbiuţă speriată. Deşi omul o chemase, nu se mişcă. O strigă din nou.

— Haide, vino!

Ca s-o facă să iasă, o trase de braţ.

— Vezi banca aia? Du-te acolo şi aşteaptă!

Copila o porni într-acolo, o mică umbră în lumina palidă a felinarelor.

După câteva minute, telefonul sună în casa părinţilor ei. Cu nervii la pământ, Cattani ridică receptorul, ascultă în tăcere câteva secunde, apoi îl trânti, ca şi cum ar fi vrut să înlăture un coşmar.

— Au eliberat-o! Haidem! Doamne, au eliberat-o!

Conducea fără să scoată un cuvânt, ca şi Else; aproape nu mai răsuflau, de parcă amândurora le-ar fi fost frică să respire.

Primul care a zărit-o a fost taică-su. Era ghemuită pe bancă, nemişcată, ca un mic animal îngheţat.

— Paola! strigă în culmea bucuriei şi fugi s-o îmbrăţişeze.

Inexplicabil, fetiţa îl respinse şi făcu un salt înapoi. Scoase un strigăt ascuţit şi ridică mâinile, ca şi cum ar fi vrut să se apere de un mare pericol.

— Nu mă atinge! îl rugă îngrozită.

Cattani nu reuşea sa înţeleagă.

— Paola, eu sunt, tăticu'!

În zadar…

Când Else se apropie, fetiţa sări în braţele ei.

— Mămico, mămico! plângea cu sughiţuri, tremurând din tot trupul.

Atunci, pe moment, Cattani n-a făcut o tragedie din comportamentul fetiţei. Îl atribuia şocului şi tensiunii nervoase. De altfel, el însuși avea nervii la pământ, de aceea nu putea să înţeleagă ceva. Ceva mult mai grav.

Acasă, o lăsă pe fetiţă cu maică-sa, ca aceasta s-o ajute să-şi revină mai repede. La urma urmelor, se gândea el, viaţa o să-şi reia acum cursul normal. Lucrurile se vor lămuri şi cu el. Poate chiar i se va îngădui să-şi reia anchetele.

— Ei, atunci va fi distracţie mare! Dumnezeule, ce-am să-i fac să joace pe toţi ticăloşii ăştia!

Din camera fetiţei ieşi Else. Avea faţa răvăşită şi gura deformată de un rictus.

— Ştii de ce te-a gonit? Ai îngrozit-o pentru că eşti bărbat… Au violat-o!

Creierul lui Cattani se goli brusc, orbit parcă de lumina unui blitz. Simţea că o ceaţă lăptoasă îi îneca mintea. Pe faţă îi apăru un zâmbet nătâng, iar ochii se umplură de o ciudată duioşie:

— Paola, draga mea, ce ţi-am făcut?!... N-am vrut... N-am crezut că sunt atât de... de... Iartă... Iartă-mă!

RĂMAS BUN!

Parfumul primăverii se răspândise în aer. Cattani trase adânc aerul în piept, umplându-şi plămânii. Aştepta pe peronul gării, cu soţia şi fetiţa alături. Un muncitor fluiera în spatele lor. Cattani se întoarse ca să-l privească şi, cu coada ochiului, văzu cum înainta către ei o fată cu părul negru.

Era Anna Caruso. Se apropia de ei cu un pas sigur şi demn. Îi întinse mâna spunându-i:

— Domnule comisar, vă datorez nişte scuze. Nu puteam să vă las să plecaţi fără să vă rog să mă iertaţi pentru palma aceea.

El ridică din umeri.

— Să uităm ce-a fost!

Apoi trase fata de-o parte:

— Aş vrea să vă rog să-mi faceţi un serviciu. N-am pe altcineva în care să am încredere. Duceţi-vă până la Titti Pecci Scialoja şi spuneţi-i că am plecat pentru că trebuie să mă ocup de fetiţă, s-o dau în grija unui specialist. Dar mă întorc, spuneţi-i că-i voi da veşti cât pot de repede.

— Dumneavoastră puteaţi să puneţi ordine în oraşul ăsta. Nu v-au lăsat. Sper că vă vor lăsa să vă reluaţi curând slujba.

— Nu ştiu. Nu ştiu dacă mă vor mai lăsa să mă întorc aici.

*

Mafiotul Santa Cirinnà ieşi din clinică într-o joi după-amiază. După noua versiune cu schimbul de focuri prezentată de cei doi martori şi confirmată de Cattani, învinuirea de tentativă de omor asupra comisarului fusese înlăturată. Nu mai exista niciun motiv ca Cirinnà să fie ţinut sub stare de arest. Poliţiştii care-i supravegheau camera au fost retraşi, iar el n-avea decât să plece liber, înconjurat de cârdul de rude şi prieteni veniţi să-i sărbătorească victoria. Era încă o victorie a lor în lupta cu dreptatea celorlalţi.

După ce se terminară felicitările, Cirinnà încălţă o pereche de pantofi în două culori, cu vârful ascuţit, îşi vărsă jumătate de sticlă de colonie la subţiori şi-şi puse o haină nouă cu carouri uriaşe. Luă diverse atitudini în faţa oglinzii: din profil, semiprofil, surâzând uşor sau arătându-şi toţi dinţii. Decise că era absolut superb. Plin de el şi strălucind de mulţumire, se urcă în Mercedes şi-i spuse vărului care-i conducea maşina să-l ducă acasă la Titti. În faţa intrării se încrucişă cu Anna Caruso:

— Da' tu ce cauţi aici?

— Vreau să vorbesc cu domnişoara Titti.

— N-ai ce vorbi cu ea!

Cu o mână îşi aranjă nodul cravatei mari, cu flori. Apoi, văzând că fata insista, îi ordonă:

— Hai, cară-te! Şterge-o de-aici dacă nu vrei să sfârşeşti ca frate-tu şi ca logodnicul tău! Haide, du-te, muierile trebuie să stea acasă!

*

Ochii lui Titti erau umbriţi de un văl de resemnare. Cirinnà intră în salonul unde-i omorâse pe Marineo şi pe ducesă. Era o dezordine cumplită. Pe fotoliu, zăceau tot felul de haine, pe mobilă se adunase o grămadă de obiecte. Totul era plin de praf, iar de pe ziduri şi din tavan căzuseră bucăţi de tencuială.

— Titti... Titti!... exclamă fericit Cirinnà, îmbrăţişând-o, pipăind-o pe spate, încercând să-i bage o mână pe sub rochie. Ce frumoasă eşti! Atât de frumoasă!

Fata voia să scape din îmbrăţişare şi reuşi să se desprindă puţin.

— Titti... Titti! repeta el întruna. Apoi, făcându-i cu ochiul:

— Îl aşteptai pe Sante al tău! Nu mai aveai răbdare! Aşa-i? Spune, aşa-i? Spune! Spune!

Ea îl împinse cu putere, făcându-l să cadă pe un scaun.

— Ce faci, fugi?! se minună Cirinnà. Ţi-am adus un pic din treaba aia. Vrei?

— N-am nevoie!

— Bun! Te-ai vindecat. Asta mă bucură pentru că am intenţia să te iau de nevastă.

Titti izbucni în râs:

— Eu, să devin nevasta ta?

— Sigur! O să plesnească toţi de invidie pentru că amândoi

suntem plini de bani. Şi frumoşi. Şi tineri. Şi puternici.

— Cirinnà, vrei să faci pasul cel mare. Să ai un blazon. Numai că n-o să-ţi folosească la nimic.

— Ce tot vorbeşti? Vreau să mă căsătoresc cu tine pentru că te iubesc.

Făcu o piruetă cu un braţ ridicat:

— Ai să fii minunată îmbrăcată în alb.

— Scoate-ţi asta din cap, spuse ea încet.

— Ei, acum eşti puţin obosită. Nu ştii ce spui. Dar mâine, în linişte, ai să vezi că ideea asta o să te umple de bucurie.

— Bine, bine, făcu Titti cu sarcasm. Mâine, aşteaptă tu până mâine.

Avea o privire pierdută, ca şi cum nu mai avea niciun fel de interes pentru tot ce era în jurul ei.

*

O lumină veselă, răspândită pe mare, vestea revărsatul zorilor. Dintre clădirile care o înconjurau, se desprindea, masivă, silueta palatului Pecci Scialoja. Iar un măturător, care-şi împingea alene mătura pe trotuar, observă că acolo sus, unde bătrânul duce îşi păstrase pentru sine un mic apartament, lumina era aprinsă. Faptul i se păru foarte ciudat. La ora aceea a dimineţii, când tot oraşul dormea, nu mai văzuse vreodată lumina aprinsă acolo. Continuă să măture, aruncând din când în când câte o privire la fereastra luminată. Când ajunse mai aproape, mirarea îi spori şi mai mult, căci fereastra era deschisă.

Sprijinit de coada măturii, se opri în acel loc, cântărind lucrurile care îi trezeau şi mai mult curiozitatea. Privirea îi trecu de la fereastră la alee şi descoperi ceva care-l făcu să tresară: Chiar sub fereastră era un corp omenesc. Acum îl vedea bine, la mai puţin de zece metri de el, în cercul de lumină al unui felinar.

Măturătorul se apropie prudent. Rămase împietrit recunoscând-o pe Titti, cu părul ei lung revărsat în jur ca o coroană. Se aruncase în gol şi orice scânteie de viaţă se stinsese de pe chipul ei, acum alb ca varul. Părea liniştită, cu picioarele îndoite, cu braţele strânse la piept, de parcă s-ar fi ghemuit pentru culcare.

*

Recuperarea Paolei se anunţa lungă şi grea. Fata lui Cattani se dovedea a fi mult mai profund tulburată. Ore întregi rămânea

nemişcată, pierdută, închisă într-o lume care era numai a ei. Maică-sa o urma pas cu pas. Uneori, micuţa se agăţa de mâna ei şi o ţinea strâns, în tăcere.

— Încetul cu încetul, îi spunea Else soţului ei, îşi va reveni. Într-un anume sens, e ca şi cum aş ajuta-o să se nască din nou.

Taică-su îi inspira încă groază. Paola îl privea înspăimântată, cu ochii ieşiţi din orbite.

— Cel mai bun lucru este să n-o forţăm, îl sfătui psihiatrul.

Se plimba împreună cu Cattani în minunatul parc al clinicii. Munţii care-i înconjurau erau acoperiţi de zăpadă. În Elveţia, primăvara mai păstra culorile iernii.

— E nevoie de timp, reluă psihiatrul discuţia. De mult timp. Trebuie să depăşească un şoc cumplit.

Cattani mai privi o dată munţii: Nu erau cei în care visase să se retragă cu Paola şi Else. Nu era deloc aşa cum visase. Nu mai era nici măcar sigur că voia să se retragă…

RĂZBUNAREA

Trecuse o lună de când plecase Cattani. La Trapani se instalase din nou liniştea. Fiecare lucru îşi relua locul lui de mai înainte. Fiecare piesă se întorcea la locul ei rânduit de la început.

Dar comisarul avea nişte socoteli de încheiat. Şi, într-o bună zi, îşi făcu apariţia, însetat de răzbunare. Se duse la contesa Camastra care, deschizând uşa casei, se trezi faţă-n faţă cu el, mânios şi încruntat ca un zeu al războiului. Zăbovi o clipă în prag, uluită. Apoi se dădu la o parte, făcându-i loc să intre.

— Sunt consternată! Nu ştiam nimic de răpirea fetei dumitale.

— Ce vrei să spui? Vrei să-ţi fabrici un alibi? I-o întoarse el cu un ton aspru. Fata mea a fost răpită şi violată pentru ca şi interesele unor persoane ca dumneata să fie apărate.

Contesa închise ochii.

— Faci parte din jocul ăsta. Ce faci cu întreprinderile dumitale, toate în regulă, cu afacerile dumitale dincolo de orice bănuială? Îţi spun eu ce faci: Speli banii murdari! Accepţi subvenţii de la banca Ravanusa, dar nu te întrebi de unde vin banii aceia.

Îşi frecă ceafa şi continuă.

— Dar dumneata ai un loc secundar. Nu pe dumneata vreau să te bag în puşcărie.

O rază de soare tăia în două camera şi cădea apoi pe chipul contesei, făcând ca părul să capete o strălucire aurie.

— Îţi înţeleg starea sufletească. Dar chiar dacă nu mă crezi, te asigur că sunt îndurerată pentru fata dumitale şi mi-ar face plăcere să ştiu cum se simte acum.

Se făcu că nu i-a auzit cuvintele. Raza de soare nu ajungea la el. Se găsea în partea umbrită a camerei şi, stând aşa, în umbră, dorinţa lui de răzbunare părea să-i ofere o superioritate morală zdrobitoare faţă de contesă. Făcu câţiva paşi către ea şi-i spuse:

— Am venit să te rog să duci un mesaj lui Ravanusa şi

Terrasini. Le spui numai că vreau dreptate. Ei vor înţelege.

Contesa crezu că a înţeles şi ea:

— O să-ţi dea ceea ce doreşti.

— Te gândeşti la bani? se revoltă Cattani. Dumneata eşti sensibilă numai la sunetul banilor! Nu te supăra, dar trebuie să ţi-o spun. Chiar dacă te-ai măritat cu un conte, în suflet ai rămas o femeie de calitate îndoielnică. Nu vreau bani! Vreau să-mi predea fiara care mi-a violat fata!

De la fereastră, contesa Camastra îl urmări pe Cattani cu privirea. Îl văzu deschizând uşa unei autorulote, vopsită în verde şi alb, înmatriculată la Roma: noua lui casă din Sicilia!

*

Fără să mai piardă vremea, contesa plecă şi se duse la locuinţa lui Ravanusa. În salonul somptuos se afla şi Terrasini, aşezat într-un fotoliu, ocupat să-şi aranjeze lanţul de aur al ceasului de pe vestă.

— Scumpă contesă, începu Ravanusa, cred că nu e cazul să ne jucăm ca nişte copii. Dacă nu v-am vorbit de răpire, a fost ca să nu creăm o neliniște inutilă.

— O treabă întristătoare, fu de acord Terrasini, dar indispensabilă la acea vreme. Nu v-am informat, dar daţi-vă seama: Vă putea scăpa un cuvânt şi toată treaba era compromisă! Fiţi înţelegătoare!

Îşi puse picior peste picior.

— Dacă nouă ni se întâmplă ceva, tot oraşul va fi dat peste cap.

— Nu mă aşteptam să vă coborâţi până la aşa ceva. Nu sunt nici eu uşă de biserică, asta ştiu. Dar nu-mi închipuiam că sunteţi în stare de un asemenea lucru. Să răpiţi şi să violaţi o fetiţă.

— Da’ cine a violat-o? întrebă Terrasini făcând un gest larg cu mâna. Micuţa a fost reţinută cu toată grija şi apoi redată părinţilor.

— Fetiţa a fost violată, insistă contesa.

— Nouă nu ni se pare că s-a întâmplat aşa ceva, interveni Ravanusa. Dar cine v-a spus asta?

La vestea că se întorsese comisarul, cei doi schimbară o privire plină de subînţeles.

— Cheamă-l imediat pe Cirinnà, spuse Terrasini lui Ravanusa.

— Nu l-am chemat niciodată în casă, protestă bancherul.

— Acum va avea această onoare, i-o reteză scurt Terrasini.

Când Cirinnà apăru, era oarecum speriat de privirile care-l fixau. Îşi băga mâinile în buzunare, le scotea, îşi trăgea continuu haina.

Terrasini îl atacă imediat:

— Vreau să ştiu cine-i nenorocitul care a avut ideea s-o violeze pe fetiţă.

După primirea mai mult decât rece, Cirinnà se aştepta la ceva mai rău. Aşa că, oarecum uşurat, încercă să micşoreze gravitatea faptului:

— Bine, şi chiar dacă a făcut-o cineva, acum e musai să-i dăm satisfacţie poliţaiului ăla?

Nimeni nu pronunţă un cuvânt. Terrasini se aşeză mai bine în fotoliu. Îşi împreunase mâinile pe stomac şi îşi mişca vârful degetelor, unui după altul, într-o linişte mai elocventă decât orice cuvânt.

Cirinnà stătea ca pe jăratec. După un moment de ezitare, continuă:

— Am înţeles. Vreţi să ştiţi cine a violat-o pe fetiţă. Bine!

Era roşu la faţă şi, după o pauză, începu iar, plângăcios.

— Da’ voi nu trebuie să vă purtaţi aşa. Eu mi-am făcut datoria.

Terrasini îl privi sever:

— Şi ţi-ai făcut-o prost! spuse cu răceală. Nu trebuia să vă atingeţi nici de un fir de păr al fetiţei. Asta era înţelegerea! Şi, în schimb, ai făcut o ticăloşie. Acum, ăla s-a întors ca o fiară şi vrea să ne strângă de gât pe toţi. Şi, de data asta, îl înţeleg.

Contesa Camastra se săturase.

— Vă salut! Mi-aţi făcut greaţă…

În timp ce se îndrepta spre ieşire, o ajunse vocea poruncitoare a lui Terrasini:

— Vă rog, contesă, să vă ţineţi gura!

Olgăi i se păru că depăşeşte limita. Se întoarse către el şi-i spuse cu o voce tăioasă:

— Dacă mi-o spui cu acest ton, pot să uit să-mi ţin gura. M-am săturat de porcăriile voastre. M-am săturat, auziţi?!

Terrasini nu se enerva niciodată. Avea nervi de oţel. Putea să i se întâmple orice că el rămânea impasibil ca un bloc de granit. Dar de data asta îşi pierdu controlul şi strigă:

— Porcăriile acestea aduc milioane în întreprinderile dumitale,

dragă contesă. Te prefaci că nu vezi şi nu auzi, dar să-ţi intre bine în cap că suntem cu toţii în aceeaşi barcă. Iar dacă barca se scufundă, nu există şalupe de salvare pentru nimeni.

Contesa nu se lăsă deloc impresionată.

— N-am înţeles bine dacă trebuie să consider cuvintele dumitale drept o ameninţare. Sau doar un exerciţiu de exprimare plastică.

Terrasini reacţionă cu un surâs. Îşi recăpătase imediat obişnuitul sânge rece;

— Eşti prea impresionată acum. Ai nevoie de puţină odihnă. Dar înainte de a pleca ar trebui să ne spui cum să luăm legătura cu comisarul. Unde-i găsim?

Tonul era calm, dar tăios şi ameninţător. Contesa înţelese că ar fi mai bine să le dea informaţia cerută.

— Asta nu ştiu, dar cred că stă într-o autorulotă, vopsită alb şi verde, înmatriculată la Roma.

*

Cattani îşi parcase autorulota la periferia oraşului, pe un mic spaţiu acoperit cu iarbă. La orele trei din noapte un vuiet făcu ca lumea din vecinătate să sară din pat. Primii care au sosit au fost doi poliţişti. Au descoperit că explozia distrusese complet vehiculul din care mai rămăseseră doar câteva bare metalice, ca o carcasă fumegândă de animal cu labele în sus.

*

În ziua următoare, avocatul Terrasini primi un telefon care-l surprinse foarte mult.

— Avocatule... mă recunoşti?

Terrasini îşi înfrână nemulţumirea şi răspunse cu o voce cordială:

— Comisare, ce plăcere să vă aud din nou vocea!

Chipul îi era pământiu. O venă îi pulsa vizibil la colţul ochiului. Cirinnà şi clanul său dăduseră greş şi de data asta.

— Avocatule, băieţii dumitale mi-au aruncat în aer autorulota. Regret, dar eu dormeam în altă parte.

— Nu înţeleg! se prefăcu Terrasini. Dar spuneţi-mi, cu ce pot să vă fiu de folos?

— Sigur! îţi dau douăzeci şi patru de ore ca să-mi predai pe cel care mi-a violat fata! Când vrei să dai de mine, îl poţi chema pe don Manfredi... Cum?... Nu mă crede atât de naiv, nu dorm la

don Manfredi, dar el ştie unde să mă găsească.

Terrasini continua s-o facă pe neştiutorul. Luă tonul omului care n-are nimic de împărţit cu nimeni:

— Comisare, nu ştiu despre ce e vorba. Dar voi asculta şi eu la ce se zvoneşte. Am să încerc să capăt informaţii. Dacă voi avea vreun răspuns pozitiv, o să vă înştiinţez.

Imediat după ce a închis telefonul, Terrasini aprecie că situaţia ajunsese la un nivel prea înalt de risc. Cel mai bun lucru era să ceară intervenţia unei persoane importante care să poată aranja treaba într-un mod care să nu provoace dureri inutile de cap.

Făcu numărul de la Roma al profesorului Laudeo.

— Nu, spuse acesta, nu pot să mă mişc de aici. Nici vorbă să mă întorc în Sicilia. Trebuie să mă ocup de o asociaţie care lucrează la nivel naţional, nu pot să mă ocup de ce se întâmplă într-un orăşel oarecare.

Avocatul îşi permise să-l contrazică.

— Trebuie să fim atenţi. Uneori, o mică neplăcere la periferie poate provoca o mare dezordine la centru.

— Aţi luat-o greşit de la început, i-o reteză Laudeo pierzându-şi răbdarea. Şi nu văd ce aş putea face eu cu poliţistul acela.

Terrasini avea o soluţie şi şi-o exprimă limpede:

— La Roma s-o găsi cineva cu o mână care nu tremură. Vine şi pleacă... Va părea o treabă locală.

— Nu mă bag! spuse Laudeo cu asprime.

Vocea lui Terrasini deveni ameninţătoare:

— Dacă ăsta începe iar să facă tevatură, pot să ajungă de la bancă până la Roma.

— Să fie clar, încheie brusc Laudeo, legăturile financiare ale Asociaţiei cu banca voastră sunt în regulă. În rest, între noi există un ajutor reciproc mai mult decât corect. Aţi comis acolo prea multe greşeli. Voi trebuie să vă descurcaţi!

*

La măsuţa din bucătărie, Cattani se pregătea să mănânce de seară. Anna Caruso îi gătise vinete la cuptor cu parmezan. Fata acceptase fără şovăială să-l ascundă în casa ei, o casă plină de amintiri dureroase. Pe peretele de la intrare erau, una lângă alta, două fotografii. Una a fratelui, iar din cealaltă râdea figura poliţistului Leo De Maria.

— De atâtea ori, începu comisarul, m-am întrebat dacă puteam

să fac ceva ca să-l salvez pe Leo.

— Nu vă mai chinuiţi atât! Aţi făcut tot ce se putea face.

Comisarul dădu din cap.

— Eram gata să-i distrug. Erau gata-gata să se prăbuşească unul după altul. Cine se aştepta la o reacţie atât de bestială? Să-mi fure fata! Poate un altul ar fi avut mai mult curaj şi şi-ar fi spus: „Bun, îmi sacrific fetiţa, dar pe voi vă fac bucăţi, vă distrug”. Eu n-am avut puterea asta.

— Cel puţin, v-aţi salvat fetiţa…

Cattani îşi şterse buzele cu şervetul.

— Da, însă acum sunt alt om. Mi-e sete de răzbunare… Dar şi ei s-au schimbat… Mi-am dat seama la telefon. Sunt cuprinşi de frică.

Fata se duse să răspundă la telefon.

— Da, e aici, la mine.

Se întoarse către comisar: Era don Manfredi.

— Au telefonat. Întâlnirea este pentru noaptea asta la fosta cherhana.

*

Fosta cherhana era în afara oraşului. Patru ziduri, pe jumătate dărâmate, mai aminteau de construcţia care servea odată marinarilor pentru descărcarea peştelui. Pe plaja pustie zăceau vreo zece ancore uriaşe cu braţele îndreptate spre cer.

Cattani se ghemui printre ancore şi aşteptă. Văzu o maşină înaintând încet şi apoi oprindu-se la marginea plajei. O portieră se deschise şi, la lumina farurilor, comisarul recunoscu silueta lui Cirinnà.

Cattani îi studiase o clipă mişcările, apoi îl strigă:

— Stinge farurile!

Începu să alerge pe nisip în întuneric, încercând să se adăpostească în spatele clădirii ruinate.

— Nu-ţi fie teamă! lătră mafiotul din întuneric. Nu-i nicio capcană.

Dar Cattani nu era convins. Strigă din nou:

— Stinge farurile şi înaintează!

Se mişcă repede, schimbându-şi din nou locul pentru a nu fi localizat.

— Unde eşti? strigă Cirinnà, aplecându-se să stingă farurile. Vino aici, poliţaiule!

Cattani însă profitase de dezorientarea lui Cirinnà ca să-i cadă în spate, iar acum era lângă el vârându-i pistolul în coaste.

— Ţine mâinile ridicate şi nu mişca! îi ordonă.

Îl percheziţionă în grabă. Nu era înarmat.

Era ca şi cum Cirinnà ar fi suferit o jignire de nesuportat.

— Când noi ne dăm cuvântul, bombăni, ni-l respectăm! Nu ne jucăm cu asta! Ţi-am adus omul.

Cattani se uită prudent spre maşină.

— Spune-i să iasă.

Cirinnà avu un gest de mirare:

— Cum să iasă? E legat.

— Unde-i?

— În portbagaj, gata pentru coşciug. Gata pentru export în lumea cealaltă.

Cattani se înfurie:

— Viu îl voiam. Viu!

— Ei, făcu Cirinnà. Vrei prea multe. Doar nu era să-ţi predăm viu un martor.

Deschise portbagajul, aprinse un chibrit şi Cattani văzu un tablou înfiorător. Înăuntru se afla un om strangulat, cu limba afară, ochii ieşiţi din orbite şi genunchii strânşi la piept. Mâinile îi erau legate la spate cu o frânghie lungă, care apoi făcea două noduri groase în jurul gleznelor şi-i trecea apoi în jurul gâtului, formând un nod din cele care, cu cât întinzi mai mult, cu atât se strâng. Era o pedeapsă veche şi cumplită a mafiei. Nenorocitul se omoară singur. Cu cât se agită mai mult, cu atât nodul din jurul gâtului se strânge mai tare, până îl lasă mort.

Cattani îşi băgă pistolul în curea.

— Ai merita şi tu acelaşi sfârşit! îi spuse cu răceală.

— Nu-ţi face speranţe, rânji mafiotul. Eu sunt din alt aluat.

— Ba eşti la fel. O bestie!

Ochii lui Cattani se obişnuiseră acum cu întunericul şi vedeau clar silueta întunecată a mafiotului. Ai cel puţin două crime pe conştiinţă, Marineo şi ducesa Pecci Scialoja.

Cirinnà izbucni mânios:

— Nu-i adevărat!

— Ştiu tot, Cirinnà, nu mai ai scăpare! Titti mi-a povestit totul.

— Nu poţi s-o dovedeşti.

Cirinnà respira acum cu greu.

— De ce nu? Eu voi depune mărturie împotriva ta. O să vedem pe cine or să creadă.

Cirinnà se sprijini cu o mână de maşină. Picioarele începuseră să-i tremure.

— Eşti un om de nimic, Cirinnà! zise Cattani dispreţuitor. Cum se complică jocul, creierul tău nu mai funcţionează. N-ai înţeles că întâlnirea asta însemna încheierea socotelilor dintre noi? Te-au trimis aici cu un scop precis, care ţie îţi scapă. Şi-au făcut socoteala: Ori Cirinnà ne scapă de comisar, ori comisarul ni-l ia de pe cap pe Cirinnà care a început să ne încurce prea mult.

Pe măsură ce începea să-şi dea seama de drumul fără ieşire în care se vârâse, Cirinnà simţea cum îl cuprinde frica. Singura cale de scăpare i se păru fuga. O rupse la sănătoasa în întuneric. Dar Cattani fu mai sprinten decât el. Îl ajunse imediat din urmă şi amândoi se rostogoliră pe nisip. Comisarul îi arse câţiva pumni în faţă şi în stomac. Cirinnà se prăbuşi la pământ şi nu mai opuse niciun fel de împotrivire. Gemea şi respira cu greutate.

Cattani îl împinse până la maşină, îl legă de mâini şi de picioare şi, în vreme ce-l îmbrâncea înăuntru, îi spuse:

— Prietenii tăi grozavi or să aibă o surpriză. E o variantă la planul lor pe care n-o prevăzuseră. N-am intenţia să te ucid pentru că nu vreau să le dau satisfacţia asta. Nu. Viu îmi eşti mai de folos. Aşa, tu vei fi acela care îi vei târî şi pe ei până în fundul ladului.

A condus Mercedesul lui Cirinnà până în faţa Centrului antidrog al lui don Manfredi.

— Eu m-am dus, se adresă el preotului. Ai aici doi oameni. Unul pentru poliţie, celălalt pentru morgă. Vezi pe care dintre ei mai poţi să-l spovedeşti.

*

Vestea arestării lui Cirinnà nu-i alarmă numai pe Ravanusa şi Terrasini, ci produse multă îngrijorare şi la Roma, profesorului Laudeo, care se grăbi să-i telefoneze lui Terrasini. Voia să afle cât ştia Cirinnà despre operaţiile financiare efectuate de bancă.

— Nu prea mult, răspunse Terrasini.

— Nu prea mult?! făcu Laudeo uluit. Vrei să spui atunci că ceva tot ştie şi în cazul ăsta poate fi periculos. Dragii mei, stăm pe un butoi cu pulbere, nu ştiu dacă vă daţi seama.

— Da, e o treabă urâtă.

— Cred… Laudeo şovăi, apoi adăugă: Trebuie să vă mişcaţi!

— O să ne mişcăm…

*

Abia termină de vorbit cu Terrasini şi profesorul Laudeo luă din nou telefonul, făcând numărul lui Cannito, şeful Departamentului Z, cel de care Cattani se simţea atât de legat.

— Doream să vă liniştesc în ce priveşte problemele din Sicilia. Lucrurile luaseră o întorsătură proastă, dar se pare că se poate aranja totul.

— Mă bucur. Şi când te gândeşti că toată zarva asta a fost dezlănţuită de Cattani. Mi-am făcut iluzii în privinţa lui. Vă amintiţi că v-am semnalat şi dumneavoastră numele lui. În schimb, s-a distrus singur pentru o chestie cu femei. Spuneţi că totul se poate aranja?

— Fiţi liniştit!

*

Cirinnà se uită la uşa celulei sale care se deschidea.

— Alţi musafiri! îl anunţă paznicul şi mafiotul văzu o figură cunoscută.

— Chiodo! exclamă. Te-au înhăţat şi pe tine!

Chiodo îşi vârî capul între umeri şi izbucni într-un behăit ce voia să fie râs. Era un vechi prieten din copilărie al lui Cirinnà. Dar, spre deosebire de mafiot, care lupta să-şi facă o situaţie, Chiodo era un pierde-vară. Cu părul lui lung şi creţ care-i acoperea fruntea şi urechile, cu braţele-i care se agitau fără încetare, părea un cocostârc gata să-şi ia zborul.

Se arăta foarte bucuros că-l revedea pe Cirinnà.

— Hi, hi, hi, te-am găsit, în fine, bătrâne împuţit!

Şi-l bătea când pe umăr, când pe burtă.

— Ei, Chiodo, termină, spuse Cirinnà cu un ton autoritar. Cum ai ajuns aici?

— M-a oprit unu’ de la circulaţie. Zice: „Mergi pe sens interzis cu motocicleta ta”. Zic: „Mie-mi spui asta?!” Şi paf, paf, îi dădui două palme. Da’ ce palme, tăticu’, ce palme!

— Ei, tot trăznit ai rămas!

Voia să fie un compliment.

Când veni momentul să iasă la plimbare, Cirinnà şi Chiodo o porniră împreună. Se alăturară altor deţinuţi. Deodată, cineva îi puse o piedică lui Cirinnà. Mafiotul se împiedică şi căzu. Chiodo

se aruncă asupra lui, în vreme ce toţi ceilalţi făceau gălăgie în jur, prefăcându-se că se încaieră.

Când se potoliră, corpul lui Cirinnà zăcea pe jos, străpuns de vreo douăzeci de lovituri de cuţit, în jurul lui erau pete mari de sânge.

Ancheta asupra acestei întâmplări s-a încheiat rapid, ajungând la concluzia că omorul se comisese din întâmplare, datorită unei încăierări obişnuite.

PARTEA A DOUA

PROPUNERI PENTRU COMISAR

Clinica albă, aşezată pe o colină, domina priveliştea încântătoare a Genevei. De la intrarea principală se desprindeau alei ce şerpuiau printr-un covor de iarbă proaspăt tunsă. Şi în Elveţia începea să se simtă aerul primăvăratic, iar bolnavii îşi refăceau sistemul nervos hoinărind alene printre brazi. Sau coborau mai la vale şi leneveau pe băncile din jurul unui mare bazin circular, plin cu peştişori. În mijlocul lui, o fântână arteziană îşi revărsa apele cu un murmur continuu şi adormitor.

Paola îndrăgise fântâna aceea. Îşi luă de mână mama şi o duse până acolo, povestindu-i ce visase în noaptea trecută:

— Casa era mică, spunea ea, dar parcă nu avea nici uşi, nici ferestre. Zidurile erau murdare şi afumate. Eu stăteam în mijlocul camerei, priveam zidurile şi ele se transformau în bărbaţi. Eram îngrozită, dar dintr-o dată am văzut cum se deschide o fereastră şi atunci am sărit pe ea.

Maică-sa o strânse la piept cu duioşie:

— Scumpa mea, era un vis! Fii liniştită acum!

Se aşezară pe o bancă şi fetiţa i se ghemui alături:

— Totuşi, acum că mă gândesc, mi se pare că nu era un vis pentru că aveam ochii deschişi. Stăteam pe pat şi eram trează.

— Se întâmplă uneori să ai un coşmar în plină noapte, o linişti maică-sa. Dar acum sunt aici, cu tine, aşa că fii liniştită.

Sosi şi taică-su, care le ură vesel bună dimineaţa. Fetiţa nu mai avea repulsie faţă de el. Avea nevoie să se simtă apărată şi acest sentiment de protecţie era sporit de împăcarea definitivă a părinţilor ei.

— Ce frumoşi sunteţi amândoi! spuse Paola. Când o să începem, în sfârşit, să trăim împreună?

— Dar suntem deja împreună! remarcă surprins taică-su.

Fetiţa încercă să fie mai clară:

— Zic, când o să ne întoarcem într-o casă care să fie numai a noastră?

— Când ne vor spune medicii că poţi părăsi clinica, îi răspunse taică-su.

Fetiţa se tulbură la auzul acestor cuvinte. Plecă fruntea, întristată, şi o cascadă de păr blond îi acoperi ochii. Brusc, se ridică şi alergă prin iarbă până la un copac, la rădăcina căruia se aşează. Îşi lipi spatele cu disperare de tulpina fermă a copacului, închise ochii şi, pentru că nu era destul de întuneric, şi-i acoperi cu mâinile.

Taică-su vru să se ducă la ea, dar Else îl opri:

— Las-o! Trebuie să înveţe să depăşească singură crizele.

*

De jur împrejur, lacul Geneva strălucea de lumini. Cattani, puţin înfrigurat de răcoarea serii, stătea sprijinit de un parapet cu privirea atentă. Primise un telefon de la un necunoscut care-l ruga să se întâlnească pentru „o chestiune foarte importantă”.

— Iată-mă!

În faţă îi apăru un domn de vreo cincizeci de ani, cu un aspect elegant, cu părul ondulat, mustăţi şi cu un aer extrem de serios.

— Numele meu nu vă va spune nimic, începu omul. Dar, dat fiind că eu îl cunosc pe-al dumneavoastră, e corect să-l cunoaşteţi pe al meu. Mă numesc Ettore Ferretti.

Era îmbrăcat cu un pardesiu elegant din păr de cămilă.

Cattani îl măsură repede cu privirea ca să-şi facă o idee. Apoi întrebă:

— De ce m-aţi căutat? De ce aţi venit până aici?

Ferretti făcu câţiva paşi.

— Hai să ne plimbăm puţin, îi propuse.

Avea o voce calmă şi profundă. Băgă o mână în buzunarul interior al hainei şi scoase o fotografie pe care i-o arătă lui Cattani.

— Îl cunoaşteţi pe acest om?

— Sigur! E Sebastiano Cannito.

— Da, aşa-i. Este şeful Departamentului Z al serviciilor secrete. O vreme a fost prietenul şi protectorul dumneavoastră.

Suspină, întorcându-se către Cattani.

— Credeţi că mai este şi acum?

Comisarul începea să fie enervat de jocul acesta cu întrebări

enigmatice. Cu o oarecare plictiseală în glas, mormăi:

— Tot nu înţeleg ce vreţi de la mine.

— Veţi înţelege curând, răspunse Ferretti, punându-i între timp sub ochi o altă fotografie. Pe acesta îl cunoaşteţi?

— A, da, îşi aminti Cattani. L-am cunoscut în Sicilia. Se numeşte, mi se pare… Laudeo.

Ferretti se opri o clipă părând să contemple jocul luminilor pe apele lacului.

— Laudeo… Ce părere aveţi despre el?

— Am vorbit o singură dată cu el. Mi s-a părut un exaltat, un individ care se lăuda că poate mişca munţii din loc.

— Şi-i adevărat, spuse Ferretti. Asociaţia lui nu-i decât faţada legală a unei organizaţii foarte puternice şi, după mine, foarte periculoasă.

— În ce sens?

Ferretti îi întinse pachetul de ţigări pe care-! ţinea în mână.

— Vă rog!

Comisarul luă o ţigară, Ferretti i-o aprinse cu bricheta, după care şi-o aprinse pe a lui. Scoase un nor de fum şi continuă:

— Vedeţi, eu sunt convins că din această asociaţie fac parte, în secret, persoane foarte importante. Oameni politici, directori de ziare, oameni cu funcţii de răspundere în administraţia statului, generali, bancheri şi antreprenori. Sunt sigur că şi prietenul dumneavoastră, Cannito, face parte din ea.

— Şi asta ce înseamnă? întrebă Cattani.

Ferretti părea îngrijorat:

— Înseamnă că această asociaţie controlează sectoarele cele mai importante ale vieţii publice. Prin membrii ei, ea poate pătrunde peste tot. Reprezintă un adevărat guvern care lucrează din umbră. Poate chiar mai puternic decât guvernul oficial.

— Aveţi dovezi? întrebă comisarul.

— Nu, nu am dovezi. Am numai intuiţii, dar bazate pe fapte concrete. Asistăm acum, în Italia, la nişte evenimente care se repetă şi care ne fac să ne gândim la intervenţia unei organizaţii puternice. Numai aşa se poate explica înăbuşirea unor scandaluri răsunătoare, numirea surprinzătoare a unor persoane în fruntea unor organisme vitale.

— He! Se ajută între ei să urce pe scara socială, să încheie afaceri.

— Dacă ar fi numai mijlocul de a face carieră, n-ar fi cazul să ne îngrijorăm. Eu cred, în schimb, că e vorba de ceva mai mult. Probabil că au legături la nivel internaţional şi se organizează pentru ultimul pas, adică să pună mâna pe instituţiile statale. Să controleze ţara.

— O lovitură de stat?'

— Poate. Pericolul e foarte mare.

— Deh! nu ştiu ce să spun. Dar nu mi-aţi spus ce legătură au cu mine toate acestea.

— Aş vrea ca procedura disciplinară împotriva dumneavoastră să fie clasată. Aşa încât să puteţi fi reintegrat imediat în serviciu.

— Nu ţin la asta.

— Miza este uriaşă. Gândiţi-vă bine! Dacă lucrăm împreună, de comun acord, poate mai avem încă timp să evităm o catastrofă.

Cattani îşi ridică faţa în bătaia vântului. Încerca să vadă dacă omul acesta avea vreun motiv ascuns ca să facă presiuni asupra lui.

— De ce v-aţi adresat tocmai mie?

— Pentru că sunteţi o persoană curajoasă şi cinstită. E nevoie de oameni ca dumneavoastră într-o asemenea chestiune foarte dificilă. Şi pentru că aţi crezut că aveţi în Cannito un prieten. În schimb, Cannito v-a părăsit. Aşa că, probabil, simţiţi faţă de el un anume resentiment, ceea ce nu strică.

— Şi dumneavoastră ce legătură aveţi cu Cannito?

Ferretti suflă în mâinile îngheţate:

— Sunt adjunctul lui…

Pe faţa lui Cattani apăru un zâmbet batjocoritor:

— Era de aşteptat! Obişnuitele răzbunări din interiorul serviciilor secrete. Lupta pentru putere. Dădu cu piciorul într-o pietricică. Şi dumneavoastră vreţi să mă implicaţi într-o luptă fratricidă? Nu, mulţumesc.

— Nu este tocmai aşa. Eu n-am motive personale. Interesele tuturor sunt la mijloc. Ne aflăm în faţa unei stări de urgenţă. Înainte ca această bandă de indivizi fără scrupule să ne impună legile ei, trebuie s-o oprim.

— O veţi face fără mine, spuse cu hotărâre Cattani. Eu trebuie să am grijă de fetiţa mea.

*

Ceva se mişca în Sicilia. Înainte de a reveni în Elveţia, Cattani

fusese supus de procurorul-adjunct Bordonaro unui lung interogatoriu, relatând tot ce s-a întâmplat de când fusese numit la Trapani. A început să-i povestească cum avusese primele bănuieli în legătură cu un uriaş trafic internaţional de droguri, a cărui bază operativă era acolo, în Sicilia. Apoi trecu la descoperirea ciudatelor subvenţii efectuate prin banca Ravanusa. Şi, adăugase, „numai răpirea fetiţei mele m-a făcut să opresc ancheta şi să-mi retrag anumite capete de acuzare”.

Altero, adjunctul lui Cattani, care preluase cercetările după suspendarea acestuia, obţinuse rezultate foarte încurajatoare. Cel mai important era descoperirea casei unde răpitorii o ţinuseră prizonieră pe fata comisarului. O bojdeucă de ţară, un fel de grajd care aparţinea unui individ pe nume Angelo Marrocco.

Totuşi, după arestarea lui Marrocco, cercetările păreau că s-au împotmolit din nou. Omul nu vorbea. Când magistratul l-a întrebat de ce ţinuse fetiţa sechestrată, acesta păru căzut din nori:

— Ce fetiţă? zise părând uluit. Eu nu ştiu nimic.

Nu folosiră nici ameninţările, nici promisiunile.

Marrocco susţinea că, într-o zi, au apărut trei bărbaţi care i-au spus că aveau nevoie de grajd.

— Şi ce, puteam să-i refuz?

Magistratul spera ca măcar acum să-i smulgă vreo mărturisire.

— Cine erau acele persoane?

— Nu s-au recomandat şi nici nu cred că au obiceiul s-o facă. Şi ce, era să-i întreb eu de nume?! Curiozitatea e periculoasă şi nepoliticoasă.

Supărat pentru că treaba cu grajdul nu se urnea, magistratul se sfătui cu Altero. Şeful adjunct al Brigăzii mobile spuse că, după părerea lui, trebuiau să se concentreze din nou pe cercetările asupra averilor.

— Numai dacă începem iar să scormonim în averile adunate în grabă o să dăm de fir.

Bordonaro obiectă însă că treaba cerea prea mult timp, iar el era grăbit. Era tânăr şi nerăbdător. Examină pentru a nu ştiu câta oară procesele verbale pe care le scrisese cu ocazia interogatoriului lui Cattani şi îşi puse întrebarea dacă nu cumva acel document ar putea constitui un redutabil act de acuzare.

Comisarul afirmă că, de fapt, responsabilitatea răpirii fetei lui o aveau bancherul Ravanusa şi avocatul Terrasini.

*

După ce a mai reflectat o zi, Bordonaro se decise, în cele din urmă, să acţioneze. Puse sub acuzare, în stare de libertate, cele două personaje şi-i convocă pentru interogatoriu.

Primul care se prezentă fu Terrasini, care nu rezistă tentaţiei să-şi expună punctul de vedere.

— Domnule procuror, aţi făcut o greşeală colosală!

Magistratul nu se lăsă impresionat. Ba chiar încercă să obţină un avantaj psihologic, recurgând la o minciună:

— Am motivele mele. Deţinutul Marrocco a început să colaboreze…

Afirmaţia îl lăsă rece pe Terrasini.

— Şi de ce credeţi că ar avea vreo tangenţă cu mine acest fapt, îmbucurător de altfel?

Alunecos ca un ţipar! se gândi Bordonaro. Îşi reluă interogatoriul:

— Comisarul Cattani susţine că dumneavoastră aţi dat ordin să-i fie răpită fata.

De data asta avocatul izbucni în râs:

— Ia spuneţi-mi, ce motive m-ar fi determinat să fac acest act nebunesc?

— Există un motiv: Comisarul se pregătea să vă acuze de finanţarea unui enorm trafic de droguri.

— A, da! râse batjocoritor Terrasini. Dacă îmi amintesc bine, s-a afirmat că eu aş fi fost titularul unui cont bancar care, mi se pare, avea un nume de floare. Poveste veche. De altfel, comisarul şi-a retras acuzaţia.

Făcu un gest de lehamite cu mâna.

— Pentru că, între timp, i-aţi răpit fata, i-o reteză procurorul, iritat de faptul că avea în faţă un adversar net superior ca experienţă.

În acel moment, Terrasini recurse la o strategie, adesea eficace, strategia defensivă. Adică la diminuarea acuzaţiilor, distrugând imaginea celui care le-a făcut. Vorbind cu voce scăzută, ca şi cum ar fi vrut să-i facă confidenţe, spuse:

— Comisarul Cattani ar trebui să fie supărat numai pe el. Nu era decât un fustangiu. Ducesa îi sucise capul. Dumneavoastră

ştiţi că aşa ceva poate să scoată din minţi pe cineva... care... Cum să-l denumim?... Care face pe cocoşul. Acum, comisarul are, pe bună dreptate, remuşcări, dar nu recunoaşte că din pricina unei poveşti cu femei i-au luat fata. Zice: „Ancheta mea provoca neplăceri multora şi au vrut să mă împiedice s-o continui”. Bietul de el! Putem să-l înţelegem. Dar trebuie să privim cu calm faptele. Numai faptele!

Plictisit până peste cap de acest exemplu de ipocrizie, magistratul îl lăsă pe Terrasini să plece şi începu să-l interogheze pe Ravanusa.

Spre deosebire de Terrasini, acesta părea mai nervos. Se foia neliniştit pe scaun şi din când în când izbucnea, plin de nemulţumire:

— Vasăzică, după o viaţă de muncă cinstită, am ajuns să fiu persecutat de justiţie. Să fiu suspectat ca orice pierde-vară! Frumos!

Magistratul îl potoli:

— Nu e vorba de nicio persecuţie. Vreau numai să-mi explic nişte coincidenţe. De pildă, cecul cu care deţinutul Marrocco şi-a cumpărat o prăvălie provine de la banca dumneavoastră. Nu vă spune nimic?

Ravanusa avu o reacţie furioasă:

— Ce vreţi să insinuaţi? Nu fiţi subtil! Spuneţi-o pe şleau!

— Păstraţi-vă calmul! Eu nu insinuez nimic. Afirm doar că sunt multe lucruri neclare cu banca dumneavoastră. De exemplu, aş vrea să pricep cui aparţin cele două conturi numite „Gelsomino” şi „Papavero”.

Ravanusa păstră un moment de tăcere înainte de a răspunde. I se auzea respiraţia grea. Apoi, când tăcerea nu mai putea fi prelungită, spuse:

— Nu-mi amintesc. Pur şi simplu nu pot să-mi reamintesc! Se mai întâmplă, nu?

— Şi cum pot eu să vă cred? Două conturi prin care se scurg miliardele ca nişte fluvii, iar dumneavoastră nu vă amintiţi cui aparţin! Vă rog să nu mă consideraţi prost doar pentru că slujesc un animal greoi şi uneori insensibil: statul.

— Nu mă ocup de treburile personale ale clienţilor mei.

— Atunci, am să vă rog să notaţi, îi replică magistratul, că, potrivit anchetei comisarului Cattani, cele două conturi sunt pe

numele dumneavoastră şi al avocatului Terrasini. N-o să susţineţi acum că nu vă ocupaţi nici de treburile dumneavoastră personale!

Răspunsul lui Ravanusa era previzibil.

— Dar, după aceea, comisarul a retractat. S-a convins el însuşi de absurditatea celor afirmate.

— Ştiu, numai că acum confirmă totul. Vă surprinde, nu-i aşa, nehotărârea şi inconsecvenţa lui…

În schimb, nu era previzibil ceea ce Ravanusa, ajuns la acest punct, avea să declare:

— Şi dumneavoastră daţi crezare unui om orbit de ură? Unuia căruia i-au răpit şi violat fata? Nu se poate să nu fi auzit că există o ştiinţă numită psihologie.

Bordonaro sări în picioare şi bătu cu pumnul în masă, strigând la el:

— De unde ştiţi?! De unde? Răspundeţi imediat!

Luat prin surprindere, Ravanusa nu-şi dădu seama ce lucru grav lăsase să-i scape. Degeaba se uita cu ochi uluiţi la avocatul său. În cele din urmă bâlbâi:

— Mă scuzaţi, ce să ştiu?

— Că fetiţa a fost violată, îl încolţi Bordonaro care-şi spuse în gând: „De data asta nu-mi scapi!”.

Ravanusa păru că se linişteşte puţin.

— Dar toată lumea o ştie! Trapani e un orăşel iar Cattani, din fericire sau din păcate, o celebritate.

— Vă înşelaţi. N-o ştie nimeni şi nici dumneavoastră n-ar fi trebuit s-o ştiţi. Se pare că totuşi vă ocupaţi de treburile personale ale altora.

— Spun ce spune lumea! protestă bancherul.

— Lumea nu cunoaşte detaliile acestea, observă cu o linişte studiată magistratul. Cine ştie aceste lucruri, trebuie să cunoască şi numele celui care a ordonat răpirea fetiţei.

Ravanusa transpira, iar buzele-i tremurau:

— Eu n-am niciun amestec, zise cu o voce gâtuită.

— Totuşi, ştiţi cine a ordonat ca fetiţa să fie răpită.

— Nu ştiu. Vă asigur că nu ştiu.

— Ştiaţi că a fost violată, trebuie să ştiţi şi cine a ordonat să fie răpită.

— Nu ştiu.

— Cine a fost? Terrasini?

— Nu, nu ştiu nimic. Vă jur!

Magistratul luase pe loc hotărârea să joace tare:

— Vă avertizez că deţin elementele necesare pentru a ordona arestarea dumneavoastră.

Ravanusa se albi la faţă. Îi veni în ajutor avocatul care, uitându-se la grefier, ceru suspendarea interogatoriului. Magistratul înţelese că Ravanusa voia să discute fără martori, aşa că se adresă grefierului:

— Se suspendă pentru cinci minute. Poţi să mergi să bei o cafea.

Când rămaseră singuri, Bordonaro îşi aşeză coatele pe masă încrucişându-şi mâinile şi întrebă:

— Acum, domnule Ravanusa, putem vorbi prieteneşte?

Acesta îşi încrucişă braţele şi se sprijini obosit de spătarul scaunului. Se simţea extenuat şi eliberat totodată ca după o lungă noapte de dragoste.

— Dragul meu, puteţi începe…

SERVICIILE SECRETE PRIMESC UN TELEFON

Ultima venită a fost contesa Camastra. Se scuză pentru întârziere, dar „a încheia o afacere, necesită întotdeauna mai mult timp decât cel prevăzut, cel puţin în Italia”. Luă loc la o masă mare, rotundă, în jurul căreia se aflau deja şase persoane şi făcu semn cu mâna că se putea începe. Reuniunea avea loc într-o mică sală, rezervată pentru ei, din clădirea unde îşi avea sediul Cercul oamenilor de cultură. Fusese convocată de Terrasini care se pregătea acum să explice motivele convocării.

— Domnilor, v-am chemat să vă dau o veste importantă. Ne aflăm în faţa unei ocazii extraordinare, o afacere de proporţii mai mult decât respectabile. Mi-a telefonat din America prietenul meu, Frank Carrisi. El, împreună cu alţi câţiva amici, sunt gata să investească peste trei sute de milioane de dolari în industria electronică pentru producerea de material de interes strategic.

Făcu o pauză, ca şi cum ar fi vrut să-i lase pe ceilalţi să înţeleagă bine, după care continuă:

— Vă daţi seama, fireşte, ce privilegiu ni se oferă. Banii vor veni din Statele Unite printr-o bancă de încredere.

Un individ corpolent, cu un chip neplăcut, avu ceva de obiectat:

— Trebuie procedat cu multă precauţie. O sumă atât de mare poate da naştere la bănuieli şi, în acest moment, toţi ochii sunt aţintiţi asupra noastră. Notorietatea e un handicap.

Un altul, cu faţa plină de pistrui, interveni şi el:

— Despre astfel de operaţii ne-ar putea informa domnul Ravanusa. Păcat că nu se află aici!

Terrasini îi rugă să fie înţelegători, căci bancherul Ravanusa avusese în ajun o lungă întrevedere cu procurorul adjunct şi se simţea încă istovit.

— Oricum, conchise Terrasini, avem tot timpul să ne gândim.

Prietenii din America ne oferă o lună pentru a cântări afacerea şi a lua o decizie.

*

O decizie trebuia să ia şi Bordonaro. Cum să procedeze după interogatoriul luat lui Ravanusa? Care erau paşii cei mai potriviţi de făcut? Căci era clar – vor trebui făcuţi paşi, din păcate, şi nu salturile pe care şi le-ar fi dorit.

Magistratul îi avea în faţa lui pe Altero.

— Dumneavoastră ce părere aveţi?

— Ce-aş putea să spun? Ravanusa v-a dat nişte informaţii utile? Avem atuuri?

— Câte ceva. A admis că a făcut incorectitudini financiare în gestiunea băncii, asta da. Dar sunt nimicuri.

— Şi despre Terrasini?

— Câte o aluzie. Vedeţi, Ravanusa lasă să se înţeleagă următoarele: „Dacă voi nu mă băgaţi în treburile cele mai necurate, eu sunt dispus să vă dau nişte informaţii”.

Altero spuse că el putea să înţeleagă această atitudine.

— În fond, cred că Ravanusa este cu adevărat străin de operaţiile cele mai murdare. Face trafic cu bani, deplasează capitaluri, dar nu el conduce jocul. Adevăratul şef e Terrasini.

— Da, aşa e. De altfel, Ravanusa mi s-a părut foarte clar. A lăsat să se înţeleagă că subvenţiile acordate întreprinderilor de construcţii, jocul cu alte întreprinderi şi traficul de droguri se află sub controlul direct al lui Terrasini.

— A pronunţat vreun alt nume?

— Da, unul singur. Atunci când l-am întrebat dacă există legături cu persoane dincolo de orice bănuială. Atunci mi-a spus: „Cineva, plasat foarte sus la Roma, ştie tot”.

— Trebuie mers cu mare prudenţă, îl sfătui Altero.

— Fără nicio îndoială. Un pas greşit poate compromite tot. Dar nici nu se poate sta cu mâinile încrucişate. Pentru început am să mă duc să schimb două vorbe cu acest domn, al cărui nume mi l-a spus Ravanusa. Se numeşte Cannito.

*

Cu ajutorul Ministerului, magistratul îşi procură numărul serviciilor secrete şi ceru să vorbească cu excelenţa sa, domnul Cannito. Centralistul îl rugă să aştepte. De partea cealaltă a firului, Cannito ţinea linia blocată pentru că nu reuşea să-şi

amintească dacă mai auzise numele acela; „Bordonaro… Bordonaro” îşi scotocea el prin memorie. Cum nimic nu-i venea în minte, îi puse pe centralist să-l întrebe „pe acest Bordonaro de unde telefonează”. Imediat ce auzi Trapani, interesul lui se trezi. Ceru să i se facă imediat legătura.

— Aş avea nevoie să am o discuţie numai cu dumneavoastră, spuse magistratul.

— În ce problemă?

— Cazul comisarului Cattani. Vă amintiţi?

Cum să nu-şi amintească! Ba chiar era nerăbdător să afle ce voia să-i comunice magistratul.

— N-aţi putea să-mi spuneţi la telefon?

— E o chestiune prea delicată. Aş prefera să vă vorbesc direct.

Cannito îşi frunzări agenda.

— Vă convine joi după-amiază, la biroul meu, la Roma?

Bordonaro îşi consultă şi el agenda.

— Joi… joi. Peste trei zile. E perfect!

*

Bordonaro cunoştea legăturile dintre Cannito şi comisarul Cattani. Aşa că i se păru de datoria lui să-l pună la curent pe acesta din urmă de întorsătura pe care o luaseră cercetările. Nu se aşteptase însă la o astfel de reacţie din partea comisarului.

— Nu cumva să vă duceţi la întâlnirea cu Cannito! îl rugă Cattani la telefon. Să nu cumva să vă duceţi, repetă cu nelinişte în glas.

— Dar am şi fixat întâlnirea pentru joi.

— Anunţaţi că nu vă mai puteţi duce. Găsiţi o scuză şi anulaţi întâlnirea.

— Pot să cunosc motivele?

— Trebuie să ne vedem. Acum nu pot să vă explic. Facem aşa: Ne întâlnim la mijlocul drumului. Puteţi să fiţi la Roma joi după-amiază?… Foarte bine. Vin şi eu cu maşina. La aeroport luaţi un taxi şi ieşiţi pe autostradă acolo unde aceasta se bifurcă spre Roma Nord. Sper să ajung acolo la cinci.

— În ordine! La cinci.

Cattani mai avea şi alte sfaturi să-i dea.

— Nu pronunţaţi acest nume faţă de nimeni şi nu vorbiţi cu nimeni de toată povestea asta înainte de a ne întâlni. Ne-am înţeles?

La sfârşitul convorbirii, Bordonaro se ridică de pe scaun. Luă cheile şi deschise dulapul metalic unde-şi ţinea documentele cele mai importante. Scoase dosarul cu interogatoriul lui Ravanusa. Îl cântări o clipă, îl deschise la pagina unde bancherul lăsase să-i scape numele lui Cannito. Apoi îl vârî în servieta pe care o purta totdeauna cu el.

*

Terasa lui Cannito dădea spre vechea Romă. De aici aveai o privelişte care-ţi tăia respiraţia, nenumărate cupole de toate mărimile, lucrate cu măiestrie, ridicându-se deasupra acoperişurilor, ca şi cum ar fi plutit pe un strat de ceaţă. De fiecare dată când avea un nou musafir, în special dacă acesta era străin, Cannito îl făcea să guste câte un aspect al panoramei. Iar la urmă îi dădea lovitura de graţie ducându-şi oaspetele, deja fermecat, pe terasă şi, subliniindu-şi cu gesturi largi cuvintele, exclama plin de emfază:

— Admiraţi, bucuraţi-vă de privelişte. Aveţi în faţă centrul nevralgic al lumii. Civilizaţia noastră occidentală a plecat de aici şi s-a răspândit pe Pământ. Şi vă voi spune: Nu cred că oraşul acesta să-şi fi pierdut total rolul lui de *caput mundi.* Ceva tot mai rămâne. Ascuns, impalpabil, dar tot rămâne… Roma…

Alteori, ca efectul să fie şi mai mare, se adresa panoramei, declamând în latină din Titus Livius: *Sed debebatur, ut opinor, fatis tantae origo urbis maximique secundum deorum opes imperii principium.*

Numai că acum nu mai avea nevoie să-şi uluiască musafirul care se afla pe terasă. Profesorul Laudeo era o persoană, ca să zicem aşa, de-a casei. Şi-i expunea ultimele noutăţi într-o chestiune foarte importantă. Aceeaşi pe care Terrasini o comunicase partenerilor săi.

— Ambasadorul vă e foarte recunoscător, îi spunea Laudeo lui Cannito. Intervenţia dumneavoastră s-a dovedit a fi hotărâtoare. La ora actuală totul e în ordine. Au şi dispus acordarea unui prim credit de un milion de dolari.

Un valet cu haină şi mănuşi albe se apropie. Ţinea în mână un telefon portativ pe care-l întinse lui Cannito.

— Vă cheamă cineva de urgenţă.

În timp ce-i asculta pe interlocutorul său, Cannito se întuneca la faţă.

— Da, înţeleg, era tot ce răspundea.

Dar ceea ce se vedea pe chipul lui nu erau semne de înţelegere. Ba, dimpotrivă, lăsa impresia că nu pricepea deloc.

La sfârşit rămase câteva clipe gânditor. Apoi îl întrebă pe profesorul Laudeo:

— Îl cunoaşteţi pe procurorul adjunct Bordonaro?

— Am auzit de numele acesta.

— Bun. La telefon era secretarul meu. Îmi spunea că a primit la birou un telefon de la Bordonaro, care îşi cerea scuze deoarece, din cauza unor treburi neprevăzute, a fost constrâns să anuleze întrevederea cu mine, fixată pentru joi.

— Aşa…

— Da, dar e foarte ciudat, continuă Cannito privind cuburile de gheaţă din pahar. Acest Bordonaro mi-a cerut cu mare insistenţă o întrevedere. Spunea că era urgent, că era important pentru el să mă vadă. Sorbi din băutură. Şi acum, dintr-o dată, lasă totul baltă.

Nu-i plăcea deloc treaba asta. Antenele sale, mereu atente, îi transmiteau nişte semnale care-l făceau să devină nervos.

— Ştiţi, Bordonaro se ocupă de povestea aceea veche a lui Cattani.

— Iarăşi! se supără Laudeo. Nu putem să pierdem timpul cu asemenea fleacuri. Trebuia ca această treabă să fie terminată, şi definitiv terminată. Tăiaţi-o din rădăcină şi gata!

— Aveţi dreptate, consimţi Cannito. Nu aş vrea să descopere acolo vreun element care să urce până la noi, aici, la Roma.

Privi înciudat panorama oraşului. Îl irita severitatea aparentă pe care o degaja şi nu putu să se împiedice să-şi traducă în italiană maxima lui de rezistenţă: „Dar soarta destinase, cred eu, să se nască un oraş atât de mare ca, astfel, să se nască imperiul cel mai puternic, după cel al zeilor”…

Respiră adânc în pahar şi acesta se aburi, atins parcă de un strat de ceaţă.

*

În aceeaşi după-amiază, Laudeo luă avionul şi seara fu oaspetele lui Terrasini. Mâncau într-un restaurant numai pentru clienţi aleşi, cu pereţii acoperiţi de fresce. Patru fete mlădioase se mişcau încoace şi încolo printre mese, arătându-şi decolteurile adânci. Împărţeau surâsuri în dreapta şi în stânga şi dădeau fuga

la cel mai mic semn al clienţilor.

— Treaba ne-a alarmat, îi explică Laudeo. Şi m-am gândit să iau imediat avionul pentru a veni să discut cu dumneavoastră.

Terrasini gustă puţin din vinul, pe care una din fete i-l turnase în pahar, uitându-se aprobator la fată, cu o expresie satisfăcută.

— Mulţumesc, răspunse aceasta veselă.

Terrasini reveni la conversaţia sa cu Laudeo.

— Văd numai partea rea, continuă el, pentru că Bordonaro se duce totuşi la Roma. Şi-a anulat întrevederea cu Cannito, dar rezervarea la avion rămâne confirmată.

— Asta aţi constatat?! făcu ochii mari Laudeo. Atunci e mult mai grav decât îmi închipuiam!

— Mi-e teamă că da, spuse cu răceală Terrasini.

Atinse uşor mâna fetei care-i adusese o farfurie cu stridii. Iar aceea, o blondă care îşi flutura continuu pleoapele, îi surâse languros, bucuroasă să-i facă jocul.

— Nu te-am văzut până acum, îi şopti Terrasini.

— Sunt aici de ieri, îi răspunse cu accent străin fata şi plecă unduindu-şi şoldurile.

Terrasini continuă:

— Bordonaro o ia pe un drum greşit. A preluat tot materialul de la Cattani şi probabil că a aflat ceva foarte important.

Savura încet ultima stridie şi adăugă:

— Oricum ar sta lucrurile, e mai bine ca ceea ce a aflat să ţină pentru el.

Blonda se întoarse, aducând o tavă de argint pe care se aflau trei cupe şi o sticlă de şampanie. Umplu cupele şi, după ce dădu fiecăruia câte una, o ridică pe a treia pentru a ciocni cu ei.

— În sănătatea dumitale, zise Terrasini ciocnind cu ea.

Fata chicoti de plăcere, îşi umezi buzele cu şampanie şi-şi agită mâna albă în semn de salut.

Terrasini o urmări cu privirea şi spuse visător:

— E la superlativ.

Laudeo surâse:

— Remarcabilă.

Apoi îndreptă discuţia către un subiect care părea că-l atrage mai mult:

— Aveţi veşti de la prietenul dumneavoastră din America?

— *Mister* Carrisi va sosi curând în Italia. Între timp, noi ne-am

pus de acord.

— Bun, bun. Şi la Roma treaba va merge ca pe roate. Asociaţia va intra cu forţă în acţiune pentru a obţine aprobarea proiectului. Cannito lucrează din răsputeri, iar sprijinul lui e de cea mai mare importanţă.

Terrasini îşi goli cupa cu şampanie.

— Trebuie să fim uniţi! De aceea e nevoie să evităm orice fel de complicaţii. E de ajuns puţin zgomot şi toată afacerea cade baltă.

Făcu un semn din cap blondei, care veni imediat. Îi dădu două cecuri, unul pentru masă, altul pentru ea.

— Oooo! făcu fata plăcut surprinsă şi puse, cu cochetărie, o garoafă la butoniera lui Terrasini.

Garoafa era roşie ca o gură gros rujată de *putana* sau ca o rană dintr-un film cu Humphrey Bogart.

AU LOVIT DIN NOU

Era aproape de prânz când comisarul adjunct Altero trecu să-l ia cu maşina pe Bordonaro. Profită de această ocazie ca să-l informeze despre ultimele noutăţi şi să încerce să vadă dacă magistratul avea un plan precis.

Drumul, aproape pustiu, trecea printre pâlcurile verzi de portocali şi întinderea albastră a mării, calmă ca o oglindă. La un moment dat, Bordonaro scoase din servietă un plic şi-l dădu lui Altero:

— Asta o păstraţi dumneavoastră! înăuntru se află copia interogatoriului lui Ravanusa.

Magistratul îşi închise gânditor servieta. Ca pentru a se justifica, adăugă:

— Semn rău! M-a apucat mania de a mă crede mereu spionat.

Altero luă plicul şi-l băgă în buzunar cu o mână, cu cealaltă ţinând în continuare volanul. Apoi spuse ceva din care reieşea că nici el nu se afla într-o stare psihologică diferită de cea a magistratului.

— Nu cumva aţi lăsat originalul interogatoriului la birou?

Bordonaro îl asigură că nu. Bătu cu mâna în servietă arătând că-l avea înăuntru.

La aeroport, Altero aşteptă ca avionul lui Bordonaro să decoleze şi apoi luă drumul de întoarcere. Din timp în timp, un reflex condiţionat îl făcea să-şi ducă mâna la buzunarul hainei şi să controleze dacă plicul mai era acolo.

Automobilul scăpă de serpentine şi intră pe drum drept. La o curbă fu ajuns din spate de o altă maşină, o Giulietta de culoare bej, cu trei oameni în ea. Imediat după curbă, Giulietta veni chiar lângă el, ca şi cum ar fi vrut să-l scoată de pe şosea, iar la fereastră apărură brusc nişte arme.

Doi dintre ocupanţii Giuliettei, unul de pe scaunul din faţă,

celălalt aflat în spatele lui, se aplecară pe fereastră cu pistoalele mitralieră în mâini. Erau atât de aproape, încât puteau să-şi lipească ţevile de Altero.

Adjunctul Brigăzii mobile răsuci violent volanul spre stânga, într-o încercare disperată de a scăpa de ei. O manevră dictată mai mult de instinct decât de raţiune.

Armele începură să păcăne. O rafală îl lovi pe Altero în cap şi în gât, aruncându-l pe celălalt scaun. Automobilul făcu un salt şi ieşi de pe drum, rostogolindu-se vreo zece metri până când se opri într-o stâncă. Unul din cei trei ocupanţi coborî repede panta. Percheziţionă cu grijă carcasa maşinii şi hainele lui Altero, luă plicul din buzunarul hainei şi urcă din nou până la şosea, unde-l aşteptau complicii.

*

Chiar în acele momente, Corrado Cattani gonea pe Autostrada Soarelui, în direcţia Roma. Semnaliză dreapta şi o luă pe drumul care ducea la un restaurant. Se simţea amorţit după câteva ore bune de condus. Voia să-şi întindă puţin picioarele şi să-şi refacă forţele cu ceva cald.

Mergea absorbit de gânduri printre grupurile zgomotoase de automobilişti care se foiau încoace şi încolo cu gurile pline şi sandvişuri apetisante în mână. Fără prea multă convingere, comisarul trecu în revistă munţii de plăcinte, de sandvişuri pline cu salam şi, în cele din urmă, se opri la o prăjitură cu cremă. Fusese întotdeauna un mare amator de dulciuri. Pentru unul ca el, care se pricepea la prăjituri, aceasta putea fi cu greu mâncată.

În timp ce aştepta să i se aducă o cafea, îşi aduse aminte de vremea când, tinerel fiind, cunoştea cele mai bune cofetării din Roma. Şi cunoştea specialitatea fiecăreia. Timpuri trecute! Îşi bău cafeaua şi se uită la ceas. Îndreptându-se către ieşire, privirea îi căzu pe un ursuleţ de pluş care surâdea simpatic printre păpuşi şi jucării complicate de metal.

Întinse mâna după ursuleţ, îl privi atent şi hotărî că este perfect. „O să-i placă mult Paolei”, fu gândul lui.

Îşi reluă călătoria spre Roma.

„Ca un adevărat sicilian” îşi spuse Cattani uitându-se la jucăria aşezată pe scaunul din dreapta, care privea tăcută şi, într-un fel, resemnată şoseaua ce se întindea nesfârşită înaintea lor.

Comisarul regretă că a cumpărat ursuleţul.

— Prostii! zise cu voce tare, ca şi când ar fi vrut să-i spună copilotului că nu-i e frică de tăcere.

*

Bordonaro ieşea din aeroportul Fiumicino. Se gândea că, dacă n-ar fi avut ideea să-i telefoneze lui Cattani, în acel moment ar fi trebuit să fie la biroul lui Cannito. Şi poate ar fi comis o imprudenţă. Poate ar fi avut un destin neiertător. Chiar dacă nu înţelegea bine pentru care motiv convorbirea cu Cannito putea să se transforme într-o capcană periculoasă. Dar tocmai pentru acest lucru se întâlnea cu Cattani: ca să înţeleagă.

*

Magistratul sări într-un taxi, îşi aşeză servieta pe genunchi. Îi explică şoferului că trebuia să ajungă la bifurcaţia cu autostrada Roma Nord. Şoferul, un tip jovial cu un ciuf mare de păr care-i cădea pe frunte, îi spuse:

— Dom'le, nu vă faceţi griji, o luăm pe bulevardul circular; în trei sferturi de oră, suntem acolo.

Bordonaro aruncă o privire la ceas. Întâlnirea cu Cattani era pentru ora cinci. Avea tot timpul, aşa încât îl întrebă pe şofer:

— Puteţi să mă aşteptaţi? Trebuie să mai văd pe cineva şi mă întorc.

— Vă aştept, răspunse acesta, gata de conversaţie. Trag aici, de-o parte, şi vă aştept.

Şoferii de taxi seamănă puţin cu femeile. Poţi obţine de la ei orice, dacă eşti dispus să le asculţi confesiunile. Aşa că şoferul, profitând de faptul că Bordonaro îi dăduse nas, începu cu un şir nesfârşit de nemulţumiri. Începu cu maşinile particulare cărora, după el, trebuia să li se interzică accesul pe străzile din centru. Apoi trecu la alt subiect îndrăgit de şoferii de taxi: Oamenii politici care, după cum ziceau ei, trebuie să dea socoteală de toate relele din lume, trecute, prezente şi viitoare, de la Facerea Lumii încoace.

Bordonaro nu se străduia să anime conversaţia. Se limita doar să scoată câte o exclamaţie aproape fără chef: „Da, sigur, hm!", cât să dea impresia că-i asculta cuvintele. Nu voia să pară nepoliticos. În realitate, simţea cum creşte în el o nelinişte ciudată. Privea cum aleargă prin faţa parbrizului colinele romane. Ici şi colo, case urâte, construite lângă bulevardul circular. Peste

un mileniu, se gândi el, arheologii vor studia civilizaţia actuală pe ruinele acestor case şi vor trage concluzia că omul n-a avut, probabil, în cursul istoriei sale o mai mare lipsă de bun gust.

Taxiul trecu repede pe sub podul de la Cassia, trecu de Flaminia, de Salaria şi o luă pe autostrada care ducea la Florenţa. Un automobil de mare capacitate îl urmărise, iar acum se apropie de el pe banda de depăşire. În el se aflau doi tineri. Cel de lângă şofer aruncă o privire încruntată în interiorul taxiului.

Cu un salt trufaş, automobilul depăşi taxiul şi începu să meargă pe linia dintre cele două benzi, încetini uşor, astfel încât să lase taxiul în spate. Brusc, tânărul de la volan apăsă pe frână. Automobilul făcu un salt înfricoşător, scoase un scrâşnet ascuţit, lăsând pe asfalt urmele lungi ale cauciucurilor.

Luat prin surprindere, şoferul de taxi recurse la toată experienţa lui din lungii ani de meserie. Dar nu putu să evite ciocnirea. Se lovi de colţul drept al portbagajului automobilului, se roti cu 180 de grade şi se opri în spatele barierei improvizate.

Deşi năuc, şoferul avu puterea să iasă din taxi cu intenţia clară să le spună câteva acelor piraţi ai şoselei. Dar nu apucă să deschisă gura că cei doi şi săriseră afară, cu intenţii mult mai rele. Aveau ochii injectaţi şi răi. Ţineau în mâini două pistoale mitralieră. Îl secerară imediat pe şofer, care căzu pe spate şi alunecă încetişor de-a lungul maşinii lui, până ce ajunse pe asfalt.

În acel moment, Bordonaro îi văzu îndreptându-şi armele spre el. Rămase complet nemişcat câteva clipe, ca împietrit. Câteva clipe în care îşi dădu seama cu luciditate că viaţa era pe punctul de a-l părăsi şi că nu avea cum s-o reţină. O primă rafală îl ţintui de spătarul scaunului. O a doua îl făcu să tresară şi să alunece către portieră. Servieta lunecase şi ea şi stătea în echilibru între picior şi portieră. Unul din asasini o luă, în vreme ce, în spate, se forma o coadă de maşini.

Rapizi, cei doi asasini săriră peste bariera dintre cele două sensuri şi trecură pe benzile opuse. Imediat sosi o maşină care-i culese, dispărând în trombă.

*

După aproape jumătate de oră, Cattani ajunse la locul de întâlnire. Plăti taxa şi se opri într-o parcare, la dreapta. Îl surprinse agitaţia neobişnuită: maşini ale poliţiei şi ale

jandarmeriei. Altele soseau cu sirenele urlând. Cele două benzi din direcţia Roma erau pustii. Cattani se adresă unui brigadier de jandarmi:

— Dar ce se întâmplă? A fost vreun accident?

Brigadierul se uită la el cu un amestec de neîncredere şi compătimire.

— Un accident? Dar, mă scuzaţi, dumneavoastră cine sunteţi?

Cattani îi arătă legitimaţia:

— Sunt un coleg, comisar.

Celălalt deveni respectuos.

— N-a fost un accident, domnule comisar. S-a tras. Au ucis un magistrat.

Întinse mâna ca să-i restituie legitimaţia, dar Cattani nu observă. Rămăsese împietrit.

— Domnule comisar, legitimaţia. Ce s-a întâmplat? Vă simţiţi rău?

— Cum? făcu Cattani, revenindu-şi repede din şoc. A, nu, nu, mulţumesc. Mă simt bine.

*

„Au sosit înaintea mea!” îşi făcu el socoteala, în timp ce urca în maşină. Sumedenie de sentimente i se învârtejeau în minte. Durerea pentru cel asasinat îi dădea un sentiment de scârbă şi de oboseală. Făcuse aproape trei kilometri până ajunse la locul masacrului. Infirmierii urcau pe targă trupul şoferului de taxi. Ciuful de păr de pe frunte căzuse într-o parte, formând un fel de virgulă mare.

Cei de la laboratorul de criminalistică îşi făceau treaba cu mişcări repezi şi precise. Unul din ei făcu un semn infirmierilor, care se îndreptară spre taxi, deschiseră uşa şi-l scoaseră pe magistrat cu hainele pline de sânge. Cattani aproape că nu-l mai recunoştea. Gloanţele îl desfiguraseră. Chipul său nu mai era decât o mască roşie de sânge.

Cineva îl apucă de braţ pe comisar. El se întoarse şi-l văzu pe Ferretti. Omul îl fixa cu durere în priviri. Îl întrebă:

— Cu dumneavoastră trebuia să se întâlnească, nu-i aşa?

Cattani dădu din cap:

— Trebuia să ne vedem la bifurcaţie.

Un funcţionar se apropie şi, adresându-se lui Ferretti, îşi exprimă perplexitatea:

— Am aflat că abia sosise cu avionul din Sicilia. Trebuie să descoperim motivul pentru care s-a dus pe autostradă în loc să se îndrepte spre oraş.

Cei doi nu-i dădură atenţie. Se îndepărtară câţiva paşi şi Ferretti îi spuse:

— Mi-a fost de ajuns să vă văd, dragă domnule Cattani, şi am înţeles încotro se ducea Bordonaro. V-am spus că avem de-a face cu persoane fără milă şi foarte periculoase.

Cattani era ca absent. Poliţia deviase circulaţia pe sensul opus, aşa încât pe cele două benzi curgea, încet şi zgomotos, un fluviu de maşini. Agenţii de circulaţie se străduiau, cu semnalizatoare şi fluiere, să regleze cât de cât circulaţia.

— Mai e un lucru pe care nu-l ştiţi, îşi reluă Ferretti vorba. Astăzi l-au ucis pe Altero. Se întorcea de la aeroportul din Palermo, unde îl însoţise pe Bordonaro.

Comisarul îşi lăsă capul în jos. Făcu câţiva paşi, îşi sprijini un picior pe barieră şi se uită peste câmp. Apoi Ferretti îl văzu apăsându-şi ochii cu degetele… îşi înghiţi durerea şi spuse:

— Amândoi ajunseseră prea aproape de adevăr. I-au eliminat la timp javrele!

— Erau doi oameni cinstiţi care trebuie răzbunaţi. Nici măcar acum nu-mi acceptaţi propunerea de a lucra împreună?! îl întrebă Ferretti.

După ce medită o clipă, Cattani răspunse:

— Nu. Erau ultimii prieteni pe care-i mai aveam. Nu mai am putere. Nu mai cred în nimic. Nu mai cred că pot căuta adevărul şi dreptatea în aceste condiţii. Ce poate face un biet comisar singur, dacă sus e cineva care-l spionează, îl abate din drumul său, îl constrânge să abandoneze totul?

Ferretti încercă să-l încurajeze:

— Tocmai pentru a şterge ruşinea asta e nevoie de ajutorul dumneavoastră.

— Nu, zise cu răceală Cattani. Mă scuzaţi, dar cred că sunteţi cu toţii la fel. Băgaţi până la gât în jocurile voastre murdare pentru putere. N-am să mă las ademenit. De aici înainte, singurul meu scop în viaţă va fi să-mi salvez fata.

— Nu este adevărat, replică cu o voce convingătoare Ferretti. Aţi lăsat-o pe fată ca să vă întâlniţi cu Bordonaro.

— Pentru că voiam să-i salvez viaţa. Ştiam că e în pericol şi

voiam să-i deschid ochii. Să-i arăt din ce parte putea să se aştepte la represalii. Dar am sosit prea târziu.

Strânse din dinţi.

— Aşa a fost să fie! Adio, Ferretti.

Comisarul se îndreptă către gardul viu care despărţea cele două sensuri. Îşi lăsase maşina de cealaltă parte, pe banda de urgenţă. Un poliţist îşi agită semnalizatorul, fluieră de câteva ori ca să oprească maşinile şi să-l lase să treacă. Ferretti, care îl urmărea cu privirea, strigă în urma lui:

— Comisare, mai gândiţi-vă! Vă aştept!

După ce Cattani trecu, coloanele de maşini se îndesiră din nou. Comisarul nu mai privi înapoi. Un vânt rece îl făcu să se înfioare, iar rana noii înfrângeri deveni şi mai răscolitoare.

*

Întors la Geneva, a obţinut permisiunea medicilor să o scoată pe Paola pentru prima dată din clinică. S-au dus în Luna-parc. Fetiţa părea a fi în al nouălea cer. Dori să tragă la ţintă, încercă să câştige un peştişor roşu la aruncarea cu bile, apoi îi luă pe amândoi părinţii într-un tur cu roata panoramică.

Cattani şi nevastă-sa îi făceau toate chefurile şi le străluceau ochii văzând-o atât de veselă şi vioaie. Poate – voiau să spună privirile lor când se întâlneau – poate că tot acest coşmar s-a sfârşit.

Dacă ei urmăreau comportamentul fetei, şi ea, la rândul ei, îi urmărea şi le spiona gesturile. Îi luă pe nepregătite când le puse brusc întrebarea:

— De ce nu vă iubiţi?

Tatăl oftă. Ar fi vrut să găsească un răspuns care să-i dea o siguranţă şi s-o convingă. Dar din gură îi ieşi numai un banal:

— Nu-i adevărat că nu ne iubim. Cine ţi-a băgat asta în cap?

Imediat, fetiţa puse o altă întrebare:

— Atunci, de ce nu vă sărutaţi niciodată?

Îi privea bănuitoare.

Tatăl luă atunci capul Elsei între mâinile sale şi o sărută zgomotos pe gură:

— Nu-i adevărat că nu ne sărutăm niciodată. Vezi? Nici asta nu-i adevărat...

Fetiţa păru mulţumită. Într-un elan de tandreţe îşi îmbrăţişă părinţii. Apoi, cuprinsă de îndoială, vru să ştie dacă vor rămâne

împreună pentru totdeauna.

— Vai, vai, câte griji! încercă tatăl să pună capăt discuţiei. Nu ai de ce te teme. Suntem împreună şi vom fi mereu împreună. Toţi trei. Acum eşti mulţumită?... Ca cei trei muşchetari...

Paola dădu din cap aprobator, adresându-li-se:

— Vă iubesc atât de mult!

Pe când se îndreptau spre ieşire, fetiţa le povesti că-şi visase foştii colegi de şcoală.

— Mi-ar plăcea să fiu iarăşi cu ei!

— Dar ai să fii curând, îi spuse maică-sa mângâind-o pe cap.

— Ştii ce-am să fac? propuse taică-său. Am să-l rog pe medic să-ţi dea voie să ieşi mai des cu noi. Ne distrăm atât de bine împreună, nu-i aşa? Ce zici, Portos?

— Da, tăticule, te rog, spune-i!

*

În ziua următoare, specialistul care o îngrijea pe Paola, un om binevoitor, plin de calm, cu ochelari cu ramă de baga, o chemă pe fetiţă pentru o convorbire de control.

Else şi soţul ei rămaseră să aştepte pe coridor. Puteau să-şi vadă, printr-o fereastră mare, fetiţa care discuta însufleţită cu medicul.

— Ia te uită ce vorbăreaţă s-a făcut, observă Else. Cine ştie ce i-o fi povestind!

Apoi, după o pauză, continuă:

— Poate îi spune că părinţii ei se iubesc.

În vorbele ei era o urmă de tristeţe. După care şopti ca pentru sine:

— Oare o fi adevărat că ne iubim?

Şi se uită la el ca să-i vadă reacţia.

— Ascultă, i se adresă el, atâta vreme cât Paola pune astfel de întrebări e de înţeles. Dar ca tu să vii să mă întrebi, după toate câte s-au întâmplat, mi se pare exagerat.

Nevastă-sa avu o tresărire de revoltă:

— Fă-mă să înţeleg! Adică tu vrei să jucăm doar o comedie pentru binele fetiţei? Rămânem împreună nu pentru că între noi ar mai fi ceva, ci pentru că împrejurările ne constrâng la asta?! Doar atât?

Fără să se întoarcă, el îi spuse:

— Ai sesizat foarte bine situaţia.

— Şi crezi că jocul ăsta o să meargă cu fetiţa? Că n-o să-şi dea seama că rămâi cu mine din obligaţie?

Mergeau încet de-a lungul coridorului pustiu, în aşteptarea fetiţei, într-o linişte totală, aseptică. Bărbatul începu să-i explice punctul său de vedere:

— Interesul nostru este s-o ajutăm pe fetiţă să-şi revină la normal. Am să fac tot ce-mi stă în putere ca s-o fac bine. Dacă va trebui să mă prefac, o să mă prefac; dacă va trebui să joc rolul soţului îndrăgostit, am s-o fac. Mi se pare atitudinea cea mai cuminte şi cea mai înţeleaptă.

Nevastă-sa rămase uluită. Cu o voce abia auzită, îl întrebă:

— Şi când Paola va fi vindecată?

— O să-i vorbesc deschis, o să-i explic adevărul fără multe complicaţii.

Else simţi un nod în gât. Făcu încă o încercare. Căuta să mai găsească o soluţie:

— Am vorbit că vom mai încerca o dată. Poate aici, singuri, cu fetiţa lângă noi, poate totuşi am putea îndrepta lucrurile.

Urmă o tăcere apăsătoare. Apoi Else, cu un glas sfâşietor, spuse:

— Nu mă mai vrei!

— Else, gândeşte-te puţin. Între noi sunt acum prea multe ranchiune, prea multe remuşcări. Şi chiar dacă am dori să trecem peste ele, la cel mai mic fleac vor apărea din nou. Până la urmă vom ajunge să ne urâm.

— Deci tu refuzi să mai încerci doar pentru că presupui că tot rău o să se termine. Şi cine-ţi spune că aşa va fi?

Cattani, pierzându-şi răbdarea, ridică vocea:

— Bagă-ţi bine în cap, căsnicia noastră e moartă şi îngropată. S-a sfârşit, ai înţeles?

Din spatele lui se auzi un strigăt disperat:

— Nuuu!

Era Paola.

Ieşise din cabinetul medicului şi venise, fără să fie auzită, lângă ei. Auzise ultima parte a discuţiei şi asta o tulburase profund. Continuând să strige, fugi spre ieşire şi, de acolo, în parc.

Taică-su alergă după ea.

— Aşteaptă-mă să-ţi explic!

O prinse. Încercă s-o reţină, dar ea se zbătea disperată, ţipând isteric. Ochii îi ieşiseră din cap, iar faţa îi devenise lividă. Încercă s-o ia în braţe, dar ea se zbătu şi-i spuse cu o voce sugrumată:

— Să nu mă atingi! Să nu mă dezbraci! Ia mâna de pe mine!

Din nou revenea groaza faţă de taică-su. Din nou îl confunda cu bărbatul care o violase. Din nou alunecase în trecut.

Medicul îi administră nişte sedative. Apoi îi chemă pe părinţi şi-i rugă stăruitor să nu se descurajeze.

— Aceste crize, le explică el cu calmul său elveţian, se vor repeta. Dar nu trebuie să disperaţi. De data asta, voi sunteţi cauza care i-a declanşat criza, dar data viitoare va fi altceva care o va întoarce în coşmarul pe care l-a trăit. Nu vă pot preciza când îşi va recăpăta reacţiile normale.

Se duse din nou la Paola care între timp se calmase, dar avea acea licărire febrilă în ochi pe care o dau anumite medicamente.

— Ascultă, i se adresă medicul, mămica ta ar vrea să-ţi vorbească. Mi-a spus că vrea să-ţi explice ceva. Vrei s-o vezi?

Paola nu răspunse şi închise ochii. Medicul o mângâie pe frunte.

— Bun. Astăzi n-ai chef. O s-o rog să vină mâine să-ţi vorbească. Acum, odihneşte-te!

Paola se trezi în toiul nopţii. Avea ochii mari deschişi. Se sculă din pat, îşi luă ursuleţul, cumpărat de taică-su în magazinul de pe autostradă, şi ieşi. Merse de-a lungul coridorului târând jucăria după ea, până la uşa de intrare. O împinse şi sub ochii ei apăru Geneva, luminată sărbătoreşte.

*

A doua zi dimineaţă, grădinarul clinicii făcu o descoperire înspăimântătoare. În bazinul din parc plutea trupşorul unei fetiţe. Alături, un ursuleţ se apropia încet de fântâna arteziană, apoi se întorcea, împins de curent.

SFÂRȘITUL UNUI BANCHER

Călătorii se înghesuiau pe coridor. Împingeau valize grele de carton, legate cu sfoară. Alţii apăreau în uşa compartimentului, încercând să iasă. Trenul încetini, scoase un scârţâit ascuţit de frâne şi se opri brusc cu o zmucitură puternică.

— Trapani! se auzi prin megafon. Gara Trapani!

Cattani se apropie de ieşire. Mergea repede, în ciuda valizei grele pe care o ţinea în mână. Se apropie de un taxi. Şoferul îl întâmpină, îi luă valiza şi o puse în portbagaj. Comisarul îi dădu adresa locuinţei sale şi se întoarse să privească posomorât străzile. Soarele răspândea o lumină aurie.

Taxiul făcu turul unei pieţe şi intră pe o străduţă cu imobile cenuşii. Cattani îşi aminti că imediat urma o piaţă mai mică, unde era barul din spatele casei lui. Încă nu luase micul dejun şi se gândi să se oprească la bar.

— Lasă-mă aici! îi spuse şoferului.

În bar se făcu deodată linişte. În timp ce sorbea un capucino, Cattani atinse cu cotul, fără să vrea, un bătrânel, iar acela se retrase ca ars.

*

Ajuns acasă, luă ascensorul, lăsându-şi privirea în jos. Nu voia să vadă nimic. Fiecare colţ era o amintire dureroasă, un ghimpe în inimă. Pe uşă mai era încă plăcuţa cu numele lui. Descuie uşa şi fu izbit de mirosul de aer închis. Deschise ferestrele. Mobilele se aflau la locul lor, ca nişte vechi cutii goale, acum nefolositoare. În camera fetei, două păpuşi îmbrăcate în catifea îl priviră de pe o etajeră cu ochi veseli. Într-un colţ al terasei descoperi un sac de plastic cu tuburi de culori şi ulei, rămăşiţele veleităţilor de pictor ale nevesti-sii.

Cattani se strădui ca toate aceste imagini să rămână la nivelul vizual. Voia să evite ca ele să coboare până în adâncul

conştiinţei. Ar fi pus în mişcare mecanismul amintirii. Iar el nu voia să-şi amintească.

Avea un sentiment de gol, se simţea pustiu. Parcă abia acum îşi dădea seama că, în câteva luni, viaţa i se schimbase total. Se uită în oglindă şi i se păru că îmbătrânise cu zece ani. „Au trecut peste mine cu buldozerul”, îi fulgeră prin minte. „Strivit ca o grămadă de fiare vechi!”

După-amiază, telefonul sună pe neaşteptate. Ridică receptorul bănuitor şi rămase câteva clipe în aşteptare, înainte de a spune „Alo!”.

— Bine ai venit!

Recunoscu vocea contesei Olga Camastra.

— Hâm, ce antene speciale aveţi!

Ea izbucni în râs.

— Dumneata nu cunoşti oraşul ăsta? Veştile se răspândesc cu o iuţeală extraordinară... Te-ai întors ca să rămâi?

— Treaba mea, spuse el aspru. Mă scuzi, dar n-am chef de vorbă, zise punând la loc receptorul.

După câteva minute, telefonul sună din nou. Era tot contesa Camastra:

— Să nu crezi că vreau să fiu nepoliticoasă, dar aş vrea să vorbim un pic. Am atâtea lucruri să-ţi spun!

— N-am timp. Am venit să-mi strâng lucrurile şi să plec.

— Poate în seara asta, la cină? mai încercă ea.

— Nu. Prefer să stau în casă, puse el capăt conversaţiei.

Seara mâncă două sandvişuri cumpărate de la bar. Mai găsi în dulăpaşul din bucătărie o bucăţică de ciocolată şi o mâncă şi pe aceea. Îşi turnă o cantitate bună de whisky şi se lungi pe sofa, în faţa televizorului. Se dădea una din poveştile acelea americane care le înnebunesc pe gospodine: cu miliardari, cu fiii neghiobi ai acestora şi cu o serie de femeiuşti avide, care zburătăcesc în jurul lor ca nişte păsări de pradă.

Se auzi soneria de la intrare. Cattani îşi băgă în gură ultima bucăţică de ciocolată şi se duse să deschidă. Credea că este portarul cu nota de plată pentru lumină şi telefon.

— Bună seara! îi ură Olga Camastra.

Avea un chip atât de luminos şi emana atâta hotărâre, încât nu i te puteai împotrivi.

Fără ca el să apuce să spună ceva, contesa intră.

— Chiar dacă te enervez, mie-mi face plăcere să te văd.

— Şi, cum dumneata eşti o contesă, mie, biet plebeu, nu-mi rămâne decât să mă plec şi să-ţi fac pe voie. Umilul dumneavoastră servitor…

Ea zâmbi:

— Dacă vrei s-o iei aşa… Şi de ce nu? Prin părţile noastre, o femeie nu-şi poate permite să intre în casa unui bărbat singur. Dacă se află, plăteşte cu viaţa. În schimb, eu pot. Mie mi-e permis. Nimeni n-ar îndrăzni să spună ceva. Se va zice că-i o toană a contesei, un păcat fără importanţă.

— Da, dumneata te afli la un alt nivel, o ştim cu toţii.

Îi arătă un fotoliu. Contesa se instala în el. Cattani rămase în picioare:

— Aşadar, ce-i cu nevoia asta urgentă de a-mi vorbi?

Ea se bosumflă:

— Chiar vrei să scapi aşa repede de mine? Am venit să pricep de ce te-ai întors.

Lui Cattani îi sări muştarul şi bătu cu pumnul în masă:

— Cine vrea să ştie? Cui trebuie să-i dai raportul?

Chipul contesei căpătă o expresie dură:

— N-ai dreptul să mă jigneşti! Eu nu fac astfel de treburi josnice. Te întrebam din curiozitate şi chiar dintr-un fel de generozitate, dacă-mi dai voie. Cine ştie? Ai putea avea nevoie ca cineva să-ţi dea o mână de ajutor. Între noi n-au fost niciodată neînţelegeri. Dacă-ţi pot fi de folos, o fac cu toată inima.

Cattani îşi trecu o mână prin păr. Ce voia femeia asta? Venea ca prietenă? Sau era un fel de cal troian care se introducea în casă pentru a-i da lovitura de graţie? Îşi dădu seama că nu mai era în stare să cântărească oamenii. Atâta neîncredere în tot şi în toate îl făcuse retractil şi nesigur.

— Ce face fata dumitale? întrebă contesa.

Interesul ei părea sincer.

— Fata mea… răspunse Cattani cu o voce abia auzită, m-a părăsit. N-a mai vrut să trăiască…

— Doamne sfinte!

Contesa îşi îngropă faţa în mâini.

Acum, el era cel care simţea nevoia să vorbească, să se descarce:

— Au găsit-o într-o dimineaţă în bazinul din parc. Se aruncase

în apă şi a murit, aşa, înecată.

— Nu se poate! spuse Olga cu glas înăbuşit.

Se ridică în picioare. Întoarsă către luminile care străluceau de cealaltă parte a ferestrei, adăugă:

— Ce lucru îngrozitor! Ce lucru cumplit s-a petrecut în oraşul ăsta! Iartă-mă, dar sunt cutremurată!

Comisarul se străduise din toate puterile să-şi înfrâneze amintirile. Dar acum îl copleşeau şi-l zdrobeau sub greutatea lor.

— N-aş vrea să mai vorbesc de acest lucru! o rugă el.

— Iartă-mă! Am fost o proastă să-ţi readuc în inimă durerea.

— Aici nu mai e nimic care să mă reţină. M-am întors numai ca să-mi iau lucrurile.

— Înţeleg. Numai că în oraş s-ar putea crede că te-ai întors din alte motive.

Cattani nu înţelegea.

— Ce motive?

— Ca să te răzbuni.

El clipi din ochi, ca şi cum n-ar fi înţeles bine.

— Să mă răzbun?! Nu mai am putere în mine! Ca să te răzbuni, trebuie să arzi de furie. Eu sunt stins pe dinăuntru. M-am făcut bucăţi…

— Şi apoi, la ce-ar mai folosi? adăugă contesa. Doar ca să mai lungească şirul morţilor.

Cattani o privi pieziş:

— Dumneata ai încercat totuşi să mă pui şi pe mine pe lista defuncţilor.

— Nu poţi înţelege, suspină contesa.

Se întristase. Îşi apăsa tâmplele cu mâinile.

— Nu puteam să refuz atunci. M-au întrebat cu ce maşină ai venit la mine. Văzusem autorulota şi am fost constrânsă să vorbesc.

Făcu câţiva paşi, frângându-şi mâinile. Apoi reluă:

— Ştiu, un lucru neomenos. Dar n-aveam de ales. N-aş fi ieşit vie din cameră dacă tăceam.

Pentru prima dată de când o cunoştea, Cattani o văzu pe femeia aceasta de piatră gata să plângă.

— Dumneata nu-ţi poţi imagina, se tângui ea, ce teroare domneşte în oraşul ăsta.

— Hai să nu mai vorbim de asta! făcu el. Nu e cazul să te

justifici faţă de mine.

Ea îl privi cu atenţie:

— Nu vreau să mă justific. Vreau numai ca dumneata să înţelegi.

— Să înţeleg! Să înţeleg! De ce numai eu să înţeleg şi să accept comportamentul celorlalţi?

Contesa simţea un nod în gât. Întoarse capul, ca să nu-l privească:

— Poate am greşit venind aici. Speram să regăsesc persoana pe care o admir şi o respect. Dar dumneata nu vezi în mine decât un duşman, mă confuzi cu oameni ca Ravanusa şi Terrasini.

Îşi luă geanta şi se îndreptă spre uşă.

— Iartă-mă că am venit aşa, fu rămasul ei bun.

Cattani se opri în spatele uşii, ascultând zgomotul paşilor grăbiţi îndepărtându-se tot mai mult. Acum îi părea rău că o lăsase să plece. Făcu o strâmbătură la gândul că, probabil, n-o va mai vedea niciodată.

*

Terrasini convocase o nouă întrunire de afaceri în sala mică de la Cercul oamenilor de cultură, rezervată pentru ei. De data aceasta invitase numai trei persoane aşezate, ca şi el, la masa mare şi rotundă. Contesa Camastra nu fusese invitată.

Ca şi cum ar fi reluat o conversaţie întreruptă, avocatul începu:

— Deci…

Puse pe masă câteva foi de hârtie şi-şi roti privirea, oprindu-se pe fiecare chip, ca pentru a le cere să fie cât mai atenţi:

— Prietenul meu, Frank Carrisi vă mulţumeşte foarte mult că v-aţi dat adeziunea la proiectul lui. Ne mai rămâne acum să alegem banca prin care să facem operaţia, zise oprindu-se o clipă. Vi-l amintiţi pe domnul Nicola Sorbi. A plecat de câţiva ani din oraşul nostru şi s-a stabilit la Roma. Institutul său financiar se bucură de cea mai bună reputaţie.

Interveni un bărbat în vârstă, cu părul alb şi mâini ce-i tremurau uşor:

— Îl cunoaştem foarte bine pe domnul Sorbi. Da’ ce s-a întâmplat cu Ravanusa? Mi s-a spus că şi-a trimis fiica şi ginerele în Brazilia.

Terrasini făcu o mică strâmbătură:

— Bietul de el! Ravanusa nu mai iese din casă. Am încercat să-

l conving să iasă, dar fără niciun rezultat. Spune că e bolnav şi că nu poate umbla.

Luară cu toţii o figură îndurerată şi, în cor, spuseră în dialect sicilian:

— Nefericitul! Săracul de el!

— Asta-i viaţa! suspină Terrasini. Trebuie să ne resemnăm. Ravanusa e bolnav, dar banca o să fie salvată. Desfăşoară o activitate socială importantă şi nu ne putem permite s-o pierdem.

Un tip gras, rubicond atrase atenţia că majoritatea acţiunilor se aflau în mâinile lui Ravanusa. Dar Terrasini nu vedea în asta un obstacol.

— Acţiunile, spuse el, îşi schimbă mereu proprietarul. Unul cumpără, altul vinde...

— Şi cine o să cumpere acţiunile lui Ravanusa? întrebă bătrânelul cu păr alb.

— Mi se pare că persoana cea mai indicată e tocmai domnul Sorbi, răspunse Terrasini.

Cel de al treilea personaj, semănând cu un dulău, cu fruntea îngustă şi fălci mari, nu intervenise până acum. Clipi din ochii-i negri ca smoala şi întrebă:

— Adică, asta ce înseamnă? Că Ravanusa a şi vândut acţiunile lui Sorbi?

— Nuuu, spuse Terrasini. Deocamdată n-a făcut decât să mă însărcineze pe mine să-i găsesc un cumpărător.

Cel gras se agită pe scaun. Aveai impresia că haina sta să-i crape pe el.

— Atunci nu mai sunt probleme. Îl considerăm pe Ravanusa definitiv scos din treburi.

Şi flutură în aer o mână enormă, care păru că se bălăngăne ca o limbă de clopot ce sună a mort.

— Prieteni, făcu mulţumit Terrasini, e cu adevărat o plăcere să vedem că suntem cu toţii de acord. Să considerăm deci trecerea acţiunilor în proprietatea domnului Sorbi ca un act încheiat. Şi să ne pregătim să primim cum se cuvine întoarcerea unui fiu al ţinutului nostru care şi-a făcut un nume la Roma!

Surâse cu jumătate de gură şi adăugă:

— Acest fapt va contribui la strângerea legăturilor noastre cu Roma şi cu restul Italiei. Şi, ca să vorbim cinstit, şi Italia va avea un beneficiu de pe urma acestor legături.

Răsunară râsete satisfăcute.

Bătrânelul cu părul alb mai avea ceva de adăugat, aşa că ridică un deget, ca elevii la şcoală.

— În legătură cu restul Italiei, am auzit că s-a întors acel comisar Cattani.

— Da, confirmă Terrasini. Mi-a parvenit şi mie vestea asta.

— Şi ce credeţi?

— A venit să-şi ia lucrurile. Are necazuri în familie, probleme personale, probabil că nu mai are poftă să creeze alte neplăceri. Asta-i părerea contesei Camastra.

Deodată se încruntă şi adăugă sumbru:

— Dar, probabil, trebuie să ne luăm câteva precauţii.

*

Ravanusa era furibund. Agitându-şi mâinile, striga din răsputeri:

— Dumneata ai comis un abuz. Cum ţi-a trecut prin minte să spui că te-am delegat să te ocupi de vânzarea acţiunilor mele?! Dar nu vând nimic! Rămân la postul meu!

Cufundat într-un fotoliu, Terrasini părea plictisit de acel ton lipsit de ţinută. Îşi vârî degetul mare în buzunarul vestei şi zise cu răceală:

— Mi-e teamă că n-ai de ales.

— Ce vrei să spui?!

Ravanusa era din ce în ce mai tulburat.

— Că dumneata ai făcut o greşeală, replică Terrasini tăios. O greşeală gravă. Discuţia cu procurorul Bordonaro a fost, cum să spun?, puţin cam prea lungă.

Ravanusa nu-şi dădea încă seama de situaţie. Continuă cu încăpăţânare:

— Vreau să vorbesc cu prietenii! Să le explic totul.

— Dar poate că prietenii nu vor să mai vorbească cu dumneata.

Ravanusa simţi cum îi fuge pământul de sub picioare. Privirea i se împăienjeni ca aceea a unui boxer sonat. Iar Terrasini profită ca să-i dea lovitura finală:

— N-ai să le poţi suporta privirile neiertătoare. Mai bine să sfârşim aşa, te rog să mă crezi. Scoase din buzunar o hârtie cu câteva rânduri dactilografiate şi o întinse bancherului.

— Ce e? întrebă Ravanusa.

— O delegaţie, răspunse Terrasini aprinzându-şi o ţigară de foi. Trebuie să-mi semnezi delegaţia pentru vânzarea acţiunilor dumitale.

— La cât? întrebă Ravanusa.

Terrasini trase din havană. Ridică faţa, împrăştiind un nor de fum şi spuse sec:

— O liră…

— O liră! sări în sus bancherul. Da’ dumneata eşti nebun! Acţiunile mele valorează cel puţin opt milioane de lire!

— Astăzi valorează exact o liră, spuse Terrasini cu un aer distrat.

Pe faţa avocatului, învăluită în norii de fum, Ravanusa citi adevărul. Rămase înţepenit, cu braţele pe masă. Îşi reveni, apoi luă un stilou şi-şi puse semnătura pe foaia dată de Terrasini.

Bâlbâindu-se, bancherul mai întrebă:

— Pot măcar să plec la fiica mea în Brazilia?

Terrasini îi adresă un surâs amabil:

— Dumneata eşti un om liber. Poţi să te duci unde vrei. Brazilia! Ce țară! Ce femei!…

UN VALET TELEFONEAZĂ

Cattani îşi alegea obiectele personale şi le punea în valize şi cutii mari de carton. Culese un pulover de caşmir, dar îl lăsă la loc în sertar. Fugi spre telefonul care tocmai suna. La ureche îi ajunse o voce feminină:

— Sunt valetul domnului Ravanusa. Domnul Ravanusa vă roagă să veniţi de urgenţă la el pentru că are să vă facă o comunicare importantă.

— Îmi pare rău... Nu mai sunt comisar aici, să se adreseze la Prefectură.

— Domnul Ravanusa m-a rugat să insist. Vrea să vorbească numai cu dumneavoastră.

— Dă-mi-l, te rog, la telefon!

— Nu pot, se scuză valetul. Domnul e în baie, face duş. Dacă sunteţi atât de amabil să veniţi până aici, eu am să-i comunic că veţi trece mai târziu.

Cattani ridică din sprâncene, în semn de acceptare.

— Bine, dă-mi adresa! Voi fi acolo într-o oră.

După ce sfârşi convorbirea, valetul îşi scoase haina albă, îşi puse una gri şi o luă cu paşi uşori pe coridorul acoperit cu un covor gros. Din uşa elegantului salon spuse:

— Domnule, eu plec după cumpărături.

Ravanusa era cufundat într-un fotoliu şi citea.

Era cu spatele la valet, care vedea apărând din fotoliu numai două mâini care ţineau un ziar. Fără să se întoarcă, răspunse:

— Bine... Ai telefonat cumva acum câteva minute?

— Da, răspunse valetul cu vocea lui sclifosită. Am chemat-o pe mama. E în pat cu febră.

— Bun, bun, şi vezi, nu întârzia!

Valetul se pregătea să coboare scările, când Ravanusa îi mai dădu o ultimă însărcinare.

— Închide bine uşile şi poarta!

În jurul vilei lui Ravanusa era o încântătoare grădină de portocali şi lămâi. Răspândeau un parfum atât de puternic, încât puteai să-l simţi de dincolo de zidul care înconjura grădina.

Valetul o luă pe aleea din grădină, băgă o cheie în broasca intrării care se deschise cu un mic zgomot. Apoi trase binişor poarta după el, fără însă a o închide. Se opri pe trotuar. Îşi puse sacul pentru cumpărături între picioare, prefăcându-se că se închide la nasturele de la gât. Făcând aceasta, îşi întoarse capul spre dreapta şi văzu cu coada ochiului o maşină oprită la vreo douăzeci de metri de intrare. I se păru că vede înăuntrul ei două persoane care stăteau de vorbă. Îşi luă din nou sacul în mână, traversă drumul, grăbind din ce în ce pasul.

În acest timp, Cattani ieşea din casă. Merse câţiva paşi, apoi intră într-un bar să bea o cafea. Aşteptând la tejghea, ţinea mâna dreaptă în buzunar şi se juca cu monedele dinăuntru. I se păru, la pipăit, că a dat peste o fisă de telefon. O scoase, o strânse în mână, în vreme ce cu stânga îşi ducea ceaşca la gură. Oare de ce simţea nevoia să folosească fisa de telefon? Cui putea să telefoneze?

Intră în cabină şi formă numărul Olgăi Camastra.

— Asta-i chiar o surpriză! exclamă contesa.

Dar vocea lui Cattani suna ostil.

— Ai fost foarte amabilă, îi spuse el, să povesteşti peste tot că m-am întors. Aşa că am şi primit o invitaţie de la unul din bunii dumitale prieteni. Mă duc în vizită la Ravanusa!

Vocea contesei căpătă un ton îngrijorat:

— Cum, te-a invitat?! Valetul?

Părea contrariată. Adăugă repede:

— Nu te duce! Ascultă-mă, nu te duce! Nu ştiu de ce, dar treaba îmi miroase urât!

Ce femeie ciudată! se gândi Cattani. Avea acum pretenţia ca el să asculte de presentimentele ei! Ieşi din bar, se urcă într-un taxi şi dădu adresa lui Ravanusa.

Sună la poartă, dar nu-i răspunse nimeni. Se uită înăuntru. Strada era aproape pustie. Maşina care atrăsese atenţia valetului dispăruse. Cattani văzu că poarta era întredeschisă. O împinse şi intră. Paşii îi răsunară pe aleea pietruită. Uşa de la intrarea vilei era şi ea deschisă. Băgă capul înăuntru şi strigă:

— E cineva aici?... Domnule Ravanusa!...

Vocea îi răsună sumbră şi amplificată, de parcă ar fi strigat într-o peşteră. Mai înaintă câţiva paşi. Urcă scara de marmură şi se găsi în faţa salonului, împodobit cu tablouri şi tapiserii lucrate cu fir de aur. Mai strigă o dată:

— Domnule Ravanusa!

Nu răspunse nimeni. Cattani intră în salon şi-l văzu pe bancher aşezat într-un fotoliu. În tâmpla stingă avea o gaură cu un cerc vânăt în jur, semn că ţeava fusese lipită de tâmplă. Probabil că bancherul nici măcar nu-şi dăduse seama de prezenţa asasinului. Părea liniştit, cu capul aplecat pe umăr, ca şi cum ar fi dormit. Ziarul îi alunecase din mâini pe jos, împroşcat de sânge. Lângă fotoliu era o măsuţă cu un pahar de limonadă, pe jumătate golit.

Ciudat! remarcă el, asasinul lăsase acolo pistolul. Arma era pe covor, la doi metri de cadavru. Într-adevăr, neobişnuit mod de a acţiona al ucigaşului.

Dar, înainte să-şi poată face o idee precisă, comisarul trebui să se concentreze asupra unui nou fapt, care crea pentru el o situaţie cu adevărat critică. Două maşini ale poliţiei soseau, cu sirenele urlând. Prin perdeaua de dantelă, Cattani le văzu oprindu-se în faţa vilei. Câţiva poliţişti coborâră şi se îndreptară către vilă cu armele în mâini. Acţionau la ordinele unui brigadier care le făcu semn să se împartă şi să scotocească fiecare cameră. Cel care a descoperit cadavrul lui Ravanusa a fost chiar brigadierul. Privirea îi căzu pe pistolul de pe covor. Şi, în acel moment, auzi pe unul din oamenii săi ordonând: „Mâinile sus!”

Fugi într-acolo. Îl văzu pe Cattani înaintând de-a lungul coridorului cu mâinile ridicate.

Pentru comisar totul era acum clar. Pentru prima oară se căia că n-a ascultat-o pe contesa Camastra. Se uită cu atenţie la poliţişti şi la brigadier. Nu, nu-i mai văzuse înainte. Cu sarcasm, spuse:

— Felicitări, brigadier! Aţi sosit la vreme!

Brigadierul nu înţelegea.

— Ce spui? mormăi el. Vino cu noi! Ai să-i explici magistratului de ce te afli aici.

*

Era un magistrat nou. Îl transferaseră de la Palermo şi nu ştia o iotă din întunecoasele culise ale oraşului. Un tinerel scund, cu

părul rar şi negru, cu figura lunguiaţă. Sta aplecat peste masă, ca un câine care adulmecă o urmă.

— Domnule Cattani, i se adresă el cu o voce ascuţită, am aici un interogatoriu al dumitale, luat mai de mult. Deci, ia să vedem. Iată: Dumneata afirmi că fata ţi-a fost răpită de o organizaţie din care făcea parte, nici mai mult, nici mai puţin, defunctul bancher Ravanusa.

— Întocmai…

Magistratul, fără să ridice capul, îşi împinse pe frunte ochelarii rotunzi şi se uită la comisar cu reproş.

— Întocmai, repetă şi partea stângă a feţei i se crispă într-un fel de strâmbătură, ca un tic. „Întocmai” o să spun eu când voi stabili dacă acesta este adevărul.

Făcu o pauză, umezindu-şi de câteva ori buzele. Apoi, brusc, îi puse întrebarea pe care o tot rumega de la începutul interogatoriului.

— De ce te-ai dus acasă la Ravanusa?

Pe chipul lui Cattani se citea oboseala şi resemnarea.

— Voia să vorbească cu mine.

Pronunţă cuvintele cu indiferenţă.

— În legătură cu ce?

— Din păcate, n-a mai avut timp să-mi explice. Când am sosit eu, el era deja mort.

Magistratul se întrerupse din nou şi-şi umezi iarăşi buzele. Ieşind din ceea ce ar fi vrut să însemne pauza de gândire, îi puse comisarului o altă întrebare delicată:

— Aşa-i că-l urai pe Ravanusa? Asta trebuie să deduc din declaraţiile dumitale. Şi atunci, îţi dai seama că ele ar constitui un mobil suficient pentru asasinat?!

Cattani fu prea uluit ca să mai poată răspunde. Logica omului din faţa lui, căruia nu-i vedea chipul, ci numai capul aproape chel, îl îngrijora. Nu ştia ce să răspundă. Aşa că nu răspunse nimic.

Văzând că nu scoate o vorbă, magistratul stărui:

— Deci, nu spui nimic?

— Ce vreţi să spun? oftă Cattani. Din acest moment mă aştept la orice. Mi se poate întâmpla orice, de oriunde. Se uită la ei cu neîncredere. Chiar şi de la dumneavoastră.

Obrazul magistratului tresări:

— Adică cum, mă iei peste picior?! Ştii că poate fi periculos pentru dumneata?!

— Pentru cine? Pentru mine?! Aveţi în mână tot: cadavrul, mobilul, pistolul şi asasinul. Cum aş putea să vă conving de contrariu? Nimic altceva nu vă face curios. În mintea dumneavoastră, cazul e clasat.

*

Magistratul ordonă arestarea lui Cattani sub acuzarea de omucidere. Ştirea se răspândi în închisoare cu viteza fulgerului. O veselie infernală se auzea din celule:

— Cattani, poliţaiu' dracului, ai păţit-o!

Răsunau hohote de râs, strigăte neomeneşti străbăteau coridoarele întunecoase şi se spărgeau ca nişte valuri în urechile comisarului.

La ora de plimbare, Cattani se ghemui într-un colţ şi-şi aprinse o ţigară. Îi era dor de Elveţia, cu atmosfera ei calmă, cu tonurile ei domoale. Curtea era acoperită cu ciment. Era mult prea mică pentru numărul mare de deţinuţi care se plimbau încoace şi încolo, călcându-se aproape pe picioare. Făceau un vacarm îngrozitor şi miroseau atât de tare, încât până şi zidurile păreau îmbibate cu mirosul lor.

Ţigara se sfârşi. Cattani aruncă chiştocul şi-l strivi cu piciorul. Ridicând capul, văzu un tinerel care venea spre el. Era cu pieptul gol, plin de păr şi tatuaje. Avea plete lungi şi unsuroase, care-i cădeau în ochi. Îşi scutura mereu capul ca să le dea la o parte.

— Ciao, Cattani! spuse cu un aer sfidător. Îţi aduci aminte de mine?

Nu reuşea să-şi amintească.

— Ei, nu ştii cine sunt? Sunt unul dintre vânzătorii de droguri arestaţi în zona portului de amicul tău, Altero. Mă cheamă Fiorito.

— Păi, dacă vindeai droguri, a făcut bine că te-a arestat. Asta-i regula jocului: Voi vindeţi, noi vă arestăm.

Deţinutul rânji:

— Doar ştii că aici un comisar nu face nici două parale.

— Om trăi şi om vedea, colega!

Numai că celălalt mai avea de adăugat ceva. Voia cu tot dinadinsul să-l rănească, să-l înspăimânte:

— Ai văzut cum a terminat-o Altero?

— Mmda!

— Tu. Când o să crăpi?

— Când o vrea Cel de Sus.

Când să se întoarcă în celule, Fiorito se aşeză chiar în spatele lui Cattani şi, cum ceilalţi deţinuţi se înghesuiau, Fiorito îi trase comisarului un pumn cu toată puterea şi dispăru printre ei. Cattani se ghemui de durere, cu respiraţia tăiată. Dar nimeni nu-i veni în ajutor.

*

Prima noapte de puşcărie o petrecu fără să închidă un ochi. Erau şase persoane într-un spaţiu strâmt, dormind pe paturi suprapuse. Dacă s-ar fi sculat toţi în picioare, în acelaşi timp, le-ar fi fost greu să se mişte.

În întunericul celulei, Cattani simţi cum îl cuprinde disperarea. Era descurajat şi dezamăgit. Nu mai spera să-şi poată demonstra nevinovăţia. Luptase împotriva unei organizaţii prea puternice. Şi-şi imagina cum membrii clanului conspirau în continuare împotriva lui, astfel încât să se dovedească, fără putinţă de tăgadă, că el era ucigaşul lui Ravanusa.

Ceilalţi deţinuţi dormeau, umplând camera cu sforăitul lor. Cattani se întoarse pe o parte, încercând să-şi găsească uitarea în somn. Dar uşa se deschise. Cineva intră în celulă. Două mâini îl prinseră de gât, strângând cu putere. Apoi individul începu să-l lovească cu violenţă în faţă, continuând să-l ţină ţintuit de pat.

Avea senzaţia că, la fiecare pumn pe care-l primea, capul îi face explozie. Începuse să piardă sânge şi abia mai putea să respire. În cele din urmă, reuşi să iasă din strânsoare. Cu un efort suprem, se rostogoli până ajunse cu picioarele în dreptul agresorului. Îi trase un picior în faţă care-l făcu pe acesta să se clatine. Îi sări apoi în spate, rostogolindu-se împreună pe jos. Îl lovi în stomac şi, din nou, în faţă, dar celălalt reuşi să se desfacă din strânsoare. Sări în picioare şi izbucni pe neaşteptate în râs.

— Cattani – se auzi vocea lui Fiorito –, acuma gata! Pentru noaptea asta m-am distrat destul.

Ieşi din celulă, încuind uşa pe dinafară.

*

Cattani nu vorbea cu nimeni. Toţi ceilalţi îl evitau, de parcă ar fi avut lepră. În curte se aşeza mai departe de ei. Totuşi, era mereu atent. Dintr-un moment în altul se putea aştepta la vreo surpriză neplăcută. Faţa îi era umflată şi o pată vânătă îi

desfigura obrazul drept. Pe cel stâng avea o umflătură chiar sub ochi. Dar, de ceea ce se temuse, nu scăpă! Într-o bună zi, dintr-un grup mai compact de deţinuţi, apăru Fiorito. Mesteca chewing-gum, cu capul înclinat într-o parte, scuturându-l din când în când ca să dea la o parte părul din ochi. Înainta cu paşi înceţi şi leneşi, cu picioarele lui lungi şi crăcănate.

— Cattani! scrâşni printre dinţi. Ticălos nenorocit!

Comisarul se ridică în picioare. Îi văzu pe ceilalţi întorcându-se să privească scena şi le auzea vorbele amuzate. Cineva râdea fără ruşine. Fiorito ajunsese la cinci metri de ei. Făcu o strâmbătură scârboasă şi-şi scoase din buzunar o coadă de lingură pilită. O ţinea ca un pumnal. Era de necrezut ce se petrecea acolo, sub ochii paznicilor care se prefăceau că nu văd.

Cattani era numai ochi şi urechi. Îl privea pe Fiorito fix în ochi. Tot trupul îi era încordat ca să prevină atacul. Acum, Fiorito se afla în faţa lui, cu braţele lui lungi, gata să sară. Se aruncară unul asupra celuilalt, aproape în acelaşi timp. Asta l-a împiedicat pe Fiorito să-i bage cuţitul în piept. Îl nimeri în braţul stâng. Prin cămaşa sfâşiată se vedea o tăietură lungă şi roşie.

Izbitura îl dezechilibră pe Fiorito şi Cattani îl puse jos. Scăpase din mână coada de lingură şi se întindea încercând s-o apuce din nou. Comisarul sări iute. Cu o mână îl apucă de bărbie, apăsându-i capul şi ţintuindu-l la pământ.

În sfârşit, paznicii se hotărâră să intervină şi îi scoaseră de acolo.

Între doi poliţişti, Cattani defilă prin faţa deţinuţilor. Era îndoit de mijloc şi abia reuşi să audă o voce care spunea:

— Du-te mai încolo! Nu simţi că pute a mort?

Se simţi într-adevăr un vierme ridicol care, o clipă, se revoltase împotriva leşului care-l produsese.

I se păru că, din spate, de undeva de sus, este privit de cei doi ochi, îngustaţi acum de grimasa unui rânjet.

O CALE DE SCĂPARE

Cu siguranţă că-l vor omorî! Cattani era convins de asta. Va avea acelaşi sfârşit ca fratele Annei Caruso. Sau or să-l omoare în timpul plimbării, aşa cum au făcut cu mafiotul Cirinnà. Nu avea scăpare! Se întoarse pe patul de lemn, cu burta în jos, cu faţa băgată în pernă şi cu mâinile în jurul capului.

Încercă să se concentreze: Poate că va găsi o cale de scăpare. Sări jos din pat. Se apropie de uşă şi începu să bată în ea. La vizetă apăru chipul unui paznic cu o mutră ameninţătoare. Cattani îi făcu cu ochiul, semn că vrea să-i vorbească între patru ochi. Fără să sufle un cuvânt, paznicul descuie uşa şi-l scoase afară.

*

Băieţelul n-avea mai mult de treisprezece ani. Făcea slalom cu motoreta lui printre maşini, fluierând vesel. O luă pe o stradă plină de copaci, cu imobile elegante de o parte şi de alta. Fixă un număr, răsuci ghidonul şi sări cu motoreta pe trotuar. O sprijini de zid, străbătu holul imens şi urcă la etajul al treilea cu ascensorul.

Sună. Îi deschise un servitor. Înainte ca acesta să întrebe ceva, băieţelul îi spuse dintr-o suflare:

— Trebuie să vorbesc cu contesa Camastra.

— Da’ cine eşti tu?

— Mă cheamă Salvatore, răspunse băieţelul.

Avea ochi isteţi şi-şi dădea importanţă, de parcă ar fi fost conştient de misiunea ce o primise.

— Trebuie să-i înmânez contesei o scrisoare.

— I-o dau eu, zise servitorul.

— Ba nu! răspunse Salvatore, făcând un pas înapoi. Trebuie să i-o dau eu, pentru că aştept şi un răspuns.

După câteva clipe, apăru şi contesa. Luă scrisoarea adusă de

băiat, o deschise, scoase o foaie de hârtie şi văzu că era albă.

— Dar nu-i nimic scris!

— Cuvintele, le ştiu eu, spuse Salvatore, bătându-se în frunte cu un deget. Dar costă un milion. Pe care-l dau pazniculuiînchisorii.

Când află că era vorba de puşcărie, contesa înţelese imediat că mesajul venea de la Cattani.

— Am să-ţi dau milionul.

Băieţelul rămase nemişcat, cu picioarele desfăcute şi faţa în sus, ca un căţeluş care-şi aşteaptă osul.

— Am înţeles, surâse Olga. Deschise un sertar, numără zece bancnote de o sută de mii, le îndoi cu grijă şi-i spuse:

— Uite aici milionul tău!

Salvatore dădu din cap, satisfăcut şi pronunţă sentenţios:

— Comisarul vrea să vă vadă. E o chestiune urgentă.

*

Magistratul începu prin a face o groază de obiecţii. Nu voia nici să audă să-i dea contesei un permis de vorbitor cu acel Cattani. Chestiune de regulament: Ancheta era încă în fază de cercetare şi ar fi comis o incorectitudine dacă ar fi admis ca o străină să-l vadă pe deţinut.

Constatând că drumul direct era închis, contesa se gândi să evite obstacolul. Îl luă deoparte pe Terrasini şi-l rugă să-l convingă pe magistrat să-i semneze autorizaţia.

Terrasini părea neplăcut surprins, dar faptul că Olga i se adresase lui compensa totul.

Cu falsă modestie, îi spuse:

— Dar nu sunt decât un simplu avocat, iar dumneata crezi că sunt bunul Dumnezeu.

— Da, dar ai trecere la *bunul* magistrat...

Terrasini avu un uşor surâs:

— Nu înţeleg tot interesul ăsta pentru Cattani.

Contesa îi aruncă o privire maliţioasă:

— Sunt şi eu o simplă femeie...

— Da, dar o femeie înţeleaptă. Cum de te-ai lăsat luată de o toană?

Contesa ridică din umeri:

— Ei, asta-i, o toană! O *simplă* toană.

*

Când văzu cum arăta Cattani, fu întoarsă pe dos. Închise ochii şi abia şopti:

— Cine te-a adus în halul ăsta?

— Toţi! Toţi sunt împotriva mea! spuse el posomorit. Într-o bună zi or să mă omoare.

Contesa ezită întâi, apoi întinse mâna şi-l mângâie uşor pe faţa tumefiată.

— Trebuie să scapi de aici! Ruşinea asta trebuie curmată!

Cattani o privi pătrunzător:

— Dumneata mă poţi ajuta... dacă vrei...

— Spune-mi ce trebuie să fac.

Comisarul îşi pipăi maxilarul dureros.

— Sunt constrâns să mă las în mâinile dumitale. Dacă nu-mi eşti alături, cu mine s-a terminat. Adică s-a terminat şi ce-a mai rămas.

Contesa Camastra îşi ridică ochii spre tavan: Era sătulă să vadă atâta neîncredere.

— Eşti nevoit să rişti, spuse cu duritate. Mi se pare că-i mai puţin sigur să rămâi aici.

Cattani continua să se învârtească prin cameră, fără să intre în subiect:

— Te-a costat mult mesajul?

— Nu-i vreme să-ţi faci acum probleme de bani.

— N-aveam de ales. Bun, trebuie să-mi faci un serviciu, dar fără să-i spui lui Terrasini.

— Termină cu sfaturile şi spune-mi ce să fac!

— Să dai un telefon la numărul ăsta!

*

Era numărul personal al lui Cannito.

Olga Camastra se molipsise de neîncrederea lui Cattani. Evită să sune de la telefonul ei. Intră într-o cabină telefonică. Auzi o voce spunând.. „Alo!”

— Prietenul arestat în Sicilia are nevoie de ajutor.

— Cine-i la telefon?

Fără să-şi spună numele contesa întrebă:

— Aţi înţeles despre cine vorbesc?

— Da.

— Vrea să vă vadă repede. Spune că e important şi pentru dumneavoastră.

— Pentru mine?!

— Da! confirmă ea cu hotărâre. El ştie că magistratul ucis la Roma voia să vorbească cu dumneavoastră. Se opri o clipă, apoi continuă. Numai că prietenul ştie să-şi ţină gura. Aşteaptă totuşi un gest de prietenie din partea dumneavoastră.

Puse la loc receptorul, fără să mai aştepte un răspuns.

*

Cannito aştepta într-o cameră rezervată avocaţilor. Directorul închisorii se dusese personal să-l salute pe puternicul şef al Departamentului Z al serviciilor secrete. Îl introdusese în camera aceea. Când un poliţist deschise uşa şi-l introduse pe Cattani, Cannito îi ieşi înainte, şi-l îmbrăţişă:

— Băiete, cum e posibil să te bagi în asemenea încurcături?!

— Dar ştiţi bine că nu eu i-am omorât pe Ravanusa.

— Da, da. Nu tu ai făcut-o. Dar asta nu înseamnă că n-ai ajuns într-un mare necaz.

Cattani se uită în altă parte:

— A fost o capcană. M-au atras într-o cursă! Ca pe un stagiar!

— Da, da. O greşeală care trebuie îndreptată. Trebuie să ai încredere în justiţie.

Cattani sări în picioare.

— Ca Altero? Ca Bordonaro? strigă. Şi ei aveau încredere în justiţie. Dacă rămân aici, mă omoară, scapă de mine. Un cadavru mai mult sau mai puţin nu-i o problemă pentru ei. Dorm la fel de liniştiţi. Ba chiar mai bine. Cu un mort în plus, le creşte liniştea. O gură mai puţin care ar fi putut să vorbească.

— Haide, haide, nu-i dracu’ chiar aşa de negru! Nimeni nu vrea să te omoare.

Cattani îl privi cu răceală.

— Ba eu cred că da, zise oprindu-se o clipă, apoi continuă: Poate mă consideră un martor care-i deranjează. Ultimul. Poate că au aflat că Bordonaro a vorbit cu mine la telefon înainte de a fi omorât.

O umbră de neplăcere trecu pe faţa lui Cannito.

— Ţi-a vorbit Bordonaro? Şi ce ţi-a spus?

— Că Ravanusa pălăvrăgise suficient, spuse Cattani.

Chipul îi devenise dur. Îşi umezi buzele şi continuă:

— A pronunţat şi numele dumneavoastră.

Chipul lui Cannito se crispa:

— Numele meu?!

— Da, şopti Cattani.

Apoi, prefăcându-se că nu crede în afirmaţiile lui Ravanusa, continuă:

— Probabil, nu ştia bine ce spunea. O fi încurcat lucrurile.

— Evident, aprobă Cannito, uitându-se întrebător la Cattani ca să vadă dacă-i ascunde ceva. Dar spune-mi, ce pot face pentru tine?

Cattani îşi sprijini coatele pe masă şi privi raza de soare care pătrundea prin fereastră, apoi se uită la Cannito:

— Nu vreau decât să trăiesc în linişte. Să ies de aici şi să mă fixez într-un colţişor retras. Vreau să uit tot. Vreau să-mi şterg orice amintire, v-o jur! Dar, vă rog, dacă mai aveţi puţină prietenie pentru mine, ajutaţi-mă să ies. Fata mea a murit. Mi-am încheiat toate socotelile. Voi dispărea fără să fac multe probleme.

Cuvintele lui îl mişcară pe Cannito. Şeful cel mare al Departamentului Z păru că oftează:

— Prietene, am să văd ce pot face. Cum vezi, am alergat de cum ţi-am primit mesajul. Trebuie să-ţi spun că ai fost uşor imprudent dând numărul meu de acasă..

— Eram disperat. Era singura soluţie ca să vă poată găsi imediat.

— Nu-ţi face griji! Numărul acela nu mai există: l-am înlocuit imediat. Ah, cine era femeia care m-a sunat?

— N-o să mă credeţi, dar nici nu ştiu cum o cheamă. Este nevasta unui deţinut cu care m-am împrietenit.

— Bine, bine. Uite, băiete, eu ţin sincer la tine.

Îi puse mâinile pe umeri şi-i dădu ceea ce el ar fi definit un sfat bun.

— Trebuie să ai încredere în mine. Numai în mine, ai înţeles?

— Da, excelenţă. Mă las pe mâna dumneavoastră…

Îl privi în ochi pe Cannito, încercând să ascundă faptul că pe el îl ura cel mai mult pentru că îl admirase pe vremuri, ba chiar îl iubise.

UN AVOCAT FOARTE INFLUENT

Terrasini îşi ducea toţi oaspeţii de seamă la restaurantul de lux, rezervat numai pentru anumiţi clienţi, unde serveau fetele acelea superbe. Îl duse acolo şi pe Cannito şi o revăzu şi pe blondă, care începu imediat să-şi dea ochii peste cap.

După o vreme, Cannito începu să sondeze terenul:

Cattani acela... îmi pare cam rău să-l văd în închisoare..

— A! răspunse Terrasini. Ştiu că v-aţi dus să-l vedeţi la puşcărie. Dar nu vă bateţi capul! Fiecare cu destinul lui.

— Dacă-l merită, dar e un băiat pe care-l cunosc de douăzeci de ani. Dacă s-ar putea face ceva...

— De ce?! se enervă Terrasini. E un descreierat! Puşcăria o să-l mai calmeze puţin.

Cannito insistă:

— Eu nu mi-am băgat niciodată nasul în treburile voastre. Dar, trebuie să fiţi de acord, că acum, dacă-mi permit să intervin, este pentru că aţi făcut multe greşeli.

Cina se sfârşise. Blonda reveni aducând cafeaua. Avea un chip luminos, sâni plini şi pântecul drept.

— Eşti un înger! îi şopti Terrasini.

Îi puse în mână o carte de vizită şi-i spuse:

— Aşa o să ne putem vedea şi în altă parte.

Fetei îi străluciră ochii:

— Ooo, sigur! gânguri şi-şi băgă în buzunar cartea de vizită.

Atunci Terrasini, reluând cuvintele lui Cannito, încheie:

— Greşeli, spuneţi dumneavoastră. Dacă s-a făcut vreo greşeală, atunci este mai bine să i se şteargă orice urmă.

*

Cannito îşi petrecu noaptea la hotelul din Palermo. Numai că somnul îi fu scurt şi zbuciumat. Se trezi în toiul nopţii şi nu mai reuşi să închidă ochii. Chipul lui Cattani, atât de slăbit şi cu urme

de lovituri pe el îi apărea dinaintea ochilor, ca o obsesie. Nu putea să-l lase în seama destinului, aşa cum dorea Terrasini!

Coborî din pat. Se duse la fereastră şi privi oraşul pustiu, fără oameni, ca într-un film ştiinţifico-fantastic după aterizarea marţienilor. Deschise apoi o valiză, scoase din ea un tub cu somnifere, înghiţi o pastilă şi se vârî din nou sub pătură. S-a sucit, s-a învârtit, dar pleoapele nu i se închideau. Hotărî să se scoale de-a binelea. De la fereastră văzu cum străluceau, dincolo de o clopotniţă, primele raze ale zorilor. Se uită la ceas. Probabil că la ora aceea avocatul Terrasini se sculase.

Luă telefonul şi-l chemă:

— Scuză-mă că te deranjez atât de devreme. Dar cred că am găsit, în cazul Cattani, o cale de ieşire. Cred c-ar fi o soluţie bună pentru toată lumea.

Terrasini îl ascultă cu un interes crescând. Şi, când Cannito termină de expus planul său, exclamă:

— E o idee strălucită! Cred că este soluţia cea mai bună. Trebuie să vedem ce părere are şi el.

*

Cannito încerca un sentiment de mândrie. Cu cât se gândea mai bine, cu atât strategia pusă la punct de el i se părea o capodoperă. Se îmbrăcă şi reveni la Trapani ca să i-o expună imediat lui Cattani.

— Uite ce-am făcut pentru tine, începu Cannito. Am reuşit să-l conving pe avocatul Terrasini să se ocupe de apărarea ta.

Cattani rămase îngrozit. Cum adică? Să se dea pe mâna celui pe care-l considera autorul moral al răpirii fetiţei sale?

— Dar e monstruos! protestă el.

— Ia-o încet, băiete. Cum ţi-ai băgat în cap ideea asta nemaipomenită? „Autorul moral al răpirii!” Haida, hai! Îţi înţeleg durerea, dar încearcă să judeci. Terrasini e un avocat de prima mână şi ştie cum să aranjeze lucrurile şi poate să te scoată de aici în câteva zile.

Cattani începu să măsoare camera, cu mâinile în buzunare. Părea zăpăcit.

Atunci şeful Departamentului Z veni lângă el şi-i dădu o mică lecţie de viaţă.

— Trebuie să fii realist, îi şopti la ureche. Nu poţi să te lupţi cu toată lumea. Există împrejurări când trebuie să accepţi un

compromis.

— Dar e oare drept? E oare drept să te umileşti până într-atât?

Cannito făcu un gest cu mâna:

— Hai, nu cădea în capcana cuvintelor mari. E drept? E umilitor? Nu, nu o lua în felul acesta. Să spunem mai bine că uneori viaţa ne cere multă supleţe. Dacă trebuie să accepţi un compromis, nu face din asta o tragedie. Îţi mai aminteşti? Eu însumi a trebuit să mă plec. Mă distruseseră. Apoi, încet, încet, iată-mă din nou călare pe situaţie. Crezi că eu n-am avut de înghiţit tot felul de lucruri neplăcute? Să fii tu sănătos! De altfel, dragul meu, legea vieţii e asta: Ori accepţi să-ţi mânjeşti puţin mâinile, numai cât e nevoie, sau tragi oblonul, sucombi. Numai despre morţi se poate vorbi doar de bine.

Cattani se întoarse brusc şi se găsi faţă-n faţă cu Cannito. Surâdea încurajator. Îi făcu cu ochiul, ca şi cum ar fi vrut să-i spună: Fii şmecher! Cattani nu-l văzuse pe şeful cel mare al Departamentului Z decât în împrejurări oficiale. Chiar dacă rămăseseră vreodată singuri, între patru ochi, Cannito menţinuse o anumită distanţă. Aşa şi-l închipuise Cattani: Un uriaş inflexibil.

Pentru prima oară, Cannito îşi arăta acum adevăratul lui caracter: josnic şi fricos!

Cattani îşi dădu seama că era ultima speranţă. Dacă refuza, nu mai ieşea viu din închisoare.

Începu să se obişnuiască cu ideea, aşa că-l întrebă:

— Dar dumneavoastră aveţi încredere în Terrasini?

— În acest caz, am încredere totală şi, coborând apoi vocea, îi şopti din nou la ureche: Avem nevoie de el. Asta-i partea esenţială. Iar tu, fireşte, scoate-ţi din minte povestea cu Bordonaro şi tot restul.

Şefului Departamentului Z îi străluceau ochii. Îi întinse mâna şi încheie:

— Atunci, suntem de acord?

Cattani simţi cum îl apucă greaţa. Respiră adânc, privi la mâna întinsă şi o strânse, stăpânindu-se să n-o zdrobească:

— De acord!

Cannito îl îmbrăţişă:

— Cum ieşi, vino la mine, la Roma! Te aştept. Vezi că oraşele mici nu-ţi priesc.

*

A doua zi, Terrasini se duse la puşcărie. Primul impuls al lui Cattani fu să-l ia de gât. Se uită atent la gâtul lui. Subţire şi umed, ca un şarpe. Strângând din pumni, reuşi să se controleze. Răspunse surâsului mieros al avocatului tot cu un surâs şi-i întinse mâna, cu repulsie.

Terrasini se aşeză pe acelaşi scaun pe care stătuse Cannito. Ţuguie buzele, ca pentru a se concentra mai bine, şi începu:

— Un prieten comun m-a rugat insistent să mă ocup de apărarea dumitale. Acum... ne cunoaştem. Ştiu că dumneata ai fost un comisar conştiincios şi nu cred că ai comis crima ce ţi se pune în cârcă. De aceea sunt gata să te apăr. Dacă şi dumneata eşti, fireşte, de acord.

— Nu mă aflu în poziţia de a refuza, spuse Cattani cu calm.

— Mai bine. Va fi mai uşor să ne punem de acord.

Terrasini scoase din servieta de piele, cu multe compartimente, comandată la Florenţa, un blocnotes. Scrise ceva cu un stilou de argint Parker. Îşi ridică privirea spre Cattani:

— Ascultă-mă! Dumneata ai făcut foarte bine acceptând ca eu să te apăr. Pentru că nu numai că sunt convins că nu l-ai omorât pe Ravanusa, dar am şi dovada nevinovăţiei dumitale.

Cattani îşi încruntă fruntea. Nu era sigur că a înţeles bine. Iar Terrasini, văzându-i expresia perplexă, întări:

— Da, da, dovada. Să vedem, aşadar, dacă lucrurile se potrivesc. Mi s-a spus că dumneata ai declarat că l-ai găsit pe Ravanusa deja mort.

— Exact.

— Bun! Şi că în vilă nu se afla nimeni. Cu alte cuvinte, nimeni nu te-a văzut intrând.

— Aşa-i.

Terrasini dădu din cap:

— Nu-i aşa! Aici te înşeli dumneata. Ce ştiu eu e că valetul lui Ravanusa s-a întors la vilă după o jumătate de oră. Şi afirmă că l-a găsit pe bancher deja mort, că l-a luat frica şi a fugit de acolo.

Cattani îşi umezi buzele. Aştepta continuarea şi Terrasini nu întârzie să i-o spună.

— Când a ajuns în stradă, valetul a văzut un taxi din care coborai dumneata.

Diabolic! se gândi Cattani. Totul era făcut perfect. Întâi îl atrăsese pe el în capcană cu telefonul valetului. Acum îl salva,

folosindu-se de acelaşi individ. Privirea îi căzu din nou pe gâtul lui. Da, era ca un şarpe. Până şi ochii, proeminenţi şi imobili, erau ca ai unui şarpe.

Terrasini continuă:

— Vezi dumneata, cât de simple pot fi uneori lucrurile? Nu te gândeşti, nu ştii că există o cale de scăpare. E nevoie numai de puţin. E suficient să găseşti cheia care se potriveşte. De aceea, curaj, dragă comisare! Curând vom rezolva totul.

Scoase din servietă o foaie de hârtie şi i-o întinse lui Cattani.

— O semnătură, te rog. Aşa, îmi dai oficial însărcinarea de a te apăra.

Alegerea lui Terrasini ca apărător nu-i deschise numai perspectiva de a fi eliberat, ci schimbă radical şi atitudinea celorlalţi deţinuţi faţă de el. Sub aripa protectoare a lui Terrasini nimeni nu îndrăznea să-l mai lovească. În timpul orelor de plimbare, începură chiar să-l roage în cor să facă parte din echipa de fotbal.

— Haideţi, domnule Cattani, hai să vă dezmorţiţi puţin! Ştim cu toţii că eraţi bun la fotbal. Un adevărat Mazzola!

Mereu tot mai jos. Oare va mai ieşi din prăpastia asta? Un adevărat Mazzola!...

*

Valetul lui Ravanusa, cel cu vocea efeminată, confirmă în fata magistratului că cel care-l omorâse pe bancher nu putea fi Cattani. Că l-a văzut intrând în vilă când Ravanusa era deja mort.

Fără să-l privească drept în faţă, magistratul îl întrebă pe valet de ce s-a hotărât abia acum să-l scoată din cauză pe Cattani.

— Dar nici măcar nu ştiam c-a fost arestat, răspunse celălalt, serafic. Cum am aflat, m-am grăbit să vă relatez ce-am văzut cu ochii mei.

Îşi mângâie o sprinceană cu vârful degetului.

— Ceea ce e corect, e corect!

*

Magistratul ordonă imediat eliberarea din închisoare a lui Cattani, iar Terrasini ţinu să sărbătorească evenimentul. Desfăcu o sticlă cu şampanie:

— E o mare satisfacţie!

Părea cu adevărat încântat.

Cattani îşi sfârşi cupa de şampanie. Îl privi o clipă pe Terrasini,

după care-i spuse:

— Domnule avocat, să vorbim acum de datoria pe care o am faţă de dumneata.

— Vaai!! reacţionă scandalizat Terrasini. Dar nici nu te gândi. Am făcut-o din simpatie.

Cattani suspină:

— Aş fi preferat să reglez acest cont cu bani.

— Nu insista, te rog! protestă Terrasini, făcându-se că nu a priceput aluzia.

Şi imediat începu să vorbească într-un limbaj pe care Cattani n-ar fi vrut să-l audă:

— Lipsa de amabilitate între prieteni e foarte gravă.

Şi-i dădu imediat un exemplu.

— Vezi, apropo de prietenie, valetul care v-a disculpat nu poate fi plătit cu nimic. Nu are preţ. De altfel, dacă eu i-aş oferi bani, l-aş jigni. Lui îi e suficient să ştie că, la nevoie, eu fac orice pentru el. Iar el, la rândul lui, va face la fel. Prietenia, dragă Cattani, înseamnă o garanţie, un ajutor reciproc.

— Aşa. Şi ce pot face eu pentru dumneata?

— Ei, ei, râse Terrasini. Dacă o să am nevoie, sper să-ţi aminteşti de mine. Asta-i tot.

Asta-i tot. Cattani ştia ce voia Terrasini să spună prin „dacă o să am nevoie”. El avea nevoie de ucigaşi, de funcţionari de poliţie corupţi, de complici. Simţi cum i se face părul măciucă.

— Ei, şi acum unde ai să te duci? îl întrebă avocatul.

— La Roma. Mă stabilesc acolo.

— Ai deja un punct de referinţă.

— Da, excelenţa sa Cannito.

— E o alegere foarte înţeleaptă, îl felicită Terrasini. O să ne vedem în capitală. Mai vin uneori pe acolo. Afaceri, dumneata înţelegi…

Cattani nu se hotăra să plece. Apoi, ca şi cum ar fi vrut să-şi scoată un ghimpe care-l durea, întrebă:

— Aş vrea să mă lămuresc într-o chestie. Valetul a spus magistratului că el a fost cel care m-a chemat acasă la Ravanusa?

— Comisare! îl mustră cu amabilitate Terrasini. Dumneata n-ai să-ţi pierzi niciodată obiceiul. Vrei să ştii, să înţelegi. Eşti un curios dumneata. Prea curios…

— E defectul meu, admise Cattani,

— Urât defect, spuse Terrasini cu ochii închişi pe jumătate. Trebuie să scapi de el. Defectele îţi aduc numai neplăceri. Nu toată lumea le suportă.

Ca un şarpe! Amabil şi ameninţător. Cattani se stăpâni greu să nu-i spună şi lui Terrasini ce credea despre el.

*

Înainte de a părăsi oraşul, Cattani se duse să-şi ia rămas bun de la contesa Camastra.

— Deci pleci? întrebă ea cu regret nedisimulat, ca o şcolăriţă.

— Mă stabilesc la Roma. Am şi aranjat cu expedierea bagajelor.

— Ai dreptate. Aici n-ai avut decât necazuri.

— Am făcut multe greşeli. Am venit aici convins că mă voi putea mişca cu uşurinţă. Dar am învăţat pe pielea mea că trebuie s-o iei încet, să te adaptezi, să fii suplu... Ca un şarpe, nu se putu abţine să nu spună.

Se sculă în picioare şi se duse la fereastră. În grădină era un palmier uriaş. Privea trunchiul noduros şi simţea în acelaşi timp ochii ei aţintiţi asupra lui. Poate nu a fost prea generos cu ea. O considerase întotdeauna o persoană în care nu trebuia să ai încredere. În schimb, la încheierea socotelilor, ea a fost cea care l-a ajutat. Gândindu-se mai bine, înţelegea că-şi făcuse o părere greşită, pentru că văzuse numai un aspect al personalităţii ei. Văzuse numai femeia avidă, intrigantă, vicleană. Acum îşi dădea seama că o bună parte din acest fel de a fi era de fapt numai o formă de apărare. O mască, în spatele căreia se afla o femeie singură. Disperat de singură!

O simţi cum se apropie de el. Cum îi pune o mână pe cap si-l mângâie pe păr. Acum putea să-i respire parfumul. Îi simţea trupul lângă al lui. Se întoarse. Luă chipul Olgăi între mâini şi îl sărută.

*

La Roma ajunse la începutul verii. Caravane de turişti americani şi japonezi roiau pe străzile din centru, femeile cu rochii înflorate, bărbaţii cu pălărioare colorate.

Cattani se duse imediat la biroul lui Cannito. Chiar în prag se încrucişă cu Ferretti, dar amândoi, impasibili, se prefăcură că nu se cunosc. După felicitări şi celelalte de rigoare, Cannito îl

asigură pe Cattani că de aici înainte putea să fie liniştit. Nimic neplăcut nu i se va mai întâmpla.

— Am să te ţin lângă mine. Aşa, n-ai să te mai bagi în cine ştie ce încurcătură.

Cattani întrebă prudent:

— Credeţi că vă pot fi de folos?

— Bineînţeles! surâse Cannito. Am să te iau în secretariatul meu cu o sarcină specială.

— E foarte interesant!

Cannito se sculă în picioare de la uriaşul lui birou plin de telefoane şi-l întovărăşi până la uşă. Îşi luă rămas bun, bătându-l pe spate:

— Curaj, băiatule! - şi-i făcu cu ochiul, începe o viaţă nouă!

*

Cattani conducea încet de-a lungul Tibrului. Nu-şi dezlipea ochii de la oglinda retrovizoare ca să vadă dacă nu-i urmărit. O luă la dreapta. Cercetă din nou circulaţia din spatele lui. În calda după-amiază romană, maşinile mergeau mârâind. Aveau un aspect sinistru de capcane ale morţii.

Opri la o cabină telefonică. Coborî din maşină. Privi în jur şi formă numărul dat de Ferretti în Elveţia. Când îi auzi vocea, îl întrebă:

— Rămâne în picioare propunerea dumneavoastră?

— Da, mai mult ca niciodată!

Ascultă instrucţiunile, apoi puse receptorul la loc, întârziind să-şi desprindă mâna de pe el. După câteva clipe se întoarse brusc, băgându-şi mâinile în buzunare.

*

Odată urcat în maşină, simţi în spate o fierbinţeală ciudată. Deci, era din nou pe pistă! Nu-şi pierduse deloc prostul obicei, cum zicea Terrasini.

Intră pe o străduţă din centru. După ce se învârti o vreme, reuşi să găsească un loc pentru maşină. O doamnă îl întrebă dacă doreşte să cumpere ceva.

— Nu, răspunse el. Am o întâlnire.

Doamna se uită la el cu ochii ei miopi ca să-l vadă mai bine. Verifică dacă nu intrase cineva între timp şi scoase un telefon, pe care-l ţinea închis într-un sertar. Apăsă pe un buton şi în telefon apăru o lumină roşie. Drumul era liber.

— Pe aici, îl invită ea.

Mergea cu un pas zorit şi apăsat. Dădu la o parte o perdea şi apăru o uşă. O deschise, lăsându-l pe Cattani să intre, apoi o închise în urma lui.

Era o hală mare, transformată în depozit de maşini de spălat rufe, frigidere, televizoare. Toate obiectele erau rânduite, formând blocuri mari, între care rămâneau coridoare înguste. Din spatele unui asemenea bloc apăru Ferretti:

— Cum de v-aţi decis?

Cattani se apropie de el cu mâinile în buzunare. Îi spuse:

— Când am dat mâna cu Cannito, am simţit că-mi vine să vomit. Mi-am dat seama că devenisem complicele asasinilor fetiţei mele.

— Şi asta v-a determinat să-mi acceptaţi propunerea? Îl întrebă Ferretti, radiografiindu-l cu privirea.

— Da, răspunse încruntat Cattani. Scopul meu este să-i distrug… Mi se pare că avem acelaşi scop.

— Sunt capabili de orice, remarcă Ferretti.

Cattani îşi scoase o mână din buzunar şi se sprijini de un frigider.

— Lucrurile stau mai rău decât vă imaginaţi…

— Ce vreţi să spuneţi?

— Cannito este legat de mafie direct prin Terrasini.

Ferretti îl privi neîncrezător:

— Sunteţi sigur de ce afirmaţi?!

Cattani îşi descoperi dinţii într-un rânjet:

— Sigur? Sunt dovada vie: Mi-am salvat pielea datorită legăturilor dintre ei.

Ferretti îşi lăsă bărbia în piept, cercetându-şi parcă foarte atent vârfurile pantofilor.

Deodată se făcu insuportabil de cald între aceste maşini de făcut frig.

O VILA PE ANTICA VIA APPIA

După-amiază, la orele trei, sună la uşa roşie a unei căsuţe cu acoperişul povârnit. Simţea cum inima îi bate cu putere. Auzi cum se învârte cheia în broască, răsucindu-i sufletul. În prag apăru Else.

Frumoasă în culorile uşor estompate ale unei blândeţi infinite. Era tot ce-i mai rămăsese lui Cattani, singura legătură cu trecutul.

Revăzându-l, primul ei impuls a fost să închidă uşa. Dar se dădu într-o parte, poftindu-l:

— Intră…

Cattani intră. Era un salonaş mic, cu două fotolii, televizor, o măsuţă. Vârât într-un colţ, căminul.

— Nu te-ai dus la ai tăi…

Nu era o întrebare, ci numai o simplă constatare.

— Nu, răspunse Else. Am preferat să fiu singură. O mătuşă mi-a închiriat casa.

Îl rugă s-o scuze o clipă. Se duse în bucătărie să încălzească apa pentru ceai. Pe o tavă puse două ceşti. Câte linguriţe de zahăr îşi punea el? A, da, două. Tăie o felie groasă de lămâie pentru că lui îi plăcea s-o strivească cu linguriţa şi astfel să-i scoată zeama. Aşa putea să aprecieze gustul aspru amestecat cu aroma ceaiului. Ea prefera ceaiul cu lapte.

Era puţin nervoasă. I se păru că vede o pată pe marginea tăvii. O şterse cu o cârpă. Deschise apoi un dulăpior şi luă câteva cutii cu biscuiţi. Care-i plăceau lui? A, da, cei cu ciocolată. Cu coada ochiului încerca, din când în când, să surprindă ce făcea el aşteptând-o. Îl văzu în picioare, privind nişte tablouri.

— Am venit! zise, intrând cu tava.

Se aşezară în fotolii şi începură să bea ceaiul.

— Gustă biscuiţii ăştia, îl îndemnă Else.

Corrado mănâncă unul:

— Grozavi! Cu cacao... Mulţumesc...

Se scurseră câteva minute de tăcere. Părea că nu aveau să-şi spună nimic. Atunci Else, voind să pună capăt situaţiei neplăcute, începu:

— Am găsit de lucru la o bibliotecă. Ţie cum îţi merge?

— Am să-mi reiau serviciul la Roma. Deocamdată nu ştiu nimic precis...

Else bău ultima înghiţitură de ceai:

— De ce-ai venit?

— Ţi-am adus nişte lucruri de-ale tale.

Voia să-şi aprindă o ţigară, dar nu-şi mai amintea dacă ea suporta sau nu fumul. Pentru moment, băgă la loc pachetul în buzunar.

— Le-am aşezat în valize şi poţi să le iei de la depozitul de bagaje al gării. Sunt şi lucrurile Paolei. Cred că-i mai bine să le păstrezi tu.

— Îţi mulţumesc.

El mai luă un biscuit:

— Biscuiţii ăştia franţuzeşti sunt grozavi.

— Am să-ţi pun câteva pachete în valiză.

— Eşti drăguţă.

Apoi, schimbând tonul, o întrebă:

— Poţi să-mi faci un serviciu?

— Sigur.

— Însoţeşte-mă la cimitir. Vreau să-i spun bună ziua micuţei noastre.

Se urcară în maşină. Străbătură o străduţă de vile cu acoperiş ascuţit. Orăşelul Evian era încântător în acel anotimp. Vesel şi plin de vase cu flori şi de grădini viu colorate.

În faţa mormântului Paolei, Cattani se lăsă în genunchi. Fetiţa îl privea din fotografie, cu ochii plini de lumină şi cu chipul vesel.

Else adusese un buchet de flori proaspete cu care-l înlocui pe cel vechi. Îşi auzi soţul murmurând:

— Micuţa mea! Atâtea zile ai rămas singură şi aveai nevoie de mine. Acum e rândul meu să am nevoie de tine...

*

Pe antica Via Appia se văd grilaje complicate din spatele cărora te privesc vile somptuoase. Acolo se celebrează măreţia

Romei moderne. Se spune că prin părţile acestea, acum aproape două mii de ani, Iisus îi ieşise înainte lui Petru, care fugea din Roma. Tremurând, apostolul îl întrebase: *Quo vadis, Domine?* Unde te duci, Doamne?

Prin aceleaşi locuri, într-o dimineaţă caldă de iunie, un Mercedes metalizat intră pe o poartă automată. Continuă să alunece printre două şiruri de pini până la o vilă cărămizie. În dreapta era o piscină. Două fete înotau. O a treia stătea pe marginea ei, cu capul uşor înclinat, melancolică şi nespus de frumoasă.

Din Mercedes ieşiră Cannito, Terrasini şi Laudeo. În acelaşi moment, uşa vilei se deschise şi stăpânul casei ieşi afară.

— Dragii mei, îşi agită el braţele-i scurte, ce bucurie!

Avea un cap enorm, chel şi lucitor. În schimb, trupul era mic, cu o burtă proeminentă. Se mişca rigid, ţeapăn, parcă ar fi vrut să pară mai înalt decât era. Îşi bălăbănea continuu braţele. Ca şi cum nu se simţea bine în haina răcoroasă de in.

Terrasini îl îmbrăţişă:

— Dragă domnule Sorbi, ce plăcere să vă văd!

Intrară. Se instalară în fotoliile moi de piele din salon. Dinspre piscină veneau ţipetele vesele ale fetelor. Sorbi ieşi în uşă, strigându-le:

— Ne lăsaţi să stăm puţin liniştiţi? Se poate?

— Da, tăticule, răspunseră ele în cor şi izbucniră în râs.

Îi spuneau în glumă „tăticule”, dar, când era singur cu ele, Sorbi îşi lua un aer profesoral şi le informa că în acea expresie era un motiv ascuns. Dacă i se adresau astfel era pentru că vedeau în el un adevărat tată. Un protector înţelegător şi generos.

După ce s-a potolit gălăgia, cei patru s-au aşezat în linişte să discute afaceri.

— Trebuie să vă anunţ, începu Terrasini, că prietenul Carrisi va sosi în curând din America. Vine să ne vorbească personal de proiectele lui. Dar să ştiţi că are de gând să investească în Italia sume uriaşe.

Laudeo se adresă lui Sorbi:

— Cum vor ajunge investiţiile?

Sorbi îşi drese vocea. Când vorbea de bani, îşi mişca numai jumătate de gură. Cealaltă jumătate era nemişcată, de parcă ar fi

fost lipsită:

— Fondurile vor sosi din Statele Unite în Elveţia. Vor fi acreditate pe numele unor instituţii financiare controlate de mine. Apoi vor trece în Italia prin banca mea.

Laudeo credea că între prieteni se poate vorbi cu cărţile pe faţă:

— Astfel, cercul se închide. Adică banii plecaţi din Italia se întorc înapoi. Se reciclează.

Numai că lui Sorbi acest limbaj deschis nu-i plăcea:

— S-o luăm uşor!

Şi găsi o formulă mai nobilă.

— E vorba de fonduri din străinătate, strânse printr-o nouă formă de economie. Acestea vor fi investite pe piaţa noastră, cu cele mai bune perspective.

— Pe prietenul Carrisi, interveni şi Terrasini, îi interesează cu precădere industria electronică, în special pentru aplicaţiile sale în domeniul militar. Vrea să-şi deschidă un drum spre piaţa produselor strategice din Orientul Mijlociu.

— Şi pentru început, întrebă Laudeo, de ce are nevoie?

Sorbi îşi înălţă capul lucitor şi explică:

— Vrea terenuri în condiţii avantajoase, înlesnire de credite şi acoperire politică. Eu aş zice, mai ales, acoperire politică. Foloseşte la îndepărtarea obstacolelor birocratice, mă înţelegeţi!

— Evident, răspunse Terrasini. Asta şi pentru că prietenul Carrisi are mentalitate americană; el vrea să facă lucrurile repede. Piedicile îl supără.

— Dată fiind poziţia mea, spuse şeful Departamentului Z, mi-ar face plăcere să-l întâlnesc separat pe mister Carrisi când va fi în Italia.

Laudeo se oferi să-i aranjeze o primire triumfală.

— Dacă doreşte un articol în ziare, un interviu, nu sunt probleme. Ziariştii stau la dispoziţia noastră.

Sorbi îşi închise şi jumătatea de gură cu care vorbea de obicei. Făcu o strâmbătură de dezgust, arătând astfel că lui zgomotul îi făcea greaţă.

Terrasini înţelese sensul acelei strâmbături şi adăugă:

— Nici lui *mister* Carrisi nu-i place publicitatea.

— Totuşi, când va veni momentul, îşi clarifică Sorbi gândul, va trebui să mobilizăm presa pentru ca proiectul să fie prezentat în

termeni pozitivi.

Ochii lui Laudeo străluciră. În sfârşit, se găsea un rol şi pentru presa controlată de asociaţia lui. Reluă, cu o anume mândrie:

— Avem în mână presa cea mai bună. E suficient să dai un ordin. Ziariştii sunt la dispoziţia noastră.

*

La aproape două sute de metri de vila unde se desfăşura reuniunea, cineva era la pândă. Sus, chiar pe vârful colinei, se ascundea un bărbat, un tânăr cu aer isteț care nu scăpa din ochi intrarea vilei. Abia îi văzu pe cei patru ieşind, că îndreptă spre ei un teleobiectiv şi începu să fotografieze.

*

Când aveau de vorbit, Ferretti şi Cattani foloseau un semnal. Se întâlneau la depozitul de electrocasnice. De data asta Ferretti îl convocase, deoarece voia să ştie dacă, în sfârşit, Cannito întreprinsese ceva pentru a-l lua pe Cattani la biroul său.

— N-a mai dat niciun semn de viaţă, îi spuse acesta.

— Ciudat!

— Ce mă sfătuiţi? Să-i dau un telefon?

— Nu, făcu din cap Ferretti. Ar începe să devină un lucru suspect.

Închise uşa unei maşini de spălat care se deschisese chiar în nasul său. Apoi adăugă:

— Individul este mult mai perfid decât vă puteţi imagina. Cred că aşteaptă un gest din partea dumneavoastră. Ceva care să-l convingă. Nu-i ajung vorbele. Vrea o dovadă că aţi trecut cu adevărat de partea lui.

— O iniţiativă în favoarea lui, sugeră Cattani.

— Da, cam aşa ceva, aprobă Ferretti.

— Da, ştiu ce am de făcut.

*

A doua zi, Cattani reveni la Trapani. În bătrânul oraş întins de-a lungul mării învăţase arta subtilă de a minţi, de a face ca ceea ce era numai prefăcătorie să pară real. Iar acum se întorcea ca să dea o probă de măiestria la care ajunsese.

Se duse la biroul magistratului care ordonase arestarea lui. Îl găsi şi mai cocoşat, din pricina maniei de a nu privi în faţă oamenii, cu faţa tot mai strâmbată de ticuri.

— Deci, spuse magistratul, vreţi să faceţi o nouă depoziţie.

Cattani se aşează mai bine pe scaun.

— Vedeţi, îi explică el, când i-am povestit procurorului Bordonaro anumite lucruri, mă aflam într-o stare de tulburare mentală. Înţelegeţi, fata mea fusese răpită şi violată. Nu mai aveam mintea întreagă. Acum, cu capul mai limpede, trebuie să recunosc că am făcut afirmaţii care n-au nicio bază reală.

Mângâindu-şi metodic capul chel, magistratul trecu în revistă toate obiectele de pe birou, de parcă ar fi căutat o inspiraţie în ele. În cele din urmă, scoase un sunet ascuţit şi zise:

— Bun, sunteţi un slujitor leal al justiţiei.

— Mi s-a părut de datoria mea, continuă Cattani, să vin aici şi să rectific neadevărurile cuprinse în acel interogatoriu, deoarece ele implică persoane respectabile. Nu e drept să existe umbre asupra comportamentului lor.

— Bine, bine, repeta magistratul, răsfoind vechiul interogatoriu al lui Cattani. Uite, aici, de pildă! Dumneavoastră afirmaţi că excelenţa sa, Cannito, a încercat să vă oprească prin nenumărate mijloace să vă continuaţi cercetările pe vremea când eraţi şeful Brigăzii mobile. Acest lucru este adevărat? Îl confirmaţi?

— Nu! Tocmai acesta este unul din punctele pe care aş vrea să le îndrept. Cu toată sinceritatea, pot să afirm că excelenţa sa Cannito m-a îndemnat întotdeauna să-mi continui cercetările şi să nu ţin seama decât de adevăr.

— Bine, bine, făcu magistratul cu un entuziasm care creştea pe măsură ce Cattani vorbea. Să vedem ce aţi mai declarat. Deci, aţi afirmat despre avocatul Terrasini că era implicat într-un trafic murdar. Şi nu e totul. Îl consideraţi autorul moral al răpirii fetei dumneavoastră.

Magistratul făcu o pauză, ca şi cum uluirea nu i-ar fi permis să continue. Îşi împreună mâinile şi exclamă:

— Cattani! Avocatul Terrasini, autor moral al răpirii! Dar vă daţi seama? Dumneavoastră ar trebui să-i ridicaţi lui Terrasini o statuie de aur. Dacă nu era el, şi acum eraţi în puşcărie.

Pe chipul lui Cattani apăru remuşcarea.

— Câtă dreptate aveţi! De fapt, aş vrea să corectez şi acest punct. Am fost de-a dreptul idiot să pun în cauză o persoană atât de cinstită cum e avocatul Terrasini.

— Deci excludeți varianta, reluă magistratul, conform căreia procurorul Bordonaro şi-ar fi găsit moartea pentru că cerceta

ceea ce dumneavoastră i-aţi semnalat.

— Nici vorbă că o exclud.

— Mai spuneţi-mi ceva. Înainte de a pleca de la Roma, procurorul Bordonaro a vorbit cu dumneavoastră? V-a destăinuit ceva în legătură cu programul său?

În mintea concentrată a lui Cattani apăru figura înroşită de sânge a lui Bordonaro. Sări în picioare, trezit parcă din somn, şi aproape că strigă:

— Absolut nimic!

*

După ce a dat depoziţia, Cattani reveni la hotel şi găsi un mesaj de la contesa Camastra. O sună la telefon:

— Dar e imposibil să vii în oraşul ăsta fără ca toată lumea s-o ştie!

— Puteai să mă anunţi că vii. Trebuie să aflu de la alţii că te afli aici?!

— Te-aş fi sunat.

— Cine ştie când!

— Hai, nu mai face pe bosumflata!

Apoi, schimbând tonul, îl şopti în telefon:

— Aş vrea să te văd…

*

Olga se duse să-l ia cu maşina de la hotel. Se îndreptară spre periferie şi în câteva minute oraşul se afla departe. Conducea pe o şosea îngustă şi plină de cotituri. Avea o figură radioasă.

Chiar şi el arăta destins. Se întinse pe scaun şi respiră adânc:

— După atâtea luni de tensiune, este prima dată când simt cu adevărat o licărire de pace.

— Pot să spun acelaşi lucru, murmură Olga.

Conducea repede şi sigur. Din când în când se uita la el şi surâdea. Era fericită! Lumea era compusă numai din ea şi bărbatul de lângă ea. Mergea ca vântul şi nu mai voia să ştie de ceilalţi. El întinse mâna şi ea i-o prinse. Simţi un val cald care urca de-a lungul braţului până la inimă.

Goneau printre măslini cu trunchiuri răsucite.

— Unde mă duci? o întrebă el.

— E o surpriză. Ai să vezi. Ai să vezi.

După o oră, maşina se opri. Erau în plin câmp, în vârful unei coline. În depărtare, se zărea un colţ de mare înroşit de amurg.

— Aici e micul meu paradis, îi spuse Olga. Aici m-am născut.

Casa nu mai era cea de odinioară. Olga o mărise, o renovase, îi transformase interiorul.

— Vino! îi spuse luându-l de mână.

Îl duse lângă un roşcov. Întunecat, cu trunchiul scurt şi îndesat, cu crengile puternice.

— El era copacul meu preferat. Când eram mică, mă căţăram sus, stăteam călare pe o creangă şi priveam marea.

Îi trase capul spre ea şi-l sărută. Ţinându-l strâns, îl privi cu atenţie:

— Am visat de mii de ori că te îmbrăţişam aşa. Dar tu nu voiai, mă evitai. De ce, iubitule? De ce?

Se iubiră ore întregi. Cattani se aruncă asupra ei cu o sălbăticie pe care nu şi-o cunoscuse înainte! Voia parcă să zdrobească totul: sânii grei, şoldurile ample, conturate aţâţător, buzele uscate de dorinţă. O pătrundea violent, rânjind la fiecare geamăt de durere al femeii, strângând din dinţi la fiecare suspin de plăcere pe care i-l producea.

Şi-o imagina, în casa asta în care se născuse, foarte tânără, aproape o adolescentă... O poseda pe aceea, o pulveriza, până când, iarăşi, femeia-femeie îi apărea în faţa ochilor. Atunci furia mişcărilor lui atingea paroxismul, iar gemetele ei se transformau în urlet.

*

— Acum stai cuminte acolo, sub cearşaf. Îţi aduc cina la pat, îi zâmbi ea apăsându-i buzele cu degetul.

În maşină avea un frigider de campanie, plin cu bunătăţi. Mâncară pâine prăjită cu somon şi caviar, prăjituri, băură şampanie.

— Pentru fericirea noastră! ridică Olga paharul.

Avea o lumină nouă în ochi.

— În sănătatea noastră!

Ea scoase tăvile. Respinse cu hotărâre propunerea lui de a o ajuta.

— Nu, rămâi acolo.

Era fericită să-l servească pe omul ei. Era fericită s-o facă, aşa cum sunt fericite toate femeile de pe pământ.

Când se întoarse în pat, se ghemui lângă el şi-i spuse:

— Ştiu de ce ai venit.

— Cine ţi-a spus-o, Terrasini?

— Da.

— Ah! Magistratul ăla are fir direct cu el.

Olga îl tachină cu gingăşie.

— N-ai să te potoleşti niciodată. Aici lucrurile se sucesc altfel. Bagăţi-o bine în cap.

— Nu numai aici, fii sigură. Boala s-a întins, iar microbii se răspândesc.

— Oricum, după cele ce ai făcut, toţi sunt acum mulţumiţi de tine.

— Şi tu?

— Eu? Eu nu mă ocup de treburile astea.

Se întoarse către el şi-l mângâie drăgăstos pe păr.

Aerul ei de fetiţă dezarmată îl făcu pe Cattani să strângă maxilarele privind îndelung prin geamul în spatele căruia se vedea un roşcov bătrân în care, demult, se urcau copii ca să vadă marea.

— Ce-i, iubitule?

CARRISI

La sfârşitul săptămânii, Cattani a fost invitat la vila de la ţară a lui Cannito. Au plecat cu un automobil albastru condus de un şofer în livrea. Au ajuns la colinele din Umbria, aproape de Perugia. Drumul, în serpentine, ducea până în vârf, unde s-au oprit în faţa unei vile în stil renascentist, a cărei perspectivă se deschidea spre văile pline de verdeaţă.

Şoferul coborî din maşină şi se repezi să deschidă portiera şefului Departamentului Z. În faţa priveliştii, Cattani rămase cu gura căscată. În faţă se întindea o vale în pantă lină, tăiată de un pârâu sinuos. De jur-împrejur, coline cu sătucuri cocoţate pe vârfuri şi cu turnurile pătrate ale unor castele împovărate de secole.

Cattani respiră adânc:

— Ce minunăţie!

— Aici îmi petrec toate sâmbetele şi duminicile, îi spuse Cannito. Dar să-ți spun adevărul:

Dacă ar trebui să stau mai mult, aş muri de plictiseală.

Din vilă ieşi o doamnă micuţă de statură, cu părul alb, cu o faţă slabă şi radiind de bucurie. Îl îmbrăţişă pe Cannito, apoi i se adresă lui Cattani:

— Corrado, ce plăcere să te revăd! După atâta vreme! Eu nu te-am uitat, să ştii!

Femeia îl mângâie pe Cannito. El o luă tandru de umeri. Când îl vedeai aşa, fericit lângă soţie, şeful Departamentului Z părea un alt om. Cattani se uită atent la el. Era chiar emoţionant felul în care continua s-o strângă la piept pe nevastă-sa, s-o mângâie pe păr, s-o sărute pe obraz. Ce ciudat, medită Cattani, câte firi diferite pot exista în acelaşi om! Om… hmm!

— Şi eu sunt fericit să vă revăd, doamnă. Tocmai admiram paradisul dumneavoastră.

— Nu-i aşa că-i frumos? E o linişte şi o pace... Aici mă simt în largul meu. La Roma, nu mai rezistam. Cu atâta zgomot, cu atâta agitaţie...

— Staţi aici tot anul? o întrebă Cattani.

Răspunse în locul ei Cannito:

— Da, m-a părăsit. Eu o cam iau peste picior şi-i spun c-o face pe sihăstriţa.

Nevastă-sa zâmbi:

— Totdeauna gata de glume. Adevărul e că soţul meu este un om foarte ocupat. Chiar să mâncăm seara împreună devenise o problemă. Atunci i-am spus: „Hai să facem aşa: eu plec acolo şi tu vii sâmbăta şi duminica". Măcar două zile pe săptămână pot să-l văd în voie.

Brusc, doamna Cannito se întristă. Îl luă pe Cattani de braţ.

— Am aflat nenorocirea. Biata fetiţă! Crede-mă că am plâns ca şi cum ar fi fost fata mea. Ce face Else? Sărăcuţa de ea!

— Îşi revine încet, încet.

— S-o saluţi din partea mea.

Apoi, cu gesturi de mamă, luă mâinile lui Cattani într-ale ei şi-l rugă:

— Spune-i şi dumneata lui Cannito să nu se mai omoare cu munca. Italia merge înainte şi fără el.

— Da, dar putea să meargă rău fără mine, scumpa mea, spuse Cannito mângâindu-şi soţia. Oricum, Corrado va fi mai aproape de mine de aici înainte. Va lucra în secretariatul meu.

— Adevărat?!

Chipul ei căpătase o expresie de bucurie.

— Sunt foarte mulţumită.

Şi, adresându-se lui Cattani:

— Sebastiano are nevoie de prieteni de încredere. Cunosc mediul în care lucrează. Oameni răi, nu-mi plac. Afară de adjunctul lui, acel Ferretti. Uite, acesta este un om cumsecade... Dar, ia spune-mi, când începi să lucrezi?

Luat pe neaşteptate, Cattani nu ştiu ce să-i răspundă.

— Păi... să vedeţi...

Îl salvă Cannito:

— De fapt, el încă nu ştie. Voiam să-i fac o surpriză.

O luă din nou de umeri pe soţie şi o întrebă:

— Ia spune-ne, ce-ai pregătit pentru întoarcerea fiului risipitor?

Ea se îndreptă iute către casă.

— Este formidabilă, făcu Cannito, vorbind despre nevastă-sa. Mi-a încântat viaţa.

Oftă, după care-l întrebă:

— Deci, vrei să lucrezi cu mine sau nu?

Cattani se prefăcu că se lasă greu:

— Ştiu eu dacă o să mă pot adapta la o muncă de birou?

— După toate câte s-au întâmplat, o să-ţi prindă bine să stai într-un loc mai retras.

Nevastă-sa se întoarse cu o sticlă de vin roşu şi două pahare. Sorbind din pahar, Cattani îl privi pe Cannito prin cristalul tăiat în faţete. Îi apăru monstruos. Capul mărit, dinţii lungi ca nişte colţi de fiară. Îşi aminti de un documentar american care înfăţişa un cuplu de lupi… păreau foarte tandri în bârlogul lor…

*

Americanul sosi către prânz, Sorbi şi Terrasini îl aşteptau la aeroportul Fiumicino. Fără măcar să-i salute, începu să se plângă:

— Ce porcărie!

Făcu o strâmbătură de dezgust.

— Jumătate de oră la controlul paşapoartelor! M-am dus la toaletă, totul era murdar!

Nu era înalt, în schimb foarte bine proporţionat. Părea de vreo cincizeci de ani. Purta un blazer albastru, avea faţa rotundă şi ochii negri şi încruntaţi, trădând un temperament aspru şi iute. Păşea cu o aroganţă care intimida şi oricine s-ar fi aflat în calea lui s-ar fi dat, impresionat, la o parte.

— Şi valizele, domnule Carrisi? întrebă Sorbi plin de grijă.

— Numai servieta asta. Nu-mi iau bagaje cu mine. Îmi cumpăr tot ce am nevoie de la Roma şi mă întorc în America cu haine *made în Italy. Right?*

Sorbi scoase un chicot de aprobare. Băgă o mână în buzunarul interior al hainei şi scoase un carnet de cecuri. Îl întinse lui Carrisi, spunându-i:

— Pentru cheltuielile dumneavoastră în Italia. Vă rog!

Americanul şi-l vârî în buzunar fără să clipească:

— OK, zise scurt, apoi, adresându-i-se lui Terrasini: Unde-ţi sunt prietenii?

— O să-i convocăm când vei decide tu.

Terrasini surâdea servil. Carrisi era primul om în faţa căruia trăda un anumit respect.

Din mulţimea de oameni se ivi chipul distins al contesei Olga Camastra.

— A, uite-o şi pe contesa noastră, anunţă Terrasini.

Olga înainta în grabă, dreaptă, cu capul sus.

— Scuzaţi-mă! Dar circulaţia în oraşul acesta este infernală.

Carrisi o privi distrat:

— Da’ asta cine mai e?

— Cum, cine sunt? zise ea uşor iritată. Sunt contesa Camastra. Şi dacă vreţi să ştiţi ce fac în viaţă, am să vă răspund imediat că lucrez în construcţii. Am o întreprindere de construcţii.

— Ha, ha, ha! izbucni Carrisi în râs. Cum aşa, Terrasini?! Lucrezi acum cu muieri? Dumnezeule mare! Muieri! Ha, ha, ha!

— Ei, dar e vorba de cineva de foarte bună calitate. E mai bună decât un bărbat.

Olga îl privi pe american drept în ochi, susţinându-i privirea:

— *Mister* Carrisi, trebuie să vă modernizaţi. Dispreţul dumneavoastră pentru femeile care intră în afaceri nu are nicio justificare.

Carrisi dădu din cap şi părul lui ondulat, lucind de briantină, căpătă reflexe metalice.

— OK, OK! aprobă cu aerul dezolat al celui care vede cum se prăbuşeşte lumea. Vasăzică construiţi! O să construiţi şi pentru mine, nu?

— Sper că veţi avea încredere în mine! îi răspunse Olga într-o engleză perfectă. De aceea sunt aici.

— Drace! exclamă Carrisi, dar dumneavoastră vorbiţi engleza mai bine decât vorbesc eu italiana.

Capul chel al lui Sorbi se mişcă puţin, semn că bancherul era pe punctul să-şi facă auzit glasul, într-adevăr, propuse să meargă într-un bar pentru a sărbători sosirea lui mister Carrisi cu o sticlă de şampanie.

Americanul îl privi uluit:

— Alcool?! Niciodată ziua! Şi niciodată când tratez afaceri.

Sorbi surâse încurcat:

— Noi, italienii, suntem mai puţin intransigenţi în treburile astea.

— Se vede, se vede, spuse Carrisi rotindu-şi privirea în jur. Uite

în ce zăpăceală trăiţi!

Plecară către vila lui Sorbi.

*

Ceva mai târziu sosiră şi Laudeo şi Cannito, ca nişte corbi rotindu-se deasupra unui animal ce trage să moară. Se expuseră o grămadă de dificultăţi. Că tipul de întreprindere dorit de american ar crea o sumedenie de obstacole. Fără doar şi poate, comuniştii vor face tărăboi. Aşa că era necesar ca oamenii politici să fie îmblânziţi.

— Ei, ei! sări americanul scandalizat. Da' ce drac de legătură are cu partidele? Noi facem afaceri. Politica nu ne interesează.

Sorbi clătină din cap şi-şi ţuguie buzele:

— Daţi-mi voie, mister Carrisi, într-o operaţie de asemenea importanţă nu se pot ignora aspectele politice. Ne putem găsi în faţa unor obstacole de nedepăşit. Întotdeauna se găseşte cineva care să aţâţe indignarea opiniei publice, care să folosească sentimentele oamenilor în folosul său propriu.

— Cu noi puteţi fi liniştit, interveni şi Laudeo cu glas dulce. Membrii Asociaţiei noastre sunt introduşi peste tot şi capabili să înlăture orice obstacol.

Sorbi deveni şi mai insinuant:

— Dacă priviţi mai bine la situaţia complexă din Italia, veţi aprecia, fără îndoială, prilejul pe care vi-l oferim noi.

Uluirea de la început a lui Carrisi se transforma încet într-o evidentă iritare. Americanul deschise o tabacheră de argint strălucitor. Răsuci între degetele-i scurte o ţigară de foi, îi tăie vârful şi o băgă în gură. Cuvintele lui Sorbi şi ale lui Laudeo pluteau în aer fără să pătrundă până la nivelul conştiinţei sale. El le respingea, dar nu putea împiedica sunetul lor, pentru el lipsit de orice semnificaţie, să nu-l izbească în capul pieptului, sufocându-l. Să-i ia dracu' pe italieni! Detesta vorbăria. Era obişnuit să trateze cu oameni cu care se înţelegea din câteva cuvinte. În anumite cazuri, cu cât se vorbeşte mai puţin, cu atât mai bine. Dacă un simplu semn era de ajuns, şi mai bine.

Îşi aprinse havana cu o brichetă de aur pe care străluceau iniţialele FMC din platină. Conform obiceiului american, adăugase şi numele mamei la cel al tatălui.

Trase un fum şi, subliniindu-şi vorbele cu havana, întrebă:

— Şi cât costă sprijinul vostru politic?

Laudeo era obişnuit cu un fel de exprimare mai ocolit, mai puţin brutal. Îşi plimbă privirea de la un chip la altul, puţin mirat. În cele din urmă spuse:

— Ceea ce se cuvine pentru ca afacerea să se încheie cu bine ar fi cincisprezece la sută din fondurile investite.

— Fiuu! Drace! exclamă americanul.

Laudeo îşi umezi buzele, spunând cu un surâs şiret:

— Pe de altă parte, fără sprijinul nostru, iniţiativa dumneavoastră ar suferi un eşec total.

— Da, confirmă şi Sorbi, asta-i situaţia în Italia. Există o mulţime de interese. Şi dacă un proiect nu este sprijinit cum trebuie, nu trece. Cu cincisprezece la sută, puteţi fi liniştit. Puteţi avea siguranţa că veţi face ce veţi dori.

Discutau din nou. Carrisi se agăţa de havana lui ca de o măciucă cu care ar fi vrut să lovească gurile acelea vorbăreţe.

Nici nu-şi mai dădea seama cine vorbea în acel moment. Cui aparţinea vocea? Cu havana între dinţi, băgă bricheta în buzunar şi se sculă:

— Domnilor, ne vedem mai târziu.

Se îndreptă spre ieşire, lăsându-i pe toţi înmărmuriţi.

Cel mai îngrijorat părea Sorbi. Mâinile îi tremurau de nelinişte. Se agăţă de braţul lui Terrasini:

— Ce înseamnă asta?!

Avocatul făcu un gest vag:

— Vrea să se gândească. Să se sfătuiască cu prietenii de la New York.

— Aşa că s-ar putea ca afacerea să cadă baltă.

Lui Sorbi i se muiată picioarele la gândul unei astfel de posibilităţi.

— Se poate, se poate, spuse calm Terrasini. Se poate muta în alt loc. Ar fi neplăcut. Timp pierdut. Drumuri făcute degeaba.

Grid ieşiră în faţa vilei, în vârful colinei se afla iarăşi tânărul acela. Cu teleobiectivul său, fixă pe peliculă şi această reuniune.

*

Într-un restaurant sicilian din Roma, Terrasini şi Carrisi mâncau languste.

— Prietenii ăştia ai tăi, se văită americanul, exagerează. Cincisprezece la sută! Şi sunt aroganţi. Cu mine să nu facă pe aroganţii! Niciodată!

Terrasini încercă să mai domolească resentimentele lui Carrisi:

— Sunt persoane cu autoritate. Asociaţia lui Laudeo e puternică. O întâlneşti pretutindeni.

Carrisi sugea un cleşte de langustă.

— Asemenea lucruri nu se întâmplă în America. Totul e mai limpede. E ca într-un supermarket: Uite marfa, ia banii. Nu te poate duce de nas. De aceea m-am refăcut viaţa în *States.* Sunt născut aici, dar am mentalitate americană, zise ştergându-şi buzele.

Luă cupa de şampanie şi o goli repede, fără s-o savureze.

— Prietenii ăştia ai tăi sunt ca nişte ţipari. Eu nu pescuiesc ţipari. Eu fac *business,* cum se zice pe aici? Afaceri.

— Da, îi împărtăşi părerea Terrasini, aici politica e peste tot.

— Aaa! La noi se vorbeşte deschis cu omul politic. Că-i republican, că-i democrat, *no difference.*

— Atunci ai să renunţi la investiţii?

— Dacă ăia mă mai plictisesc mult, da. Lumea e mare şi dolarul face poftă oricui.

Terrasini îi mai aruncă o propunere.

— Şi dacă am face totul numai între noi, sicilienii? Poate că ar fi mai uşor să ne înţelegem.

— Poate. Dar de ce Sicilia nu s-a despărţit de Italia la sfârșitul războiului? Vezi, Terrasini, n-am chef ca de la Detroit la Las Vegas să râdă toţi de mine. Nu vreau să-mi aud vorbe.

— Sicilienii nu deschid gura.

Americanul îşi trecu limba peste dinţi; mai avea resturi de langustă. Şi hotărî repede:

— OK! Vorbeşte cu prietenii tăi din Sicilia. Fă totul singur.

— Fii liniştit, Frank, răspunse Terrasini, bătându-l pe spate. La noi, ca să rezolvi o problemă importantă, ai nevoie de trei lucruri: o muiere, un ziarist care să scrie porcăriile pe care le vrei tu şi un picior în serviciile secrete.

— Şi tu ai aceste lucruri?

— Le am, ba bine că nu! zise Terrasini sorbind încet din cupa de şampanie şi privindu-şi complice comeseanul.

JOCURI DUBLE

Portarul hotelului îi dădu cheia lui Cattani:

— A! domnule Cattani, vă aşteaptă un domn la bar.

Cine putea să fie?! Se îndreptă curios spre bar şi descoperi că era vorba de Terrasini. Aşezat într-un colţ, avocatul bea o cafea.

— Mă scuzi pentru venirea asta neaşteptată. Dar de azi-dimineaţă te caut la telefon, dar nu te-am găsit.

— S-a întâmplat ceva? întrebă Cattani strângându-i mâna.

— Nu, nu, nimic. Am venit numai să te felicit.

— Pentru ce?

Terrasini îşi deschise servieta. Scoase câteva foi de hârtie şi, arătându-i-le lui Cattani, spuse:

— Pentru asta. E depoziţia făcută în faţa magistratului de la Trapani. Am apreciat foarte mult gestul. Mai ales că nimeni nu ţi-l ceruse. Un adevărat gest de gentleman, mai mult, de prieten.

Vierme nenorocit! gândi Cattani.

Se aşeză:

— Mi se părea de datoria mea, după tot ce-ai făcut dumneata pentru mine.

— Da, aprobă Terrasini.

Îl observa pe Cattani cu un surâs ciudat.

— Mă întrebam care ar putea fi aspiraţia maximă pentru un om ca dumneata.

— De ce-mi pui întrebarea asta?

— Mă interesează răspunsul dumitale.

Terrasini părea şi mai lunecos ca de obicei. Îşi ţinea capul uşor înclinat şi mirosea a parfum de ţi se făcea rău.

— Şi ce să-ţi răspund? râse Cattani. Dat fiind că sunt de meserie poliţist, ar trebui să aspir să devin şeful poliţiei.

Terrasini îl privi impasibil.

— Nu râde! De lucrurile astea nu se râde. Dumneata eşti plin

de energie şi inteligenţă. De ce să nu aspiri la ce spuneai?! Ai nevoie numai de prieteni potriviţi, la momentul potrivit.

Cattani se întrebă unde voia acesta să ajungă. Oare ce plan ascuns mai construise? Deveni mai concentrat, mai atent. În vreme ce Terrasini continua pe un ton, când prietenos, când ameninţător:

— Eu, de pildă sunt prietenul care îţi trebuie, între dumneata şi mine e un pact de amiciţie ce nu poate fi şters.

Se întrerupse, ridicându-şi un colţ ai buzei într-un surâs care-ţi dădea fiori de gheaţă, lăsând să apară nişte dinţi de o albeaţă uimitoare.

Ca o hienă! îi veni în minte lui Cattani.

— Acum nu pot să-ţi spun mai multe. Dar în Sicilia trebuie să pun la punct nişte treburi care te privesc şi pe dumneata.

Cattani avu o tresărire.

— Pe mine?

— Sigur! Dar fii liniştit! Mie îmi ajunge să ştiu dacă pot să contez pe ajutorul dumitale. Pot să contez?

— Da, dar n-aş vrea să mă supraevaluezi.

— Ce faci, mă iei peste picior?

Terrasini vorbea tot cu voce joasă, dar cuvintele lui loveau adesea cu putere, ca nişte ciocane.

— Ce faci acum, vreau să, spun, ce lucrezi? întrebă rece.

— Voi lucra la secretariatul lui Cannito.

— Felicitările mele! Este lucrul cel mai mic pe care-l poate face Cannito pentru dumneata. Vezi? Ce vorbeai de supraevaluare? Când ai asemenea însărcinări este foarte posibil să fii folositor unor prieteni.

Cattani se simţea ca un peşte prins în undiţă, încercă să scape:

— Dar dumneata eşti foarte bun prieten cu domnul Cannito. Ce-aş putea eu să fac mai mult?

— Poţi, poţi!

Terrasini împinse mai încolo ceaşca de cafea.

— Cannito are atâtea lucruri pe cap. De multe ori uită. În schimb, dumneata eşti acolo... Mă înţelegi?

Se ridică. Îşi încheie fără grabă haina şi, uitându-se la cafea, adăugă:

— Sunt invitatul dumitale.

Pe drum îi mai veni în minte ceva. Se întoarse şi şopti:

— O să te sun curând. Dar nu vorbi cu Cannito despre discuţia noastră. Nu e nevoie.

*

Şeful Departamentului Z, Sebastian Cannito, cu părul lucitor, îngrijit lipit de cap, îşi întinse chipul de felină spre soarele cald al Romei. Stătea lungit pe terasă, în tovărăşia lui Laudeo, sorbind din când în când dintr-o băutură răcoritoare cu mentă.

— Mă îngrijorează puţin felul de a fi al acestui Carrisi, spuse el. Trebuie să-i intre în cap că aici nu e America.

— Se va calma, îl linişti Laudeo. Dacă nu se loveşte de pragul de sus, n-o să-şi dea seama de situaţie. Aşa că zic să-l lăsăm în voia lui. Când se va convinge că nu are altă alternativă, se va întoarce la noi în genunchi.

— Şi unde credeţi că se va duce? Unde va mai încerca?

— O să-i închidem toate ieşirile. Nu poate să scape.

Laudeo desfăcu arătătorul şi mijlociul în formă de V, le întoarse, ciocănind cu vârful degetelor pe braţul fotoliului:

— Furcile caudine. Printre ele va trebui să treacă!

Amândoi izbucniră în râs.

Valetul, în haină albă, se apropie şi anunţă sosirea lui Cattani.

— Mi se pare că ne-am cunoscut, i se adresă Laudeo.

— Da, mai de mult şi mai departe, în Sicilia.

— Din păcate, nu ne-am mai văzut de atunci. Dar acum trebuie să ne vedem mai des.

Îl bătu pe spate şi adăugă repede:

— Dumneata eşti un băiat foarte dotat. Mi-am dat seama imediat ce ne-am cunoscut.

Cannito, cu paharul în mână, interveni şi el:

— Deci ţi-ai lămurit nedumeririle?

— Cred că da.

— Bun! Atunci înseamnă că eşti de-ai noştri. Când vrei să începi? Săptămâna viitoare? Să spunem luni?

— Cum vreţi dumneavoastră.

În momentul acela clopoţelul de la uşă sună. Cannito se uită la ceas.

Foarte punctual, îşi spuse în sinea lui, şi intră în casă, rugându-i să-l scuze o clipă.

Laudeo profită ca să continue să-l prindă pe Cattani în pânza lui de păianjen, ţesută cu vorbe mieroase. Era un mare vrăjitor,

dotat cu un magnetism misterios. Pentru el, oamenii erau ca nişte crisalide bune de păstrat în gogoaşa lor şi care trebuiau scoase numai când se dovedeau a fi folositoare.

— Dumneata ai noroc! Să lucrezi cu Cannito înseamnă să fii pe o trambulină formidabilă. Ai putea face o carieră excepţională.

— Sper să am calităţile pentru această carieră, zise plin de modestie Cattani.

— Nu am nici cea mai mică îndoială. Dacă el, Cannito, are încredere în dumneata, înseamnă că le ai, şi încă cum! Inteligenţă, prudenţă, devotament... Să ţinem legătura, dragul meu, să ţinem legătura!

Cattani abia dacă auzi ultimele cuvinte. Ochii îi căzuseră pe o scenă uluitoare, care-i tăiase răsuflarea. Cannito se întorcea pe terasă ţinându-l cu prietenie de umeri pe noul sosit, Ferretti, adjunctul său. Dar ce comedie se juca oare? Cattani era complet descumpănit. Ferretti – omul care-i propusese o alianţă pentru a-l demasca pe Cannito şi pe prietenii lui – se afla acum cu el, într-o atitudine de mare prietenie. Cine minţea? Şi dacă, în realitate, erau cu toţii aliaţi? Şi dacă îşi uneau cu toţii isteţimea lor? Şi dacă făceau parte cu toţii din acelaşi mecanism diabolic? N-ar fi fost de mirare. Ba, dimpotrivă, era de mirare că el, Cattani, fusese atât de orb şi nu înţelesese de la bun început.

— Vino, vino Ferretti! spuse Cannito. Vreau să ţi-l prezint pe Cattani care va începe de lunea viitoare să lucreze în secretariatul meu. Apoi, întorcându-se către Cattani, îi explică:

— Acesta este Ferretti. Ca şi tine, unul din băieţii la care ţin.

Cei doi îşi strânseră mâinile. Ferretti îi aruncă o privire distrată lui Cattani, iar acesta îl fixă o clipă, ca şi cum i-ar fi cerut acolo, pe loc, o explicaţie plauzibilă.

Dar Ferretti dispăruse, cu aerul lui sobru, anonim, care îi permisese, în multe împrejurări, să treacă neobservat. Chiar şi la birou îi mersese vestea că era un om care nu putea fi uşor ghicit. De multe ori colaboratorii lui trebuiau să forţeze lucrurile ca să-i poată vorbi. Dacă vreunul îl vedea intrând în biroul lui, îi anunţa repede şi pe ceilalţi. Stăteau la coadă. Şi când ciocăneau la uşă, constatau că nu mai era acolo. Se născuse legenda că Ferretti avea un mic helicopter cu care dispărea pe fereastră.

Laudeo îl luă imediat în primire:

— Vreau să vă dau o veste bună.

Cattani era la doi paşi, cu urechea ciulită.

Laudeo continuă:

— Cererea dumneavoastră de a intra în Asociaţia noastră a fost primită. Trebuie să-i mulţumiţi lui Cannito care a dat toate asigurările. De aceea, vă salut conform ritualului nostru.

Îl îmbrăţişă de trei ori. La fiecare îmbrăţişare, obrajii li se atingeau. O mână era aşezată pe umărul celuilalt.

Cattani îi aruncă lui Ferretti o privire dispreţuitoare, în vreme ce Cannito aplauda cu entuziasm.

— Excelentă achiziţie, îi spuse lui Laudeo, Ferretti are o minte de o mare subtilitate.

Apoi, către Cattani:

— Atenţie la Ferretti, Corrado! Din echipa mea, el are mintea cea mai ascuţită şi e persoana cea mai de încredere. Un adversar greu de întrecut.

Cattani dădu afirmativ din cap. Dar în inimă simţi o împunsătură care-l obligă să strângă din ochi.

*

Rătăcea fără scop pe străzile din centru. Scena la care asistase, Ferretti care se băga sub aripa lui Cannito şi Laudeo, îl întorsese pe dos. Se simţea ca un naufragiat în mijlocul furtunii. În cine ar mai fi putut să aibă încredere? Erau cu toţii o apă şi-un pământ. Toţi, nişte prefăcuţi. Toţi cu o mie de feţe: Terrasini, Cannito, Laudeo. Şi acum şi Ferretti. Toţi, din acelaşi aluat.

Se întoarse la hotel şi se trânti pe pat, aşa cum era, îmbrăcat. Disperarea lui ajunsese la o fază asemănătoare cu cea a unui bolnav de cancer căruia i s-a comunicat că nu mai are mult de trăit. Se ridică în picioare, îşi luă valiza şi începu s-o umple. Apoi se răzgândi. Se plimba prin cameră, încoace şi încolo, fără a reuşi să ia o hotărâre. În cele din urmă luă receptorul şi începu să formeze numărul lui Ferretti.

— Vreau să anulez întâlnirea de duminică.

Ferretti era dezolat:

— Dar de ce?

— Se temea că acesta se răzgândise şi nu mai voia să colaboreze cu el.

— Trebuie să plec, spuse Cattani fără a-i preciza ceva.

— Atunci să ne vedem înainte…

— Nu… zise Cattani ezitând, nu cred că mai e nevoie să ne

vedem.

— Dar ce înseamnă asta?! Iartă-mă, dar când te întorci?! Luni trebuie să-ţi începi treaba la Cannito.

Cattani se prefăcu a nu fi auzit ultimele cuvinte.

Atunci Ferretti a început să se alarmeze cu adevărat.

— Dar ce se întâmplă?

De cealaltă parte, tăcere.

— Eşti sigur că nu mai ai să-mi spui şi altceva?

— Ba da. Mai am ceva de spus, zise cu vocea schimbată din pricina mâniei. Ce faci? Intri în asociaţia lui Laudeo? Eşti nebun? Sau faci un joc dublu?

Ferretti coborî mult vocea şi, aproape murmurând, răspunse:

— Trebuie să ne vedem o clipă! Lasă-mă să-ţi explic!

— Nu mai are importanţă...

— Şi totuşi are. Trebuie să-ţi vorbesc înainte de plecare!

— Ce vrei, să mă opreşti? Nici să nu încerci!

Cattani era din ce în ce mai tulburat şi mai bănuitor.

— Ce tot spui? Adu-ţi aminte că împotriva lor ai un singur aliat şi acela sunt eu. Alo!

Cattani închisese.

Ferretti reflectă o clipă. Se crease o situaţie nouă pe care voia s-o limpezească. Ridică un receptor alb, de formă triunghiulară şi, după ce apăsă pe un buton, spuse:

— Tognoli, vino până la mine, am o misiune importantă pentru tine!

*

Cattani auzi trei ciocănituri uşoare în uşă şi se duse să deschidă. N-avu timp să-şi dea seama cine era, că Olga intră, cu o expresie euforică şi ochi strălucitori. Îl cuprinse într-o îmbrăţişare tandră, cu capul pe pieptul lui mare. Se dădu puţin înapoi, ţinându-l încă de talie ca să-l întrebe:

— Aşa-i că nu te aşteptai?

— Ca să fiu sincer, nu.

Tonul rece al lui Cattani făcea un contrast neplăcut cu veselia ei. Olga rămase uluită. Văzu valiza deschisă.

— Pleci? îl întrebă cu neliniştea celui căruia îi e frică de un răspuns pozitiv.

Desprinzându-se din îmbrăţişare, el răspunse:

— Trenul îmi pleacă la miezul nopţii.

— Te rog să mă ierţi!

Entuziasmul Olgăi dispăruse dintr-o dată şi tot ce mai rămăsese era o grimasă de uluire.

— Am picat prost…

— Nu, protestă el fără convingere, îmi face plăcere să te văd.

Întinse mina ca s-o mângâie pe obraz.

— Dar cum de ai venit aşa, deodată?

— Mi-era dor de tine. Am vrut să-ţi fac o surpriză. Şi iată-mă!

Îi luă o mână, strângând-o într-ale ei, de parcă ar fi vrut să-i transmită ceva secret şi foarte afectuos. Dar el rămase rece şi absent. Îl simţea atât de departe, încât i se făcu teamă. Ca şi cum avea o bucată de gheaţă în loc de inimă. Lăsă să-i scape un suspin, ca o părere de rău:

— Voiam să mă întorc mâine în Sicilia. Dar poate că ajung să prind avionul în seara asta.

— Nu, stai, încercă el s-o reţină din politeţe.

Ea dădu din cap.

— Nu, lasă-mă să plec… Petrecerea s-a sfârşit.

— Te rog, murmură el.

— Să plec? făcu Olga cu sarcasm. Da, nu te mai supăr.

— Încearcă să înţelegi.

— Ce anume? Că te plictisesc? Mi-am dat seama.

Cattani se apropie de ea, îi puse o mână pe umăr, într-o pornire duioasă:

— Ai venit într-un moment foarte greu pentru mine. Asta-i tot.

— Dar eu exist ca să împart cu tine şi durerile, nu numai bucuriile.

Olga îşi aprinsese o ţigară şi sufla fumul cu furie. Mai trase un fum şi răbufni:

— În schimb, tu mă respingi, de parcă ţi-aş face scârbă, de parcă nici n-ai şti cine sunt.

Strivi nervos mucul de ţigară în scrumieră şi continuă:

— La urma urmelor, ce ţi-am cerut?! Nimic. N-am avut nicio pretenţie. Doar de a fi împreună, din când în când, atunci când se iveşte ocazia. Pentru mine era suficient. Dar dacă tu respingi şi aceste rare ocazii, atunci totul e degeaba!

Fără să mai aştepte vreun cuvânt, deschise uşa şi intră în ascensor. După o clipă de tulburare, Cattani îşi puse haina şi fugi după ea. O văzu în stradă, căutând un taxi.

— Ce mai vrei? întrebă Olga cu răceală.

— Nu pleca aşa! Vreau să înţelegi!

— Înţeleg, înţeleg.

Juca acum rolul femeii de afaceri care nu-şi pierdea vremea cu sentimentalisme inutile.

— Data viitoare o să fie mai bine.

Se urcă în taxi şi se pierdu în rumoarea serii.

Cattani lovi cu vârful pantofului un pachet de ţigări gol, aruncat pe caldarâm. Oftă ca şi când Olga ar fi putut să-l audă şi, astfel, să fie mulţumită că el suferea datorită plecării el. Îşi dădu seama că joacă teatru degeaba şi îşi băgă mâinile adânc în buzunare. Mai lovi o dată pachetul care sună sec şi surprinzător de puternic.

„DE AICI SE CONTROLEAZĂ ȚARA”

Omul era tânăr şi bine îmbrăcat. Admira distrat, cu mâinile în buzunare, o vitrină. Din când în când, se întorcea spre trotuarul de vizavi, acolo unde Cattani rămăsese singur, continuând să urmărească cu privirea taxiul care dădea acum colţul, ducând-o cu el pe Olga.

Cattani îşi lăsă capul în jos şi începu să meargă încet pe trotuar. Un trecător dădu peste el, făcându-l să se clatine, iar el îi aruncă o privire încărcată de ură.

Pe trotuarul opus, tânărul bine îmbrăcat înainta şi el, nepierzându-l din ochi. Îi văzu că se opreşte în faţa unei uşi strâmte a unui piano-bar. Îi bănui aerul perplex şi remarcă gestul furios cu care aruncă chiştocul.

Îl urmă cu prudenţă în local. Într-o penumbră albăstruie, se distingeau nişte fotolii aranjate în jurul unor mese joase, cu lămpi care răspândeau conuri de lumină slabă. În aer răsunau notele melancolice ale unui pian.

Cattani se lăsă într-un fotoliu. Comandă un gin tonic. O fată se apropie, se aşează lângă el într-un mod insinuant:

— Îmi oferi ceva de băut? se fandosi ea.

Fără să-i arunce vreo privire, îi răspunse:

— Comandă-ţi ce vrei!

O simţea cum se apropie tot mai mult de el. Cum i se freacă de spate, ca o pisică. Avea un parfum puternic, care-l ameţea.

— Păi… dacă faci aşa, pe bosumflatul, eu am plecat.

*

Într-un colţ, într-o poziţie de unde-l putea vedea bine pe Cattani, se aşezase tânărul care-l urmărise încă din stradă. Se ridică încet. Deşi avea o statură robustă, mergea cu paşi uşori, ca de pisică. Se închise în cabina telefonică şi formă un număr.

— Da, e aici, şopti şi dădu adresa localului.

*

Fata tot insista, încercând să alunge proasta dispoziţie a lui Cattani.

— Nu vrei să vorbeşti? îi murmură la ureche.

El nu răspunse. Făcu numai un semn cu mâna că n-are chef de vorbă.

— N-ai vrea să dansezi? îi sugeră din nou. Sau ai chef să mergem acasă la tine? O să fim mai liniştiţi acolo.

Îl luă de mână. Avea un entuziasm autentic. Îşi depăşea îndatoririle profesionale, ca să le zicem aşa, de a-i distra pe clienţi. Bărbatul acesta, închis în el, posomorit din pricina unor necazuri necunoscute, îi topise inima. Şi dorea cu toată sinceritatea să facă ceva ca să-l scoată din acea stare.

Ca să nu fie prea nepoliticos, o privi. Avea gene lungi, false şi o faţă frumoasă de brunetă.

— Cum te cheamă?

Ea îşi flutură pleoapele, fericită, şi-i şopti:

— Lauretta!

Îl admira acum mulţumită, continuând să-i mângâie mâna. Dintr-odată zări pe chipul lui o schimbare bruscă, de parcă i s-ar fi făcut rău.

— Vai de mine, nu te simţi bine?!

Se simţea foarte bine. Se ridică în picioare, fără să se mai uite la ea. Văzuse în spatele Laurettei o persoană bine cunoscută de el. Lângă tânărul care-l urmărise, stătea Ferretti, cu un aer detaşat. Cattani se duse la el:

— De ce m-ai urmărit până aici? Ce vrei de la mine?

Ferretti se întoarse către tânăr:

— Tognoli…

Tânărul înţelese şi se pierdu printre mese cu pasul lui uşor. Pe scaunul său se aşează Cattani, care-şi stăpânea cu greu furia.

— Ascultă-mă bine! vorbi printre dinţi Ferretti. Dumneata ştii prea multe lucruri. De la punctul la care am ajuns, nu se mai poate da înapoi. Aici nu ne jucăm. Aşa că dacă acum, în loc să continui, vrei să scapi de noi… Viaţa îţi atârnă de un fir.

— Este o ameninţare?

— Sunt nişte vorbe realiste. Dacă fugi, devii o bombă vie. Poţi exploda dintr-o clipă în alta, cu consecinţe incalculabile. Te rog să mă crezi, nu e posibil să compromitem o muncă îndelungată şi

bine făcută numai pentru că dumneata nu mai ai chef. Nimeni, nici eu, nici adversarii mei nu ne putem permite să te lăsăm să colinzi în libertate, cu toate informaţiile spectaculoase pe care le deţii. Aşa că, fii sigur, cineva te va ucide!

Cattani nu păru impresionat de această perspectivă. Spuse cu un fel de resemnare:

— Nu mai rezist. Credeam că am s-o pot duce, dar mă prăbuşesc.

Ieşiră în răcoarea serii. Îi depăşi un grup de tineri veseli.

— Mă simt ca prins într-un vârtej, continuă Cattani. Trădare, falsitate, jocuri duble. În mijlocul tuturor acestor intrigi nu mai reuşesc să înţeleg cine sunt eu şi de ce parte mă aflu. Nu se poate să faci dragoste cu o femeie ca să obţii informaţii despre adversar şi cu riscul ca ea să fie ucisă. Nu se poate să-i surâzi lui Cannito, aşteptând momentul când să-i sari în spate. Nu se poate să-l laşi pe Terrasini să facă ce vrea, aşteptând clipa în care să-l distrugi.

— Anumite lucruri sunt necesare, explică Ferretti. Dacă eu intru în asociaţia lui Laudeo, este ca să controlez mai bine mişcările adversarilor. Dumneata eşti un om cinstit şi leal. Dar, ca toţi marii moralişti, nu cunoşti nuanţele: sau e albă sau e neagră. Eu văd lucrurile altfel: Dacă există un scop care merită să fie urmărit, trebuie să accepţi şi un compromis ca să poţi ajunge la scop.

Pe străzile din centru roiau grupuri mari de tineri zgomotoşi, cu un aspect care te neliniştea. Ca în fiecare noapte, inima Romei era asaltată de pierde-vară, cu casetofoanele deschise la maximum în maşini.

— Dumneata ai mizat pe un cal necâştigător. Sunt prea obosit şi dezorientat. Regret sincer…

Ferretti încercă să-l stimuleze.

— Tocmai un moralist ca dumneata ar trebui să se bată până la capăt. Să renunţi acum, când suntem aproape de ţintă, mi se pare o slăbiciune de neiertat.

— Nu mai ştiu împotriva cui mă bat.

— Împotriva corupţiei! Dar mai ales împotriva acelor indivizi nelegiuiţi care se îmbogăţesc din moartea altora. Împotriva traficanţilor de arme şi de droguri şi împotriva complicilor lor.

Cattani se opri o clipă. Lumina unui felinar îi lumina faţa,

lăsând-o pe a lui Ferretti în penumbră.

— Dumneata crezi că te afli de partea bună?

Din penumbră, ochii lui Ferretti sclipiră:

— Sper că da. Am făcut un pariu. Iar miza acestui pariu este viaţa mea… Din punctul meu de vedere, este o miză mare… Nu-mi pot permite să greşesc.

*

Când s-a întors în camera sa de la hotel, şi-a scos haina, şi-a desfăcut bagajele. Apoi intră în pat. Ar fi vrut să se refacă cu un somn lung, profund. Dar nici nu închise bine ochii, că sună telefonul.

Else îl chema din Franţa, cu o voce emoţionată, deoarece făcuse o descoperire pe care voia să i-o împărtăşească şi lui.

— Am găsit un caiet al Paolei. E un caiet vechi din şcoala elementară. Pe o pagină e un desen. Trei persoane: eu, tu şi ea, împreună. Mi-au dat lacrimile.

— Else, Else, suspină el cuprins de un neaşteptat dor de fetiţă. Suntem condamnaţi să ne petrecem restul vieţii în durere şi păreri de rău. Cât de departe mi se pare vremea aceea! Paola era atât de veselă, ne adora…

Lacrimile îi brăzdau chipul.

— Crede-mă, în momentul acesta, mi se pare că-i un noroc să avem măcar amintiri frumoase…

Vocea ei îl mai calmase, îi răsuna în urechi ca o alinare.

— Păstrează caietul! O să-mi facă plăcere să mă uit în el.

— Sigur, Corrado! Când vrei.

— Am făcut multe greşeli şi ce-am făcut rău în viaţă, devine mai evident în momentele grele.

— Poate că acum nu vom mai face greşeli.

— Nu ştiu. Nu-i chiar atât de simplu, Else! Nu-i simplu deloc.

*

Era linişte. O linişte întreruptă numai de foşnetul făcut de vreo secretară ce mânuia hârtii sau de sunetul înfundat al telefoanelor. Cattani era obişnuit cu birourile Brigăzii mobile, animate de un du-te-vino continuu de poliţişti zgomotoşi. În comparaţie, Departamentul Z al serviciilor secrete părea o clinică de spital.

Îi dăduseră o cameră lângă Cannito, cu dulapuri care se deschideau cu trei chei, pline de dosare puse într-o ordine

perfectă, notate cu sigle misterioase. Pe biroul lăcuit avea o mapă de piele, un portcreioane din argint şi o lampă cu picior de ceramică. Lateral, pe o măsuţă lungă şi îngustă, se aliniau telefoanele şi interfonul. Prima vizită i-o făcu Cannito:

— Cum ţi se pare? Te simţi bine?

— Foarte bine. Dar nu ştiu cu ce să încep.

Cannito surâse binevoitor:

— Ia-o încet, băiete! Câte puţin în fiecare zi.

Parcă vorbea cu un copil care se străduia să înveţe un joc nou.

— În camerele acestea sosesc toate informaţiile care ne permit să controlăm ţara. Ai să-ţi dai singur seama. Ba mai mult, va trebui să selecţionezi ştirile care ţi se vor părea demne de atenţie. O să te ajute intuiţia ta.

Măsură camera cu paşi înceţi, parcă ar fi vrut ca el să-şi dea mai bine seama de mica împărăţie pe care o crease. Apoi, schimbând vorba, întrebă:

— Ascultă, acel Terrasini ţi-a mai dat vreun semn de viaţă?

Era cât pe ce să-i spună că da, dar se reţinu.

— Nu, răspunse.

— Sunt sigur c-o s-o facă în curând, închise Cannito ochii cu o grimasă vicleană. Nu mă înşel niciodată când cântăresc oamenii.

Cattani se simţea stingherit. Străduindu-se să aibă o voce normală, îl întrebă:

— Cum trebuie să mă comport dacă mă va căuta?

— Mă anunţi şi vom vedea împreună ce va trebui să faci.

— Fără discuţie.

— Ba chiar mai bine, dă-i tu un semn de viaţă!

Îl luă de braţ pe Cattani şi începu să se plimbe cu el prin cameră. Vorbea ca un bunic care-i dezvăluie nepoţelului perfidiile vieţii şi secretele pentru a le ocoli:

— Miercurea viitoare va fi un cocteil într-un hotel de pe Via Aurelia. Te duci. Ai să-l găseşti acolo pe Terrasini cu nişte prieteni de-ai lui.

Era pe punctul să iasă, când îşi mai aduse aminte de ceva:

— Or să vorbească despre un proiect foarte important. Apoi îmi povesteşti şi mie tot ce-a fost, de acord?

Îi făcu cu ochiul şi dispăru.

*

Părea un vapor gata să plece în larg. Întreaga machetă se

rotea încet pe o platformă turnantă. Pe ea, dispuse una lângă alta, erau nişte cabine lungi cu intrare boltită, ca nişte lungi ţigări de foi. În mijloc, edificii pătrate de înălţimi diferite. De jur împrejur alei mărginite de copaci. Autorii machetei făcuseră lucrurile cu mare grijă, încât copacii păreau a fi adevăraţi.

În jurul machetei, în sala mare a hotelului, gălăgia era asurzitoare. Ziarişti care vorbeau tare, fotografi şi operatori de cinema care trăgeau după ei aparate şi cabluri electrice. Personaje pline de importanţă, îmbrăcate în costume de culoare închisă, îşi ocupau locurile, însoţite de femei frumoase, înzorzonate, coafate cu grijă şi acoperite de bijuterii.

Cattani studiase atmosfera, cu mâinile la spate, plimbându-şi privirea de la un chip la altul. Până o zări pe Olga. Atât de elegantă şi plină de bijuterii, încât părea o făptură de basm. Şi ea îl văzu. La început rămase impasibilă, aproape neplăcut surprinsă. Apoi, cum el continua să-i surâdă, îi surâse şi ea: Făcuseră pace. Dragostea se hrăneşte cu lucruri mărunte.

*

Şi Terrasini îl remarcase pe Cattani şi-i ieşi în întâmpinare.

— Asta da, surpriză! Dar s-ar putea să te plictiseşti.

— Nu, sunt foarte curios.

Arătând spre machetă, Terrasini continuă:

— E o treabă enormă. Ai să vezi. Va fi foarte mult de lucru.

Îl bătu cu dosul palmei peste piept şi adăugă cu un ton echivoc:

— Şi pentru dumneata!

Apoi schimbă iute subiectul:

— Ca să nu te plictiseşti, am să te dau în seama unei fete superbe.

Făcu un semn cu mâna şi o blondă cu ochi de păpuşă se apropie cu paşi legănaţi. Era una dintre cele trei fete care înotau în piscina lui Sorbi.

— Vino, dragă Ellis, spuse Terrasini, domnul Cattani are nevoie de puţină companie.

Ea se arătă entuziasmată. Avea o piele aurie, netedă ca porţelanul. Îmbrăcămintea ei – o minijupă şi o bluziţă – contrasta puternic cu luxul etalat de celelalte femei.

— Cu afacerea asta, şi arătă cu bărbia macheta, eu m-aş juca.

— De-a ce? întrebă puţin mirat Cattani.

— De-a Monopoli. Poţi să te prefaci că ai miliarde de cheltuit.

Corrado făcu o strâmbătură amuzată:

— Numai că miliardele acestea sunt adevărate.

La celălalt capăt al sălii, la o masă lungă, Sorbi se ridicase în picioare şi mânuia microfoanele, pregătindu-se să ia cuvântul. Îşi scutură spatele, ca şi cum ar fi vrut să-şi ia zborul. Capul mare îi tresări.

— Domnilor! se auzi vocea bancherului.

Zgomotul din sală se potoli şi toţi se concentrară la orator. Sorbi păru mulţumit.

— Domnilor, e o zi mare! Vi s-a împărţit deja o broşură cu amănuntele proiectului. Permiteţi-mi însă să mai adaug câteva explicaţii.

Se opri ca pentru a capta atenţia şi mai bine şi continuă:

— Se va naşte în Sicilia acest extraordinar oraş al electronicii. Un *Silicon Valley* pe bătrânul nostru pământ sicul. Opera colaborării dintre banca mea şi câteva institute locale de credit. La început va da de lucru pentru cel puţin două mii de persoane şi, apoi, am calculat că se vor putea crea alte cinci mii de posturi.

Un ziarist cu barbă, cu un aer de şmecher, îl întrerupse:

— Cât va costa realizarea proiectului?

— În primii doi ani vor fi investite opt sute de miliarde de lire.

Ziaristul cu barbă făcu o strâmbătură şi îi mai puse o întrebare:

— Numai capitaluri din Italia?

Sorbi îi privi cu ură:

— Aşa cum am explicat, sunt capitaluri garantate de banca mea şi de băncile locale. O convergenţă de eforturi economice între continent şi Sicilia.

În sală răsunară câteva aplauze.

Chiar şi Ellis, lângă Cattani, bătu din palme, spunându-i:

— Tăticuţul meu mă intimidează pentru că vorbeşte numai de miliarde. Tu îl cunoşti pe tăticuţul meu?

— Cine-i, cel care vorbeşte? întrebă Cattani. Nu, nu-l cunosc, din păcate, presupun…

— Eu aşa îi spun: „tăticuţu’”. Mă iubeşte nespus de mult.

„Tăticuţu’” răspundea acum unui alt ziarist care voia să ştie unde va fi construit oraşul electronicii.

— Comuna se află în regiunea Trapani. Ea ne-a cedat terenul pe care va fi construit complexul industrial. Mă folosesc de

această ocazie pentru a mulţumi primarului, domnul Salemi, care se află printre noi.

Din rândui al treilea se ridică un bărbat masiv, cu ochi bovini, cu o beretă de lână în mâini care făcu un semn de mulţumire cu capul pentru cele câteva aplauze.

Un al treilea ziarist, cu ochelari rotunzi şi aer înfumurat, spuse;

— De fapt este vorba de o operă de binefacere.

Frank Carrisi, care stătea în primul rând, lângă Terrasini, răbufni printre dinţi:

— Da’ cine-i tâmpitul ăsta?

Terrasini făcu un semn cu capul, vrând să spună că nu merita să te enervezi.

Evident, Sorbi nu se putea mândri cu calmul lui Terrasini. Avea un sistem nervos mai fragii şi începuse să se agite.

— Ironia dumneavoastră nu-şi are rostul, ridică el tonul. E vorba de antreprenori care vor să producă şi să câştige, iar nu să facă opere de binefacere.

Ziaristul cu aer înfumurat nu păru mulţumit şi plasă o altă întrebare stânjenitoare:

— De unde vin banii?

Sorbi îşi umezi buzele:

— Un grup de vechi emigranţi italieni în Statele Unite şi-au unit fondurile. Şi, cum niciunul dintre ei nu şi-a uitat ţara de origine, au avut ideea de a le investi aici.

Dar întrebările nu se sfârşiseră. Un alt ziarist, cu o pipă între dinţi, se ridică şi întrebă dacă în laboratoarele electronice se va produce şi material de interes militar şi strategic.

— Scârba dracului! izbucni Carrisi.

În faţa microfonului, Sorbi dădu nervos din cap şi se prefăcu că n-a înţeles întrebarea:

— Ce vreţi să spuneţi?

Ziaristul cu pipa începu să explice:

— În Statele Unite există o lege care interzice exportul de aparate electronice de interes militar. Dacă însă aceste mecanisme sofisticate sunt fabricate în Sicilia, ele vor putea fi vândute fără probleme în Orientul Mijlociu.

Sorbi nu mai ştia ce să răspundă.

— Noi lucrăm după legile din ţara noastră. N-am ce adăuga mai mult.

*

În sală, tensiunea crescuse. Pretutindeni se vedeau chipuri pământii. Ceea ce ar fi trebuit să fie o ocazie de triumf, devenea acum o belea. În locul sărbătoririi proiectului faraonic, se desfăşura un fel de proces public intentat autorilor lui. Tragedia păru completă când o ziaristă, o femeie cu părul roşu, cu o voce calmă, dar tăioasă ca un brici, întrebă dacă primarul Salemi, care cedase terenurile, era acelaşi cu Salemi, cel arestat cu un an în urmă, acuzat de a face parte din mafia.

Din primul rând sări în picioare avocatul Terrasini, îndreptându-se iute către microfon. Sorbi, înspăimântat, fu fericit să-i dea cuvântul:

— Domnul Salemi, declară Terrasini, a fost eliberat imediat, în timpul anchetei. Era vorba de o greşeală. Până şi adversarii lui politici au fost convinşi de cinstea domnului Salemi care, de curând, a fost reales primar, întrunind majoritatea voturilor.

Dar ziarista nu se descumpăni şi părea foarte bine informată:

— În urmă cu două luni, Salemi a primit o convocare la tribunal, implicat fiind într-altă poveste cu mafia.

Din sală se ridică un murmur. Protestele se amestecară cu exclamaţii de surpriză şi mirare. Cineva părăsi sala în vârful picioarelor. Corpolentul Salemi se roti cu furie pe scaun, părând gata s-o înşface pe ziaristă. Terrasini îi aruncă o privire de gheaţă. Salemi se linişti imediat, clipind din ochi-i bovini.

— Domnilor, reluă Terrasini la microfon, aici se dau sentinţe înainte de judecată. Există o anchetă în curs. Să vedem cum o să se sfârşească şi după aceea vorbim.

Din nou intră în scenă ziaristul cu barbă. Voia să ştie ce rol avea Terrasini în afacerea cu întreprinderile electronice. Iar când avocatul răspunse că el era numai consilier juridic, ziaristul surâse maliţios. Cu perfidie calculată, adăugă:

— Aţi făcut obiectul unor cercetări întreprinse, de procurorul adjunct Bordonaro, asasinat aici, la Roma. Magistratul considera că sunteţi implicat în răpirea unei fetiţe.

Cattani avu o tresărire. Simţea cum inima începea să-i bată tot mai puternic, în timp ce Terrasini se străduia din toate puterile să scape de atacurile ziaristului.

Îşi luă o expresie îndurerată:

— Aţi evocat o imagine care mă umple de durere, aceea a

procurorului Bordonaro, de care eram legat cu o sinceră prietenie. Am colaborat cu toată corectitudinea la ancheta sa care, aşa cum ştiţi, a fost clasată.

Stătu o clipă nemişcat, ca pentru a îndepărta amintirea lui Bordonaro.

— Dar, prieteni ziarişti, de ce să ne abatem de la scopul nostru? Evident, proiectul e mult prea important, sigur că supără pe unii care încearcă, să-l coboare la nivelul polemicilor, al bârfelor, dacă-mi permiteţi să spun aşa!

Cu abilitate, Terrasini avea acum situaţia în mână, deşi aceasta ameninţa să degenereze într-un mod dramatic. Avocatul se întoarse la locul lui, lângă Cattani, iar Sorbi, vizibil încurajat, reluă microfonul. Îşi vârî mâinile scurte şi durdulii în buzunar şi o invită pe contesa Camastra să expună câteva detalii tehnice despre realizarea complexului industrial.

— Întreprinderea mea, începu Olga, a fost aleasă pentru partea de construcţie, datorită unei îndelungate experienţe şi pentru că se bucură de stimă din partea tuturor.

Ziarista cu părul roşu o întrerupse, întrebând-o, fără multe menajamente, dacă-i cunoaşte pe Frank Carrisi.

Contesa reflectă o clipă, ca şi cum ar fi vrut să vadă dacă nu era vorba de vreo cursă, apoi răspunse cu o nuanţă de şovăire:

— Sigur că-l cunosc.

Întorcându-se apoi către Carrisi, care o privea cu duşmănie, ziarista continuă:

— Şi domnul Carrisi reprezintă grupul de italo-americani gata să finanţeze proiectul prin banca Sorbi?

Terrasini se sculă din nou în picioare şi, fără să mai ia microfonul, confirmă.

Ziarista avu o reacţie enervată:

— N-ar putea să-mi răspundă chiar domnul Carrisi?

— Nu e cazul să ne înfierbântăm, surâse Terrasini. Domnul Carrisi nu vorbeşte bine italiana. Ăsta-i motivul.

— Atunci o să-mi răspundeţi dumneavoastră, insistă ziarista. E adevărat că, în urmă cu câţiva ani, Carrisi a fost anchetat în Statele Unite pentru legături cu Cosa Nostra?

Terrasini răspunse cu cel mai mare calm.

— Domnul Carrisi nu are niciun fel de socoteală de încheiat cu justiţia din ţara sa.

Nu mai era cazul să se continue. Sorbi îşi dădu seama că era mai bine să termine, pentru a evita neplăceri şi mai mari.

— Prieteni, începu, polemicile sunt binevenite pentru că trezesc interesul. Dar acum avem cu toţii gâtul uscat, aşa că este cazul să bem ceva. De aceea, vă rog să treceţi la bufet.

Printre oftaturi de uşurare, invitaţii începură să se îngrămădească în faţa unei mese lungi, unde se agitau ospătari cu figuri preocupate.

Carrisi nu mai putea să se stăpânească. Spumega de mânie, ca un taur înfuriat. În cele din urmă izbucni:

— Da' cine sunt toţi nenorociţii ăştia?!

Terrasini îl luă de braţ, de parcă ar fi vrut să-i transmită puţin din calmul său:

— Au fost plătiţi. Ştii foarte bine cine le-a povestit totul şi ni i-a trimis pe cap.

— Da? făcu Carrisi. Atunci mişcă-te, fă ceva!

— Da, spuse gânditor Terrasini. În spatele acestei trebi se află Cannito şi Laudeo care vor să ne pună beţe-n roate pentru că i-am exclus din afacere.

În mijlocul mulţimii îl zări pe Cattani.

— Dar, probabil, încheie el arătându-şi dinţii, ceva-ceva se poate face.

CONFLICTUL

Amurgul. Luciri roşii se aprindeau în spatele minunatei cupole a lui Michelangelo când cineva sună la uşa lui Cattani. La început n-a auzit clopoţelul. Era sub duş şi zgomotul apei l-a împiedicat să audă. La al doilea sunet, îşi puse un halat pe el şi strigă:

— Sosesc! Sosesc! O clipă!

Era Olga. Încântătoare, cu o mână în şold, puţin neliniştită că nu ştia exact cum va fi primită. Între ei urmă o clipă de stinghereală. Cattani îşi strânse mai bine halatul. Surâse. Olga îl îmbrăţişă şi el o strânse la piept, înfundându-şi obrajii în părul ei.

— De data asta e mai bine, şopti ea.

Cattani o sărută. Simţi cum Olga se înfioară.

Apoi ea îl îndepărtă uşor, cu o expresie fericită pe chip:

— Aşteaptă. Am venit să te iau pentru că am o surpriză.

Ieşiră. Taxiul străbătu străzile din centru, înconjură Coloseum-ul şi se îndreptă spre cartierul rezidenţial. Urcară până la ultimul etaj al unui imobil străjuit de copaci bătrâni. Olga scoase din geantă un mănunchi de chei şi-i făcu semn lui Cattani să intre.

Apartamentul era încântător şi primitor. Peste tot mochetă, divane mici prin colţuri şi perne de toate culorile. Prin uşa mare, numai din sticlă, care dădea pe terasă, străluceau ultimele raze ale amurgului. În arta de a cuceri, contesa Camastra nu avea pereche.

În schimb, apartamentul acela avu asupra lui Cattani un efect ciudat. În loc să fie încântat, comisarul deveni prudent şi crispat:

— Cine, dintre prietenii tăi, ştie de apartamentul ăsta? întrebă cu o expresie preocupată.

— Nimeni! răspunse Olga încruntându-se. Numai tu şi cu mine. L-am cumpărat alaltăieri, aşa cum îl vezi.

— A! Te gândeşti să stai la Roma mai mult?

— Cât mai mult posibil.

El se opri ca s-o admire. Figura ei distinsă avea ceva magnetic şi te obliga s-o remarci, chiar în mijlocul unei mulţimi.

Ea se apropie cu braţele întinse. O îmbrăţişă şi el, dar gândul îi era în altă parte. O bătu uşor pe umăr şi se desfăcu din îmbrăţişare.

— Rămâi aici din cauza afacerilor?

Ea începu să se enerveze din pricina atâtor întrebări.

— Da.

— Nu înţeleg ce se petrece cu proiectul ăsta. La conferinţa de presă ziariştii păreau gata să-ţi sfâşie prietenii. După aceea, în ziare nu văd decât vagi aluzii.

— Ce-au scris e mai nimic, recunoscu şi Olga. E limpede că era numai un semnal trimis de cineva. Voiau să facă cunoscut că sunt în măsură să creeze nenumărate neplăceri.

— Aşa-i. Dar cine manipulează ziarele?

— O ştii foarte bine. Cannito şi Laudeo.

Nu. Cattani n-o ştia. Îşi imaginase ceva, dar nu-şi făcuse o idee precisă. Cu această revelaţie multe lucruri deveneau brusc clare. Acum totul coincide, se gândi el. Terrasini i-a jucat o festă urâtă lui Cannito, eliminându-l din afacere. Dar cum tot avea nevoie de un punct de sprijin în serviciile secrete, a început să-l curteze. „Lucrez şi pentru dumneata” îi spusese insinuant Terrasini. Şi Cannito? Trimisese un grup de ziarişti să saboteze conferinţa de presă şi pe Cattani, ca să se bucure apoi de spectacol. „După aia îmi povesteşti şi mie”, şi-i făcuse cu ochiul. Vulpe bătrână, Cannito prevăzuse şi tentativa lui Terrasini de a-l atrage pe Cattani de partea sa.

Comisarul se sprijini cu spatele de uşorul unei uşi şi începu să tragă încet din ţigară. Aşadar, devenise centrul unui mecanism complicat care avea ca miză o groază de miliarde. Încercă să-i smulgă şi o altă informaţie:

— Nu înţeleg! Cannito şi Terrasini nu erau aliaţi?

Olga îl privi drept în ochi. Din expresia feţei se înţelegea bănuiala ei că acum întrebările lui nu mai erau întâmplătoare. Păstrându-şi totuşi tonul calm, îi spuse:

— Trebuie să fie o neînţelegere între ei. Dar nu ştiu bine despre ce-i vorba. Pe mine nu mă interesează. Singurul lucru care mă interesează este ca afacerea să meargă bine. Şovăi un moment, preocupată. Apoi, jumătate în serios, jumătate în

glumă, insinuă:

— Nu cumva ai să-i povesteşti lui Cannito tot ce-am discutat noi?

El se simţi uşor stingherit. Dar îşi reveni iute şi râse:

— Tot cu ideea fixă de trădare, nu-i aşa?

Se apropie de Olga, o strânse în braţe spre a-i înlătura orice umbră de bănuială. Ea închise ochii şi nu mai vru să ştie de nimic.

*

La depozitul de electrocasnice, Ferretti reflecta cu cotul sprijinit de un frigider.

— Dacă Laudeo şi Cannito s-au pus pe capul sicilienilor, trebuie să existe nişte neînţelegeri foarte mari. Dar nu reuşesc să-mi imaginez despre ce e vorba.

Cattani aprobă, plimbându-se încoace şi încolo în coridorul îngust dintre cele două şiruri de aparate electrocasnice.

— Afacerea pare să fie curată. Altfel nu i-ar fi făcut atâta publicitate. Ceea ce ne scapă, e ce se află în culise.

— Aşa-i. Totuşi, dacă Laudeo şi Cannito se opun grupului americano-sicilian, miza trebuie să fie uriaşă. N-ai reuşit să mai scoţi ceva de la contesă?

— Nu, nu vreau să-i dau de bănuit.

Ferretti făcu câţiva paşi, se uită în spatele unor maşini de spălat şi-şi reluă gândurile:

— Acest conflict este o treabă nouă şi de mare importanţă. Poate duce la o luptă între cele două grupuri, cel mafiot al lui Terrasini şi cel ocult al lui Cannito şi Laudeo.

— Iar noi trebuie să aţâţăm conflictul. Asta vrei să spui?

— Da. Dar încet, puţin câte puţin. Trebuie să le dăm cu înţelepciune picături de venin ca să-i otrăvim fără să-şi dea seama.

*

După cele întâmplate la conferinţa de presă, Laudeo şi Cannito au fost convocaţi la vila lui Sorbi, devenită cartierul general al uriaşei afaceri.

Carrisi îi atacă imediat cu vorbe pline de mânie:

— Preţul vostru e prea mare. O să lucrăm singuri!

Cannito făcu o strâmbătură de dezgust:

— Dumneata reduci chestiunea la un fel de târg de vite. Noi

am vorbit şi de aspectele politice, de necesitatea ca anumite voci, care se vor ridica cu siguranţă împotrivă, să fie ţinute în frâu.

— Vorbe! i-o tăie Carrisi. Mie nu de vorbe-mi pasă. Îmi pasă că cereţi cincisprezece la sută.

Îşi cumpărase haine noi în magazinele din Roma. Avea un costum gri dintr-o stofa excelentă, în dungi, iar un ac de cravată din aur îi strălucea pe piept.

Interveni şi Laudeo, cu vocea lui mieroasă de îmblânzitor de şerpi:

— Staţi puţin, surâse cu bunăvoinţă. În cei cincisprezece la sută intră totul. Sprijinul politic, presa, televiziunea.

— A! făcu Carrisi. *The press.* Dar presa, *no problem.* Nu-i nevoie să plăteşti presa pentru că proiectul e mare şi-i atrage singur pe ziarişti.

Laudeo îşi ridică puţin o sprânceană şi vorbi ca printre dinţi:

— Nu mi se pare că acea faimoasă conferinţă de presă a fost un succes.

Carrisi bătu cu pumnul în masă.

— Patru tâmpiţi care au venit să facă un *show.*

Era furibund. Îşi îndreptă privirea plină de ură spre Laudeo.

— Şi e uşor de înţeles cine i-a trimis.

Laudeo se prefăcu a nu înţelege.

— A trebuit să-mi pun toată influenţa în joc să-i împiedic să publice ceva în ziare. Dar e limpede că această dovadă de bunăvoinţă din partea mea nu poate dura o veşnicie.

Terrasini era mai puţin vulgar decât Carrisi în reacţii, dar ştia să devină mult mai eficace şi să ameninţe cu subtilitate.

— Noi nu subevaluăm influenţa dumneavoastră asupra presei, domnule profesor! Dar tocmai de aceea îmi permit să vă amintesc că există nenumărate feluri de a folosi mijloacele de informare.

Laudeo deveni mai împăciuitor:

— Dar de ce trebuie să ne războim? Hai să căutăm o cale de înţelegere. Dumneata, dragă Terrasini, oi fi având prietenii dumitale în Sicilia, dar Sicilia nu e Italia sau, cei puţin, nu toată.

— Pe dracu', făcu Carrisi dând din nou cu pumnul în masă. În America, Italia nu contează! În schimb, Palermo – da. Palermo şi New York sunt cele două capitale ale lumii, *right?* Când eşti

cineva la Palermo, eşti cineva *all over the world,* cum se zice?... în toată lumea.

Cannito încercă să aducă discuţia spre problema centrală a garanţiilor pe care el şi Laudeo le puteau oferi:

— Încearcă să înţelegi, nu e vorba de o afacere de câteva lire care trece neobservată. Aici e vorba de sute de miliarde şi va trezi multe pofte.

Americanul făcu un gest dispreţuitor:

— Eu cred că scârba asta de politică nu are de-a face cu noi. Adevărul e că voi vreţi să faceţi *money,* bani.

Cannito nu era obişnuit cu un astfel de limbaj. Holbă ochii, mânios, şi-i spuse:

— Dar cum îţi permiţi?

— Uite că-mi permit, îi replică Carrisi, căruia nu-i trecuse furia pentru eşecul conferinţei de presă.

Ura îi învenina cuvintele.

— Unu' ca dumneata nu valorează un *cent* în America. Trebuie să ceară pomană. Uite aşa!

Şi se aşeză în faţa lui Cannito cu palma întinsă.

Şeful Departamentului Z se făcu roşu la faţă.

— Dumneata nu ştii ce vorbeşti! începu el să strige. Voi aveţi nevoie de noi. Singuri nu veţi face nimic, băgaţi-vă asta bine în cap! De aceea, aroganţa voastră este inadmisibilă. Cât despre dumneata, avocatule, să nu-ţi închipui c-ai să scapi uşor în virtutea vechilor noastre legături! Şi dumneata va trebui să reglezi nişte socoteli cu noi.

Carrisi se strădui să aibă o voce mai liniştită:

— O să vedem noi, socotelile astea.

Apoi nu mai reuşi să se stăpânească. Împinse scaunul, se ridică în picioare şi începu să strige:

— N-o să ne înjosim să vă dăm la cap! Cu atât mai puţin vouă, paraziţi nenorociţi! Exploatatori!

Chipul lui Cannito era ca o mască a furiei. Şeful Departamentului Z se repezi la american:

— Îl omor! urla.

Avea ochii congestionaţi şi părea pe punctul de a face o criză de nervi. Se clătină şi căzu grămadă peste masă.

*

În casa cea nouă Olga aruncase în oală spaghete pentru două

persoane. Era veselă, cu un şorţuleţ cu pătrăţele şi tacâmurile în mână.

— Sosisem cu puţină întârziere, îl povestea ea lui Cattani care punea masa. Am pierdut prima parte a scandalului. Dar te asigur că n-am văzut vreodată o seară atât de violentă. L-am văzut pe Cannito cum se prăbuşea pe masă. Laudeo avea chipul alb ca varul.

Ascunzându-şi cu un surâs adevăratele sentimente, Cattani întrebă:

— Şi ceilalţi?

Olga încercă o spaghetă, constată că e încă tare şi acoperi la loc oala. Fără să se întoarcă, răspunse:

— Terrasini, ca de obicei, cel mai calm. Impasibil. Sorbi nu voia să mai înveninеze conflictul. La sfârşit a încercat să găsească o cale de împăcare, dar Carrisi nici n-a vrut să audă de propunerea lui. Nu mai vrea, pur şi simplu, să aibă de-a face cu ei.

Cattani răscolea într-un sertar:

— Olga, iartă-mă, dar nu găsesc tacâmurile.

— A, sunt dincolo, acolo!

— Le-am găsit... Scuză-mă, dar n-am înţeles bine ce i s-a întâmplat lui Cannito.

— A fost ceva penibil, începu Olga în vreme ce răsturna spaghetele fumegânde în strecurătoare. Nu mai respira. Parcă era mort. S-a dus la baie şi după cinci minute a ieşit de acolo complet restabilit.

— Ha, ha, ha! se amuză Cattani.

— Mie îmi vine să cred că trage prăfuleţ.

— Se poate, de ce nu? Eşti gata cu spaghetele?

— Uite-le! Le-am făcut cu sos sicilian. Am pus şi vinete. Sper c-o să-ţi placă!

— Cum să nu, zise Cattani aşezându-se la masă. Miros de-ţi lasă gura apă. E prima dată când te văd făcând pe bucătăreasa. Nu puteam să mi te închipui în bucătărie. Dar se pare că te descurci foarte bine... în toate...

Ea îl mângâie:

— Orice femeie simte dorinţa de a-şi servi bărbatul.

Ei îşi frecă obrazul de mâna Olgăi şi-i sărută degetele.

— Eşti minunată!

Apoi, învârtind spaghetele cu furculiţa, reveni la conversaţia de

mai înainte.

— Şi cum s-a sfârşit reuniunea acelor şefi? Bănuiesc că fără focuri de artificii!

— Cu un fel de încăierare. Americanul s-a dezlănţuit împotriva lui Cannito şi a lui Laudeo, făcându-i şantajişti. I-a ameninţat c-o să-i denunţe.

— Şi ei?

— Nimic. Tăcuţi şi cuminţi. Atunci Carrisi i-a dat afară, strigând în urma lor cuvinte de ocară.

— Foarte amuzant!

Bău o înghiţitură de vin.

— Nu înţeleg cum de au ajuns la un conflict atât de urât.

— Cum să nu? Ia gândeşte-te că Laudeo şi Cannito cer un procent de cincisprezece la sută din cifra de afaceri. Iar Carrisi nu vrea să le dea nicio liră.

Cattani răsuci furculiţa pe care se înfăşură un fir de spaghete care parcă nu se mai sfârşea.

CONTRAOFENSIVA

Vechea Giulietta zdrăngănea pe Via Appia, gâfâind şi pufăind ca o bătrână locomotivă. Trudi către mormântul lui Cecilia Metella, parcurse o bucată bună de drum şi coti la dreapta. În mijlocul câmpului se ivi un munte de fiare vechi. Automobile strivite de greutatea altor maşini, aruncate peste ele, bucăţi de tablă, grămezi de buloane şi oale. Un cimitir de maşini căruia la Roma i se spunea „strică-maşini”.

Giulietta gâfâi, scoase un ultim sughiţ şi se opri chiar în faţa celor doi stâlpi legaţi între ei cu două scânduri încrucişate, care formau poarta depozitului. Din maşină coborî un bărbat de vreo patruzeci de ani, grăsuţ, cu părul zbârlit, cu un aer cam şifonat, la fel ca şi haina pe care o purta.

De dincolo de gard se iviră doi câini-lupi, uriaşi, care începură să latre ameninţător. Se auzi un fluier şi imediat după aceea apăru, de după o grămadă de fiare vechi, un bătrânel cu o şapcă jegoasă pe cap.

— Cuminţi! îi chemă bătrânelul pe câini cu o voce ascuţită. Fiţi cuminţi!

Îşi miji ochii lăcrimoşi ca să-l vadă mai bine pe noul venit. Acesta, cu inima mai la locul ei, făcu un pas înainte.

— Drace, exclamă omul cu Giulietta, da’ sunt fiare!

— Nu, făcu bătrânelul. Dacă nu cunosc, sunt feroce. Dar când cunosc devin mieluşei.

Râdea, cu o gură ştirbă. Era atât de slab, încât aveai impresia că pantalonii se mişcă singuri, ca nişte steaguri fluturând în vânt.

Câinii, acum îmbunaţi, se roteau în jurul lui, îl miroseau şi-i lingeau mâinile osoase.

— Vă pot fi de folos cu ceva? întrebă bătrânelul.

— E vorba de maşină, răspunse omul cu Giulietta.

Îşi trecu o mână peste barba nerasă.

— E o piesă de muzeu maşina asta a mea! Acum câteva zile am intrat într-o groapă şi uite că pierdui discul de la roată. Nu cumva oţi fi având unu?

— Nu-ş ce să-ţi spun, făcu bătrânelul strâmbându-şi gura fără dinţi. Treb' să treci mai târziu, când vine fi-miu.

— Aha! făcu celălalt scărpinându-se în cap! Aş mai avea nevoie şi de altă piesă, da-i greu de găsit că asta este un model din şaizeci şi opt. Bunicule, ţii minte şaizeci şi opt?

— Ha, ha, râse bătrânelul.

Îşi puse mâinile murdare de grăsime pe gard şi încercă să-şi amintească.

— Şaizeci şi opt a fost anul revoluţiei studenţilor. După, a fost toamna ţepoasă a muncitorilor.

— Bunicule, eşti o 'ciclopedie! Şi mata cu cine erai? Cu muncitorii sau cu patronii?

— Eu? Eu eram la televizor cu o sticlă de vin alb alături şi mă uitam la manifestaţie.

— Păi se vede că eşti înţelept, spuse omul cu Giulietta. Bun, atunci trec când o fi şi fi-tu matale. Ciao!

*

Se întoarse pe Via Appia şi merse până la grilajul vilei lui Sorbi. I se deschise şi o luă pe alee. Când închise portiera, se auzi un zgomot metalic, ca şi când ar fi căzut o bucată din ea. Dar omul nu-i dădu atenţie.

În vilă îl aşteptau stăpânul casei şi prietenii lui, Terrasini şi Carrisi. Sorbi îl prezentă:

— Acesta este domnul Maurili. O persoană de încredere.

Maurili făcu celorlalţi un semn din cap şi, fără să ceară voie, luă o sticlă de băutură de pe măsuţă şi-şi vărsă o cantitate zdravănă. Se trânti într-un fotoliu de piele, cu un picior pe braţul fotoliului.

— Ia ascultaţi-mă! Treaba e simplă: Găsesc o tipografie care să vrea, pregătesc şpaltul, după care mă duc şi le trag în altă tipografie. E mai bine să schimbi de fiecare dată, ca să nu ai neplăceri, controale. Suficient o mie, două de exemplare. După, la momentul potrivit, le dăm drumul spre cei care trebuie să ştie: deputaţi, senatori, generali, câte un ziarist.

Maurili luă o gură bună de băutură. Îşi mângâia fără încetare, cu mâna-i durdulie, obrazul şi ochii, ca o pisică.

— Când sunteţi gata, mă anunţaţi îmi daţi ştirile, materialul, în fine, gunoiul şi p-ormă am eu grijă.

Se comporta într-un fel nefiresc, lucru ce denota un caracter slab.

— E în ordine, spuse Terrasini.

Din gura lui Carrisi nu ieşise încă niciun sunet. Americanul fuma o havană şi, de câte ori îi cădea privirea pe Maurili, avea o strâmbătură de dezgust. La un moment dat îl întrebă pe Sorbi, arătându-l cu havana pe Maurili:

— L-ai folosit vreodată pe ăsta?

— Sigur! Cred că ultima dată a fost chiar anul trecut.

— Nuuu! interveni Maurili, trecându-şi mâna prin părul lung şi creţ. Acum şapte luni, nu vă amintiţi? Netrebnicii ăia trei care voiau să facă scandal din pricina băncii. Ha, ha! I-am aranjat cum nu se poate mai bine. Am dat pe piaţă două sau trei chestii care le-au scos imediat gărgăunii din cap.

Maurili îşi schimbă poziţia, înflăcărat de amintire:

— Atunci am folosit afişe. Ce distracţie! Toate zidurile din Roma acoperite cu nume şi prenume, specule, poveşti cu femei. Ce să vă mai povestesc!

Vorbea cu faţa la Carrisi. Iar americanul, după ce, ani în şir, considerase că Roma este oraşul cel mai frumos din lume, începea să-l urască pentru că acolo prosperau indivizi ca Laudeo, Cannito şi acest respingător Maurili. Alt italian palavragiu, gândi în sinea sa Carrisi.

Maurili terminase de băut şi acum se ocupa de o farfurioară cu alune sărate.

— Da’ de cine trebuie să ne luăm de data asta? întrebă el la un moment dat.

— Ai să afli la timpul potrivit! îi spuse Terrasini.

Omul încetă să mai mestece alune.

— A, nu! Trebuie să ştiu numaidecât, pentru că trebuie să ştiu cum fac.

Priviri întrebătoare se încrucişară rapid. Apoi Sorbi spuse:

— Ei bine, e vorba de Sebastiano Cannito.

Maurili tocmai îşi arunca în gură o altă porţie de alune. Rămase cu mâna în aer, ca fulgerat:

— Drace, e treabă delicată! Cannito!

— Şi Asociaţia lui Laudeo, adăugă’ Sorbi.

— Prea complicat! se strâmbă Maurili. De cine ne luăm? De umbre? Nu ştiu ce-i în spatele lor. Trebuie să lovim orbeşte şi s-ar putea, chiar, să facem necazuri vreunui prieten.

— Şi asta te sperie? îl întrebă Terrasini.

— Pe mine?! se încruntă Maurili. Nu mă sperie deloc! Dacă materialul e bun, se poate face orice.

— Nu-ţi face griji pentru asta, adăugă Sorbi.

— E în ordine... Şi cu plata cum facem?

— Ca de obicei, îi garantă Sorbi, vorbind cu jumătate de gură, ca de fiecare dată când era vorba de bani. Zece milioane de număr.

— Păi, făcu Maurili, sunt treburi delicate. Cu asta îţi pui pielea la bătaie. Trebuie să urcăm un pic. Să zicem... dublu.

Se ridică brusc şi se îndreptă către Carrisi:

— Îmi dai şi mie o havană? Miros bine.

— Mmda, mârâi americanul.

Deschise portţigaretul de argint şi-i făcu semn să ia una.

— E în ordine, dublu, zise răspicat Terrasini.

Maurili trase un fum din havană şi suflă fumul, tuşind:

— Când începem?

Terrasini îşi lăsă capul pe spătarul fotoliului:

— Curând, zise, curând...

*

Portarul hotelului apăsă pe un buton şi aşteptă.

— Mă scuzaţi, domnule Cattani, dar aici, la recepţie, se află avocatul Terrasini.

— Spune-i că am să cobor imediat.

Cattani îşi puse haina, luă un plic din sertarul mesei şi coborî.

— Iată materialul, zise repede şi-i înmână plicul lui Terrasini.

— Dumneata eşti fenomenal!

Cântări plicul şi-l întrebă:

— Lucruri interesante?

— Aşa şi aşa, răspunse Cattani. Hârtii vechi pe care le-am găsit în arhivă. Un scandal cu nişte construcţii în care a fost implicat şi Cannito acum câţiva ani.

— Pentru început poate merge foarte bine. Ce e? E vorba de corupţie?

— Nu tocmai. E vorba de garanţii date unor indivizi cu faimă proastă. Păcate mici, ca să le zicem aşa.

— Ha, ha, ha! râse Terrasini.

Îl luă de braţ pe Cattani şi-l scoase din hotel.

— O să facem lucruri mari împreună.

Mergeau încet pe trotuar.

— Ascultă, schimbă deodată tonul avocatul, dacă vei avea cheltuieli cu treburile astea, te rog să nu te sfieşti.

Era gata să-şi bage mâna în buzunar.

— Nici vorbă! îi opri Cattani. N-am avut niciun fel de cheltuieli. Doar timpul ca să caut şi să fotocopiez hârtiile.

Ridică din umeri şi adăugă:

— Nici dumneata n-ai vrut să accepţi nimic pentru apărarea mea, îţi aminteşti?

— Aşa-i, surâse plăcut impresionat Terrasini. Între prieteni lucrurile astea nu trebuie să existe.

— Nu trebuie să existe, repetă Cattani.

Se felicită pentru că învăţase perfect cum să se poarte cu vulpoii. Şi cum mai învăţase!

*

Era ceva mai mare decât o broşură, cu coperta roşie şi cu un titlu foarte explicit: „Bârfa”. Terrasini o frunzărea cu atenţie şi, din când în când, un rânjet îi apărea pe figură.

La sfârşit închise broşura, întinse braţele şi privi mai bine coperta:

— Bravo Maurili! Ai făcut o treabă bună!

— Cu toată modestia, se bucură Maurili, sunt maestru în astfel de treburi. Mâine expediem o mie de exemplare. La adresele obişnuite. O să dea rezultate, fiţi liniştit!

— Sunt convins!

Maurili îi ceru o ţigară avocatului. După câte spuneau prietenii lui, fuma treizeci de ţigări pe zi fără să cumpere vreodată un pachet. Capodopera în materie a comis-o în ziua când, fiind la volanul maşinii sale, s-a oprit la un semafor. Se apropie de el un cerşetor care-i ceru câţiva bănuţi. Maurili ti spuse că n-avea nici măcar o liră în buzunar. La rândul lui, îl întrebă pe cerşetor dacă nu avea din întâmplare o ţigară. Acesta se uită la el, văzu maşina în ce hal arăta şi, plin de milă, scoase un pachet de ţigări americane.

— Ia, îi zisese, ia mai multe!

Terrasini scoase din buzunar bricheta de aur şi-i aprinse ţigara

lui Maurili.

— N-a fost deloc uşor, începu acesta să-şi laude marfa. Nu m-am îndepărtat de generalităţi, n-am dat nume, n-am băgat cuţitul. Am făcut o treabă fină, de artist. Cine trebuie să înţeleagă, înţelege… Hă, hă!… Cine are urechi de auzit, să audă!

— Asta voiam şi noi, interveni Sorbi.

Pe geamul mare al salonului se zărea blonda Ellis care, înarmată cu mănuşi şi foarfece, tăia trandafirii din grădină.

Maurili îşi muta ţigara de la un capăt al gurii la celălalt. Părea că, în loc să fumeze, suge o acadea. Apoi zise:

— Cu materialul pe care mi l-aţi dat, putem să mai scoatem două numere. Dar după aceea trebuie să-mi mai procuraţi noutăţi.

— O să ai tot ce-ţi trebuie, îl asigură Sorbi.

— Mmda, mormăi Maurili. Eu… şi începu să-şi ciufulească părul…în fine, ar cam trebui să mă duc. Aşa că… strânse din ochii învăluiţi într-un nor de fum, voiam să ştiu dacă trebuie să trec altădată pentru bănuţi.

— Am pregătit tot, spuse Sorbi.

Deschise un sertar, scoase un carnet de cecuri pus într-o apărătoare de piele şi-i dădu un cec.

Maurili îl băgă în buzunar fără să controleze măcar cifra.

— Atunci, pe curând!

*

Cum ieşi din parc, o luă spre colina unde se afla cimitirul de maşini. Nu se simţea niciun semn de viaţă.

— E cineva pe-aici? strigă Maurili.

Soarele scânteia pe carcasele ruginite. Poarta era dată la o parte. Maurili merse câţiva paşi înăuntru.

— Sunteţi în vacanţă? începu iar să strige. Faceţi grevă?

De departe îi răspunseră lătrăturile furioase ale câinilor care soseau în grabă. Maurili abia avu timp să sară pe ceea ce mai rămăsese dintr-o Alfa Romeo. Cu un alt salt intră în cabina unui fost camion. Platforma, cauciucurile şi restul nu mai existau. Rămăsese numai cabina, cocoţată în vârful unei grămezi de maşini distruse. Maurili remarcă ceva care-l făcu să tresară. Ce făcea oare acolo, în vârful unui munte de vechituri, un aparat de fotografiat nou-nouţ, un aparat perfect din punct de vedere tehnic şi de mare performanţă? De ocular era legat un

teleobiectiv. Maurili privi prin el şi-şi dădu seama că era focalizat pe vila lui Sorbi.

Auzi voci şi ieşi repede din cabină. Îl văzu apropiindu-se pe bătrân, însoţit de un bărbat. Era tânărul care îi fotografia pe musafirii lui Sorbi şi numerele maşinilor lor.

— Ce dracu’ cauţi acolo?! strigă tânărul la el.

— Nimic, nimic, încercă Maurili să-i liniştească. M-am urcat să scap de fiare, că voiau să mă mănânce.

Crezând că-i fiul bătrânului, continuă:

— L-am spus tatălui dumitale că am nevoie de nişte piese pentru maşină.

Sări jos, făcând ca un disc să se rostogolească.

— Treceam să văd dacă le-a găsit.

— Nu, i-o tăie scurt tânărul supărat. Ce vrei dumneata, nu se găseşte. Încearcă în Calea Prenestina.

— Bine, bine, făcu Maurili retrăgându-se.

Nu mai ştia cum să dispară.

— Am să văd ce fac acolo. Da’ cred că-i mai bine să-mi iau una nouă. Ha, ha, ha!

Tânărul nu râse. Mângâie un câine care venise lângă el. Şi-şi notă numărul Giuliettei.

Ceva mai la vale, soarele scânteia în geamurile vilei Sorbi. Făcea ca apa din piscină să aibă reflexe orbitoare! Şi arunca lumini acolo sus, în lentila teleobiectivului.

VÂNT DE FURTUNĂ

Trecuse de miezul nopţii. Ultimele perechi, după ce se tot sărutaseră în maşină, plecaseră şi ele. Via Appia, marea arteră a Romei antice, părea cuprinsă de un somn adânc, luminată slab de câteva felinare. Un automobil de mare putere trecu în goană pe asfalt. Coti spre colina cu maşini vechi. Gardul dărăpănat apăru în lumina farurilor. Apoi, motorul se stinse şi patru bărbaţi ieşiră din maşină.

Intrară în curte şi, deşi se mişcau cu paşi uşori, câinii se treziră. Animalele nu avură timp să se repeadă. Au fost fulgerate cu două gloanţe trase prin surdină, ca nişte şuierături înfundate. Cei patru înaintau prudent, de la o grămadă de fiare vechi la alta.

În centrul grămezilor de fiare se zărea conturul unei rulote. Uşa se deschise şi tânărul apăru. Deşi era încă somnoros, sări la pământ cu pistolul în mână. O bucată de tablă zăngăni. Cei patru îl văzură. Aproape simultan, apăsară pe trăgaci şi o rafală de gloanţe îl ajunse pe tânăr.

Doi dintre agresori controlară rulota cu o lanternă. Îl găsiră pe bătrân încă adormit. Unul dintre ei îşi apropie arma la zece centimetri de tâmplă şi trase. Capul bătrânului tresări, apoi căzu la loc, fără viaţă.

Ceilalţi doi scotoceau buzunarele tânărului, împrăştiind obiectele pe jos: portofel, ţigări, brichetă. Din buzunarul din spate ai pantalonilor luară o legitimaţie care arăta că tânărul făcea parte dintr-un grup special ai Departamentului Z al serviciilor secrete.

Înainte de plecare, cei patru vărsară benzină în jurul rulotei şi-i dădură foc.

*

Când sosi Cattani, focul era stins. Din spatele colinelor începură să se ivească zorile.

Îl trezise telefonul lui Ferretti. Iar acum se învârtea în jurul grămezii de cenuşă fumegândă. Mai erau şi pompierii, cu nasul şi gura protejate de măşti. Tabla înroşită emana un miros acru. Maşinile pompierilor şi cele ale poliţiei aveau semnalizatoarele aprinse. În lumina lor roşietică, oamenii păreau că se mişcă fără să atingă pământul.

De undeva din umbră, apăru Ferretti. Se apropie de Cattani:

— Pusesem un om aici. Un agent din grupul meu pentru a supraveghea vila lui Sorbi.

Arătă cu capul spre poalele colinei, unde începea să se zărească profilul elegant al vilei.

— L-au omorât. Ca şi pe bătrânul care se ocupa de depozit. O să spunem că a fost o răfuială a lumii interlope, socoteli între hoţii de maşini. Problema e însă Cannito. O să trebuiască să-l văd mâine dimineaţă. Fireşte, n-avea habar de agentul care-i spiona. O să facă explozie.

— Aşa-i, spuse Cattani îngrijorat. Acum o să înţeleagă că dumneata eşti cel care ai vrut să-l bagi la apă.

— Mmda! E mai bine să joc cu cărţile pe faţă. Nu mai pot să mă prefac.

Ferretti îşi sprijini o mână pe umărul lui Cattani şi, cu un aer grav, continuă:

— Am ajuns la încheierea socotelilor. Dacă-mi las pielea, trebuie ca dumneata să preiei totul. Ascultă-mă bine! În depozitul de electrocasnice am ascuns nişte documente ce-l pot distruge pe Cannito. Nu le-am folosit încă pentru că speram să strâng material şi împotriva Asociaţiei lui Laudeo. Dar acum nu mai e timp.

Cu mâinile în buzunare, se îndreptă spre maşina sa. Dar, după câţiva paşi, se întoarse.

— Cattani, îi şopti, trebuie neapărat ca astăzi să păstrăm legătura. Trebuie să am posibilitatea să te chem în orice moment.

— Bine, am să stau acasă să-ţi aştept telefonul.

*

Ferretti se duse la birou dis-de-dimineaţă. Deschise seiful din perete şi scoase de acolo nişte documente. Făcu să dispară câteva pagini în maşina specială de distrus documente. Altele le băgă într-un plic şi le puse în servieta sa. Lucra cu calm. Ştia că-l

aşteaptă o luptă grea. Dar se străduia să fie rece şi precis. Revăzu iute în minte ce avea de făcut. În acel moment intră secretara să-l anunţe că şeful voia să-l vadă imediat.

Cannito fierbea de mânie. Nici nu apucase Ferretti să închidă bine uşa, că şi sări la el, ca turbat:

— Cine ţi-a dat voie să pui sub observaţie vila lui Sorbi? Sper că ai motive îndreptăţite pentru această iniţiativă necugetată.

— Am nişte motive foarte întemeiate, replică Ferretti cu fermitate.

— Şi aş putea să le aflu?

— Nu!

— Aşa?

Cannito se ridicase în picioare. Se sprijinea cu mâinile de birou, cu bustul aplecat înainte, ca un câine legat care vrea să se repeadă.

— Vasăzică, nu trebuie să ştiu ce faci. Dar asta e intolerabil!

Pe masă era un exemplar din publicaţia tipărită de Maurili, cu primele învinuiri la adresa lui Cannito. Şeful Departamentului Z o luă şi, vânturând-o în aer, adăugă:

— Trebuie să presupun atunci că tu eşti inspiratorul acestor infamii.

Cannito dădu ocol biroului. Era livid la faţă. Se apropie ameninţător de Ferretti:

— Noi doi n-am vorbit niciodată clar, scrâşni el. Mi s-a părut că nu era necesar. Dar, în mod evident, te-am apreciat prost.

— Fără îndoială!

— Bine. Nu-ţi mai rămâne atunci decât o singură cale: demisia.

Cannito îl fixa drept în ochi, la nu mai mult de treizeci de centimetri de el.

— Îţi permit să pleci în mod onorabil. Dacă refuzi, deschid o anchetă asupra purtării tale.

Ferretti îi susţinu privirea şi răspunse, ca o sfidare:

— Nu am nici cea mai mică intenţie să plec. Deschide ancheta. Dacă-ţi convine!

Cannito îi aruncă o privire piezişă, ca pentru a cântări ce avea acela în minte, apoi reveni la biroul său.

— Nu mai avem ce ne spune!

— Asta-i şi părerea mea, făcu Ferretti îndreptându-se spre uşă.

Cannito îl rechemă:

— Gândeşte-te bine!

— Gândeşte-te dumneata la tot ce-ai făcut în ultimii ani...

*

Cum ajunse în biroul său, Ferretti formă numărul lui Cattani. Îl puse la curent cu discuţia avută cu şeful:

— Lucrurile pot să se precipite dintr-un moment în altul. Rămâi în continuare acasă.

— Am o treabă, răspunse Cattani. Dar pot s-o amân.

— Nu. Nu are importanţă. Dă-mi numărul de telefon unde te pot găsi. Dacă e nevoie, te sun. Cum? Cinci, şapte, n-am înţeles ultima cifră. Nouă? La revedere!

*

Şi Cannito, de îndată ce rămase singur, dădu repede un telefon. În timp ce forma numărul, îşi dădu seama că mâna îi tremura. După accesul de furie din timpul întâlnirii cu Ferretti, se simţea acum epuizat şi descumpănit.

— Trebuie să ne vedem, îi spuse lui Laudeo la telefon. Situaţia e foarte gravă. Nu, n-a încercat deloc să se scuze. Ba chiar avea un aer oarecum ameninţător. De necrezut!

*

Se lăsase seara şi Ferretti aştepta în anticameră de aproape două ore. Se gândise să joace o carte riscantă: Să-l pună la curent pe acel om politic care avea legături cu serviciile secrete. Era însă o persoană cvasinecunoscută, faţă de el însuşi trebuia s-o recunoască. Nu ştia nici măcar dacă făcea parte din Asociaţia lui Laudeo. S-ar fi putut prea bine. Dar în lumea lui, unde raporturile erau vagi şi schimbătoare, nu puteai fi niciodată sigur de ceva.

În timp ce aştepta, Ferretti se convinse că nu avea altă alternativă. Numai dacă reuşea să denunţe la un nivel înalt crimele lui Cannito putea spera că va scăpa cu bine. Dar nu avea mult timp la dispoziţie. Dacă rata ocazia, era pierdut, deoarece ştia foarte bine ce maşinaţii punea acum la cale Cannito.

Se uită la ceas. Şapte. Secretarul particular al omului politic ieşi din biroul său.

— Tocmai acum a telefonat excelenţa sa. Este reţinut la Senat pentru nişte treburi. Aşa că nu mai revine în seara aceasta. Dacă vreţi, vă pot fixa o întrevedere pentru mâine. Sau în zilele următoare.

Dar Ferretti nu mai ascultă ultimele cuvinte, împinse uşa grea, cu geamuri, care dădea în hol şi ieşi.

*

În vreme ce Ferretti aştepta în anticameră, Cattani se afla cu Olga la o casă de mode din preajma Pieţei Spaniei. Contesa îşi alegea nişte rochii şi, din când în când, dispărea cu directoarea în spatele unei uşi, ca să le încerce. Apoi ieşea s-o vadă şi Cattani să-şi dea cu părerea.

— Încântător!

— Dar îţi plac chiar toate?! surâse Olga.

— Probabil că din cauza ta. Tu le faci să fie frumoase.

Contesa dispăru din nou, urmată de directoare, în braţe cu o grămadă de rochii. Era atât de fericită, încât ar fi vrut să cumpere tot magazinul, cu directoare cu tot...

Cattani era neliniştit. Privea distrat rochiile aliniate, strălucind în lumina difuză a aplicelor. Lângă intrare se afla casiera, care vorbea acum la telefon. Când închise, Cattani îi spuse:

— Am dat numărul de telefon de aici unui prieten. Dacă mă cheamă, vă rog să mă anunţaţi imediat.

Trecură câteva secunde şi telefonul sună. Era pentru el.

— Trebuie să ne vedem imediat! îi spuse Ferretti. Vino la mine acasă. Da, da, imediat!

Olga apăru îmbrăcată într-o rochie lungă de seară, strânsă pe corp. Păşea încet, dorind să-i fie admirată eleganţa. Se juca de-a manechinul.

— Cum ţi se pare? întrebă. Dar unde eşti?

— Domnul Cattani, o informă casiera, a primit un telefon şi a ieşit în fugă. Vă roagă să-l scuzaţi.

— Uf! dădu din cap Olga.

Apoi, adresându-i-se directoarei, adăugă:

— Întotdeauna cu treburi urgente! De acum trebuie să mă resemnez: Ori îl accept aşa, ori nimic.

— Mai bine acceptaţi-l aşa, contesă, surâse maliţios directoarea şi începu să aşeze rochiile la locul lor, ştiind că astăzi contesa nu va mai cumpăra mare lucru.

*

Pentru prima oară, lui Ferretti i se făcu frică de-a binelea. Înscriindu-se în traficul de seară, îşi dădu seama că nu mai are calmul de altădată. Strângea volanul cu mâinile şi începu să

transpire. Capul îi fierbea de gânduri. Unde greşise? Ce anume neglijase? Câte posibilităţi de a se salva mai avea acum?

Drumul începuse să urce pe pantele colinei Aventino. De departe, fără să se facă remarcat, un Range Rover albastru urmărea maşina lui Ferretti. Acesta străbătu o piaţă, ajunse la o biserică cu intrarea formată din coloane şi se opri. Chiar în faţa bisericii era poarta de fier de la intrarea locuinţei sale. Strada era aproape pustie. Ceva mai încolo, sub palida lumină a felinarelor, se jucau câţiva copii. Seara era plină de strigătele lor voioase.

Ferretti îşi parcase maşina. Acum păşea nehotărât. Mai avea zece metri până la intrare. Mecanic, îşi căuta cheia de la intrare printre celelalte prinse de portchei. Maşina albastră parcursese cu prudenţă ultima porţiune de drum. Dintr-o dată se ivi. Se apropia de biserică. Înainta cu farurile aprinse. Brusc, motorul începu să sforăie. Maşina ţâşni ca un fulger, cu un zgomot asurzitor. Ferretti se întoarse instinctiv şi o văzu la cinci metri de el. Venea peste el! Încercă să fugă pe trotuar, dar automobilul viră, sări pe trotuar şi-l răsturnă. Lovitura violentă îl azvârli pe Ferretti în zid. Căzu apoi pe trotuar şi roata din spate trecu peste el, lăsându-l fără viaţă, la un metru de intrare, cu braţele desfăcute şi legătura de chei în mijlocul străzii...

*

Când ajunse Cattani, în jurul celui ucis se adunase un mic grup de oameni înspăimântaţi. Comisarul înţelese imediat. Îşi făcu loc printre ei şi-l văzu pe Ferretti întins pe trotuar. I se păru că, în ciuda îngrozitoarei traume, avea acum o mină senină, ca şi când el ar fi fost învingătorul.

*

Depozitul de electrocasnice avea o a doua intrare, la care se ajungea printr-o străduţă întunecoasă. Cattani băgă, prudent, cheia în broască şi blocă uşa pe dinăuntru cu o bară de fier. Ferretti nu-i explicase unde ascunsese documentele, aşa că trebuia să răscolească peste tot şi asta cerea timp şi linişte.

Într-un colţ era o cabină mică din lemn, biroul contabilităţii depozitului. Aici se aflau două telefoane, un fotoliu şi un dulap metalic, închis cu cheia. Cattani hotărî să înceapă cu el. Dar nu ştia cum să-l deschidă. Încercă cu un briceag, dar degeaba. După ce se mai gândi puţin, încercă cu cheia de la intrare. Se potrivea perfect. Dulapul se deschise, dar nu conţinea decât broşuri

pentru maşini de spălat şi televizoare. Cattani nu reuşi să-şi stăpânească dezamăgirea. Cercetă cu mâna toate colţurile sertarelor şi, la un moment dat, i se păru că a găsit ceva. Dăduse peste un obiect minuscul, lipit de fundul sertarului cu o bandă adezivă. Îl luă. Era o cheie mică, asemănătoare celor folosite la valize.

Cattani o ţinu în palmă, încercând să ghicească broasca la care se potrivea. Pentru birou era prea mică. Alte dulapuri nu erau. Ieşi din cabină şi se trezi în faţa unui frigider vechi, cu uşa bombată. Văzu că pe mâner era o mică broască. Băgă cheia şi aceasta se potrivi perfect. Rafturile din interiorul frigiderului erau pline cu dosare gri, burduşite cu documente. Totul era într-o ordine perfectă. Cattani se aşeză într-un genunchi, ca un semn de admiraţie în faţa acelei comori, adunată de un prieten care plătise cu viaţa. Acum, el era cel care trebuia să-l răzbune tocmai cu ajutorul acestui material. Ştia însă că această comoară cu cât se va dovedi mai importantă, cu atât va aduna în jurul ei mai mult sânge. Asta e soarta comorilor!

Începu de sus. Luă toate dosarele puse pe primul raft şi le duse în cabină. Se aşeză şi începu să le treacă în revistă, filă cu filă, fişă cu fişă. Împărţea documentele în două. Lucra încet, cu scrupulozitate. Orice zgomot, cât de mic, îi făcea să tresară. Uneori i se părea că aude paşi. Se oprea, tresărind, şi apuca pistolul pe care-i ţinea lângă ei, pe birou. Tensiunea făcea ca oboseala şi somnul să-i dispară. Aşa lucră toată noaptea, cu capul vârât în hârtii. La sfârșit, căută o cutie, o umplu cu grămada cea mare de documente, îi lipi capacul cu o bandă adezivă. Luă apoi grămada mai mică de hârtii şi o puse într-altă cutie.

Înainte de a pleca, încuie frigiderul, aşeză cheia la loc în sertar, încuie şi dulapul apoi ieşi cu cele două cutii. Prima licărire a zorilor se pierdea în lumina becurilor. Acest amestec luminos avea ceva dezolant în el, ceva ce-l făcu să-şi amintească de Sicilia.

Cattani aşeză sub scaunul din spate ale maşinii cutia cea mare, iar pe scaunul de lângă el pe cea mai mică. Străzile erau pustii şi tăcute. O luă de-a lungul Tibrului. Fluviul lucea palid în lumina de început a dimineţii. Zări un camion oprit într-un colţ de stradă. Înghiţea saci cu gunoaie şi îi zdrobea. Se opri în spatele

lui, scoase cutia cea mare din maşină şi le făcu semn gunoierilor că vrea să scape de ea. O băgă înăuntru, văzu cum o prind paletele şi cum dispare printre celelalte murdării.

*

Cannito intră fără să bată la uşă în camera lui Cattani:

— Du-mă cu maşina ta la înmormântarea lui Ferretti!

Chipul şefului Departamentului Z purta acum masca emoţiei.

— Sunt profund întristat, îi spuse lui Cattani urcându-se în maşină. Povestea asta m-a răvăşit cu totul.

Cattani conducea în tăcere. Circulaţia era intensă, iar el trebuia să facă slalom printre maşini ca să poată înainta mai repede.

Cannito îi puse mâna pe braţ, spre a-l face atent:

— Dragă Corrado, dincolo de durerea pentru soarta nefericită a lui Ferretti, trebuie să-ţi spun că omul mă dezamăgise profund. Da. Devenise suspicios, ascuns. În ultima vreme mă evita. Pe mine?! Se poate? Eu îl ajutasem să înainteze în meserie şi el astfel mă răsplătea?! Te rog să mă crezi că m-a întristat foarte mult. Mi-e teamă chiar că s-a lăsat corupt.

— Nu-l cunoşteam foarte bine, spuse cu răceală Cattani.

— A, un om de primă mărime. Aş fi pus mâna în foc pentru el. Şi în schimb... Uneori cei mai buni se dovedesc a fi cei mai răi, zise Cannito scoţând un oftat. Acum e mort. Cine poate spune dacă maşina a dat peste el din întâmplare sau intenţionat?! Oricum, un scandal n-ar folosi nimănui.

Luă o atitudine mai destinsă:

— Hai să nu ne mai gândim la asta!

Îl bătu pe Cattani pe picior şi-l întrebă:

— Continui să te vezi cu Terrasini, da?

— Din când în când.

— Trebuie să-l vezi mai des, îi sugeră şeful Departamentului Z, cu un zâmbet sarcastic. Ciudat individ, avocatul ăsta. Şi-a vârât în cap nişte idei cam aiurea. Nu ştiu unde vor să ajungă, el şi bivolul ăla americano-sicilian.

— Dumneavoastră îl cunoaşteţi mai bine, remarcă comisarul încercând să-şi ascundă ironia.

— Ehei! Alte vremuri, Corrado dragă! Altădată îl cunoşteam. Dar vântul se schimbă.

Şi-şi învârti mâna ca o morişcă. Se posomorâse brusc şi fixa

drumul din faţa lui.

— Vântul care bate acum e un vânt rău. Aduce numai furtună! continuă îngândurat.

RĂZBOI PE FAȚĂ

Ghemuită în fotoliu, cu mâinile pe genunchi, Else îl asculta. La vederea lui avusese o strângere de inimă. În sinea ei îl dezaproba. N-avea dreptul să apară aşa, din când în când, ca să-i deschidă vechile răni. De aceea, acum, în căsuţa ei din Evian, încerca să menţină o anumită distanţă. Ca şi cum bărbatul acela ar fi reprezentat un pericol de care trebuia să se păzească.

— Mi-e frică, Else! îi spunea Cattani. De fiecare dată când mi-e teamă, îmi aduc aminte de vremea când stăteam la Avellino şi a fost cutremur. Totul se zdruncina, iar zidurile casei se crăpaseră. Noi am fugit afară, în ploaie. Tu m-ai luat de braţ şi eu m-am simţit mai liniştit.

Ce vrea să zică? se întreba ea, ce vrea să-mi spună cu asta?

— Acum, am acelaşi fel de frică. O frică viscerală. Întinse o mână şi o prinse de braţ. Numai tu mă poţi ajuta!

Else rămase uluită:

— Dar ce pot eu să fac?

— Eşti singurul om în care am orbeşte încredere. Numai ţie pot să-ţi povestesc tot. Amintirea Paolei o sa ne ţină pe veci legaţi…

Acum era rândul Elsei să-i potolească entuziasmul.

— Nu ştiu, oftă ea, sunt atâtea neînţelegeri între noi!

În sinea ei însă, îi dădea dreptate. Ar fi vrut să-i spună că era absurd să stea departe unul de altul. Dar nu îndrăznea. Îi era frică să nu aibă o nouă deziluzie.

Corrado se aşează mai bine în fotoliu. Numai când a murit fetiţa l-a mai văzut atât de deprimat şi răvăşit. O irita puţin lucrul ăsta.

— Duc o luptă disperată, continuă el. Sunt singur. Ultimul prieten care-mi rămăsese a fost ucis acum câteva zile…

Else îl întrebă alarmată:

— Şi tu eşti în pericol?

Cattani se uita la ea. Simţi cum i se face dor de pistruii ei de pe

nas. Purta o pereche de cercei cu perle, care o făceau şi mai graţioasă. O privi cu o imensă duioşie. Apoi, mutându-şi privirea, spuse:

— Da, sunt în pericol.

Deschise servietă şi scoase o cutie.

— De aceea vreau să-ţi încredinţez nişte documente importante. Dacă mi se întâmplă ceva, le trimiţi la adresele din plicul acesta.

— Oh, Doamne! scânci acoperindu-şi faţa cu mâinile. Ce se întâmplă, Corrado?

— Fii cuminte! Important este ca nimeni să nu te bănuiască. Dacă cineva te întreabă, răspunzi că nu m-ai mai văzut după moartea Paolei. Să nu mă suni niciodată. Am să te caut eu. Spune chiar că nu vrei să mă mai vezi, că mă urăşti pentru că ai aflat că sunt cu altă femeie.

Else îşi puse pe genunchi cutia cu documente.

— Dar chiar există o altă femeie? zise strângând cutia în mâini.

— Ce importanţă poate să aibă?! Face parte din jocul cu moartea în care am intrat. Din această perspectivă, nimic nu mai are importanţă!

— Nimic mai mult?!

Ochii limpezi ai Elsei avură o tresărire de nelinişte.

— Nimic mai mult, oftă el, privindu-i cu tristeţe mâinile încleştate pe cutie.

*

Nu mai avea încredere să-l primească pe Terrasini la hotel. Îi dădu o întâlnire pe autostrada spre Napoli, într-un loc rezervat opririlor de urgenţă.

Terrasini era deja acolo. Cattani se apropie de maşina lui şi-i dădu pe fereastră un plic mare. Conţinea numai o mică parte din materialul încredinţat nevesti-sii.

— Lucruri bune? se informă avocatul.

Deschise fermoarul unei mape din piele şi băgă plicul înăuntru.

Cattani dădu din cap.

— Dinamită! „A se manevra cu atenţie!”

Un fulger de perfidie străbătu privirea şireată a avocatului.

— Bun. Despre ce e vorba?

Cattani opri motorul şi trecu pe scaunul de alături. Terrasini aştepta cu braţele sprijinite de portieră.

— De data asta ai un nume şi un prenume. Documentele sunt împărţite în două. În prima parte e vorba de o afacere uriaşă de acum câţiva ani. S-a încheiat cu sprijinul lui Cannito. Aici sunt probele. Nimeni n-a ştiut ceva vreodată. Dar Cannito a fost probabil şantajat şi şi-a lăsat postul.

— Şi în partea a doua?

— Se referă la numirea lui Cannito ca şef al Departamentului Z. Documentele vorbesc clar. A fost impus de asociaţia lui Laudeo.

Cattani privi în jur, agitat.

— Mai e vorba şi de un trafic de arme. Cannito e băgat până în gât. Cota parte i se varsă într-o bancă elveţiană.

— Drace! exclamă Terrasini. Şi cum de ai pus mâna pe tot pachetul ăsta?! Eşti un diavol!

Cattani făcu un gest vag cu mâna:

— Am prieteni în poliţie şi mulţi îl detestă pe Cannito.

— Înţeleg.

Terrasini se scarpină în barbă.

— Şi dumneata de ce o faci?

— Am motivele mele.

Apoi, ca pentru a se justifica:

— Relaţiile mele cu Cannito sunt foarte proaste. În schimb, cu dumneata sunt foarte bune.

Terrasini îşi ţuguie buzele. Aduceau cu un cioc de raţă.

— Foarte bine. Eşti tânăr. Ştiu cât câştigă un comisar de poliţie.

Scoase din mapă un plic şi i-l dădu, spunând:

— Aici e un mic acont ca să te distrezi puţin. Dacă-ţi mai trebuie, îmi spui. Mă bucur c-ai început să înţelegi ce vreau de la dumneata. Pe curând!

Îi făcu cu ochiul şi dădu drumul la motor.

Cattani se uită o clipă la plicul plin de bancnote şi-l băgă apoi în cutia de bord. Se întoarse în oraş. Soarele de iulie ardea cu putere. Cu greu găsi un loc de parcare pentru maşină pe lângă biserica Santa Maria Maggiore. Luă plicul şi se îndreptă către biserică. Faţada grandioasă era acum şi mai solemnă în lumina orbitoare a soarelui.

Urcă scara. Rămase un moment pe pragul imensului portic. Apoi se îndreptă spre naosul din dreapta. În faţa unui confesional, o bătrânică cu văl pe cap stătea în genunchi. O

aşteptă să termine. Când o văzu că-şi face semnul crucii şi se ridică, îi luă repede locul. De după ferăstruică, auzi vocea uşor plictisită a unui preot care începu:

— În numele Tatălui şi al Fiului…

— Părinte, îl întrerupse brusc Cattani, nu vreau să mă spovedesc. N-am vreme. Vă las un plic cu bani. Ajutaţi-i pe cei ce au nevoie.

O clipă perplex, preotul ieşi din confesional.

— Aşteptaţi! îi strigă.

Dar Cattani părăsise răcoarea bisericii şi se afunda din nou în canicula străzii.

Preotul se închină cu gesturi largi de parcă ar fi asistat la un miracol.

*

— Fiuuu! He, he, cu asta o să avem de ce să râdem!

Maurili răsfoia hârtiile date de Terrasini.

— Treabă puternică. Ha, ha, ha!

Cu cât citea, cu atât se strâmba mai tare de râs.

— Gândiţi-vă la mutra lui Cannito când o să le vadă publicate. Ha, ha, ha!

Aruncă documentele pe masă. Luă sticla cu şampanie din frapieră şi-şi vărsă într-o cupă, umplând-o până la margine.

— Ştiţi ce am remarcat? îl întrebă pe Sorbi. Hârtiile aste sunt scrise cu picioarele. O fi tot şeful ăla de post promovat agent secret. De acolo vin, nu-i aşa?

— Asta nu-i treaba dumitale! i-o tăie Terrasini, Nu te priveşte de unde vin!

— Vai de mine! Ziceam şi eu aşa.

Maurili îşi termină cupa de şampanie. Şi-o umplu din nou, luă marginea cămăşii desfăcute în faţă şi începu să-şi facă vânt.

— Ce căldură, oameni buni! Bun, atunci ce facem cu asta?

— O altă broşură! zise Terrasini. Pui fotografia lui Cannito pe copertă şi o banderolă în care să anunţi că vor urma alte dezvăluiri senzaţionale.

— Ha, ha, ha! Vreţi să-l fierbeţi la foc mic, rânjii Maurili. Numai o înştiinţare. Lăsaţi pe mine că sunt maestru în astfel de treburi, chicoti, scărpinându-se în cap. Fir-ar să fie! exclamă el cu regret. Aveam stofă. Puteam să fiu un mare ziarist. Şi, în schimb, fac prostii d’astea!

Terrasini nu se înduioşă de eşecul în viaţă al lui Maurili. Îi spuse numai:

— Suficient cinci sute de exemplare, de data asta. Şi să fii gata pentru următorul!

— La ordin, făcu Maurili salutând cu braţul ridicat.

Începea să se simtă uşor ameţit.

— Mă supun, cum a zis Garibaldi. Numai că acum o să trebuiască să mă duceţi acasă, pen'că maşina mi s-a stricat chiar aici, în faţă. Fir-ar să fie, o să trebuie să-mi iau una nouă.

— I-am spus şoferului, îl anunţă Sorbi cu răceală.

Bancherul se apropie de uşa mare de sticlă.

— Dumneata eşti de acord cu ideea de a-i ataca?

— Carrisi vrea asta, răspunse Terrasini îngândurat. Trebuie să-i facem pe plac.

— Mmda! Să sperăm că nu se vor ivi obstacole pentru a încheia afacerea.

Sorbi murea să încheie afacerea cât mai repede. Orice posibilitate de a întârzia acordul îl făcea să sufere, de parcă ar fi fost jupuit de viu.

— Poate că n-a fost bine să dezlănţui un asemenea război. Puteam să propunem un procentaj mai scăzut şi ei ar fi acceptat.

*

Fotografia lui Cannito era veche de câţiva ani. Îl arăta cu o figură şireată, doi ochi de pasăre răpitoare, puţin holbaţi din cauza flash-ului. Imaginea, găsită cine ştie pe unde, stătea acum pe coperta broşurii „Bârfa".

— Uite la ce-am ajuns! urlă Cannito aruncând ziarul pe masa de pe terasă. Astea sunt urmările trădării lui Ferretti.

Era leoarcă de sudoare. Îşi şterse gâtul cu batista. Îşi îndreptă un deget spre Laudeo, care stătea tăcut şi spuse cu un ton poruncitor:

— Povestea asta trebuie să se termine! Şi imediat!

— Am să fac tot posibilul, răspunse Laudeo cu jumătate de gură.

— Ba chiar imposibilul! începu iar Cannito să se agite, fluturându-şi batista ca pe un steag. Ba chiar imposibilul, pentru că, dacă eu păţesc ceva, o s-o păţiţi cu toţii!

Păşea încoace şi încolo, ca un leu în capcană. Din când în când mai făcea un semn de aprobare cu capul, ca şi cum ar fi vrut să

sublinieze câte o idee belicoasă ce-i venise în minte.

— O să ne scufundăm cu toţii, nu-ţi face iluzii. Suntem în aceeaşi barcă... aceeaşi plută... a Meduzei...

— Hai, hai, zise Laudeo, să ne păstrăm calmul! Altfel, riscăm să le facem jocul.

Cannito îşi şterse fruntea:

— Canaliile!! scrâşni respirând cu greutate. Eu n-am trădat niciodată, i se adresă lui Laudeo, de parcă se şi simţea părăsit de toţi. Adu-ţi aminte. Am acţionat întotdeauna pentru binele tuturor. De aceea trebuie să faci ceva, dragă! Următorul număr nu trebuie să apară. Cu orice preţ!

Aşezat pe fotoliul din răchită, cu coatele sprijinite pe braţele acestuia şi mâinile încrucişate, Laudeo semăna cu un sfinx.

— Cred că ştiu cui s-au adresat pentru treaba asta. Am să vorbesc cu el.

— Perfect!

Cannito părea ceva mai liniştit.

— Întreaga reţea a Asociaţiei trebuie pusă în mişcare ca să oprească treaba asta murdară!

— Fii pe pace, numărul viitor n-o să mai apară.

Părul îi era alb, faţa şi mâinile tot albe. Reflexele soarelui îl făceau să pară, sub umbrelă, şi mai diafan, şi mai ireal.

Cannito se aşeză şi el:

— Nu-i vorba numai de ziarişti. Mai sunt şi deputaţii, senatorii. Şi sunt de aceeaşi teapă cu ziariştii. La fel de servili. Aş putea să-l hotărăsc pe unul să facă o interpelare în parlament. Numai să insinueze ceva despre felul în care Terrasini şi prietenii lui au obţinut terenurile în Sicilia.

— Nu ştiu dacă e bine să faci aşa ceva, interveni Laudeo.

— Vrei să-i cruţi, începu iar să se înfierbânte Cannito. Terrasini a trădat şi trebuie să plătească!

— Poate că a fost nevoit să-i facă voia lui Carrisi. Legăturile sale cu Statele Unite sunt poate mai solide decât cele pe care le are cu noi.

— Nu-mi pasă! urlă Cannito. Trebuie să se târască la picioarele noastre năpârcile astea! Şi băutorul ăla de Coca-Cola... Ce ştie el despre Italia, despre Europa?!

*

Orchestra cânta. *Papa don ’t preech,* marele succes al

Madonnei. Pe ringul de dans colorat al night-clubului oamenii păreau secţionaţi de luminile intermitente. Între reflectoarele care se stingeau şi cele care se aprindeau era o fracţiune de secundă. O cortină imperceptibilă de întuneric care-i transforma pe dansatori în marionete, cu mişcări sincopate.

De pe ring se desprinse un bărbat durduliu. Ţinea de mână o brunetă cu părul lung şi fusta redusă la minima expresie. Se apropie de bar, rămânând cu ochii căscaţi la vederea lui Laudeo, sprijinit de tejghea, cu un pahar în mână.

— Dom'le profesor, nu credeam că frecventaţi localuri de-astea!

Purta o geacă lucitoare, cămaşa descheiată până la brâu, iar pe cap o pălărie neagră. Deşi încerca să nu se vadă, prezenţa lui Laudeo îl făcuse nervos.

— După cum vezi, şi mie îmi plac locuri de-astea, replică profesorul, făcându-i un gest cu capul. Am să-ţi spun ceva.

— Aş cam avea treabă acum, arătă celălalt către fată.

Ea, ca şi cum ar fi fost prezentată, crezu că trebuie să salute şi-şi înclină capul într-o parte, cu un surâs fandosit.

— Nu durează mult, spuse Laudeo pe un ton care nu admitea replică. Numai câteva minute.

— Bine, vin atunci, şovăi Maurili.

O mângâie pe fată pe păr şi-i spuse:

— Aşteaptă-mă aici, drăguţo, fii bună! Mă întorc imediat.

Laudeo arătă ieşirea cu un semn din cap. Când ajunseră afară, profesorul intră imediat în subiect:

— Cine i-a dat treaba aia lui Terrasini?

Maurili păru căzut din nori.

— Asta chiar nu ştiu! Şi nici măcar nu vreau s-o ştiu. N-am nevoie de belele! Fac numai ceea ce mi se cere.

— Maurili, Maurili, îl certă Laudeo. Când am înţeles că era vorba de dumneata, am avut o mare deziluzie. Un om inteligent să se bage în cârd cu ticăloşii ăia? Cum se poate? Asociaţia mea e gata să te primească cu braţele deschise. Îmi dădeai doar un telefon, nu-i aşa?

Îşi scoase ochelarii şi-i curăţă cu batista.

— Cât îţi dau?

— Douăzeci pe număr…

— Păi e o nimica toată! Dumneata eşti un ziarist de talent.

Lasă-ncolo prostiile astea. Pot să-ţi dau pe mână o staţie de televiziune, ai putea să câştigi cel puţin dublu faţă de ce-ţi dau zdrenţăroşii ăia.

— Ar fi bine, dom'le profesor. Da' cum să fac?! Există o înţelegere…

Laudeo îşi pipăi batista brodată din buzunarul de la piept.

— Înţeleg, dar putem găsi un aranjament.

Cu un aer nefericit, Maurili îşi luă pălăria neagră de pe cap şi-şi trecu mâna prin părul creţ.

— Şi cine vorbeşte cu ăia? Dumneavoastră?

— Nu face pe naivul, îi spuse Laudeo dându-i un cot între coaste.

Maurili începu să transpire din belşug. Îşi făcea vânt cu pălăria.

— Nu e vorba de naivitate, oftă. Mie mi-e tot una. Tot aia-i dacă-mi daţi dumneavoastră bani sau ceilalţi. Da' lucrul important e siguranţa. N-aş vrea să-mi dau suflarea de pe urmă.

— Siguranţă? Şi cu ăia vrei să spui că ai siguranţă? Ha, ha, ha! Dumneata ştii doar că numai noi ţi-o putem garanta. Laudeo îl bătu pe Maurili pe burtă, ca şi cum ar fi vrut să încheie o înţelegere.

— Ţine-mă la curent cu tot ce fac. Şi te sfătuiesc să nu mai faci greşeli.

Maurili închise ochii. Se simţea ca un bob de grâu între două pietre de moară.

— Voi vă războiţi şi eu sunt la mijloc.

Îşi îndesă pălăria pe cap, ca şi când ar fi vrut să se facă nevăzut.

*

Se auzea numai cântecul păsărelelor. La umbra copacilor domnea o linişte de neînchipuit pentru cine-şi petrece zilele în infernul unui oraş.

Soţia lui Cannito apăru iute, ca o vrăbiuţă şi se aşeză la masă, lângă soţul ei şi Cattani.

— Am pus masa afară pentru că e bine să te bucuri de aer, ciripi mângâindu-şi soţul. Sunt fericită, Sebastiano! Te văd atât de mulţumit, de încântat.

— Păi, cum nu? zâmbi el. E atât de bine aici. Cu tine, cu Corrado.

Cattani luase sticla cu vin şi voia să umple paharele.

— Stai, îl opri Cannito. Aduc alt vin. Ăsta nu merge.

— N-are importanţă, răspunse Cattani. Oricum, eu nu mă pricep la vinuri.

Dar Cannito nu putut fi convins:

— Nu, nu. Trebuie să onorăm mâncărurile făcute de soţia mea. Mă duc să iau o altă sticlă.

Nevastă-sa îl urmări cu privirea. Pe chip îi apăru un aer mâhnit. Se apropie de urechea lui Cattani şi i se plânse:

— Ai văzut revista aceea josnică? Cu fotografia şi ameninţările?

— Da, am văzut un exemplar.

Comisarul îşi făcea de lucru cu furculiţa.

— E groaznic! îi şopti ea. Sunt nişte hiene, n-au pic de inimă.

— Soţul dumneavoastră are mulţi duşmani.

— Ştiu, ştiu. Şi tocmai de aceea te rog pe dumneata.

Îşi puse mâna mică şi osoasă pe mâna lui Cattani.

— Fii lângă el, apără-l! Sebastiano nu mi-a spus nimic, dar eu cred că te-a invitat aici ca să-ţi vorbească de acest lucru. Ca un prieten, între patru ochi.

Păsările făcuseră ca din copaci să cadă câteva crenguţe uscate. Cattani le luă de pe masă. Nu era în largul lui şi acum nu mai avea nici chef să mănânce. Femeia aceasta începea chiar să-l enerveze. Să fie oare posibil să-şi fi petrecut toată viaţa lângă un bărbat din care să nu fi înţeles nimic?

— Dar eu n-am puterea să intervin. Ce pot face eu?!

Cannito revenea cu o altă sticlă de vin. Prinsese ultimele cuvinte şi replică imediat:

— Poţi să faci multe! Nu te subevalua!

Soţia lui căpătase expresia unui copil prins la borcanul de dulceaţă. Încercă să se explice:

— Iartă-mă, Sebastiano, poate n-ar fi trebuit. Mi-am permis să vorbesc cu Corrado despre această poveste urâtă.

— Ai făcut foarte bine, draga mea. Eu n-am secrete faţă de Corrado.

Cattani ridică brusc capul:

— Bine, vreţi un ajutor, un sfat. Şi eu îl am!

Se uita drept în ochii lui Cannito care părea uimit şi uşor tulburat de acea atitudine fermă a comisarului.

— Există o cale sigură pentru a evita orice formă de şantaj.

Cannito înghiţi în sec:

— Şi care ar fi această cale?

Vocea lui Cattani deveni o şoaptă, dar în urechile lui Cannito ea răsună ca un tunet:

— Părăsiţi-vă slujba! Daţi-vă demisia!

Şeful Departamentului Z scăpă furculiţa din mână. Puse mâna la ureche, ca şi cum n-ar fi auzit bine:

— Eu să plec?! Să-mi arunc la coş cariera pentru câţiva şantajişti ticăloşi?! Ce tot spui?!

— Acesta e sfatul meu. Vă poate salva viaţa, poate să evite ca treburi nu prea onorabile să devină publice, vă poate garanta liniştea familiei.

— Cum adică?! Crezi că ăia sunt în stare să mă distrugă?! Crezi că mi-e frică, aşa-i?!

Chipul lui Cattani se înăspri. Îşi plimbă încruntat privirea de-a lungul mesei şi spuse:

— Aţi putea evita ca numele să vă apară în ziare. Aţi putea începe o viaţă mai retrasă, mai senină.

Soţia lui Cannito izbucni în plâns.

— O, Doamne, nu-l cunoşti pe Sebastiano! Nu poate trăi fără munca lui. Mă adoră, dar fără munca lui ar fi un om mort. Te rog, nu mai insista. Dacă ai şti de câte ori l-am rugat şi eu să lase tot şi nici n-a voit să audă!

Cannito puse mâna pe umărul soţiei.

— Nu, nu, draga mea, nu plânge. Numai tu mă înţelegi. Numai tu mă cunoşti cu adevărat!

— Mă iertaţi, spuse Cattani, v-am vorbit ca un prieten.

— Mmda. Îţi înţeleg sentimentele. Sunt nobile. Vrei să mă faci să-mi schimb viaţa. Pentru altcineva, da, ar fi foarte bine. Dar nu pentru mine. Ţine minte asta!

*

Limuzina neagră se opri lângă trotuar. Maurili îl văzu pe Laudeo pe scaunul din spate. Deschise portiera şi se aşeză lângă el, în maşina care mai mirosea încă a nou. Şoferul porni.

Maurili se sucea nervos, de parcă ar fi avut oxiuri. Se scărpină pe obraz şi-i spuse:

— Au hotărât să publice tot.

Îşi băgă o mână în gură şi şi-o muşcă cu putere.

— Fir-ar să fie, mă distrug cu mâinile mele! Dom’le profesor, asta nu sfârşeşte bine. Am şi dat materialul la tipografie! zise

frecându-se la ochi.

Laudeo se bucura ca un copil:

— Stai liniştit, Maurili! O să avem grijă de tine.

Puse mâna în buzunar şi scoase un plic.

— Uite aici, un semn modest de recunoştinţă. Când tipăriţi?

— Mâine noapte.

— Şi unde, la tipografia indicată în ultimul număr?

— Nu, nu. Aia nici nu mai există.

Pipăi cu mâna buzunarul interior al gecii, ca să se asigure că plicul se află acolo.

— Ce mă faci să spun, dom'le profesor? Mă distrug! La dracu', ce încurcătură... Păi... tipărim la tipografia Stella. Dar, vă rog, nu mă distrugeţi, nu mă băgaţi în belea!

Laudeo făcuse semn şoferului. Limuzina se opri.

— E în ordine. Stai liniştit! i-o tăie scurt Laudeo şi îl împinse afară din maşină.

PETRECEREA

Piscina vilei lui Sorbi era luminată din interior. Avea reflexe lăptoase. Părea o oglindă mare în mijlocul pajiştei.

— Problema este Orientul Mijlociu, spunea un bărbat masiv, cu un inel de aur pe degetul mic, unui grup de trei femei în rochii de seară lungi şi decoltate.

O negresă mărunţică începu să se agite şi să răcnească într-un microfon. Invitaţii la petrecerea nocturnă începură să se mişte în penumbră şi deschiseră dansul.

Ellis, blonda amantă a lui Sorbi, făcea pe gazda, surâdea amabil şi se asigura că totul merge bine. Era îmbrăcată într-o rochie de seară lucioasă, care-i punea şi mai bine în evidenţă tenul de blondă.

Văzându-l pe Cattani cu un pahar în mână, se duse să-i ţină tovărăşie:

— Ciao, îţi aminteşti de mine?

— Sigur că da! Cum ar putea un bărbat politicos să te uite?

— Ascultă, fă-mă să înţeleg, pe cine eşti supărat?

— Pe nimeni, o privi cu surpriză Cattani. De ce?

Blonda făcu o strâmbătură caraghioasă. Îşi umflă obrajii şi-şi duse mâna la gură.

— Întotdeauna faci un bot aşa de mare…

Cattani nu era sigur că înţelesese bine:

— Ce anume?!

— Nimic, râse fata amuzată, nimic.

De pe verandă răsună un cor de râsete. În jurul unei mese se strânseseră Terrasini, Sorbi, Carrisi, două doamne pline de bijuterii şi doi bărbaţi foarte eleganţi.

Sorbi se ridică şi-şi ceru iertare. Se ducea să vadă dacă totul era în ordine.

Nimeni nu-l băgă în seamă. Toţi erau atenţi la american, care

turna o glumă după alta:

— Ascultaţi-o pe asta! Mi-a povestit-o astăzi un *friend,* – cum îi ziceţi voi? – prieten din State la telefon.

Unul din cei doi bărbaţi, un tip cu favoriţi mari, încercă s-o facă pe glumeţul:

— Uite de ce e mereu aglomerată linia cu New York!

— Ha, ha, ha! izbucni în râs Carrisi.

Dădu pe gât un pahar cu whisky. Când bea, îşi pierdea controlul. Părea că se chinuie să-şi păstreze nealterate trăsăturile feţei.

Puse o mână pe piciorul doamnei care stătea alături şi reluă:

— Păi vorbesc două şi chiar trei ore pe zi cu New York, Las Vegas, Detroit. Ha, ha, ha! Afaceri, *business.* Dar, din când în când, ne mai distrăm cu câte o glumă. Auziţi-o pe asta: Preşedintele american are un vis. În vis întâlneşte nişte drăcuşori. „Ce vreţi?" îi întrebă el uşor speriat. „Ştiţi, îi răspund ei, Stalin a murit şi s-a dus în iad". „Şi voi ce faceţi aici?" „Suntem primii refugiaţi".

În vreme ce Carrisi şi ceilalţi se distrau, Sorbi chemă un valet:

— Ambrogio!

— Da, domnule bancher.

Cu jumătate de gură, Sorbi îi şopti la ureche:

— Nu te mişca de lângă masa asta.

*

Cattani se plimba fără ţel. Putea astfel să admire florile minunate, aplecate în noapte, delicatele pante ale pajiştei. Totul îi amintea de Paola. Se complăcea în această durere dulce. Lumea aceea plină de o veselie exagerată îl enerva. La un moment dat, se auzi strigat. Se întoarse şi o văzu la masă pe Olga Camastra.

— De ce nu luaţi loc cu noi? îl invită contesa.

Îi vorbea cu dumneavoastră, jumătate în glumă, jumătate în serios, pentru că era cu lume pe care el nu o cunoştea.

— Mulţumesc, răspunse Cattani luându-şi un scaun.

Olga îi arunca nişte priviri de parcă ar fi vrut să-l mănânce. Se aplecă şi-i reproşă cu cochetărie:

— N-ai venit să-mi dai bună seara. Eşti un urâcios!

— Vă rog să mă scuzaţi, contesă, dar nu v-am văzut până acum.

Ea îşi îndreptă privirea către piscina înconjurată de şezlonguri pliante. Avea în ochi o lumină provocatoare:

— Nu te cert pentru astă-seară, ci pentru celelalte zile. Nu m-ai căutat; ai dispărut cu totul... ca un fluture!

Cattani nu pricepea bine unde sfârşea gluma. Se întrebă dacă nu cumva era chiar supărată pe el.

— Da, spuse cu un ton prudent, sunt de neiertat.

Contesa îşi părăsi atitudinea severă şi începu să râdă. Îşi lăsă capul pe spate şi închise ochii. Când era cu el, o cuprindea o stare de veselie şi linişte.

*

Înaintând printre mese şi invitaţii care dansau, Sorbi şi Ellis vegheau cu atenţie. Se întâlniră la un colţ al piscinei.

— Cum merge, draga mea?

— Foarte bine, tăticuţule.

Îl mângâie şi-i dădu o sărutare pe frunte.

— Sunt puţin obosită, dar cred că petrecerea e reuşită, ce zici?

— Da, scumpo! Ai fost grozavă.

Clătină din capul chel şi-i sărută mâna. Ea îl depăşea în înălţime, ceea ce nu părea să-i displacă lui Sorbi. Parcă ar fi vrut să se ghemuiască în braţele ei lungi, ca un pui de găină:

— Mâine e duminică. O să putem sta liniştiţi şi singuri.

— Da, iubirea mea, îl alintă Ellis.

Părea că este sincer îndrăgostită de omuleţul aceia rotund.

— Cum merge cu americanul?

— Hm, bine. Începem să ne înţelegem. Am avut nişte greutăţi, dar acum totul pare rezolvat.

Ellis văzu un valet trecând cu o tavă plină cu pahare. Luă din zbor un suc de portocale şi-l dădu bancherului:

— Am văzut că l-ai invitat şi pe poliţist.

— Mulţumesc, scumpo, zise Sorbi savurând sucul. A! Poliţistul?! A fost ideea lui Terrasini. Spune că-i mai bine să-l băgăm printre noi. Ar putea să ne fie folositor. Credeam că ţi-e simpatic.

Ellis strânse din buze.

— Nu!

— Nu? De ce?

— Aşa! dădu din umeri şi începu să râdă. Mă face să fiu tristă. Şi asta e cea mai mare impoliteţe...

*

În vreme ce lumea petrecea în casa lui Sorbi, un taxi galben înainta cu greu printre străduţele înguste din centrul Romei. Maurili stătea lăfăit pe scaunul din spate.

— Opriţi aici! îi spuse şoferului. Aşteptaţi-mă!

Coborî. Pe stradă era o agitaţie ciudată. O maşină a pompierilor, cu sirena urlând, tăia drumul taxiului. Din celelalte străduţe lumea venea în goană. Maurili dădu colţul şi fu întâmpinat de un suflu fierbinte. În acelaşi timp, văzu o vâlvătaie ce ieşea ca dintr-un cuptor. Limbi de foc începeau acum să cuprindă şi faţada. Încetul cu încetul, distrugeau şi literele care formau firma: *Tipografia Stella.*

— O bombă! povestea un jandarm, în timp ce pompierii trăgeau alte tulumbe cu apă. A sărit totul în aer. Maşini tipografice, valţuri, litere. Ca în Liban!

Alţi doi poliţişti încercau din greu să oprească mulţimea, care devenea tot mai numeroasă. Maurili văzu bucăţi de hârtie zburând prin aer, ca nişte fluturi ce căutau cu disperare o scăpare. Flăcările le urmăreau, le prindeau şi le luau cu ele.

Maurili era înspăimântat. Simţi cum i se taie picioarele. Se întoarse pe călcâie şi, păşind ca un somnambul, reveni la taxi.

— Da’ ce s-a întâmplat?! întrebă şoferul.

— Un atentat! O tipografie a sărit în aer.

— Fir-ar să fie! şi şoferul bătu cu palma în volan. Nu se mai poate trăi de criminalii ăştia.

Conducea, întorcându-se mereu spre Maurili.

— Aici trebuie să ia măsuri guvernul sau o să ne mănânce criminalii. O să ne devoreze.

Se încingea, uitându-se la client cu un aer indignat, de parcă acela ar fi fost vinovat de toată decăderea asta.

— Cât trebuie să-ţi dau? îl întrebă Maurili, cu gândul aiurea.

Simţea cum i se lipesc de el hainele umezite. Capul îi zbârnâia.

— Fii te rog bun şi opreşte o clipă la cabina telefonică de acolo. Trebuie să chem pe cineva.

În timp ce forma numărul, îşi dădu seama că-i tremură degetele.

— Auzi? începu el în telefon. Sunt într-o mare belea! Dacă-mi ieşti prieten, trebe să mă ajuţi! Cum? Ce poţi face? Mi-ar trebui vreo două sau trei milioane. Trebuie să dispar, să mă ascund. Ei,

nu-ţi pot explica acum. Dă-mi o mână de ajutor. Ţi-i dau înapoi într-o săptămână, zece zile. Când se potolesc apele. Nu zi aşa, nu mă poţi lăsa! Da' sigur că-i ai. Atunci lasă-mă să mă duc la casa ta de la ţară. Trec pe la tine şi iau cheile. Ei, nu poţi să-mi faci asta! Nu mă poţi părăsi, îmi eşti prieten. Sunt într-o mare belea, n-ai înţeles? Alo! Alo! Fir-ai al dracului să fii!

Trânti telefonul şi intră din nou în taxi.

Şoferul se uită la el cu atenţie şi, văzându-i faţa răvăşită, îl întrebă dacă avea probleme.

— Nu, nu, răspunse Maurili, plictisit. Ce probleme? Du-mă pe Via Appia.

*

Se opriră în faţa vilei lui Sorbi. Petrecerea era în toi. Piscina strălucea de lumini. Un valet îl anunţă pe Sorbi, care sosi cu paşi repezi.

— Ce se întâmplă?

— Un dezastru, dom'le bancher! spuse Maurili cu disperare. Au aruncat tipografia în aer. Totul a fost mistuit de flăcări. Originalele articolelor, şpalturile, tot. Am fugit să vă spun imediat... Mă iertaţi, văd că aveţi lume...

Bancherul nu-l lăsă să termine.

— Du-te în biroul meu! şuieră printre dinţi.

Era furios. Dar, când ajunse la masa lui Carrisi, reuşi să-şi ascundă starea sufletească. Surâse larg şi-şi ceru scuze:

— Dragii mei, trebuie să vă întrerup un moment cina. Am nevoie urgentă de domnul Carrisi şi de avocatul Terrasini. Numai o clipă şi vin înapoi. Mă iertaţi!

— Da' ce purtare-i asta?! glumi Terrasini, sculându-se. Tocmai acum, când a sosit peştele ăsta minunat, ne iei de aici!

Faţă cu cei trei, Maurili simţi că se prăbuşeşte.

— Da, acum o oră, începu să se bâlbâie, mi-au telefonat acasă să-mi dea vestea asta nenorocită. E un pră... e un prăpăd.

Îşi trecu o mână peste faţă şi-şi dădu seama că transpira de parcă ar fi ieşit de sub duş.

— Am luat un taxi, pen'că maşina e la reparat. Că trebe să-mi iau una nouă. C-aia nu mai merge. Că-i din şaizeci şi opt.

Era atât de îngrozit, încât nu mai putea să-şi controleze vorbele care-i ieşeau una după alta.

— Tocmai când trebuia să tipărim! sublinie cu răceală

Terrasini. Au ales perfect momentul!

Lui Maurili i se păru că vorbele lui Terrasini aveau ceva amenințător. Un fior rece îi trecu pe șira spinării.

— Trebe că undeva-i un spion, sigur că da.

Încerca în felul acesta indignat să alunge bănuielile.

— Cine v-a dat materialul? Sigur că de-acolo a pornit.

Deși ameţit de alcool, americanul nu pierdea din vedere aspectul concret al lucrurilor, așa că întrebă:

— Materialul s-a pierdut cu totul?

— Mi-am făcut fotocopii, încercă să mai prindă curaj Maurili. Dar, înţelegeţi, până găseşti o altă tipografie, pregăteşti totul de la început, după aia tipăreşti, cere timp. Poate vreo zece zile.

— Nu, nu, Îl întrerupse Terrasini. N-o mai facem.

— Cum adică? Renunţăm? Ne oprim aici?

Lui Maurili i se uscase gâtul. Tot îşi rotea privirile în căutare de ceva de băut. Dar în birou nu era nimic.

În loc să-i răspundă, Terrasini îi mai puse o întrebare lui Maurili:

— În afară de dumneata, cine mai ştia de tipografie?

— Nimeni.

— Mmda, făcu Terrasini, reflectând la toată treaba. Fotocopii avem şi noi. Nu asta-i problema. Acum o să ne gândim puţin şi o să-ţi spunem ce-am hotărât.

— Bine.

Crezând că totul se terminase cu bine, Maurili se ridică. De abia aştepta să plece.

— Ce faci?! îl opri Terrasini. Vrei să ne părăseşti imediat?

Îi prinse braţul, de parcă ar fi avut o gheară în loc de mână.

— Hai să bei ceva cu noi.

Muzica orchestrei se pierdea în noapte.

Ieşind la aer, Maurili simţi o ameţeală ciudată. Se duse la bufetul cu băuturi şi îşi reveni cu o limonadă rece. Plescăi din buze mulţumit. Puse la loc paharul gol şi luă un altul, plin pe jumătate cu whisky. Se învârtea printre mese, tremurând de nelinişte, ca un iepure care simte miros de câine.

— Distrează-te! îl încurajă Terrasini. Când te hotărăşti să pleci, am să rog pe cineva să te ducă acasă.

Avocatul îl urmări pe Maurili cu ochii pe jumătate închişi, cum se aşeza din nou la masa cu băuturi.

— Ce zici de povestea asta? îl întrebă Carrisi.

— E foarte ciudat! În afară de noi, mai erau două persoane care ştiau. Una din ele a trădat: ori Maurili, ori Cattani.

Cattani dansa eu Olga.

— Ştiai că am să fiu aici? o întrebă el.

— Nu, deloc. Dar tu ştiai c-ai să mă întâlneşti aici?

— Nu, nu ştiam.

Olga păru amuzată.

— Ştii că-mi place asta, să nu ne dăm niciodată întâlnire. Să lăsăm ca totul să vină din întâmplare. E un fel agreabil de a fi împreună. Fără suferinţă.

Îşi puse duios faţa pe umărul lui.

— Asta-i prima oară că ne arătăm în public, îmi place. E foarte bine aşa. Nu văd de ce ar trebui să ne ascundem.

Cattani îi simţea parfumul şi fu cuprins de o fericire fără griji. Era aproape ameţit, aproape narcotizat:

— Şi ceilalţi cum or s-o ia? întrebă în glumă. Or să fie scandalizaţi pentru că tu, pe jumătate mafiotă, te-ai încurcat cu un poliţist?

— Crezi? E chiar atât de compromiţător?

— O, da! Mai ales pentru tine.

Melodia se terminase. Olga reţinu mâna lui Cattani într-a sa, aşteptând melodia următoare.

— Dragă comisare, continuă cu acelaşi ton ironic, să nu crezi că o asemenea ocazie au mai avut-o şi alţii.

— Ce ocazie?

— De a fi amantul contesei Camastra în văzul lumii.

— Sunt foarte onorat, doamnă contesă. Umilul dumneavoastră paj! Sau eunuc!

Ea începu să râdă. Închise ochii şi se lipi de Cattani în ritmul unui alt dans.

*

Trecuse, de o bună bucată de vreme, miezul nopţii. Maurili era cu gura plină de sandvişuri. Se îndopa de mai bine de o oră, fără pauză.

Se apropie de el un tinerel cu mutră zeflemitoare, cu papion şi cu un profil ascuţit de ciocănitoare.

— Avocatul Terrasini m-a însărcinat să vă conduc spre casă. Dacă vreţi să mergeţi...

— Da, aprobă cu gura plină Maurii!, străduindu-se să mestece repede.

Îşi linse un deget. Îşi şterse mutra cu un şerveţel şi-l aruncă pe jos.

— Să mergem!

Îl urmă pe tânăr spre ieşire, unde erau parcate maşinile. Se aşeză lângă el într-o Volvo metalizată. Constată că în spate mai erau doi bărbaţi.

— Nişte prieteni, îi prezentă tânărul de la volan, îi duc şi pe ei.

Şi plecară.

*

Invitaţii începură şi ei să piece. Mutra de vulpe a lui Terrasini apăru în spatele lui Cattani.

— Joci pocher? îl întrebă brusc avocatul.

Cattani se întoarse spre el:

— Hm, mă descurc. De ce mă întrebi?

— Pentru că prietenul nostru Carrisi ar vrea să facă o partidă.

— Mulţumesc, dar n-aş vrea să întârzii prea mult.

— N-o să jucăm mult, insistă avocatul. Am rugat-o şi pe contesa Camastra, care a primit cu plăcere invitaţia noastră... Am văzut că în seara aceasta contesa aproape că v-a sechestrat.

Cattani păru că nu remarcă maliţiozitatea şi spuse:

— Chiar dacă mâine e duminică, trebuie să mă scol devreme. Am câteva treburi importante.

— Dar dumneata eşti un tinerel, spuse printre dinţi Terrasini. N-ai nevoie să dormi mult.

Orice urmă de amabilitate dispăruse de pe chipul lui. I se reflectau în ochi luminile lampadarelor, sticlind ameninţător.

— Haidem! Partida asta poate fi foarte importantă pentru dumneata.

Cattani înţelese că nu avea de ales.

*

În loc să înainteze pe Via Appia, maşina cu Maurili viră pe un mic drum lateral. Acum era în plin câmp. În jur nu se zărea nicio lumină.

Maurili era descumpănit. Îşi tot mijea ochii, încercând să priceapă unde se găseau. Dar nu reuşea să distingă nimic, în întunericul apăsător de afară.

— Da’ încotro mergem? întrebă cu sufletul, la gură. Sunteţi

siguri că drumul ăsta duce la Roma?

Nimeni nu-i răspunse.

— Ei! făcu Maurili neliniştit. Ce se întâmplă?!

Se întoarse brusc cerşind o explicaţie de la cei doi. În penumbră îi văzu, impenetrabili, unul cu mustăţi şi o faţă lată, celălalt uscăţiv, cu mărul lui Adam proeminent, urcând şi coborând în timp ce mesteca gumă.

Deodată, maşina încetini, apoi se opri brusc, în lumina farurilor apăru conturul unei căsuţe de ţară.

— A, am înţeles, păru că mai prinde inimă Maurili. Trebuie să vă faceţi nevoile... Aţi băut şi voi... Simpatici!

*

Toţi plecaseră. Muzicanţii îşi luaseră instrumentele. Luminile erau stinse. Numai cele din salonul vilei mai rămăseseră aprinse. În jurul mesei, Terrasini şi ceilalţi jucau cărţi. Rotocoale de fum urcau alene. Domnea o tăcere încordată, de parcă dintr-un moment în altul ar fi trebuit să se întâmple ceva îngrozitor.

— Deschid, spuse americanul. Două sute de mii.

— Bine, îi răspunse contesa Camastra.

— Două sute de mii? făcu Cattani. E în ordine.

— Şi eu, închise jocul Terrasini. Câte cărţi?

Aşezat într-un colţ al mesei, Sorbi urmărea cu nervozitate. La auzul acelor numere, îşi umezi buzele.

*

Tânărul de la volan îi porunci lui Maurili să coboare.

— Ce, vrei să mă laşi aici? protestă el.

Respira cu greu.

— Coboară!! urlă la el celălalt.

Cei doi care stăteau în spate ieşiseră din maşină. Unul din ei deschise uşa. Îl apucă pe Maurili de un braţ şi-l trase afară.

— Ei, da' ce vă veni?! se vaită Maurili. Da' nu v-am făcut nimic. Da' ce vreţi de la mine? Lăsa- ţi-mă în pace. Au! Ajutooor!

Îl împinseră în căsuţa dărăpănată. Din lumina puternică a farurilor ajungea înăuntru o dâră slabă. Maurili se împiedică şi fu cât pe ce să cadă. Cel cu mustăţi îl ţinu de un braţ. Îl trase, făcându-l să se învârtească pe călcâie, aşa încât să-i vină în faţă. Îi trase un pumn. Maurili căzu pe spate cu un geamăt.

Celălalt îl prinse de rever. Îl puse în picioare.

— Cui i-ai spus numele tipografiei? îi ţâşni întrebarea.

— Da’ care tipografie? bolborosi Maurili.

Drept răspuns, încasă un pumn în plină faţă.

Se izbi cu capul de zid. Era ameţit. Din braţul rănit îi curgea sânge.

— Da’ voi vreţi să mă omorâţi?! izbucni disperat.

— Vorbeşte! îi ordonă tânărul care mesteca chewing-gum. Dacă vorbeşti, te lăsăm să pleci.

Maurili se sprijinea de zid, abia ţinându-se pe picioare.

— Nu ştiu nimic, gemu.

Mustăciosul îl lovi din nou.

— Nu ştii nimic, ai? Tipografia a luat foc singură?

Maurili căzu pe jos. Se zvârcolea de durere:

— Sfântă Fecioară, vor să mă omoare!

— Cu cine ai vorbit? urlă ca scos din minţi tânărul care condusese maşina.

Cel cu mustăţi continua să se poarte cu sălbăticie. Îl lovi pe Maurili între picioare. Îl ridică,

Dar el abia răsufla, cu faţa însângerată. Picioarele nu-l mai ţineau şi se sprijinea de călăul lui.

— Numele, insista acela, numele persoanei cu care ai vorbit.

Un alt pumn îl izbi în faţa umflată. Maurili fu proiectat cu violenţă în zid. Înainte să cadă cu zgomot pe jos, mai încasă, direct în gură, un alt pumn nimicitor.

Maurili se văita, în vreme ce agresorii continuau să-l lovească cu furie.

— Numele! răcneau ca turbaţi. Spune numele!

Mustăciosul se aplecă. Îl apucă pe Maurili de părul lung şi creţ. Scoase un sunet sugrumat, bestial:

— Numele sau vrei să-ţi crăp capul?!

Maurili era pe punctul să-şi piardă conştiinţa. Cu un ultim horcăit, spuse numele:

— La… u… deeeo…

*

La vilă, partida de pocher continua.

— Două cărţi, spuse Cattani, aprinzându-şi ţigara.

— Una şi pentru mine, zise Terrasini.

Carrisi era pe jumătate beat. Abia putea să-şi ţină ochii deschişi:

— Două… Hâc!

Scrâşnetul unor frâne semnală că maşina se întorsese. Se auzi zgomotul a două portiere.

— Servită! zise contesa Camastra.

— E rândul dumitale, făcu Carrisi întors spre contesă.

Toţi ascultau la ceea ce se petrecea afară.

— Cinci sute de mii, lansă contesa.

— Pas, spuse Cattani.

Terrasini strânse din fălci.

— Un milion, propuse întărâtat.

Pe coridor răsunau paşii cuiva care sosea.

— Două milioanei relansă americanul.

Uşa se deschise şi apărui tânărul care condusese maşina Volvo. Papionul îi era puţin strâmb. Într-un colţ, geaca îi era murdară de pământ. Toţi ochii se fixară pe figura lui de ciocănitoare.

Tânărul îl privi pe Terrasini. Îi făcu un semn cu capul.

Avocatul aruncă pe masă cărţile:

— Contesă, n-aveai ce să vezi. Aveam doi regi şi un as. Şi acum putem să mergem să ne culcăm. Noapte bună!

Carrisi îl urmă clătinându-se, iar Olga, enervată de brusca întrerupere a jocului, bombăni:

— Ce purtare!

— Păi, îi explică Cattani, puţin îi păsa de joc. Partida trebuia doar să mă ţină pe mine aici. Până când avea o anume veste. Aşa-i, domnule Sorbi?

Olga se încruntă:

— Ce veste?

— Ei, nimic, încercă bancherul să bagatelizeze. Prostii!

— Întotdeauna e ceva care se desfăşoară în culise, remarcă melancolic contesa. Am început să mă satur!

— Ai câştigat sau ai pierdut, comisare? îl întrebă Sorbi.

— Am reuşit să câştig de data asta…

— Ai noroc, îi mai zise bancherul.

Şi, privindu-l pe Cattani cum îşi număra bancnotele, îşi scoase limba afară, ca o şopârlă care apucă o insectă.

*

Olga şi Cattani plecară împreună cu maşina.

— Ce veste aşteptau? îl întrebă.

— Nu ştiu bine. Dar am simţit la un moment dat că viaţa îmi

atârnă de ceva, care trebuia să se întâmple, să se lămurească.

— Te-au ţinut ostatec!

— Aşa-i. Dacă vestea pe care o aşteptau nu-mi era favorabilă, n-aş mai fi ieşit viu. Şi tu ce rol ai în toată povestea asta?

— Te rog!

Olga îşi lăsă capul pe spate.

— Ştii că nu-i mai pot suferi. Dar sunt la mijloc şi trebuie să-i suport.

Îi luă mâna şi i-o sărută.

— Uneori îmi vin gânduri ciudate. Dacă tu m-ai iubi aşa cum te iubesc eu, am putea pleca departe, departe. Să fim fericiţi!

Cât de departe, îşi zise Cattani, şi cât de fericiţi?…

Privi prin parbrizul lateral în noaptea caldă şi neagră. Simţea că cineva plătise cu viaţa în locui lui.

Îşi muşcă buza şi apăsă pe accelerator.

ÎNCHEIEREA SOCOTELILOR

Cannito părea că vrea să sfâşie cu ochii jurnalul, în loc să-l citească. Era concentrat pe reportajul privind uciderea lui Maurili. Ziaristul, se spunea în articol, fusese omorât în interiorul unei vechi căsuţe de ţară. Era un individ suspect, manevrat de serviciile secrete. În spatele morţii sale se agitau poveşti de şantaj şi de corupţie.

Şeful Departamentului Z îşi pierduse cumpătul. Apăsă pe butonul interfonului ca să intre în legătură cu secretara.

— Domnişoară, v-am spus să mi-l chemaţi pe Laudeo!

— Nu-l găsesc, excelenţă. La hotel nu e, la birou nu se ştie nimic despre el.

— Căutaţi-l şi la biroul din Milano.

Cannito strângea nervos din pumni.

— Găsiţi-l neapărat!

— Bine, excelenţă. A, excelenţă, a sosit un plic pentru dumneavoastră. Să vi-l aduc?

— Da, adu-mi-l!

Era un plic verzui. Cannito îl ţinu o clipă în mână, cuprins de sentimente cumplite. Se temea acum de orice ştire. Înăuntru, o serie de fotografii. De prima era prins un bilet scris la maşină: „Tipografia a fost arsă, dar copiile articolelor au scăpat. Împreună cu ele, vă prezentăm omagiile noastre. Vom găsi o altă tipografie!”

Abia respirând, Cannito se prăbuşi pe fotoliu. La început neclar, dar apoi foarte lucid, văzu prăpastia din faţa sa. Făcu un efort suprem ca să mai întrevadă o geană de speranţă. Îşi chemă din nou secretara:

— Veşti despre Laudeo?

— Niciuna,

— Trimite-mi-l pe Cattani. Imediat!

*

Deschise jurnalul de pe birou şi-i arătă comisarului povestea cu Maurili.

— Ştii ce fel de individ era acesta? Ai auzit vreodată de el?

— Vag, răspunse Cattani.

Cannito încercă să se stăpânească. Nu voia să lase să i se vadă îngrijorarea. Cu o detaşare profesională, spuse:

— Ia ocupă-te tu de el! Aş vrea să ştiu ce se află în spatele poveştii. Mă interesează mai ales să ştiu dacă omorârea lui e legată de distrugerea tipografiei.

Cattani rămase în picioare. În loc să-i asculte instrucţiunile, îl măsura cu atenţie. Pe de o parte îi făcea milă, pe de alta îl dispreţuia profund.

— Excelenţă, începu el cu prudenţă, daţi-vă demisia! Ascultaţi-mă!

Cannito ridică spre el doi ochi înspăimântaţi.

— Da' nu-ţi dai seama?! Asta ar însemna sfârşitul!

— Oricum e sfârşitul!

Cuvintele lui Cattani cădeau ca nişte lame de cuţit.

— Dacă plecaţi, vă mai puteţi salva onoarea.

Dar Cannito nu voia să admită că e înfrânt.

Oricum, devenise mai dispus să asculte. Începea să se obişnuiască cu ideea propusă de Cattani. Cu un glas uşor tremurător îl întrebă:

— După tine, îmi salvez onoarea. În ce fel? Or să spună că eu am comandat crima ca să împiedic apariţia unui nou număr.

— Nu neapărat. Asta se poate aranja într-un fel oarecare.

Ochii albaştri ai lui Cannito se uitau la comisar, plini de speranţă:

— După tine, n-am altă cale de scăpare?

— Niciuna!

Cannito înghiţi în sec. Obrazu-i neted părea acum plin de riduri:

— Dar ce să spun? Cum să plec-aşa, fără nicio explicaţie?

Cattani se aşează pe un scaun.

— Foarte simplu! Din motive de sănătate.

În receptor se auzi vocea secretarei:

— Laudeo nu-i de găsit. Probabil e plecat în străinătate.

Dar Cattani avea o altă explicaţie:

— E limpede, nu vrea să vorbească cu dumneavoastră. Laudeo joacă pe două fronturi. Este un cetăţean oarecare. Puţin îi pasă. În schimb, dumneavoastră aveţi o responsabilitate publică.

Cannito îşi duse o mână la frunte:

— Dacă plec, cum pot fi sigur că această campanie împotriva mea nu va continua?

— Dacă plecaţi, încetaţi să mai fiţi o ţintă pentru ei. Cât veţi rămâne aici, vor avea puştile îndreptate împotriva dumneavoastră. Plecaţi! Cu demnitate…

Se auzi din nou vocea secretarei. Cannito apăsă pe buton:

— Ce e?

— L-am chemat din nou pe profesorul Laudeo la birou. Mi-au spus că e plecat în străinătate şi nu ştiu când se va întoarce.

— Am înţeles, spuse şeful Departamentului Z cu o expresie distrusă. Nu mă mai daţi la telefon! Nu mai sunt aici pentru nimeni!

Se întoarse către Cattani.

— M-au abandonat!

În tonul lui se desluşea ura.

— Vor să mă sacrifice. Îmi vor pune totul în cârcă.

Conştiinţa de a fi rămas singur îi dădea acum o luciditate acută. Arbora un aer de superioritate exaltată, ca omul care ştie că nu mai are nimic de pierdut.

— Uită-te aici, zise şi-i arătă fotocopiile articolelor care-l incriminau. Cum, nici măcar n-arunci o privire?!

— Le cunosc conţinutul!

— Imposibil! Unde ai văzut porcăria asta?!

Lui Cattani îi tremurară uşor buzele:

— Eu le-am dat documentele după care au făcut articolele. Lui Terrasini i le-am dat…

— Tu!!

Cannito holbă nişte ochi lipsiţi de orice expresie.

— Tu… cum ai putut? De unde ai luat materialele?

— Mi le-a dat Ferretti.

— Deci, tu eşti trădătorul!

Cannito îşi întoarse privirea de la el. Greutatea acestei destăinuiri îl sufoca. Se ridică încet, încovoiat, ca şi cum, dintr-o dată, ar fi îmbătrânit cu zece ani. Tu… Repeta din ce în ce mai încet. Se îndreptă către fereastră, de unde se vedea un minunat

cer albastru. În depărtare se pierdea un avion, lăsând în urma lui un şir nesfârşit de nouraşi albi.

— Tu? repetă cu un oftat.

— Da, continuă Cattani, eu. Dar nu vreau să vă ucidă. Pot s-o facă foarte bine. Ştiţi şi dumneavoastră. E mai bine să plecaţi. N-o să mă credeţi, dar am făcut-o şi din prietenie. Vă stimam foarte mult. Aş vrea să fiţi omul de altădată, departe de intrigi.

— M-ai distrus! spuse Cannito printre dinţi, privind pe fereastră, apoi, întorcându-se brusc, repetă: M-ai distrus!

Era alb ca varul, cu ochii sticloşi şi părea că nu mai poate face nicio mişcare.

— Nu mai puteam continua să mă prefac. Faceţi ce credeţi!

Cannito era prea deprimat ca să mai aibă vreo reacţie. Se lăsă greu în fotoliu, cu fruntea sprijinită în palmă, şi şopti cu voce abia înţeleasă:

— Eşti nebun! Dintre toţi, tu eşti cel mai nebun!

— Dar de ce nu vreţi să cedaţi? De ce nu vreţi să pricepeţi?

— Nu! Şi, dacă vrei să ştii, nici măcar nu te cred. N-ai putut face o asemenea monstruozitate.

Întotdeauna se crezuse un cunoscător al oamenilor şi acum descoperea că se înşelase. Mai întâi Ferretti. Acum Cattani.

— Nu, n-ai fost tu!

Ca să nu admită că a greşit, preferea să ignore evidenţa.

Cattani adună articolele fotocopiate împrăştiate pe birou. Le rândui şi le împinse sub ochii şefului Departamentului Z.

— Eu le-am dat acest material, chiar dacă nu vreţi să credeţi.

Într-un neaşteptat acces de furie, Cannito aruncă de pe birou hârtiile pline de poveşti scandaloase, în care se adunase tot sensul unei vieţi întregi. Se împrăştiară, cu zgomot de fluturi de noapte, nimerind pe fotolii, pe dulapuri, pe covor. Fragmente dintr-o existenţă care acum îl apăsa greu.

— Pleacă! îi spuse lui Cattani.

Strângea braţele fotoliului de parcă acestea ar fi fost ultimul lui sprijin.

— Am nevoie de cineva care să mă ajute să mă salvez. Nu de cineva care vrea să mă afunde şi mai mult.

— Prea târziu! spuse Cattani închizând uşa.

*

Americanul mânca alune. În salonul din vila lui Sorbi avea loc o

reuniune care era menită să aducă pacea. Se afla Terrasini, dar şi Laudeo. Era pentru prima dată, după scandalul care dusese la ruperea relaţiilor, când şeful Asociaţiei revenea în tabăra adversă. Voia să le explice cât de nesocotit fusese războiul dintre ei, în loc să găsească o modalitate mulţumitoare pentru toţi.

— Da, mi se pare raţional, admise Terrasini. Însă pe Cannito nu-l vom lăsa în pace. Ca un avertisment pentru oricine vrea să ne pună beţe-n roate. Şi, de altfel, şi pentru că el e un om sfârşit care trebuie să-şi părăsească locul.

— Fără îndoială! confirmă Laudeo. Avem nevoie de cineva prezentabil care să-l înlocuiască. De altfel, se enervează prea uşor. Pentru orice fleac îşi pierde capul. Asociaţia mea va găsi omul potrivit pentru acest loc.

— Asta-i un lucru bun, remarcă Sorbi, căci toată treaba luase o turnură periculoasă...

— Ia auziţi cum vorbeşte, mârâi Carrisi cu gura plină de alune: „turnură periculoasă”. Ce fel de limbaj folosiţi voi, italienii?! Spune-i-o lui Laudeo, că doar el l-a cumpărat pe Maurili ăla!

— Nu pot nega, recunoscu Laudeo.

— Cred şi eu! rânji Terrasini. Maurili a mărturisit imediat.

— Şi ce puteam să fac, dragă avocate?! sări Laudeo. Să faci publice toate lucrările alea ar fi fost riscant şi pentru voi. Putea să declanşeze o reacţie în lanţ. Mai bine să eviţi scandalul!

— Păi, aşa cum stau lucrurile, spuse Sorbi, sprijinindu-şi capul pe spătarul fotoliului, e mai bine să-i punem punct. Pune-ţi Asociaţia la treabă. Netezeşte-ne drumul pe plan politic şi ne vom înţelege în ce priveşte procentele.

Cum auzea vorbindu-se de politică şi de procente, americanul începea să se tulbure. Continuând să mestece, îi atrase atenţia lui Laudeo să-şi micşoreze pretenţiile.

— Putem să ne descurcăm şi singuri. V-am făcut dovada!

— Uşor! spuse Laudeo. Eu îl scot pe Cannito de acolo, iar voi terminaţi cu şantajul.

— Mi se pare echitabil, încheie discuţia Terrasini.

*

La telefon, vocea lui Cannito era clară, aproape senină.

— Corrado, e o seară de vară minunată. Hai la mine să bem un pahar împreună. Trebuie să-ţi comunic ceva important.

Când Cattani ajunse la Cannito acasă, acesta îl duse pe terasă.

Roma avea un aspect somnolent, învăluită în lumini palide. Undeva, deasupra acoperişurilor, un greier cânta vesel.

— Dragă Corrado, tu ai dreptate. Am să fac aşa cum m-ai sfătuit.

Cannito se aşează mai bine în fotoliul de răchită.

— Am luat hotărârea să-mi dau demisia. Cererea e gata.

— Sunt fericit că mi-aţi urmat sfatul! spuse Cattani.

— Da, da, părăsesc scena.

Cannito îşi ridică ochii spre cerul înstelat. Surâdea, cu o veselie nefirească, de om care se droghează.

— Plec să trăiesc în linişte. Să mă bucur de bunătăţile pe care le găteşte nevastă-mea. Dar bea, haide, bea! Serveşte-te singur!

Cattani îşi puse două cuburi de gheaţă în pahar şi-şi turnă un Campari.

— Mi-am dat seama, continuă Cannito, că eşti într-adevăr singurul meu prieten. Ceilalţi nu sunt decât nişte complici.

Ridică ameninţător o mână, ca un leu bătrân care-şi înfige ghearele pentru ultima dată.

— O să plătească scump faptul de a mă fi abandonat. Am curăţat arhivele. Am luat dosarele cele mai compromiţătoare, le-am pus într-o servietă şi le-am expediat azi-dimineaţă cu şoferul meu în Umbria, să le ascundă în casa mea de la ţară. De ce mă priveşti aşa? Îţi inspir milă sau frică?

— Nu, răspunse Cattani. Mă bucur că vă văd din nou liniştit. Mă tem însă că ceea ce s-a întâmplat între noi nu va putea fi uitat.

Îşi ridică paharul şi-l privi la lumină. Cuburile de gheaţă se topeau, formând mici vârtejuri transparente.

Cannito căzu pe gânduri:

— Nu am fost întotdeauna corect cu tine.

— Aşa-i.

— Am greşit!

— Dacă măcar în seara aceasta aţi putea fi sincer până la capăt!

Şeful Departamentului Z îşi încruntă fruntea:

— Despre ce ar trebui să fiu sincer?

— Despre adevăratele legături cu Terrasini. M-am întrebat mereu dacă ideea cu răpirea fetei mele venea de la Roma.

— Nu de la mine, răspunse evaziv Cannito. Vina mea e că nu te-am pus la curent cu anumite lucruri şi că ţi-am frânat

cercetările.

— Dar Ferretti? nu-l slăbi Cattani. Dumneavoastră aţi pus să fie omorât, nu-i aşa?

— Cum poţi să crezi una ca asta? se revoltă Cannito, răsucindu-se pe fotoliu. Ştiam ce se pregătea, asta da! Dar ordinul nu l-am dat eu…

Cattani se ridică în picioare. Cu paharul în mână, se duse către marginea terasei de unde se vedea oraşul, împăcat acum cu el însuşi.

— Dar de ce v-aţi lăsat târât în lucruri atât de murdare?

— Ce vrei să-ţi spun?

Cannito se sculase în picioare:

— Setea de putere! Pofta de bani! Nu-ţi dai seama, dar încetul cu încetul eşti prins într-un mecanism de unde nu mai poţi scăpa. În cele din urmă, nu tu eşti cel care hotărăşti cum să te porţi, ci împrejurările.

Uitându-se la priveliştea care se desfăşura în faţa lui, adăugă:

— Uită-te ce frumuseţe! Niciodată nu mi s-a părut atât de minunat. Poate că eram prea orbit ca să-mi dau seama… Şi acum sunt bătrân…

*

După plecarea lui Cattani, Cannito se aşeză la birou. Luă telefonul ca să vorbească cu nevastă-sa:

— Voiam numai să-ţi spun noapte bună. Şi să ştii că te iubesc foarte mult.

— Sebastiano, ce drăguţ eşti! Poimâine e vineri. Te aştept să vii.

— Din păcate, nu pot veni săptămâna asta.

— Hai, te rog!…

— Am să fac tot posibilul.

Închise ochii, de parcă ar fi vrut să-şi întipărească în minte vocea ei.

— Spune-mi ceva, ce-ai mâncat în seara asta?

— Ce crezi?! întrebă ea cu intenţia celui care vrea să evoce amintiri vechi. Am mâncat ciorbă de fasole. Ce mult îţi plăcea ciorba de fasole!…

— Da’ cum să nu! Muream după ea. Îţi aduci aminte de maică-ta? Gătea uneori asta, în serile de iarnă. Apoi ea se ducea să se culce şi noi rămâneam singuri să ne pupăm. Îţi aminteşti?

— Cum să nu! Dar acum e târziu, dragule. Du-te şi te odihneşte! Îţi urez noapte bună!

— Noapte bună şi ţie!

Vocea lui Cannito se stinse deodată.

— Adio, iubita mea!

Şeful Departamentului Z aşteptă ca ea să închidă, apoi puse şi el receptorul jos.

*

A doua zi de dimineaţă, valetul îl găsi prăbuşit peste birou. La tâmplă avea o pată întunecată. O mână încă mai strângea revolverul. Cealaltă atârna, încleştată de receptorul telefonului din care ieşea semnalul de număr ocupat, ca sunetul unei ambulanţe îndepărtate.

*

Olga termină de dat cu rimel pe gene. Ieşi din baie:

— Ei, leneşule! Nu cumva am abuzat de tine azi-noapte?

Cattani nu răspunse. Era întins pe pat şi fuma cufundat în gânduri.

— Ei, ce-i cu faţa asta de înmormântare?

— Crezi c-avem motive să fim veseli?! i-o întoarse el cu sarcasm.

Ea se aşeză pe marginea patului:

— Pe cine eşti supărat?

Cattani trase adânc din ţigară.

— Pe cine sunt supărat? Pe cine mi-a otrăvit viaţa.

Îşi scutură ţigara în scrumieră.

— Un grup de indivizi fără scrupule vor să pună mâna pe Italia. Tipi orbiţi de putere şi de bani. Mi-au omorât fata ca să mă oprească, pentru că nu suportau ca un poliţai oarecare să le pună beţe-n roate.

— Şi acum ce vrei să faci? întrebă Olga, mângâindu-i o mână. Vrei să te răzbuni? Vrei să-ţi potoleşti ura distrugându-i? N-ai să poţi! Ştii foarte bine că sunt puternici şi fără milă. Fiare!

Cattani îi dădu mâna la o parte. Se uită atent la ea, ca şi cum ar fi vrut să vadă până unde îi înţelegea intenţiile.

— Chiar credeai c-aş fi putut deveni aliatul lui Terrasini?! N-ai înţeles nimic atunci! Vrei să ştii cine l-a făcut pe Cannito să se sinucidă?

O fixă din nou, aşteptând un răspuns. Cum Olga continua să

tacă, reluă:

— Eu am fost acela. Şi-i voi distruge şi pe ceilalţi. Pe toţi!

— Dar eşti nebun! murmură Olga înspăimântată.

— Eram doi care voiam să curăţăm locul de el. Pe celălalt l-au ucis.

Cattani îşi strivi chiştocul în scrumieră, cu furie.

— Numai el ştia totul despre mine. Şi-i spuneam orice aflam.

Olga avu o tresărire şi făcu nişte ochi mari, plini de spaimă:

— Şi ce-ţi spuneam eu?

— Sigur!

— Atunci, când vorbeam…

— Nu vorbeam, te interogam!

— Eşti un monstru! strigă Olga.

Se aruncă pe pat, hohotind de plâns.

— M-ai folosit ca pe o cârpă! Te urăsc, te urăsc! Şi acum mă arunci, pentru că nu-ţi mai pot fi de folos. Cum ai putut?! Dacă aş avea tăria, te-aş ucide!

Începu să dea cu pumnii în el. Plângea disperată…

— Poţi s-o faci foarte bine, spuse Cattani cu răceală. N-ai decât să-i povesteşti prietenului tău Terrasini şi sfârşesc şi eu ca bietul Maurili:

Se ridică şi o lăsă acolo, în genunchi la marginea patului. Nu mai plângea. Respira cu greu şi mâinile i se crispau pe cearşaful încă plin de căldura lui.

PANICA

Noul şef al Departamentului Z era înalt, îmbrăcat elegant, ca un manechin. Un om cu care era imposibil să ai un dialog pentru că nu asculta niciodată cuvintele interlocutorului său. Când i se vorbea, el nu făcea altceva decât să-şi netezească reverele hainei, să se îndrepte de spate, să-şi mişte capul de la dreapta la stânga, de parcă s-ar fi admirat continuu într-o oglindă.

Avea o adoraţie bolnăvicioasă pentru persoana sa. Mâhnirea lui cea mare din ultima vreme era că frumosu-i păr ondulat şi mătăsos albea. Prin secretar dăduse instrucţiuni precise frizerului: Trebuie să-i vopsească părul fără să-i spună. Nu putea să suporte ca cineva să-i vadă firele albe.

Aşa că, de fiecare dată, se repeta aceeaşi comedie:

— Ce faci? îl întreba încruntat pe frizer. Îmi dai cu vopsea?

— Nu, excelenţă! Este şampon.

— Bine, bine! E în ordine.

Cattani înţelese imediat că nu mai putea rămâne în acel birou. De altfel, şi noul şef fu cum nu se poate mai clar.

— Am nevoie de oameni de încredere, îi spuse admirându-şi unghiile la lumina lămpii. Noi nu ne cunoaştem bine, nu-i aşa?

— Nu, nu ne cunoaştem bine, răspunse Cattani.

— Ei, vedeţi? E nevoie de timp ca să fim pe aceeaşi lungime de undă. Dar nu avem la dispoziţie acest timp. Cred că poliţia ar fi fericită să aibă din nou un comisar de valoarea dumneavoastră.

— Nu, zise Cattani. O să cer un timp de gândire ca să pot hotărî în linişte.

— Excelent! se entuziasmă şeful. O idee excelentă!

*

Soţia lui Cannito îl îmbrăţişă cu emoţie.

— Ştiu de ce ai venit. Vrei servieta cu documente.

— Da, ţin mult s-o am.

Ea îi surâse şi făcu un semn de aprobare din cap.

— Ai s-o ai. Sunt sigură că soţul meu n-ar fi încredinţat-o altcuiva decât dumitale. Aşa că ţi-o dau din toată inima.

Cattani se uită cu atenţie la femeia aceea mărunţică. Îi păru mai mică, şi mai fragilă. Ca şi cum viaţa petrecută în umbra soţului ar fi împuţinat-o.

— Sebastiano era un om slab. Striga ca să-şi alunge neliniştea. Dar nu era rău. L-au distrus indivizii pe care-i frecventa.

— Se poate.

— Tremuram din pricina lui.

Îşi strângea în pumn batista cu care-şi ştergea lacrimile.

— Am sperat atâta că-l vei putea salva.

— Am făcut ce-am putut, doamnă.

— Ştiu, ştiu, răspunse ea punându-i o mână tremurătoare pe umăr. Înainte de a ne părăsi, îl trimisese aici pe şofer cu servieta. Cât au mai căutat-o! Au telefonat de la Minister. A venit să mă vadă şi un individ dezgustător, profesorul Laudeo. Şi-a permis să-mi ofere bani! Au încercat s-o fure. Au intrat noaptea şi au răscolit peste tot. Dar n-au găsit nimic. Servietă nu-i aici!

*

Îi făcu semn cu mâna s-o urmeze. Se urcară în maşină şi ea îi arătă un drum printre copaci. Înaintau încet din pricina numeroaselor cotituri. După câţiva kilometri, au ajuns lângă o bisericuţă, în spatele căreia se profila silueta masivă şi lungă a unei mănăstiri.

Femeia trase clopotul de la intrare. Din interior se auzi un sunet răguşit. O măicuţă cu faţa rotundă şi surâzătoare veni să le deschidă.

— Aş vrea să iau servieta, spuse doamna Cannito.

Măicuţa se înclină şi dispăru iute. Se întoarse după câteva minute şi-i întinse o servietă nouă, din piele, cu marginile îmbrăcate în metal.

— Nu ştiu ce-i înăuntru! se miră doamna Cannito, dându-i servieta lui Cattani. Nu înţeleg de ce atâţia oameni au încercat să pună mâna pe ea. Dar orice ar conţine, te implor s-o foloseşti în scopuri cinstite, şi nu ca să mai sporeşti lanţul de nelegiuiri.

*

În vila lui Sorbi avea loc o altă consfătuire. Sinuciderea lui Cannito răsturnase multe planuri. Şi nimeni nu ştia ce trebuia

făcut mai întâi.

— Da' ăla care i-a luat locul lui Cannito, ce fel de individ e? voia să ştie Carrisi.

— Nu-mi inspiră încredere! spuse Terrasini care se pricepea foarte bine la asemenea treburi. Face pe filfizonul, dar are nişte ochi hrăpăreţi care nu te privesc niciodată în faţă. Un tip neplăcut.

Sorbi dădea semne de nervozitate:

— Să cumpănim bine. Dacă vom continua negocierile cu Laudeo, am putea să găsim o soluţie.

— Nu, nu! zise Terrasini şi făcu un semn cu mâna, ca pentru a-şi sublinia hotărârea. Deocamdată nu ştim ce se va întâmpla. Ancheta asupra sinuciderii lui Cannito poate să aducă la suprafaţă poveşti vechi. Bântuie un vânt de furtună. Mai bine să stăm liniştiţi şi la adăpost. Pentru moment, să nu mai vorbim de afacere.

— Nu! interveni Sorbi, aproape cu un strigăt de durere. Nu este o hotărâre înţeleaptă!

— Are dreptate Terrasini, fu de părere americanul. Când am aflat că a murit Cannito, uf!, am scos un suspin de uşurare. Eram fericit, *happy!* Însă aici suntem în Italia şi Terrasini m-a făcut să văd limpede ce complicaţii s-ar putea ivi. Mmda! Mai bine să nu continuăm.

Făcu o strâmbătură de dezgust.

— Domnilor, răbufni Sorbi. Riscăm să pierdem milioane de dolari!

Pălise.

— Dar ce te plângi? făcu Terrasini. Din America ţi-au intrat deja în Institutul financiar treizeci de milioane de dolari.

— *Yes, yes!* confirmă iute Carrisi. Numai că banii ăia trebuie să se întoarcă în America. Nu afacere, nu bani! Chiar astăzi mi-am anunţat prietenii să nu mai facă alte vărsăminte.

Disperat, bancherul părea că-şi dă sufletul la auzul acestei veşti.

— Ca să vă spun drept, hotărârea voastră mă uluieşte.

*

Rămas singur, Sorbi o chemă pe blonda Ellis.

— De ceea ce mă temeam, s-a petrecut. Am intrat în bucluc!

— Tăticuţule! încercă fata să-l încurajeze. O s-o scoatem noi la

capăt. Tu găseşti totdeauna ceva!

— Mulţumesc de compliment!

Chelia îi lucea în lumina lampadarului.

— Dar trebuie să ne mişcăm şi să ne aşteptăm la ce e mai rău.

— Eu sunt gata. Ce am de făcut?

— Goleşte toate seifurile, îi spuse bancherul fixând peretele din faţa lui şi punându-şi la punct în minte planul de fugă.

*

Aproape pretutindeni se simţea un aer de descurajare.

— Chiar mă gândesc serios dacă nu e cazul să mă retrag undeva pentru câtăva vreme, spuse Laudeo.

Acesta acceptase o invitaţie la masă din partea lui Sorbi. Mâncau languste într-un restaurant somptuos. Două fete cântau la vioară, iar melodia caldă şi învăluitoare se răspândea ca un fum.

— Toţi se retrag, remarcă bancherul cu un ton lugubru. Poate că ar fi mai bine să ne unim forţele ca să facem fată acestei situaţii critice.

Laudeo nu părea convins:

— Poate că ai dreptate. Mi-e însă teamă că acest Cannito să nu fi lăsat pe undeva hârtii care ne pot pune în pericol. Dacă ele apar, va fi o nenorocire pentru toţi.

— Ştii cine-i de vină?

Sorbi îşi puse cuţitul şi furculiţa pe farfurie şi se uită la Laudeo cu ochi scânteind de mânie.

— Carrisi şi Terrasini! Eu n-am fost niciodată de acord cu metodele lor.

Îşi clătina capul necontenit, ca şi cum ar fi vrut să-şi exprime profunda dezaprobare.

— Eu eram pentru pace între noi, ba chiar îi îndemnam să ajungem la o înţelegere. Credeau c-au să obţină ceva încolţindu-l pe Cannito. Şi uite acum rezultatele! L-au făcut să-şi tragă una în cap.

Ultimele cuvinte fuseseră pronunţate în şoaptă. Bătându-se cu un deget în tâmplă, încheie:

— Nebunie, ne-bu-ni-e!

— Ai dreptate! zise şi Laudeo. O nebunie care ne poate distruge pe toţi.

Bancherul tocmai ducea la gură un potir cu vin alb. Îl privi pe

Laudeo prin lichidul auriu.

— Eu sunt deja ruinat!

Rămase apoi, câteva secunde, nemişcat, cu paharul în aer. Îl puse la loc fără să se fi atins de el.

— Ruinat! repetă. Americanii au întrerupt vărsămintele şi vor ca sumele deja vărsate să fie trimise înapoi. Îţi dai seama?! Folosisem sumele ca să acopăr un deficit. Şi acum de unde-i iau ca să-i restitui?!

— Era un deficit mare?

— Îngrijorător de mare! E nevoie urgentă să intre alte sume. Dumneata ştii că am o afacere în curs. Lipseşte numai aprobarea comisiei tehnice.

— Înţeleg! spuse Laudeo reflectând un moment. Din comisie face parte un membru al asociaţiei mele. Cred că se poate aranja ceva.

— Ar fi tare bine!

Această fărâmă de speranţă îl făcu pe bancher să se mai învioreze.

— Dumneata ştii că nu sunt zgârcit ca americanii! Sunt generos şi nu uit serviciile făcute de prieteni.

— O, sigur că ştiu! Şi, în clipa asta, generozitatea dumitale îmi poate fi de mare folos. Cu tot ce se dă acum în vileag, e foarte probabil că voi fi nevoit să plec în străinătate...

— Dar, scuză-mă, se aplecă Sorbi spre urechea lui Laudeo, nu-mi spuneai că ai o comoară?! Un obiect rar...

— A! Da!

Un surâs şiret se ivi pe buzele lui Laudeo.

— Pe ăla îl ţin bine. E un fel de asigurare pe viaţă pentru cazul în care situaţia ar deveni disperată.

— Da' ce-i exact?

— Nu mă întreba, te rog!

Şi Laudeo se porni pe râs.

Cele două violoniste aveau bluze albe brodate şi, înnodate sub guleraş, fundiţe negre. Trecură pe lângă masa lui Laudeo şi Sorbi, cântând în surdină. Păreau a fi din altă lume.

*

Servieta lui Cannito nu-l decepţionase pe Cattani. Conţinea documente care puteau să distrugă anumite personaje politice din cercul lui Laudeo. Confirmau existenţa unui comerţ clandestin

de arme şi plata unor comisioane uriaşe la nişte contracte pentru achiziţionarea de petrol. Mai era şi un listing de ordinator, format din vreo cincizeci de foi împăturite armonică. Tot ce putea Cattani să vadă era numai o înşiruire de sigle cu totul de neînţeles. Cum avea un prieten la Centrul Poliţiei pentru prelucrarea datelor, i se adresă pentru decodificarea ciudatelor mesaje.

— La o primă vedere, îi spuse tehnicianul, ar fi vorba de o listă de nume. Aproape o mie de nume. Lângă fiecare e notat ceva, probabil un număr.

— Şi cum fac să descopăr ce nume se ascund în spatele acestor sigle?

— Nu e uşor! Cine a făcut această listă codificată, a avut o metodă precisă: a luat literele fiecărui nume şi le-a înlocuit cu alte litere din alfabet. De pildă, în locul lui A poate fi folosit G. Ar trebui sa avem cheia acestui cod. Cheia, cum îi spunem noi în limbajul informaticii, se află în mod sigur pe o dischetă magnetică. Cine are discheta? Cu ea se rezolvă totul. O introduci în calculator şi lista e descifrată, tradusă. Numele pot fi citite imediat.

*

Semăna cu o ţigară de foi. Fuselajul avionului – un Caproni care se acoperise de glorie în timpul primului război mondial – era ridicat. Cu nasul în vânt, de parcă ar fi adulmecat aerul altor vremuri.

Cattani îi admira aripile, ce păreau fragile, acoperite cu tablă lucitoare. În faţa Muzeului Aeronauticii, pe malul lacului Bracciano, pânze albe lunecau pe ape. De jur împrejur, coline verzi se ghemuiau nepăsătoare, cu extremităţile întinse către lac, ca labele unui sfinx.

— Aici sunt!

În spatele lui Cattani apăruse un bărbat de vreo cincizeci de ani.

— Vă mulţumesc, spuse comisarul strângându-i mâna. Sunteţi un ziarist foarte cunoscut şi serios. Lucraţi pentru un ziar important. Cred că sunteţi cea mai potrivită persoană pentru problema mea.

— Sunt gata să vă ascult, îi răspunse ziaristul.

Era slab. Ochelarii rotunzi aproape îi acopereau chipul ascuţit.

Cattani mângâie fuselajul avionului.

— Am în maşină un plic pentru dumneavoastră. Veţi găsi în el dovezile unei vaste reţele a corupţiei. Comerţ clandestin de arme. Profituri ilicite din achiziţiile de petrol. Export de valută... Planurile pentru a pune mâna pe ţară!

Îl invită să facă câţiva paşi împreună. Ziaristul îi urmă printre aparatele de odinioară. Aripile păreau gata să-şi ia zborul. Numai că roţile mici erau prizoniere pe pământ. Altădată, aeroplanele de aici brăzdau cerul. Acum, ca nişte bunici încărunţiţi, îi distrau pe copii.

— Aţi auzit vorbindu-se de profesorul Laudeo? îl întrebă Cattani.

— Vag, îi răspunse ziaristul.

— E o persoană ştearsă, dar foarte abilă. Cele mai murdare operaţii trec prin mâinile sale. Şi-a creat o reţea de complici formidabilă. Veţi mai găsi în plic o listă pentru ordinator care conţine nişte sigle indescifrabile. Cu siguranţă că este lista celor înscrişi în asociaţia lor.

— Mmda, mârâi ziaristul uluit. Dar de ce-mi încredinţaţi tocmai mie acest material? Nu era mai bine să-l daţi magistraturii?

— Voi fi sincer până la capăt. Din punct de vedere profesional, dumneavoastră vă convine să aveţi aceste documente. Iar mie îmi convine să le publicaţi. Suntem chit. Îmi convine pentru că îmi lipseşte cheia descifrării listei de nume. Când materialul va apărea în ziar, cineva îşi va pierde capul. Când îşi va pierde capul, va fi mai uşor să găsesc cheia.

— Încă un lucru,. Mai adăugă ziaristul. Nu cumva e materialul pe care Maurili ameninţa că-l va publica? Vă amintiţi de Maurili, ziaristul care a fost omorât?

— Cum să nu. El avea numai o mică parte din ceea ce vă ofer eu. El avea informaţii despre Cannito, o verigă dintr-un lanţ întreg. Iar eu vă ofer lanţul complet. Zornăiţi-l!

TOATĂ LUMEA FUGE

Laudeo avea o fată ciudată, palidă şi hăituită. Se mişca cu gesturi încete, ca cineva care lucrează cu obiecte de cristal. Luă o garoafă dintr-un buchet aşezat în mijlocul mesei şi-i aspiră parfumul.

Un ospătar se apropie de el şi, cu o plecăciune, îi întinse telefonul portativ:

— Excelenţă, sunteţi chemat la telefon.

— Mulţumesc!

Laudeo luă aparatul şi-i trase antena afară.

— A, tu eşti, directore? Nu, nu mă deranjezi. Tocmai mă aşezam la cină. Stai puţin să mă duc în cabină.

Îi spuse ospătarului să-i facă legătura.

Laudeo închise uşa cabinei, capitonată cu catifea.

— Cum îţi merge ziarul?

— Excelenţă, am veşti proaste! se văicări directorul.

Îi descrise materialul adus la redacţie de ziarist şi, cu o voce abia auzită, încheie:

— Sunt constrâns să-l public!

— Ce, eşti nebun? strigă Laudeo.

Vinele de la gât i se umflară.

— Nu-i nimic de făcut, oftă directorul. E vorba de un ziarist de prestigiu, ştiţi şi dumneavoastră. Dacă-l refuz, îi asmut pe ceilalţi. Or să-mi sară-n cap. Vor spune că cenzurez ştirile. Va ieşi scandal.

— Un scandal?! repetă Laudeo cu o voce plină de ameninţare. O catastrofă! Asta o să se întâmple dacă publici materialul!

— Ştiu, îmi dau seama, se căină directorul. Dar nu pot să fac nimic. Sunt fotocopii. Cine ştie câte au făcut. Dacă nu le publicăm noi, or să le trimită la alte ziare.

— Eşti un tâmpit, scrâşni printre dinţi Laudeo. Şi când mă

gândesc că eu te-am pus în fotoliul ăla. Imbecilule! Şi când crezi că ne faci această plăcută surpriză? Când o publici?

— Mâine, murmură directorul.

— Idiotule! ţipă Laudeo şi trânti telefonul.

Mâine, îşi spunea singur, mâine!

Era turbat de furie. Însă încerca să gândească repede şi să stabilească ce era mai bine de făcut.

Se duse din nou la telefon şi-l chemă pe Sorbi.

— Îţi aduci aminte de obiectul preţios pe care-l păstrez eu cu grijă? Aş putea să ţi-l vând. Când?... Acum!

Laudeo renunţă la cină. Sări într-un taxi şi fugi la bancher acasă.

— Dumneata ştiai despre ce obiect era vorba?

— Îmi închipuiam, răspunse bancherul cu un aer de superioritate.

Laudeo îşi deschise servieta şi scoase din ea un plic. Îşi introduse două degete şi, cu solemnitatea cu care un preot ridică potirul, scoase de acolo un mic disc de culoare închisă.

— Iată-l! Conţine cheia pentru a descifra lista membrilor Asociaţiei.

Ochii îi erau goi, dar în el părea că se cuibărise diavolul. Sprâncenele îi erau zbârlite ca părul unei pisici înfuriate.

— Cine îi are, stăpâneşte în acest moment o avere. Poate obţine tot ce vrea, numai ameninţând că va da publicităţii lista. Încheie afacerea asta! Ţi-l vând pentru două milioane de dolari.

— Mmm, făcu Sorbi umezindu-şi buzele.

Se ridică de pe divan. Înlătură pernele pe care şezuse şi ridică o scândură învelită în piele. Mai era un alt strat de piele înconjurat de un fermoar. Bancherul trase fermoarul şi ridică un colţ. Apărură grămezi de bancnote străine, dolari şi franci elveţieni. Teancuri de bancnote nou-nouţe strânse în banderole.

— Îţi place casa mea de fier?

Luă un carneţel negru, din care rupse un cec. Fără să clipească, îl completă şi-l întinse lui Laudeo.

— Poţi să-ţi iei cele două milioane de dolari în Elveţia. Dar de ce te-ai hotărât să-mi cedezi tocmai mie discheta?

— Pentru că numai dumneata poţi plăti aşa, într-o clipă, o sumă atât de mare. Iar eu am nevoie de o rezervă importantă. Plec! Toată Italia va ştii mâine că eu manipulam un grup de

persoane gata de orice, fără scrupule.

Laudeo îşi ridică fruntea cu mândrie.

— Păcat. Încă puţin şi deveneam stăpânii ţării. Dar dumneata, cu obiectul ăsta, mai ai încă puterea în mâini. Ar fi păcat s-o laşi să-ţi scape... Succes!

*

Laudeo se întoarse în grabă la hotel. Se închise în cameră şi începu să-şi facă bagajele. Se uită la ceas: zece seara. Un avion tot o să găsească! Cineva bătu la uşă.

— Cine e?

— Sunt de la serviciul hotelului, domnule. Laudeo deschise. Rămase împietrit văzându-l pe Cattani intrând imediat în cameră.

— Închide uşa! îi spuse comisarul cu ton poruncitor.

— Dar ce vrei de la mine?!

Laudeo se retrase prudent şi băgă mâna într-un sertar.

— Lasă-l acolo, îi ordonă Cattani.

Scoase pistolul şi-l ţinea acum îndreptat spre profesor.

— Te sfătuiesc să nu scoţi revolverul!

Laudeo ridică mâinile în sus.

— Să nu mai încerci! îl ameninţă comisarul.

— Dar ce cauţi? întrebă Laudeo înspăimântat. Vrei bani?

— Nu, răspunse sec celălalt. Nu mă interesează banii voştri...

Pe chipul lui Laudeo se ivi un zâmbet sarcastic:

— Am înţeles ce vrei. Dar ai sosit prea târziu. Eşti incorijibil, comisare! Numai naivi ca Terrasini şi Cannito puteau să aibă iluzia că te-ai schimbat. Acelaşi dintotdeauna! Dar nu-ţi pot fi de folos. Am vândut deja cheia de descifrare a listei.

Cattani se încruntă de supărare. Înaintă spre Laudeo şi-i înfipse pistolul în piept.

— Cui ai vândut-o!

— Bancherului Sorbi!

Laudeo era alb şi nemişcat, ca o statuie de ceară.

— Poate că cinismul şi viclenia dumitale te vor ajuta să te salvezi, îi spuse Cattani. Dar aici, puterea dumitale nefastă s-a terminat. Asta o ştii şi dumneata şi eşti gata să-i distrugi pe toţi cei pe care i-ai folosit ca pe nişte instrumente.

— Cândva, oftă Laudeo, un rege afirma: „După mine, potopul!”. Şi era rege, micuţul meu comisar! Adică un om care făcea Istoria.

*

Sorbi pusese la loc sigur preţioasa dischetă, începu s-o folosească drept sperietoare. Trecu pragul unui minister. Fu primit într-un birou uriaş, cu un cămin de marmură şi tablouri în rame aurite pe pereţi.

— Înţeleg motivul vizitei dumneavoastră, i se adresă în loc de salut un bărbat îmbrăcat în haine de culoare închisă.

Avea ochelari cu lentile groase de miop, care făcea ca ochii-i să pară ieşiţi din orbite, ceea ce producea un efect ciudat.

— Vreţi să solicitaţi finanţarea pentru a acoperi lipsa din bancă,

— Am neapărată nevoie de ea.

— Mmda! Numai că pentru mine e foarte riscant.

Omul îmbrăcat în haine întunecate deschise un tub din care luă o pastilă albastră. Şi-o puse pe limbă şi luă o gură de apă.

— Cred că mă înţelegeţi!

Scoase din buzunar un ziar şi-l desfăcu pe birou:

— Priviţi! Am fost luaţi cu toţii de furtuna asta. Nu va trece mult şi ziarele vor descoperi că Institutul dumneavoastră financiar lucra mână-n mână cu Asociaţia. Dacă vă dăm tocmai acum aceste capitaluri, ne linşază.

— Ascultaţi-mă cu atenţie! şuieră printre dinţi Sorbi.

Aşezat pe un scaun enorm, părea şi mai mic. Picioarele abia dacă-i ajungeau la podea.

— În ziar s-a dat o listă de nume care nu pot fi înţelese, dar eu am cheia pentru a le descifra. M-aţi înţeles bine?! Şi de-abia atunci vor fi necazuri mari. Pentru multă lume!

Se sculă cu un mic salt. Omul îmbrăcat în haine închise îl văzu parcurgând lunga încăpere şi devenind din ce în ce mai mic, până ce dispăru în spatele unei uriaşe uşi lăcuite.

*

— Parcă ar fi 8 septembrie, îi spuse Terrasini lui Carrisi. Tu nu erai în Italia la 8 septembrie ’43. Fugeau cu toţii. O panică generală. Aşa e şi acum. Cattani a dispărut. A plecat de la hotel şi nu se ştie unde e. Contesa Camastra s-a întors în Sicilia. Laudeo a şters-o în străinătate. Cred că şi Sorbi e gata să-şi ia zborul.

Se aflau la hotel, în camera lui Terrasini. Carrisi îşi scoase haina. Îşi desfăcu cravata şi înjură:

— Dacă Sorbi fuge, am dat de belea!

Lovi cu pumnul în masă.

— *Thirty million,* strigă cu furie. Doar n-o să mă las tras pe sfoară de un escroc italian, de un provincial al acestei lumi!

Telefonul începu să sune. Răspunse Terrasini. Când închise, părea că tot calmul lui obişnuit se evaporase.

— Scârba nenorocită! scrâşni din dinţi. Sorbi are cheia descifrării listei de nume şi ameninţă că o va folosi. M-a chemat cineva de la care tocmai a plecat.

Un colţ al gurii lui Carrisi se strâmbă într-un rânjet de dezgust:

— Zici italian, zici pacoste!

— Trebuie neapărat să-l oprim pe Sorbi! spuse Terrasini. Trebuie să ne dea înapoi treizeci de milioane de dolari.

Trase un picior într-un scaun.

— Dar, mai ales, trebuie să scoatem de la el cheia listei. Şi, cu asta, vom deveni din nou stăpâni pe situaţie.

*

În acest timp, Sorbi se cufundase în locul din spate al maşinii sale negre, marca Mercedes. Şoferul îl ducea la aeroportul Ciampino. Bancherul ţinea strâns lipită de el o servietă şi avea ochii holbaţi. Şoferul îi duse valizele la avionul particular.

Pilotul încălzea motoarele. Făcu un semn de salut bancherului, care ţopăi repede pe scară şi dispăru.

Şoferul îşi băgă capul în cabină.

— Călătorie bună, domnule bancher!

Se întoarse la maşină, îl urmări cu privirea pe pistă, văzu avionul desprinzându-se de pământ şi descriind un cerc larg înainte de a se îndrepta în direcţia nord. Şoferul îşi aprinse o ţigară. Intră într-o cabină telefonică şi-l sună pe Terrasini la hotel.

— Domnule avocat, a plecat chiar acum. Destinaţia Zürich.

*

Plecau pe rând, ca să nu bată la ochi. Blonda Ellis alesese trenul. Coborî din taxi seara târziu la gara Termini. Mergând cu pas grăbit, intră în holul în care forfoteau călătorii. Părea puţin nervoasă şi continua să arunce priviri în dreapta şi în stânga. Se îndreptă spre peronul numărul 5, unde era un tren luat cu asalt de călători încărcaţi cu pachete şi valize. Pe o tăbliţă galbenă prinsă de vagoane erau indicate staţiile principale. După ce trecea de Italia şi Elveţia, trenul avea să-şi încheie drumul la

Stuttgart.

Ellis merse până la vagonul 367, unde era vagonul de dormit. Un tânăr în uniformă, cu o barbă mătăsoasă, îi controlă biletul, o ajută să-şi urce valizele şi o conduse până la cuşeta rezervată.

De la distanţă, Cattani urmărise toată scena. Se apropie de controlor, îşi scoase legitimaţia din buzunar şi-i şopti la ureche:

— Sunt comisar de poliţie. Aş vrea să ştiu încotro se duce blonda care a suit adineaori.

Controlorul îşi netezi barba. Îşi trecu privirea de la legitimaţie la Cattani.

— Ia să vedem! zise frunzărind nişte foi cu pătrăţele. Deci, are cuşeta 31. Da, iată! Coboară la Horgen, prima gară înainte de Zürich.

— Bine. Aveţi şi pentru mine o cuşetă?

— Îmi pare rău, da' sunt toate ocupate! Veţi găsi însă loc la clasa întâi.

A doua zi de dimineaţă, erau în Elveţia. Trenul gonea pe sub un cer lăptos. De la fereastră, Cattani privea cum defilează prin faţa ochilor pajişti, păduri şi sate de munte. Totul era atât de curat şi ordonat, încât părea ceva ireal, o închipuire. Se întrebă de ce aveau elveţienii acel respect nemaipomenit faţă de natură. Cine-l insuflase poporului? Poate Calvin? Cine ştie?

La nouă şi treizeci, trenul începu să încetinească. În cele din urmă, se opri cu o zgâlţâitură. De la megafon o voce de bărbat anunţă:

— Horgen Bahnhof, gara Horgen!

Blonda Ellis îşi trase valiza pe cele trei trepte ale trenului, o aşeză apoi pe rotile şi începu să privească în jur neliniştită. Din şirul de călători care se îndreptau către ieşire, apăru Sorbi. Alergă spre fată:

— Draga mea, ai fost grozavă!

— Vai, iubire, eram atât de îngrijorată! oftă blonda. Îşi dădu capul pe spate şi-şi aranjă în fugă părul.

— În sfârşit, suntem în siguranţă!

Chipul lor avea o altă lumină, un aer de victorie. Numai că, după puţine minute, expresia de fericire se transformă într-una de disperare când Cattani le apăru în faţă şi le spuse:

— Domnule Sorbi, şi eu sunt bucuros că v-am găsit...

Fata se aruncă în braţele bancherului.

— Vai, ce proastă am fost! Nu mi-am dat seama că am fost urmărită. Iartă-mă, iubitule!

— Hai, calmează-te!

Sorbi o bătu cu mânuţa-i scurtă pe umăr.

— Hai s-auzim ce doreşte comisarul.

— Vreţi să vorbim între liniile unei gări? întrebă Cattani.

*

Se duseră toţi trei într-un apartament de la al patrulea etaj al unei clădiri elegante.

— Acesta-i refugiul meu, îi spuse Sorbi. Şi acum, explică-mi ce vrei!

Cattani, în dreptul unei ferestre, privea afară. Departe, strălucea lacul Zürich. Îşi miji ochii, să-i poată vedea mai bine pe trecători. Mişcările sale, pline de prudenţă, măreau neliniştea bancherului. Comisarul se întoarse şi se trezi în faţa lui Sorbi, care pur şi simplu atârna de buzele lui, îi sorbea fiecare cuvânt.

— Dumneata ai fugit. Poliţia italiană te caută. Dar nu din pricina asta trebuie să-ţi faci griji. Pentru că şi unul din vechii dumitale prieteni te vânează. Şi asta te înspăimântă cel mai mult, nu-i aşa? Ce-ai zice dacă telefonez la Roma şi le spun unde-i ascunzătoarea dumitale?

Bancherul era în culmea disperării. Înghiţi în sec şi se lăsă să cadă pe un fotoliu.

— Ce vrei? murmură. Bani?

— Dumnezeule mare, da’ aţi învăţat cu toţii aceeaşi melodie, izbucni comisarul dispreţuitor. Bani! Bani! Dacă aş fi acceptat toţi banii pe care mi s-au oferit, aş fi acum miliardar!

Sorbi îl privea uluit.

— Nu! Nu vreau bani. Vreau cheia de descifrat lista membrilor Asociaţiei.

Blonda se ghemui pe braţul fotoliului. Sorbi îi luă o mână şi păru că a prins curaj pe dată.

— Dumneata pentru cine lucrezi?

— Acum lucrez numai pentru mine şi pentru cineva care nu mai este.

Sorbi îşi petrecuse toată viaţa cântărind cu rapiditate situaţii critice. I se întâmplase să încheie pe loc afaceri care, altfel, i-ar fi scăpat din mâini. S-a mai aflat în împrejurări când a trebuit să deplaseze pe neaşteptate sume uriaşe. În aceste manevre

neprevăzute era formidabil. Scăpa de adversari. Le-o lua înainte. Ca la o partidă de şah. Avea o minte antrenată să hotărască în grabă. Aşa că, faţă de cererea lui Cattani, nu avu nicio şovăială.

— Sunt de acord! Îţi dau cheia! M-a costat două milioane de dolari, dar dumneata mă iei de gât şi n-am de ales. Însă, cu o condiţie! Trebuie să-mi laşi patruzeci şi opt de ore. Am nevoie să găsesc un refugiu mai sigur.

Cattani fu de acord:

— Îţi dau cuvântul meu de onoare!

— Bine.

Sorbi îşi recăpătase siguranţa. Deschise o mică valiză, aparent goală. Îi dădu pe fund câteva lovituri cu mâna. Un colţ se ridică. Bancherul introduse două degete în deschizătură şi luă obiectul după care alergau atâţia.

— Uite-o! Vino în birou!

Introduse discheta într-un computer portabil. Puse în imprimantă un sul nou de hârtie. Apăsă pe câteva clape şi imprimanta începu să ţiuie, aspirând hârtia. Părea amuzat că jucăria funcţiona.

În centrul foii se afla titlul: *Lista membrilor.* În câteva minute apăru o listă interminabilă de nume. În dreptul fiecărui nume era notat un număr şi, uneori, o literă.

Erau oamenii lui Laudeo. Vârâţi peste tot. În mintea lui Cattani numele acestea se transformară în tot atâtea tentacule vâscoase. Împreună alcătuiau o caracatiţă monstruoasă.

Peste zumzetul imprimantei se suprapuse soneria telefonului.

— Răspunde tu, te rog, îi spuse Sorbi blondei.

— *Hallo*, făcu Ellis. Alo, alo… Au închis…

Cattani îşi luă privirea de la imprimantă. Îşi încreţi fruntea şi-i privi pe bancher.

— Așteptați un telefon?

— Nu.

— Ştie cineva că sunteţi aici?

Sorbi se gândi o clipă şi răspunse cu voce tremurătoare:

— Numai şoferul meu!

— Trebuie să plecăm imediat! spuse cu nelinişte comisarul. Să plecăm fără să mai pierdem un singur minut!

Blonda începu să se văicărească:

— Vai, iubitule, să fugim! Hai să plecăm, te rog, te rog!

Cu toată isteria ei, Sorbi reuşi să-şi menţină calmul. Chemă un taxi, luă două valize, spuse blondei s-o ia pe a treia şi se îndreptă spre alt orizont.

— Cattani, îi spuse cu jumătate de gură, mi-ai promis... Am nevoie de patruzeci şi opt de ore de linişte.

Ieşi, trântind uşa.

*

După câteva zile, cineva suna la uşa Elsei, în Franţa. Nevasta comisarului se duse să deschidă şi fu cât pe-aci să scoată un strigăt de uimire: în uşă era avocatul Terrasini!

Avea un surâs palid. Ca o pisică bătrână care, nemaiputând să fugă după şoareci, îi linguşeşte ca să-i prindă mai bine în gheare.

— Doamnă, vă mai amintiţi de mine? Ne-am cunoscut în Sicilia.

— Else, invită-l înăuntru! se auzi din casă vocea lui Cattani.

— Vai, dar chiar am noroc! spuse Terrasini. Chiar pe soţul dumneavoastră îl căutam! Ce mai faceţi, domnule comisar? Am fugit după dumneavoastră prin jumătate de Europă. De fiecare dată soseam prea târziu. Dumneavoastră eraţi deja departe.

Se uită de jur împrejur.

— Ce frumoasă căsuţă! Felicitările mele, doamnă! Mă veţi ierta că profit de amabilitatea dumneavoastră. Numai câteva minute.

— Poţi să pleci imediat! îi spuse Cattani. Ai făcut un drum inutil!

Dar Terrasini nu se descurajă:

— Comisare, ai fost mai iute decât mine. Discul acela mic, totuşi, nu-ţi foloseşte. Îmi foloseşte mie şi prietenilor mei.

Îi făcu cu ochiul complice.

— L-ai luat ca să devii bogat, nu-i aşa?

— Şi dumneata îmi oferi bani?! se enervă Cattani. Nu, nu l-am luat ca să mă îmbogăţesc. Iar dumneata ai sosit prea târziu şi de data aceasta.

— Ce vrei să spui?

— Că puteai sta liniştit la Roma. Mâine dimineaţă ai fi avut pe masă lucrul pe care-l urmăreşti cu atâta patimă. Lista decodificată se află acum în posesia ziarelor, iar mâine dimineaţă o vor publica. Prea târziu, avocatule! Prea târziu!

Terrasini rânji:

— Mare greşeală, comisare! Cea mai mare din viaţa dumitale!

— Vrei să mă ameninţi?

— Nu. Vreau să spun numai că dacă lista rămânea secretă avea o valoare. Putea fi folosită ca armă de făcut presiuni. Cunoscută de toată lumea devine inutilă. Hârtie de împachetat!

— Datoria mea, răspunse Cattani, era să fac publice numele unor indivizi ca dumneata, care au două feţe! Oameni care, în spatele unei aparenţe respectabile, plănuiesc lucruri monstruoase şi fac un trafic dezgustător. Dar de ce-ţi vorbesc eu dumitale de datorie?

Pe figura lui Terrasini apăru o expresie de milă:

— Şi în ce scop, mă rog? Ai câştigat acum o victorie. Va fi puţin scandal. După care se va lăsa uitarea. Şi totul va fi ca înainte. Cunoşti povestea arabă cu pasărea Pheonix? Renaşte din propria-i cenuşă.

Dădu din cap.

— Nu poţi opri lumea! Au încercat şi alţii, unii chiar şefi de state, şi n-au reuşit decât să se facă de râs şi să se facă urâţi! Nişte copii!

— Sigur! Oameni de teapa dumitale nu dispar uşor. Un alt Laudeo va începe să-şi ţească pânza din umbră. Un alt Cannito îi va face jocul. Dar vor fi şi alţi oameni care vor face, ca şi mine, prostii... Până la urmă, îi vor demasca. Războiul continuă, avocatule!

Fără să mai adauge ceva, Terrasini făcu un semn de salut cu mâna. Deschise uşa. Afară vântul sufla în rafale, iscând vârtejuri de-a lungul străzii. Avocatul îşi frecă ochii plini de praf.

*

Cattani privea o fotografie a fetiţei.

— Ce mult mă iubea, îşi aminti. Când a rămas singură cu mine, am înţeles multe lucruri. Am înţeles că multă vreme nu m-am ocupat de ea. Şi că am făcut multe greşeli şi faţă de tine.

Else ridică din umeri:

— Nu te mai chinui acum.

— Aşa-i! Trebuie să privim înainte.

Cu un gest şovăitor, o mângâie pe păr:

— Trebuie să plec...

— Ştiu. Întoarce-te când vrei. Voi fi mereu aici.

Comisarul îşi puse coatele pe cămin.

— Aş vrea să vii după mine în Italia.

Deşi îşi dorise din toată inima această invitaţie, fu puţin

tulburată.

— Crezi, şopti, că am mai putea să ne reluăm viaţa împreună?

El se întoarse către ea. Îi pronunţă cu duioşie numele.

— Poate că ne-am şi reluat-o…

La gară se îmbrăţişară.

— Pe curând! îi spuse el.

Else văzu trenul mişcându-se greoi pe şine. Chipul îi era scăldat de lacrimi. Soţul ei îşi agita braţul de la fereastră.

Începu să alerge.

— Corrado! Corrado!

Bărbatul de la fereastră deveni un punct îndepărtat în mijlocul vârtejului.

Else rămase mult timp pe peron, atât de mult încât călătorii care soseau în gară credeau că aşteaptă să vină un tren.

*

Îşi vorbeau în fiecare zi la telefon. Uneori chiar de trei ori pe zi. Amândoi înţelegeau că o nouă afecţiune îi lega, fără putinţă de a i se împotrivi. Viaţa trebuia să continue şi plănuiau s-o continue împreună. În ascunzişurile sufletului aveau aceleaşi răni. Numai împreună le puteau îndura mai uşor.

*

După două săptămâni, Else hotărî să nu mai amâne plecarea. Soţul ei se duse s-o aştepte la peronul numărul 9 la gara Termini din Roma. Trenul din Franţa sosi la timp. Else şi Corrado se zăriră printre capetele călătorilor. Se îmbrăţişară cu o nesfârşită tandreţe. Amândoi aveau un nod în gât şi nu reuşeau să găsească cuvântul potrivit în acel moment. În sfârşit, Cattani murmură, abia auzit:

— Bine-ai venit! Am fost atât de singur!

În maşină, Else îi mângâie mâna. Corrado o trase către el şi o sărută pe păr. Străzile Romei aveau străluciri orbitoare. Era ora cea mai călduroasă a zilei.

Cattani parcă într-o piaţă străjuită de arbori înalţi. Îi arătă o terasă la etajul al treilea al unei clădiri cărămizii.

— Acolo este noua noastră casă!

Else se apropie cu capul de parbriz şi-şi ridică ochii în sus.

— Foarte frumos!

Arăta ca un om fericit.

Pe când scoteau valizele din portbagaj, o motocicletă dădu

năvală în piaţă. Atras de zgomot, Cattani se întoarse instinctiv. Pe motocicletă văzu doi oameni. Cel din spate îndrepta spre el un pistol.

„Nu iartă niciodată!” îi spusese în Sicilia Altero, adjunctul lui. „Într-o bună zi or să ţi-o plătească!”

Pricepu imediat că ziua aceea sosise.

Simţi cum glontele îi muşcă din braţul stâng. Se aplecă într-o parte sub şocul loviturii. Dar braţul celălalt avu o reacţie fulgerătoare. Îşi scoase pistolul de la brâu, strigând:

— Else! Else!

Era ca o rugăminte disperată ca să stea la adăpost, în spatele maşinii. La rândul ei, Else îl strigă şi ea. Fugi către el.

— Nu! strigă. Nu mi-l omorâţi!

Se agita în jurul lui cu braţele desfăcute, ca şi cum ar fi vrut să-l apere. Îi ţinea acum strâns îmbrăţişat. Ucigaşul mai trase o dată de pe motocicletă.

Glontele o izbi pe Else în ceafă.

Pe moment, Cattani nici măcar nu-şi dădu seama de ce se întâmplase. Ţinti, trase şi-l văzu pe asasin prăvălindu-se pe asfalt în vreme ce conducătorul pleca cu un zgomot asurzitor.

În acelaşi timp o zări pe Else care cădea. Ochii îi erau închişi şi pe o parte a feţei apăru o pată vânătă, din care curgea sângele. Corrado înţelese imediat că nu mai era nimic de făcut. Se aruncă la pământ, pradă disperării. Din braţul rănit îi curgea sânge. Ridică uşor capul Elsei cu celălalt braţ şi începu s-o sărute în tăcere. Acoperea cu sărutări fruntea şi nasul presărat cu pistrui, frumoasa faţă aurie.

Cattani gemea înfundat, ca şi cum ar fi vrut să-i încredinţeze ultimul mesaj, secret şi îndurerat. Lacrimi calde îi acopereau obrazul.

La câţiva metri mai încolo zăcea asasinul. Glonţul îl lovise drept în piept. După profilul de ciocănitoare îndreptat către cer, putea fi uşor recunoscut: Era unul din tinerii aflaţi în serviciul lui Terrasini.